

DIỄN ĐÀN TỨ PHỦ CÔNG ĐỒNG

Những Bản Văn Chuẩn

Tứ Phủ

Sưu tầm và biên soạn : Phúc Yên

Cập nhật và sửa chữa xem thêm tại

Diễn Đàn Tứ Phủ Công Đồng <http://tuphucongdong.vn>

-----2012 -----

NHỮNG BẢN VĂN CHÀU TỨ PHỦ

CÔNG ĐỒNG TỨ PHỦ VĂN

Bỉ cách

Bảo nhang phước úc khởi tường yên

Thụy khí xung đẳng thâu cứu thiên

Nhang giáo chí thành, đẳng bảo an

Nguyện cớ đệ tử đắc bình an

Miếu cách:

Việt Nam thuở nền an vương thất

Chuyển pháp luân Phật nhật tăng huy

Kim niên, kim nguyệt, nhật thì.

Đệ tử tâu quy Phật thánh mười phương

Nức khói hương chiêm đàn giải thoát

Thoảng mùi hoa ưu bát thơm bay

Nam mô Phật ngự phương Tây

Sen vàng chói chói hiệu nay Di Đà

Ngự trước tòa lưu ly bảo điện

Phật Thích Ca ứng hiện tự nhiên

Tiêu thiền nhã nhạc dưới trên

Cửu Long phún thủy quần tiên ca đàn

Đức toà thị ngại vàng ròng

Phóng hào quang rực rỡ vân yên

Quan Âm ngự trước án tiền

Tả hữu bồ tát tăng thiên, già na

Đức Hộ Pháp Vi Đà thiên tướng

Vận thần thông vô lượng vô biên.

Thông cách:

Tận hư không giới thánh hiền

Dục giới sắc giới chư thiên đều mời

Vua Đế Thích Quân cai thiên Chủ

Vua Ngọc Hoàng thiên Phủ chí tôn

Dương phủ ngũ nhạc thần vương

Địa phủ thập điện Minh Vương các tòa

Dưới thoải cung giang hà ngoại hải

Chốn Động Đình Bát Hải Long Vương

Tam nguyên, tam phẩm tam quan

Quản chi tội phúc nhân gian cầm quyền

Ngôi Bắc Cực trung thiên tinh chúa

Tả Nam Tào chúa sổ trường sinh

Hữu quan Bắc Đẩu thiên đình

Thập nhị bát tú cứu tinh huy hoàng

Khấp tam giới bách quan văn vũ

Hội công đồng tứ phủ vạn linh

Cửu trùng Thánh Mẫu thiên đình

Bán thiên công chúa quế quỳnh đôi bên

Hội bàn tiên khăn điều áo thắm

Chôn Quảng Hàn cung cấm vào ra

Thỉnh mời Quốc Mẫu Vua Bà

Công đồng Thánh Mẫu tam tòa chúa tiên

Đền Sòng Sơn -Địa Tiên Vương Mẫu

Phú nói:

Đất phủ Giày nổi dấu thiên nhan

Thỉnh mời Thánh Mẫu Đệ Tam

Xích Lân Long Nữ ngự đền Thủy Cung

Tướng uy hùng năm quan hoàng tử

Lĩnh sắc rồng cai ngự bốn phương

Quyền cai sơn thoải đại giang

Đông Công Tuần Quán thượng ngàn tối linh

Khắp tam giới đình thần tứ phủ

Hội Công Đồng văn vũ bá quan

Tả mời thái tuế đương niên

Hữu quan đương cảnh thành hoàng quản cai

Tiền hậu lai Lê Triều Thái Tổ

Lệ tùy tòng thừa sự hôm mai

Thỉnh mời Tứ Phủ Khâm Sai

Thủ Đền Công Chúa dâng tài thần thông

Thỉnh tam thập lục cung tiên thần nữ

Quản chư tào thừa sự sớm khuya

Pháp vân Pháp vũ uy nghi

Pháp lôi Pháp điện hộ trì phi phong

Tướng thiên cung mao đồng đai giáp

Lốt thủy tề năm sắc phi phương

Dọc cách:

Thỉnh mời bát bộ sơn trang

Bên thời thập nhị tiên nương châu vào

Các bá quan cơ nào đội áy

Giáng bản đèn lừng lẫy uy nghi

Thổ Công Thổ Địa thần kỳ

Ngoại Giang Hà Bá sơn kỳ thần linh

Sắc cần thỉnh thiên binh lực sĩ

Ngũ Hổ thần vạn vị hùng binh

Thỉnh mời liệt vị bách linh

Binh tùy binh tiếp hùng binh đáo đền

Dồn:

Phép tự nhiên thiên tru tống thực

Thập biến thiên vạn ức hà sa

Nam mô tát phạ đất tha nga đa phạ rô chỉ đế

Án, tam bát ra, tam bát ra hồng

Ấn tông tông tông tông tông thủy luân nhũ hải

Biển trần trần sái sái giai sung

Nhất nghi lục cúng viên thông

Ấn cần phụng hiến công đồng như lai

Nguyệt vân lai cầu an bảo tọa

Đại từ bi hỷ xả tri tâm

Cứ trong một tháng đôi tuần

Dâng hoa cúng quả cầu trăm tuổi già

Hội tam đa , trình tường ngũ phúc

Độ cho đồng hưởng lộc thiên xuân

Thỉnh mời Phật giảng lưu ân

Công Đồng lưu phúc thiên xuân thọ trường

Ghi chú :Đoạn dị bản của bửu cách

Dị bản 1:

Thần kim ngưỡng khải tấu chư tôn

Toạ thượng dương dương nghiêm nhược tôn

Nguyện thỉnh pháp âm thi huệ lực

Tùy cơ phó cảm nạp trần ngôn

Dị bản 2:

Sâm sâm hạt giá ,tòng không hạ

Hiển hiển loan dư ,mãn tọa tiền

Bất xá uy quan phu thần lực

Chứng minh công đức lượng vô biên.

Dị bản 3:

Một nén hương thơm thấu cứu thiên

Kính thiên kính địa kính phật tiền

Chữ rằng nhất niệm thông tam giới

Cầu cho trăm họ đắc bình yên

Dị bản 4 :

Nhất kính tâm hương thấu cứu trùng

Công đồng văn vũ chốn tiên cung

Đàn duyên số điệp nay cầu đảo

Giáng thần vô lượng vận thần thông

Dị bản 5:

Phật thánh tòng không lai giáng hạ

Vạn linh thánh chúng ngự dương toà

Tuỳ phương ứng hiện lai chứng giám

Nguyện kỳ phúc lộc tựa hà sa

VĂN CÔNG ĐỒNG (Dị bản)

Lòng tin tâu kính Phật Trời

Mười phương chư Phật, độ tôi những là

Nam mô Đức Phật Thích Ca

Cùng Đức Thánh Mẫu, Phật Bà Quan âm

Tiếng đồn náo nức xa gần

Ai ai cũng đến ân cần xin con

Cầu bà :bà độ có con

Có nam có nữ vuông tròn tốt thay

Đức Phật hoá phép nghìn tay

Tô mặt vẽ mày hình thể tốt tươi

Thỉnh Đức Thượng Thiên trên trời

Giáng xuống hạ giới,cứu người trần gian

Nhà giàu cho tới nhà quan

Ai ai cũng đến kêu oan cửa Bà

Cứu người phúc đẳng hà sa

Phép thiêng dân lạc, thịnh hoà yên vui

Trống tôi đã thỉnh ba hồi

Đầu tôi đội trời, miệng niệm Như Lai

Đức Phật tôi đã thỉnh lai

Mời khắp Tam phủ, giáng lai đền Rồng

Phật Thánh hoá phép thần thông

Uy linh cảm ứng, hộ trì thế gian

Chiêu tài tiếp lộc muôn vàn

Ngự đồng cứu độ thế gian lạ thường

Đồng tôi tâu đến Ngọc Hoàng

Giá ngự ngai vàng, lộ lộ kiêu cung

Thượng Thanh giá ngự phương Đông

Thái Thanh đã ngự đền Rộng thiêng thay

Ngọc Thanh giáng ngự phương Tây

Tản Viên Thánh Cả, ngự rày bàn loan

Triều thần văn vũ bách quan

Ai ai là chẳng tấu lên thiên đình

Nam Tào cầm sổ chưa sinh

Bắc Đẩu chưa lộc, phân minh thay là

Bao nhiêu hạ giới người ta

Nam nữ trẻ già sổ đã chép ghi

Chữ rằng: “thiên vãng nan tri”

Đạo Trời lồng lộng, phép thì thiêng thay

Phúc lành đưa đến chùng đây

Đệ tử tôi rày: có sổ thiên cung

Sắc vàng chói chói vua phong

Dâng trước ngai rồng, cầm bút chưa phê

Lại tâu bản thổ thần kỳ

Cùng quan Hà Bá, tức thì đệ lên

Quỳ tâu Tam Thánh: Tản Viên

Huyền Đàn, Đốc Cước dâng lên tức thì

Lại tâu Quốc Mẫu đan trì

Ban bổng lộc về cho đệ tử nay

Lộc này lộc thánh tốt thay

**Ai khéo hầu hạ ban nay lộc nhiều
Thiên trù tống thực vua yêu
Niên nguyệt dập dìu tiền của chẳng vơi
Giàu sang số hệ bởi trời
Cầu được mạnh khoẻ yên vui trong nhà
Điều lành tôi dám tâu qua
Thế gian ai biết, trẻ già ai hay
Kẻ gian đâu biết sự này
Đồng tôi tâu bày tam phủ ba vua
Linh Tiêu Ngọc Hoàng đế đô
Thiên Địa Thủy Nhạc, các vua ngự toà
Động đình thủy tộc hải hà
Trên trời sấm động mưa sa vội vàng
Gió đưa mây phủ sáng quang
Tối tăm trời đất bên giang bao giờ
Sân rồng nổi đôi lá cờ
Tự nhiên phẳng lặng như tờ bốn phương
Bốn bề vàng vạc như gương
Bảng vàng hốt bạc bước sang ngự lâu
Vua ngự phượng các long lâu
Chư Tiên công chúa đứng đầu Thánh Vương
Trên trời bổng lộc toà vàng**

Vua Cha ngự trước các Hoàng ngự sau
Đồng bộ đối cước vào châu
Hai mươi bảy bộ đứng hầu đôi bên
Trước đền Thánh Mẫu Thủy Tiên
Con cả cầm quyền Hoàng cả Xích Lân
Phân minh nghị luận công đồng
Lưỡng ban văn vũ đều cùng quỳ tâu
Lòng thành khẩn nguyện sở cầu
Chúng dân phụng sự quỳ tâu để đình
Mười phương chư Phật chứng minh
Cứu dân độ thế nhân sinh xa gần
Chữ rằng Thánh giáng lưu ân
Công Đồng lưu phúc thiên xuân thọ trường

VĂN THỈNH MẪU

Bản văn thỉnh bốn vị thánh Mẫu: Mẫu Đệ Nhất Cửu Trùng Thiên Tiên; Mẫu Đệ Nhị Địa Tiên Liễu Hạnh Công chúa; Mẫu Đệ Tam Thoải Cung; Mẫu Đệ Tứ Lê Mại Đại Vương. Thông thường trong các vấn hầu thường thỉnh Tam Toà Thánh Mẫu và cũng có thể Mẫu Đệ Tứ được hầu như giá Chúa Thượng Ngàn (hầu mở khăn).

Tiết lương thiên tâm thành khấu đảo
Thỉnh tam toà Mẫu đảo đàn duyên
(Nhang một triện dốc lòng dâng tiến
Khói ngạt ngào thấu đến cửa thiêng)
Thỉnh mời Đệ Nhất Thiên Tiên

Thanh Vân Công Chúa Thượng Thiên ngự về

Ngự ngôi cao cửu tiêu chính vị

Ở trên trời sửa trị bốn phương

Lòng Người trong sáng như gương

Thần thông biến hoá sửa sang cõi đời

Mặt hoa mày liễu tốt tươi

Hình dung tươi tốt miệng cười như hoa

Lưng ong tóc phượng dài dài

Áo xông hương xạ hải hoa chân giày

Cửu trùng ngự chín tầng mây

Quản cai các bộ tiên nay ngự đền

Thỉnh mời Đệ Nhị Địa Tiên

Vốn xưa hiển thánh trong đền Sòng Sơn

Hình dong nhan sắc khác thường

Giá danh đòi một hoa vương khôn bì

Ngự thai quê Phủ Giày ,Thiên Bản

Phủ Nghĩa Hưng là quán Sơn Nam

Tuổi thơ chưa biết duyên phàm

Đeo kinh còn vết để làm dấu thiêng

Tuổi tới niên cài trâm giắt lược

Kết duyên lành quê phước một nơi

Gôi chẵn vừa mới quen hơi

**Ai ngò dưới nguyệt sẩy nơi tơ hồng
Đạo vợ chồng còn đương thời nhớ
Bồng hoa hài lại giờ gót tiên
Giờ dần mồng ba tháng thìn
Đôi mươi một tuổi rẽ duyên côi trần
Trạnh giang tân doanh ngân lai lảng
Nguyệt lâu lâu soi rạng nam minh
Con vua thuỷ quốc động đình
Đệ Tam Mẫu Thoải giáng sinh đèn rồng
Đức gồm vẹn công dung ngôn hạnh
Vẻ nhu mì bẩm tính thiên nhiên
Dung nghi cốt cách thần tiên
Đã đành Mẫu thoải chơi miền non còn
Chốn thoải cung có nhà lệnh tộc
Vốn con dòng danh ốc Kính Xuyên
Xưa nay thế phiệt gia truyền
Thảo mai nàng ấy tạm quyền tiểu tinh
Chí bình sinh phù đời giúp nước
Ôn cứu trùng phó thác biên cương
Mảng danh công chúa phi phương
May nhờ lá thắm xe duyên tơ hồng
Trách Thảo Mai ra lòng giáo dử**

Trá đồ thư làm có gieo oan
Kính Xuyên chẳng xét ngay gian
Nỡ đem đây chốn lâm sơn sao đành
Lòng trời xót kẻ ngay lành
Xui quan Liễu Nghị nhô sinh tìm vào
Thở than mọi nỗi tiêu hao
Đưa thư đem đến ba đào bể Đông
Kim thoa gõ cây ngô đồng
Tự nhiên nổi trận đùng đùng phong lôi
Rước chàng xuống đến long giai
Thấy thư vương phụ châu rơi dầu dàu
Kính Xuyên nổi ở cơ cầu
Lệnh truyền thái tử Long Hầu Xích Lân
Đùng đùng nổi trận phong vân
Rước tiên chúa lại về sân động đình
Ban khen Liễu Nghị công trình
Định yên gia thất yên lành trao tay
Vua cha chỉ phán kíp ngay
Kính Xuyên phải tội, Thảo Mai đem đây
Mẫu từ cầm sắt bén dây
Sự oan đã tỏ sự tài thêm cao
Dù ai kính tín khẩn cầu

Ra tay cứu giúp sang giàu hữu dư

Trông ơn đại đức từ bi

Nguyện xin tiên thánh uy nghi giáng đền

Thỉnh mời Lê Mại chúa tiên

Núi Dùm chúa ngự ,trần miền Tuyên Quang

Đức Chúa Ngàn con vua Đế Thích

Giáng Sinh vào dấu tích Lê gia

Năm Thìn tháng hai mồng ba

Đĩnh sinh tiên chúa khai hoa trần thì

Vẻ nhan sắc phương phi yếu diệu

Nét dịu dàng dương liễu tốt tươi

Dung nghi vốn sẵn tự trời

Môi son má phấn miệng cười như hoa

Anh linh hiển hách hay là

Ba mươi sáu động gần xa tiếng đồn

Dốc một lòng chí thành chí kính

Lập đền thờ Tiên thánh sớm khuya

Ơn bà cứu khổ phò nguy

Nhất tội nhất xá độ trì chứng minh

VĂN THỈNH MẪU (Bản khác)

*Khi thỉnh mẫu có thể thỉnh bơ toà thánh mẫu :Mẫu Liễu Hạnh
thông tri tam giới hoàng thiên thỉnh ngôi đệ nhất,Mẫu thượng*

ngàn Lê Mại đại vương ngôi đệ nhị và Mẫu Thoải Cung ngôi đệ tam

Ngày lành tiệc mở thung dung

Tam Tòa Tiên thánh, công đồng đàn duyên

Thỉnh mời đệ nhất Chúa Tiên

Tặng phong Chế Thắng xe loan ngự về

Phủ Giấy, Vân Cát thôn quê

Nghĩa Hưng, Thiên Bản, nhà Lê cải trần

Hình dung cốt cách thanh tân

Mười năm định giá hôn nhân xướng tùy

Thiên đình định nhật chí kì

Tuổi đôi mươi một kíp về thiên thai

Dấu thiêng gương lược tính trời

Rẽ mây phút lại ghé chơi cõi trần.

Kíp vời Quỳnh, Quế theo chân

Đồi Ngang, phố Cát làm thần bốn phương

Tiếng đồn nước đến đế vương

Tiên Hương Vân Cát khói hương phụng thờ.

Thực tài Thánh Mẫu quá ưa

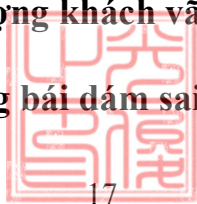
Thỉnh chư tiên thánh ngự ca điện tiền.

Thỉnh mời Sơn Lâm Chúa Tiên

Vốn xưa sinh ở trên đền Đông Công

Hình dung nhan sắc khác thường
Giá danh đòi một hoa thơm vẹn mười
Biết đâu lá thắm thơ bài
Lòng trinh không động một vài giá xuân
Thiên đình định nhật tới tuần
Lên tâu Ngọc Đế dưới dân phụng thờ.
Ngọc Hoàng chỉ phán bấy giờ
Truyền cho xuống lập đền thờ xứ Tuyên
Sơn Lâm là chốn dấu thiêng
Thú vui phong cảnh chính bên tam cờ
Địa linh bèn lập đền thờ
Tả long hữu hổ địa đồ giang sơn
Thú tình lưu thủ trấn quan
Cầu phong vạn lí sắc ban tức thì
Sắc rồng in dấu mang về
Tặng phong mỹ tự biển đề tối linh
Càng thêm nước tiếng thơm danh
Phổ phường phụng sự quan dân đến thờ
Tháng hai mở tiệc đánh cờ
Mười hai tháng bảy chèo đua thi tài
Quan dân,thượng khách vãng lai
Khẩu đầu vọng bái dám sai tơ hào

Uy linh giá ngự thiên tào
Tiên cung giá ngự ngôi cao đế đình
Đông Công Sơn thủy hữu tình
Cảnh thanh Mẫu ngự hiện hình phép thiêng
Thỉnh mời đệ tam thánh tiên
Xích Lân Long Nữ ngự đền Thoải Cung
Kính Xuyên sớm kết loan phòng
Thảo Mai tiểu thiếp ra lòng gieo oan
Kính Xuyên chẳng xét ngay gian
Nữ đem đầy chốn lâm sơn sao đành
Lòng trời xót kẻ ngay lành
Xui quan Liễu Nghị nho sinh tìm vào
Thở than mọi nỗi tiêu hao
Đưa thư đem đến ba đào bể Đông
Kim thoa gõ cây ngô đồng
Tự nhiên nổi trận bùng bùng phong lôi
Rước chàng xuống đến long giai
Thấy thư vương phụ châu rơi dầu dàu
Kính Xuyên nổi ở cơ cầu
Lệnh truyền thái tử Long Hầu Xích Lân
Đùng bùng nổi trận phong vân
Rước tiên chúa lại về sân động đình

Ban khen Liễu Nghị công trình

Định yên gia thất yên lành trao tay

Vua cha chỉ phán kíp ngay

Kính Xuyên phải tội, Thảo Mai đem dày

Mẫu từ cầm sắt bén dây

Sự oan đã tỏ sự tài thêm cao

Dù ai kính tín khẩn cầu

Ra tay cứu giúp sang giàu hữu dư

Trông ơn đại đức từ bi

Nguyện xin tiên thánh uy nghi giáng đền

Kiên ngũ phúc dâng lên cõi thọ

Nước trị trường thánh chúa hưng long

Mẫu về trác giáng điện trung

Khuông phù đệ tử hưng long thọ trường

Các Bài Kệ Tán sử dụng trong các giá hầu Mẫu

Hương vân nhi bố

Thánh đức chiêu chương

Bồ đề tâm quảng mạc năng lường

Xúc xú phóng hào quang

Vi thoại vi tường

Ngưỡng khởi pháp trung vương

Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát Ma Ha Tát(3 lần).

Tâm nhiên ngũ phạm
Phổ biến thập phương
Hương yên đồng tử ngộ chơn thường
Tỉ quán diệu nan lương
Thoại ái tường quang
Kham hiển pháp trung vương
Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát Ma Ha Tát(3 lần).
Lô nhang sạ nhiệt
Pháp giới môn huân
Chư Phật hải hội tất dao văn
Tùy xứ kiết tường vân
Thành ý phương ân
Chư Phật hiện toàn thân
Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát Ma Ha Tát (3 lần).
Chiên đàn hải nạn
Lô nhiệt minh hương
Da Du tử mẫu lưỡng vô ương
Hỏa nội đắc thanh lương
Chí tâm kim tương
Nhất chú biến thập phương
Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát Ma Ha Tát (3 lần).
Dương chi tịnh thủy

Biển sái tam thiên

Tánh không bát đức lợi nhân thiên

Pháp giới quảng tăng diên

Diệt tội tiêu khiên

Hỏa diệt hóa hồng liên

Nam mô Thanh Lương Địa Bồ Tát Ma Ha Tát (3 lần).

Giới hương, định hương dữ tuệ hương,

Giải thoát giải thoát tri kiến hương.

Quang minh vân đài biến pháp giới,

Cúng dường thập phương vô thượng tôn.

Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát Ma Ha Tát (3 lần).

A di đà phật thân kim sắc

Tướng hảo quang minh vô đẳng luân

Bạch hảo uyển chuyển ngũ Tu Di

Hám mục trừng thanh tứ Đại Hải

Quang trung hoá Phật vô số ức

Hoá Bồ Tát chúng diệt vô biên

Tứ thập bát nguyện độ chúng sinh

Cửu phẩm hàm linh đẳng bỉ ngạn

Nam mô Tây phương cực lạc thế giới

đại từ đại bi A Di Đà Phật(3 biến)

Đông phương Giáo chủ

Thập nhị nguyện vương

Tứ cửu kim đăng diệu đàn tràng,

Thất thất diên chơn thường,

Đảnh lễ tán dương,

Tiêu tai thọ diên trường.

Nam Mô Dược Sư Hải Hội Phật Bồ tát. (3 lần)

Sa bà phi thị cửu cư thành,

Dự hướng không môn chuyển đại Kinh,

Nhị lục nguyện vương tiêu tội cấu

Tam thiên hóa Phật giám kiên thành,

Nam Diêm phúc quả u trung tú,

Tây Trúc liên hoa thử tế hình,

Giải kiết tiêu tai tăng diên thọ,

Phúc cơ mạng vị bảo khang ninh.

Chú chuẩn đề (Tụng khi thanh đồng bắt ấn chuẩn đề)

Khê thủ quy y Tô Tất Đế,

Đầu diệm đảnh lễ Thất Câu Chi,

Ngã kim xưng tán Đại Chuẩn Đề,

Duy nguyện từ bi thùi gia hộ.

Nam mô tát đa nẫm, tam miệu tam bồ đà,

câu chi nẫm, đát diệt tha:

Ấn, chiết lệ chủ lệ Chuẩn đề sa bà ha

THIÊN TIÊN ĐỆ NHẤT THÁNH MẪU VĂN

(Cửu Trùng Thánh Mẫu Văn)

Bản 1

Vận bốn mùa âm dương tuyết thảo

Lòng chí thành cầu đảo bình an

Đặng trà quả thực dâng lên

Lòng tin bái thỉnh Chúa Tiên Cửu Trùng

Ngự cung trung cửu tiêu chính vị

Ở trên trời sửa trị bốn phương

Lòng Người trong sáng như gương

Thần thông biến hoá sửa sang cõi đời

Mặt hoa mày liễu tốt tươi

Hình dung yếu điệu miệng cười như hoa

Lưng ong tóc phượng dài dài

Áo xông hương xạ hải hoa chân giày

Cửu trùng ngự chín tầng mây

Quản cai các bộ tiên nay thượng đình

Có phen Mẫu ngự áo xanh

Ngự chơi đồng điệu đàn tranh quyền trầm

Dập dìu hầu hạ dư trăm

Kẻ nâng túi vóc, người cầm trùng xông

Áo xanh thay đổi áo hồng

Cõi Nam chính ngự ngai rồng đỉnh đang

Tay đeo trăm chuỗi hạt vàng

Miệng cười trăm thức vẻ vang hay là

Ngự thôi Chúa mới ban ra

Áo thắm quạt ngà ngự tới Tây cung

Bầu trời cảnh ấy đứng trông

Tràng sinh tiên được tiến dâng tức thì

Lại sai bát bộ tiên phi

Tinh kỳ thẳng trở kéo đi dần dần

Đòn rằng cung Bắc thanh tân

Có bát thanh thủy tẩy trần bụi bay

Chúa liền ngự tới một khi

Màn mây chướng phủ khắp kì chân tay

Cô hầu sửa túi nâng khăn

Hương hoa phần sáp đầy ngăn hộp cừ

Lược ngà Chúa lấy chải đầu

Áo vàng Chúa ngự quạt tàu cầm tay

Cờ vàng chỉ phát như bay

Xe loan giá ngự ngự rày tiên cung

Thấy người hạ giới có lòng

Nén hương thấu đến cửu trùng thiên thai

Đằng vân giá vũ một thôi

Thiên đình phút đã xuống chơi dương đình
Ba ngàn thế giới cảnh thanh
Đâu đâu là chẳng chí thành lòng tin
Tiểu tôi lòng thực thảo hiền
Lễ tuy bất túc kính thành hữu dư
Lạy Châu xin giáng phúc cho
Từ rày đệ tử gồm no khang trù
Tứ thời bát tiết vô ngu
Chư tai hạn ách tống đưa hải ngoài
Chữ rằng :”Thiện giả thiện lai”
Đệ tử cầu tài tài đáo tại gia
Đền thờ Phật Thánh trên toà
Khuông phù đệ tử vinh hoa thọ trường

THIÊN TIÊN ĐỆ NHẤT THÁNH MẪU VĂN

Bản 2 (Phúc Yên)

Chón cung tiên mây lồng ánh nguyệt
Cảnh bầu trời gió quện hương bay
Cửu trùng nơi chín tầng mây
Thiên Tiên Đệ Nhất ngự rày cung trung
Gió đông phong hây hây xạ nước
Bộ tiên nàng châu chực hôm mai
Dập dìu nơi chốn trang đài

**Chính cung Mẫu ngự trong ngoài sửa sang
Ngát hương lan đào hoa đua thắm
Phượng các lầu cung cấm trang nghiêm
Tặng phong Đệ Nhất Thiên Tiên
Cầm quyền quản chủ cõi tiên toà vàng
Chiếu gia ban khắp trong tám cõi
Hạ bút son mở hội quần tiên
Thần thông biến hoá vô biên
Phất tay ứng chỉ nơi miền thế nhân
Rằng cõi trần u mê lắm lắm
Tội chất chồng thời chẳng dung tha
Có hay quy chính cải tà
Tu nhân tích thiện thời mà lấy công
Chôn cữu trùng hữu thông tất cảm
Xét cõi phàm thành kính nhất tâm
Phù Nam quốc hộ muôn dân
Đạo thần biến hoá hiện thân giúp đời
Có phen ngự dạo chơi tiên cảnh
Ngự toà vàng chấp chính trước sau
Bách thần dâng tiến ngọc châu
Lưu ly hổ phách quỳ tâu trước thềm
Bộ nàng tiên đàn ca tay gảy**

**Khúc nghệ thường vang dậy nơi nơi
Tiêu thiểu sáo thổi nhịp đôi
Quyển trầm thánh thót dạo chơi tỳ bà
Vườn thượng uyển trăm hoa đua nở
Đoá hải đường rực rỡ khoe xuân
Tây cù thượng giới thanh tân
Ấy là đất ngọc tiên nhân đi về
Lầu gác khuê rèm châu lông lánh
Ngự phượng xa dạo cảnh hồ tiên
Thỉnh mời Mẫu giáng đàn duyên
Hương hoa oản quả dâng lên đảo cầu
Hộ đệ tử sang giàu phú quý
Ra phép màu lục trí thần thông
Thỉnh mời Mẫu giáng đền trung
Khuông phù đệ tử hưng long thọ trường**

ĐỊA TIÊN ĐỆ NHỊ THÁNH MẪU VĂN

(Liễu Hạnh Công Chúa Văn)

Bản 1: Địa Tiên Thánh Mẫu Văn

**Bóng gương loan mẫu đơn một đoá
Gió lay mảnh hương xạ thoảng đưa
Có châu nguyệt điện tiên xưa
Lánh miền cõi tục phận ư Nam thành**

Kiếp giáng sinh vào nhà Lê thị
Cải họ Trần dấu khí Thiên hương
Vốn sinh có vẻ phi phương
Giá danh đòi một hoa Vương khôn bì
Ngụ thai quê Phủ Giày Thiên Bản
Phủ Nghĩa Hưng là quán Sơn Nam
Trẻ thơ chưa biết duyên phàm
Đeo kinh còn vết để làm dấu thiêng
Tuổi tới niên cài trâm , giắt lược
Kết duyên lành quê phước một nơi
Gôi chẵn vừa mới quen hơi
Ai ngờ dưới nguyệt sẩy nơi tơ hồng
Đạo vợ chồng còn đang thương nhớ
Bồng hoa hài lại giờ gót tiên
Giờ dần mồng ba tháng thìn
Đôi mươi một tuổi rẽ duyên trần phàm
Ấy ai làm chẵn thương gói thắm
Kiếp hay nguyên lãnh đạm về đâu
Lương quân dạ rồi đòi nao
Thung huyền nào biết thăm sâu mấy cơn
Rày Thánh đã cung Tiên Nguyệt quế
Để xui lòng Trần thế xót xa

Có phen Tiên lại nhớ nhà
Bỗng thời Tiên ở đường xa ngự về
Thăm bản quê thung huyên đất nước
Cửa nhà chồng sau trước mọi nơi
Thăm rồi Tiên lại ra chơi
Đôi Ngang - Phố Cát là nơi duyên lành
Ca tính tình , tiếng tơ , tiếng trúc
Thương một người bạc phúc dân ngây
Cho nên Tiên mới thử tay
Để đầu mà lánh , khôn thay mà phòng
Sự mơ màng thực hư nhường giới
Lòng trần gian mê muội biết đâu
Tuy rằng hồn phách nhiệm màu
Khuôn thiêng tích để đã lâu đến rày
Cũng nhiều ngày cưới mây nương gió
Vào Nghệ An sẵn có nhân duyên
Nước non khéo kết nên nguyên
Chốn thanh cảnh lịch kết duyên cũng vừa
Ấy duyên xưa hay là nợ mới
Hội phi thường Thánh mới sinh con
Tuổi vừa ba , bốn khôn ngoan
Hiềm đâu Thánh lại để con cho chồng

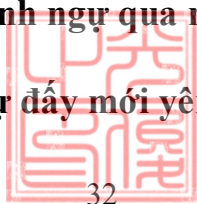
Chữ sắc không xem thường mới biết
Lấy của gì là kiếp là chẳng
Tĩnh thiêng không ngại gió trăng
Ai ngờ phút hợp , phút tan nữa hoài
Song vật nài làm chi cho khổ
Đứng duyên lành sẵn có nhiều nơi
Thăm rồi Tiên lại ra chơi
Cây cao bóng mát là nơi giữa đường
Giếng âm dương xưa nay trong sạch
Khi nắng mưa trợ khách đường xa
Đồi Ngang Phố cát vào ra
Đôi khi giáp cõi Thanh Hoa đất lành
Chốn cảnh thanh Tiên thường ngự đấy
Khách vắng lai tự ấy mới hay
Cho nên Tiên mới ra tay
Một ngày khôn vái hai ngày khôn van
Khách thác oan phải nhiều phi mệnh
Bèn sai ra đội lệnh nhà vương
Ngự tình kíp giận khôn lường
Sai binh mã tới Đồi Ngang tiểu trừ
Súng phá lên vang như sấm động
Dấu thiêng nào dám chống quốc uy

**Chúa bèn ngự thiện lánh đi
Than rằng má phấn đầu bì trượng phu
Sao không xét âm dương nhị lý
Lại ra điều lấy ý nạt nhau
Lệnh Trời ai dám chi đâu
Còn ai ở thế biết nhau sau này
Chốn am mây từ ngày nguy biến
Ai còn kẻ dâng tiến đèn hương
Nền xưa hiu quạnh tuyết sương
Trăng hoa giải tỏ quyên vàng còn chen
Các bạn Tiên về tâu Thượng Đế
Có Tiên châu Thánh Mẫu ngự chơi
Đồi Ngang Phố Cát nghỉ ngơi
Lầm con mắt tục ra người bạo hung
Đã phá tuồng nơi ăn chốn ở
Lại ra điều càn rỡ nhuốc nha
Ngọc Hoàng ngự chỉ phán ra
Đào, Lan, Quế, Huệ bách hoa mọi nàng
Xuống Đồi Ngang thăm châu Tiên Thánh
Xem Tiên châu đức chính ra sao
Phán rằng phẩm trật Thiên Tào
Mà sao trần thế hỗn hào tam phân**

Trách thôn dân những người ở đây
Sao con Trời dám lấy làm khinh
Sơn xuyên đòi lại bách linh
Gia uy sẽ thử anh linh bổ bèn
Chớ sát hại nhân gian chi quá
Trời là Cha ,thiên hạ là con
Ví dầu đua mạnh tranh khôn
Thời nhân gian đó ai còn dám đương
Vua Ngọc Hoàng phán lời nhân thứ
Các cung Tiên vâng cứ ra đi
Tới nơi hỏa tốc tinh phi
Trước thời thăm Thánh, sau thời trách dân
Đã yêu phàn càng thêm yêu nghiệt
Quở dân phạm sợ khiếp hơn xưa
Dân mong lập điện lên thờ
Bách quan đội lệnh sau xưa cho tường
Chốn Đồi Ngang thờ châu Tiên Thánh
Tự hương tàn, khói lạnh nhường nay
Lấy làm khuất mất khôn hay
Gia uy thời cũng nhiều người sợ kinh
Tâu Thánh minh ngự qua nhời ấy
Lập Đền thờ tự đây mới yên

**Người đầu quái dị nông nân
Xót thương dân tục làm than phải tuyền
Sắc tức thì tặng phong Chế Thắng .
Biển vàng treo " Thượng Đẳng Tối Linh "
Muôn dân từ đáy sợ kinh
Mới hay phép Thánh anh linh, nhiệm màu
Khắp đâu đâu nức danh từ đây
Ai kẻ còn dám lấy làm khinh
Dù lòng hiển thánh anh linh
Đến đâu thời đáy hải kinh giòn giòn
Cũng có cơn hiền lành vui vẻ
Phần điểm trang chải rẽ thanh tao
Dù khi thất ý nơi nao
Dường con sư tử bào hao dậy giàng
Thêm đôi bà châu Quỳnh, châu Quế
Ấy là trong nghĩa đệ thân huân
Hôm mai châu chực áo khăn
Uy nhờ Tiên Thánh có phân nông nân
Rầy Mẫu đã về ngàn nhân đức
Quyền đôi bà xem xét trang nghiêm
Có khi nương gió thác rền
Ai nương bóng Thánh càng thêm náo nùng**

Cũng có khi quyền chung tiệt nhớ
Cũng có khi qua nhớ lại thôi
Thương khi duyên chấp phận xui
Ban tài, ban lộc, ban ngôi, ban quyền
Kẻ lỗi nguyên càng thêm lắm nhớ
Có lòng tin khẩn khứa truyền tha
Trộn bề phách nguyệt hồn hoa
Đã nên một cảnh yên hà có danh
Xưa Thánh chốn yên lành cùng ngự
Cũng từng quen Tiên nữ dăm ba
Rẫy chân xuống cõi Sa bà
Khuông phù Ngọc ấn , quản ba giới Thần
Mẫu gia uy cứu nhân độ thế
Trẻ cùng già ai nấy đội ơn
Ban tài, ban phúc, ban nhân
Phù hộ đệ tử thiên xuân thọ trường
Bản 2(Cảnh Thư Đường Văn)

Bỉ cách

Xe phượng từ vâng sắc Ngọc Hoàng

Giáng sinh Lê Thị dấu thiên hương

Hây hây mặt ngọc phô nền trắng

Rờ rờ môi soi ánh nhị vàng

Hiển hách đã vang trong phủ nghĩa

Anh linh nổi tiếng chốn Sòng Sơn

Từ vâng ngọc ẩn gia phong tặng

Náo nức xa gần khắp bốn phương

Miếu cách:

Cảnh thư đường thanh phong ngoạn nguyệt

Thuở ba dương trong tiết thiều quang

Nhân khi nhàn hứng triều dương

Vậy bèn ngẫm ngợi sự nàng thần tiên

Trên thượng thiên vừa ngày mở yến

Vua Ngọc Hoàng chính điện Linh Tiêu

Lưỡng ban văn vũ thần liêu

Sân đàn chấp chới tiêu thiều thung dung

Khúc nam cung thôi khoan lại giục

Nhạc lừng vang dạo khúc uy nghi

Tiệc bày hoa hạc đàn trì

Phượng chương vẽ bích Lân phi thức hồng

Vị tiên cung thiên nga ngọc nữ

Chén thọ trường thứ tự quỳnh tương

Có châu cách điệu dịu dàng

Quỳ dâng Thượng Đế chén vàng sẩy tay

Trước năm mây vua cha kịp giận

Nỗi lòng đình một trận ai đang

Tinh phi hoả tốc vội vàng

Ngự truyền Bắc Đẩu phê nài giảng sinh

Cảnh địa linh Nam Sơn, Phủ Nghĩa

Thông cách:

Giữa huyện thiên An Thái xã danh

Họ Lê nổi dấu trâm anh

Cải về Trần Thị phúc lành thư hương

Nguyệt tròn gương gió vàng hiu hắt

Quế đưa hương ngào ngạt gần xa

Mãn tuần bèn tổ Hằng Nga

Đã đem đức trọng sinh ra trưởng thành

Tóc mây xanh mây ngai mặt ngọc

Tựa da ngà chân chuốt hài hoa

Hình dung cá lặn nhận sa

Ví so quốc sắc ắt là không hai

Qua mười hai tới tuần tam ngũ

Kết duyên lành hợp ngự bản hương

Này mừng phần lộc bén gương

Ai xui Nguyệt Lão tơ vương nên trời

Vừa lo đôi gỏi chẵn dặm chiếu

Xây ra triều tây liễu đào đông

**Chửa cam chút nghĩa tương phùng
Gian nan nữ phụ sàng đông bao đành
Tuổi xuân xanh tới tuần tam thất
Đề thung huyên phút ngắt trần duyên
Giờ Dần, mừng ba, tháng Thìn**

Bình cách:

**Xe loan sớm lánh cõi tiên ai tường
Ấy ai làm đêm thương ngày nhớ
Chẳng ngờ là để nợ hay duyên
Lang quân luống những đeo phiền
Thung huyên nào biết mấy phen thăm sâu
Trưởng quận đau ruột tằm vắn vít
Lệ ngọc tuôn thánh thót thánh tha
Than rằng phách nguyệt hồn hoa
Âm dương xa cách dễ hoà biết hay
Phượng lên mây ngựa về cửa ải
Mảng tử quy khắc khoải lòng tơ
Quả người hay tạo hoá cơ
Vì đâu nên nổi sinh cơ nhường này
Rày thánh đã cung mây các nguyệt
Có hay lòng thăm thiết này chẳng
U minh tuy đã khắc hằng**

Tính thiêng xong đã dùng dâng nhớ quê

Lại hiện về thăm thung huyền nhé

Dặn lang quân cận kề trước sau

Thăm thôi lại bước xuống lầu

Thần thông biến hoá hay đâu là người

Phú chiêm:

Trải đôi nơi nước non chơi dạo

Tìm đâu là cảnh hảo địa linh

Thanh Hoa sơn thuỷ hữu tình

Long chiền Hồ nhiều đất lành tự nhiên

Mạch chỉ huyền hà hải chung tú

Được xứng tình hữu thú mừng thay

Trên thời quán tuyết cung mây

Trăm hoa đua nở sánh bày phong quang

Chốn Đồi Ngang cùng nơi Phố Cát

Có một bầu gió mát trăng thanh

In đồ bát cảnh rành rành

Lầu Tàn há sánh, thị thành khôn so

Trúc lú lo bách tùng đàn suối

Chim đàn hanh Phượng ruỗi loan ca

Giữa đường chính sứ người qua

Biển lên chân tính hiện ra bán hàng

Trà ngũ nhang tung bùng chén mả

Rượu cửu tiên nem Phụng chả Lân

Phú dẫu:

Đòi nơi la liệt bát chân

Phô chương quý vật kỳ tân mọi mùi

Thêm có đôi hồng nhan thể nữ

Việc trong ngoài gìn giữ trước sau

Nhân gian khôn biết cơ mầu

Nào ngờ người thế hay đâu là thần

Khách thời nhân ai ai nấy nấy

Thường đi về qua đây nghỉ ngơi

Hình dung tốt tốt tươi tươi

Dễ xui chuyển thế nhiều nhiều nhời hoa giảng

Chồn cát đằng đã đành chờ gió

Trải chi nhời nói khó mà kiêng

Lạ thay hoa nở tháng giêng

Bướm qua cành ngọc, ong nghiêng nhị vàng

Khi buồn nường câu lan tựa ngọc

Ngụ tính tình đàn đọc say sưa

Ngợi ca vịnh phú ngâm thơ

Tập tành tiếng trúc tiếng tơ âm thầm

Thôi quyền trầm thánh tha thánh thót

Phú nói :

Gậy đàn tranh bể bát bể bai

Nhạc âm nhường lọt bên tai

Dấu lòng vàng đá dễ ai cầm đành

Sự yên oanh nhiễu nhời quán quýt

Trải chi nhời hoa nguyệt ong bay

Bây giờ chúa mới ra tay

Kéo mà sự thể còn hay đông dài

Xá chi ai kẻ đi người lại

Chẳng lánh phòng thời phải sa cơ

Say sưa ong bướm vật vờ

Bận chân vì nhện vương tơ dịu dàng

Sự phi thường mới hay tự đấy

Khấp gần xa đâu đấy uy linh

Có phen vào Nghệ An kinh

Gặp người Kẻ Sóc đông thành kết duyên

Chẳng bao quản lòng tiên côi tục

Đọc cách:

Ngán xa tìm mai trúc phải đôi

Mới hay sự bởi cơ trời

Chẳng xe cũng mắc bởi nơi tơ hồng

Độc một lòng nữ công nữ tặc

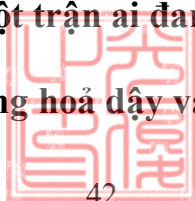
Việc tề gia cơ mực đảm đang
Trong ngoài cất đặt sẵn sàng
Đạo lòng đã tỏ dường gương lâu lâu
Trước chí sau thủy chung như nhất
Vẹn mười nguyên chẳng nhật mỗ phân
Hôm mai chuyên việc tảo tần
Tắc lòng thành kính mười phần thảo ngay
Một nhà vậy lan lan huệ huệ
Dòng dõi thêm đan quế hây hây
Mảng vui oanh yến sum vầy
Nào hay con tạo ra tay xoay vần
Dấu nhắc cân thăng bằng chẳng xứng
Chớ thời đành đeo đẳng làm chi
Cùng nhau tự thừa vu quy
Chưa từng ai đã bắc chì đến ai
Nghĩ duyên sánh trời dài đất rộng
Kíp thăm sao bỗng chốc thờ ơ
Còn luyện:
Ai làm cho ngó lia tơ
Hiềm đâu lại để con thơ ấu trùng
Phật cười rồing trăm năm ước mẫn
Bỗng vui chung để đoạn sầu tây

Tưởng rằng chẳng thẹn gió mây
Ai hay phút nhớ phút khuây chẳng ngờ
Tạo hoá cơ khi doanh khi trắc
Nào hay là thị sắc thị không
Ắt là kiếp trước chưa xong
Ấy nên mới phải lụy vòng trần ai
Có phen lại về nơi cảnh cũ
Lối mạn đào càng rữ càng say
Tưởng rằng tiếng vắng tin chầy
Âm dương nhốn nhục nào hay định nhằm
Hay còn chữ hoạ dâm phúc thiện
Đã ra tay ứng biến chẳng tha
Vãng lai dù trẻ dù già
Nhơn nhơn nhiều nỗi oan gia khôn phòng
Biến lạ lòng nhiều người oan thác
Ai ai đều nhớ nhác sợ kinh

Kiều dương:

Tiếng đồn dậy khắp kinh thành
Rằng Đồi Ngang có chúa tình hại người
Chiếu khải thôi ngự đình kíp giận
Nổi lôi đình một trận ai đang
Phép như phong hoá dậy vang

Sai binh mã tới Đồi Ngang tiểu trừ
Súng kể dư trăm đều đủ giọng
Vang lừng trời chuyển động thiên lôi
Miếu từ phụng sự mấy nơi
Truyền đem lửa đốt một thôi dùng dùng
Tuy có phép thần thông cái thế
Song nhất hoàn nan chế Thái Sơn
Làm thỉnh thẳng bước giận hờn
Trách rằng sao nữ một cơn nhường này
Ngỡ thế hay lòng vậy ấy nhẽ
Chẳng ngờ là lấy thế lấy uy
Oan gia đành để lo chi
Đã làm kéo giận có khi xem nhờn
Đức hiếu sinh đội ơn thượng đế
Pháp uy nghi cứu tế sinh linh
Bể đào chưa tắt tắm kinh
Đến khi vùng vẫy dễ kinh dờn dờn
Lại dấy cơn ra uy thảm khốc
Nhiều phương dân than khóc ỏi tai
Trẻ già chẳng sót một ai
Càng ngày càng một ra oai báo thù
Sự đảo cờ làm sao cho thấu

Hãm cách:

Bèn mấy làm bản tấu ngự qua
Rằng đền thờ chúa tiên nga
Tự khi lãng Thánh phôi pha đến rầy
Cá vạ lây cháy thành vông sủng
Đâu đâu đều hoảng khủng kêu ca
Cửu trùng doãn ý lượng gia
Lập đền tự sự kéo mà hại dân
Thượng đẳng thần sắc phong chơi chói
Sai quan về cho tới Đồi Ngang
Mấy nơi cung điện sửa sang

Đồn cách:

Tán vàng quạt phượng nghiêm trang đôi hàng
Lại phụng ban mọi đồ quốc tặng
Bảng vàng treo " Chế Thắng uy nghi "
Nghìn thu sử sách còn ghi
Thập phương xích tử đảo kỳ bình an
Tư tiết giới xuân thiên hoá nhật
Cõi nước Nam tứ bất đẳng thần
Ngưỡng trông Tiên Chúa gia ân
Xuân Yên, Hà Vĩ, tứ dân tôn sùng
Tang miếu vũ ức niên hương hoả

Thuận mỹ từ muôn thuở tăng long
Thuận thiên tâm thuận lạc đồng
Mỹ lưu phương mỹ vinh phong đời đời
Thuận mỹ hưởng xuân dài thọ vực
Chòi quế đào thơm nước chắt sân
Đạo lưu chúng đẳng kim thần
Bạch tuyên tán vịnh hương vân một bài
Nguyện giảng phúc trừ tai hạn ách
Độ từ chung hưởng lộc kỳ di
Kim thần ca tụng biểu thường nghi
Duy nguyện giảng lâm thi cảnh phúc
Bản 3 (Văn Mẫu Phủ Giày)
Cung Quảng Hàn phát phơ bóng tỏ
Người trần gian ai tỏ sự tiên
Vốn xưa dấu khí hạo nhiên
Lúc vào Nguyệt điện lúc lên Thiên đài
Vâng lệnh sai giảng sinh trần thế
Lòng trần gian ai dễ biết hay
Họ Trần Thiên Bản phủ Giày
Cù lao dưỡng dục đêm ngày nâng niu
Giá chất chiu, lầu vàng gác ngọc
Đích nên tài quốc sắc thiên hương

Má đào môi hạnh phi phương
Giá so Tống Tử ,Tề Khương ai bì
Thửa nghi gia ,còn đương trau chuốt
Bồng hoa hài lại trở gót tiên
Hay đâu nguyện chữa phi nguyên
Lang quân dạ rồi,thung huyên dầu dầu
Cửa Tần Quỳnh từ nay chéch lệch
Cảnh trang đài để mặt tung tăng
Non đài mây đá vân lãng
Nơi non cao để gặp hăng thuyền quyên
Dưới cửu tuyền mệnh mông bồ ngỗ
Chẳng ngờ Bà còn ở tiên cung
Sớm khuya châu chực bộ rồng
Ơn trên đã được sắc phong thẻ vàng
Bà Quỳnh Hoa chính ngôi công chúa
Vâng lệnh sai bái tạ trước sân
Có phen giá vũ đẳng vân
Qua chơi quán Sở,lầu Tần tiêu dao
Đức hiếu sinh ban cho duệ hiệu
Sắc vàng phong: Hoà Diệu Đại Vương
Đèo Ngang phong cảnh lạ nhường
Say sưa nước trí dậm trường non nhân

Có phen chơi vườn xuân ngô hạnh
Gặp bạn tiên đồng triết cảm ca
Có phen vui thú yên hà
Bể bai giọng tiếu ,cầm ca trêu người
Khắp thiên thai về nơi kinh quốc
Trải non bông nước nhược từng phen
Hôm mai nường gió thác rèm
Ai ưa bóng vía càng thêm nảo nùng
Cửa thánh đã thung dung rộng mở
Dưới đồng nhân hỷ xả từ bi
Độ cho muôn việc tề nghi
Trừ tà trị bệnh ra uy hiển thần
Bà dạy rằng hại nhân nhân hại
Thiên sinh nhân ,nhân lại thành thiên
Tai nghe tiếng ngọc còn êm
Dám dẫu cậy thế tranh quyền khi nay
Danh thơm bay khắp hoà thiên hạ
Nữ trung thần đáng giá vô song
Nay ơn Thượng Đế sắc phong
Lại theo Đức thánh nối dòng đại vương
Chúng đệ tử đèn hương phụng sự
Đốc một lòng không dám đơn sai

Ơn bà ban lộc tiếp tài

Khuông phù đệ tử xuân lai thọ trường

Bản 4: (Văn Mẫu Sòng)

Trong Nam Hải dị nhân liệt truyện

Bạc thần tiên dấu vết càn yêu

Xem trong lịch sử Chúa Tiên

Bất sinh bất diệt chép biên rành rành

Trong Nam thành Nghĩa Hưng Thiên Bản

Tổng Thiên Hương, Vân Cát thôn quê

Thái công người ấy họ Lê

Tu nhân tích đức chuyên về làm nhân

Thái công vẫn ân cần làm phúc

Tuổi bảy mươi sinh được một trai

Thái bà liền lại có thai

Bệnh không ăn uống ư mùi hương hoa

Cả nhà sợ cho là ma quỷ

Mới lập đàn cúng lễ nguy nga

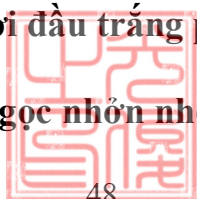
Bệnh đau ngày một thêm ra

Hết đường chạy chữa thuốc tha mà cầu

Năm tháng tám đêm thâu gió mát

Thấy một người đầu trắng phơ phơ

Tay cầm búa ngọc nhón nhơ

Miệng đọc thần chú giáng qua bản đàn
Thái công bỗng hồn tan phách lạc
Ngẫm mơ màng một giấc chiêm bao
Thấy hai lực sĩ bước vào
Dẫn lên kim quyết ngôi cao nghìn trùng
Trên thượng giới hội đồng khánh thọ
Dưới sân rồng văn vũ quỳ tâu
Cung nga thể nữ đứng hầu
Mẫu dưng chén ngọc đứng hầu tận nơi
Tự nhiên sẩy tay nơi mặt phủ
Quan Nam Tào cầm sổ chép biên
Dẫn lên ra lối Nam Thiên
Trông lên thấy bảng đôi bên chữ đề
Thái công hỏi sự gì chẳng tỏ
Cớ làm sao thấy lạ lòng thay
Hai ông quỳ gối tâu bày
Liễu Hạnh Công Chúa bắt đầy trần gian
Ông chợt tỉnh giấc vàng mở mắt
Thấy thái bà liền nở cánh hoa
Hương thơm ngào ngạt gần xa
Mừng thầm người ở cung nga mới về
Bụng bảo dạ con trời mượn cửa

Đặt tên lành công chúa Giáng Tiên
Phòng loan dưỡng dục sớm đêm
Cầm kỳ thi hoạ sách đèn ngâm nga
Đàn thập lục gảy hoà gió khúc
Thi bốn miền miệng đọc vang ca
Mấy cung gió táp mưa sa
Thái công nghe thấy xót xa trong lòng
Mới ướm hỏi Trần công sau trước
Rằng đến đây được phước là bao
Sớm sinh một gái má đào
Xin làm dưỡng tử nương vào cửa công
Duyên sắp nhẽ thuận tòng nhân quả
Trần lão quan vốn ở Tiên Hương
Vốn dòng thế phiệt đường đường
Chồi non chưa có cội nương tuổi già
Đêm trăng thanh vườn hoa dạo gót
Gốc cây đào bỗng thấy hài nhi
Ngẫm rằng thượng đế thương vì
Cửa nhà cô quạnh thời khi lửa hồng
Đôi tay bế vào lòng dưỡng dục
Đặt tên là danh ố Đào Lang
Thiên tú diện mạo khác thường

Tài hoa có một văn chương ai tày
Khiến nguyệt lão xe dây tơ đỏ
Kết duyên cùng công chúa sánh đôi
Đuốc hoa soi tỏ chén mời
Khách tiên thời lại với người tiên nga
Cảnh vui thay ba nhà đoàn tụ
Lúc lửa gương vừa đủ ba đông
Duyên mong đâu ứng biến hùng
Trúng rồng lại nở la rồng lạ chi
Ngày mồng ba tháng ba ấy nhẽ
Có ai ngờ hợp để rồi xa
Đương cơn phách nguyệt hồn hoa
Hai mươi một tuổi phút đà về tiên
Chẳng ngỡ rằng là duyên hay nợ
Mới biết là Mẫu thiệt anh linh
Nhân duyên chưa tắt mối tình
Đường về đứng ở bên mình chưa hay
Thái bà cầm lấy tay chưa tỏ
Thực con mình vẫn ngỡ chiêm bao
Ba nhà đưa đến trước sau
Ung dung mới hỏi mấy câu sự tình
Nay con ở dương đình mẫu lệ

**Phải về châu Thượng Đế Thiên Cung
Ba nhà ở có âm công
Sau này mới được non bông cảnh tiên
Gặp thấy được thoát liền biến mất
Mới biết rằng Mẫu thiệt anh linh
Nhân duyên chưa dứt mối tình
Hiện về đứng ở bên mình lang quân
Lang quân lộ muôn phần mừng rỡ
Ấm hoàng nam than thở khúc nôi
Thăm rồi Mẫu lại ra chơi
Biết đâu mặt bể chân trời mà mong
Mẫu từ đó linh thông biến hoá
Thường đi về mây gió luôn luôn
Thoắt đầu chơi cảnh Lạng Sơn
Cảnh thanh gió mát gảy đàn ngâm nga
Cũng có phen Mẫu ra thành thị
Cảnh Tây Hồ nhị thuỷ chèo chơi
Văn nhân tú cử ai người
Phú thơ ngâm hoạ đôi lời bấy lâu
Mẫu từ đó tới đâu hiển thánh
Vào Nghệ An dạo cảnh Thanh Hoa
Đôi Ngang Phố Cát vào ra**

**Vì nam vì nữ ai mà biết hay
Mới ra tay thử lòng trần thế
Đến khi cầu cúng lễ mới an
Sứ thần làm sứ kêu van
Vua sai dân lập ngôi đền nguy nga
Phùng quân sứ về qua tới đó
Thấy họ làm thần tượng như in
Đoán rằng Liễu Hạnh Chúa Tiên
Bèn sai dân lập ngôi đền trang nghiêm
Phong bốn chữ Mã Hoàng Bồ Tát
Lại càng thêm tối tú hơn xưa
Phép màu làm gió làm mưa
Đánh tan giặc giã giúp vua mấy kỳ
Chữ Chế Thắng đề ghi tên hiệu
Sắc vua phong Hoà Diệu Đại Vương
Lâu đài diện các đường đường
Ngàn thu ghi để bốn phương dân cầu
Dẫn sự tích văn châu một bản
Ngày mùng ba khánh đản Chúa Tiên
Thỉnh mời Mẫu giáng bản đền
Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường**

Bản 5: (Thánh Mẫu Ca Đàn Văn)

Thánh chúa an bàn,đệ tử tôi đàn:

Phụng sự Thần Tiên Nữ

Tiên duyên sinh ở thượng giới Tiên cung

Vua Ngọc Hoàng, lồ lộ ngai rồng

Quản tam giới, Linh Tiêu chính ngự

Bát muôn tiên nữ, lá ngọc cành vàng

Quyền tóm thu thế giới vạn bang

Vận thần lực, linh thông biến hoá

Nhân ngày khánh hạ yển mở trường sinh

Bài ban ban khắp hết thiên đình

Sân đàn quế tiêu thiều nhạc vũ

Văn thần võ sĩ ngọc nữ tiên phi

Cửa kỳ lân, phượng múa nghệ quỳ

Trên bảo điện, thiên nhan chỉ xích

Nguy nguy đấng đấng hách hách dương dương

Thoang thoang đưa nhang xạ ngát hương

Hây hây nước yển chi tô hợp

Nhật khoan thánh thót, tơ trúc đôi tuần

Đàn ngũ âm, gảy khúc nam xuân

Đỉnh đang điểm cung ba nhịp bảy

Tiêu thiều lưng lẩy lẽ nhạc thung dung

Tiệc lưu ly báu ngọc lạ lùng

Chén hổ phách quỳnh tương thứ tự
Có Tiên Thánh Nữ cách điệu dịu dàng
Trước ngọc lâu dâng chuốc chén vàng
Rót rượu lữ sây tay vô ý
Vua Cha Thánh Đế: Thiên nhỡn phi đao
Động uy nghi Thiên tử long bào
Lôi đình nổi bất phân thời khắc
Khi doanh khi trắc thiên tạo biến hình
Cải Thiên đình đầy xuống Dương đình
Đủ ngày lại lên châu Thượng Đế
Việt Nam tú khí Thiên Bản địa linh
Trần Sơn Nam, An Thái xã danh
Thôn Vân Cát trâm anh lệnh tộc
Điềm trời giáng phúc, bãi cát được vàng
Mãn nguyệt liền sức nước mùi lan
Đội ơn đức thụ thai Thánh Mẫu
Tốt tươi dung mỹ vóc ngọc da ngà
Phỉ công ơn cha mẹ sinh ra
Nâng niu thoát mỗi ngày mỗi khác
Tóc mây hương thoảng da trắng lạ lung
Điểm yên chi, má đỏ hồng hồng
Đôi mắt phượng lông la lông lánh

Tai đeo vàng cánh chân dận hải hoa
Điệu lưng ong dáng ngọc thướt tha
Tươi vẻ ngọc miệng cười hoa nở
Đêm ngày dưỡng dục màn vóc phượng long
Tựa lan can, thác bức bình phong
Lược ngà chải, gương loan điểm đốt
Khăn hồng chau chuốt phần ngọc điểm trang
Gảy đàn ca tang tính tình tang
Đàn dạo khúc hảo cầu quân tử
Lương duyên đôi chữ đã định thiên duyên
Chôn màn loan lá thắm đưa tin
Cánh phụng đã chấp cao bay bổng
Tin xuân vừa đến đào bồng nở hoa
Bồng xui lên Hồ Việt nhất gia
Tơ hồng đã dây xe sau trước
Duyên ưa cá nước, phận gái cưới rồng
Hợp nhà hương, mở hội thung dung
Đào thi vịnh: nghi gia nghi thất
Khúc hoà cầm sắt, hội hợp tân nương
Chăn cù trau, đượm nước mùi hương
Tinh thần ngọc động phòng hoa chúc
Ngàn vàng một khắc bể ái nguồn ân

Ngẫm duyên nay đã thắm mười phân
Trời già mặc không già duyên nhĩ
Tao khang chi nghĩa biển bạc non vàng
Đàn ngũ huyền dạo khúc dậy vang
Nhà vàng nổi cảnh vàng lá ngọc
Phòng loan xạ nức cửa tú xông hương
Trùng rồng nay lại nở ra rồng
Người quân tử theo dòng quân tử
Sum vầy một cửa hoè quế rườm rà
Còn mãi vui yến phượng oanh ca
Hiệu thiên đã: ngự trà nhớ đến
Lệnh truyền chỉ khiến: phản giá hồi cung
Các bạn tiên rong ruổi xe rồng
Đưa Chúa đến Linh Tiêu Nguyệt điện
Lại thêm cách biệt đôi ngả đôi nơi
Trách trăng già khéo quải duyên ai
Duyên kim cải xui lên biến cải
Nguyệt thu kia hơi trắng sáng đương tròn
Hỏi gió mây rằng mất hay còn
Cho trăng khuyết đâu còn chi để
Bao nhiêu sự thể ngoảnh mặt làm thinh
Tuy rằng về châu chực thiên đình

Lòng còn nhớ chốn quê Vân Cát
Ruột loan vẫn vít tơ trọc bồi hồi
Ở một nơi lại nhớ một nơi
Xem chẳng khác Ngưu Lang, Chức Nữ
Thiên tào cách trở, yển Bắc nhận Nam
Chẳng nhớ thời biến chút cho cam
Nghĩ ngôn cầm lòng tây sao được
Bèn vào tàu trước Thượng Đế thiên nhan
Rằng duyên con còn nợ dương gian
Cho mãi nguyện ba sinh sẽ hoá
Ngự tình đại xá thánh đức hiếu sinh
Bèn trở ra bái tạ thiên đình
Giáng sinh xuống huyện Thiên một khắc
Gió đưa hương nước thu nhận đưa tin
Qua mấy nơi cảnh vật lạ nhìn
Kìa mai liễu hoà cười hớn hỡ
Nhện sa trước cửa hoè dây hai bên
Thác trần song con tiện bỏ then
Tay mở bức bình phong ren rén
Chúa vừa bước đến chốn cũ sảnh đường
Ấm con thơ chạnh nỗi nhớ thương
Thấy cảnh cũ lại càng cảm thống

Chạnh lòng dễ động than thở tiêu hao

Nỗi xót xa giọt lệ tuôn trào

Trông ra thấy lang quân vừa đến

Lòng mừng dễ khiến, nào nỗi ái ân

Nhất thời vạn hữu, nhất thời tân

Duyên nay đã thắm duyên hơn trước

Phỉ lòng cá nước toại chí rồng mây

Dẫu xe lên nghĩa ấy duyên này

Trăng đã khuyết lại tròn vành vạnh

Tiếng cơn say tỉnh áp ngọc tựa vàng

Ấy duyên xưa nghĩa cũ còn mang

Chúa Tiên mới kể khoan sau trước

Kìa non nọ nước nông nỗi xa gần

Xin thưa rằng ăn ở có nhân

Trời chẳng phụ nhân duyên đôi chữ

Dù lên hương lửa nghĩa ấy phi thường

Cầm như ai chưa được tỏ tường

Cho lên khiến lòng vàng đeo thắm

Mẹ cha thương cảm Chúa lại thần thơ

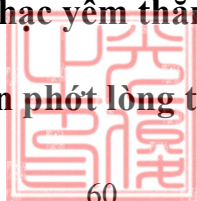
Chịu nguồn cơn mưa gió vẫn vơ

Đoạn thôi lại xa xôi đôi ngã

Thần thông biến hóa nương gió cưới mây

**Dạo bốn phương nam bắc đông tây
Tìm những trốn non bồng nước nhược
Kìa non nọ nước, sơn thủy hữu tình
Cảnh thành đô đâu chẳng xinh xinh
Nguồn hội ngộ phỉ lòng trắng gió
Đài kia gác nọ, quán Sở lầu Tần
Giải giang sơn, đâu chẳng thanh tân
Từng dạo khắp trời nam muôn ngả
Thanh hoa đất lạ mạch án thủy huyền
Cõi Đồi Ngang đất tốt tự nhiên
Cảnh thiên tạo thực miền long huyết
Địa linh nhân kiệt thiên lý lai long
Giếng âm dương leo lẻo nước trong
Thừa bóng mát trăng trong phơi phơi
Bốn mùa hằng lại , tám bức bình phong
Thấy cảnh thanh Tiên Chúa vừa lòng
Hiện chân tính duyên ưa tình nặng
Áo xanh quần trắng tóc phượng lưng ong
Chỉnh chiện thay nhan sắc nảo nùng
Hợp tiên nữ dăm ba bạn cát
Phấn nhòì má hạc yếm thắm mảy ngài
Áo mớ ba phơn phớt lòng trai**

Mùi thơm nức hương đưa trầm sạ
Chim truyền cá nhẩn trăm sự đình ninh
Gảy đàn ca tang tính tang tình
Tiếng thánh thót giọng loan to nhỏ
Giữa đường chính xứ khách quý vãng lai
Quán âm dương dọn bán hàng chơi
Chốn thanh lịch cùng người thanh quý
Sơn hào hải vị nem phượng chả lân
Người thanh tân cảnh lại thanh tân
Bày chỉnh chiện giường ngà chiếu ngọc
Màn sa cửa trúc con tiện đôi bên
Dù là gan vàng đá tự nhiên
Qua đây cũng vui niềm lạc thú
Tần kinh vương phủ quán Sở lầu Tần
Xem những người tài tử văn nhân
Ai lịch sự Chúa càng lịch sự
Vả sinh thánh tử rộng xá trần ai
Tiếc những người bạc phận duyên ôi
Lầm phải Chúa thấy đời từ đây
Ai hoà vừa ý tốt phúc mới duyên
Thời ban cho bổng lộc Chúa Tiên
Càng thêm được vinh hoa phú quý

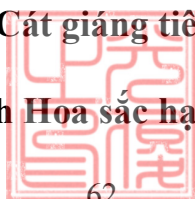
Thôi cơn hùng vĩ nghĩ lại từ bi
Rồi điểm trang chỉnh chiến dung nghi
Mầu gấm vóc sạ đưa hương nức
Lôi đình bệch bạch yếu điệu dịu dàng
Nào gió đặng vương các tin trao
Sông ngân hán sẵn cầu ô nhịp
Kẻ Hồ người Việt hương lửa phải duyên
Đấng anh hùng sánh với thuyền quyền
Mở một cửa mai thanh trúc quý
Ấy mong tri kỷ gió lạnh sương rơi
Khen trăng già sao khéo trêu người
Tiên thượng giới bạn người hạ giới
Kết giao là ngãi hương lửa nào nùng
Ân ái kia nào đã phỉ lòng
Riêng chỉ để lòng người bối rối
Gió trăng đã trải quý tộc thiết tha
Bồng hay đâu non nước la đà
Cánh chim nhận cao xa bay bổng

Bản 6: (Giáng Tiên Kỳ Lục Văn)

Bỉ cách:

Sơn Nam Vân Cát giáng tiên hương

Ngọc nữ Quỳnh Hoa sắc hạ phàm

Tích hiển Tây Hồ thi hoạ khách
Danh lam Sòng Lĩnh chốn uy dương
Triệu hồi tử phủ loan dư hạc
Ảnh nguyệt quỳnh lâu khúc đoạn trường
Bất tử vang danh thiên hạ Mẫu
Cứu dân hộ quốc thọ vô cương

Miêu cách:

Nam Hải tích giảng tiên kì lục
Bắc sơn hà anh dục tú chung
Tây Hồ nguyệt lãng thanh phong
Đấu tiên Vân Cát vốn giòng Lê gia
Xã An Thái có nhà thế phiệt
Đã đời đời kiếp kiếp tu nhân
Từ đường hương hoả phụng thân
Còn hiềm cây ngọc trước sân muện mà
Tâm hương thấu chín toà ngọc bệ
Sắc Quỳnh Hương đệ nhị đầu thai
Hoài nhân chín tháng lễ mười
Thái công giác quế hồn mai mơ màng
Cửa Kim Quyết rõ ràng trước mắt
Khúc nghệ thường rạo rực sinh ca
Cửu thiên tiên nữ bách hoa

Tập bài văn võ sắp ra đôi hàng
Trên chín bệ ngai vàng lồ lộ
Chuốc chén quỳnh Thánh Chúa muôn xuân
Hong y tiên tử ân cần
Gót tiên rón rén trước sân quỳnh đài
Bồng sơ ý tay rơi chén ngọc
Nổi lời đình tức tốc ai đương

Thông cách :

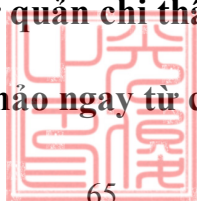
Lệnh truyền sắc giáng nam phương
Tiên nga ngọc nữ đưa đường như bay
Bóng quế rải hiên tây vắng vặc
Chốn phòng loan sức nức hương xông
Thái Công chợt tỉnh giấc nồng
Tin đâu Quỳnh Ngọc thâm cung nảy chồi
Vườn xuân sắc tốt tươi vẻ thắm
Nguyệt lâu lâu nhận ngấn ngơ bay
Song tình nét liễu hây hây
Tuyết in vẽ ngọc đắm say hương trời
Giòng Lê thị nổi đời hương hoá
Chữ vô nam dụng nữ xá chi
Cù lao dưỡng dục sớm khuya
Tĩnh Lê Quỳnh Ngọc chữ đề giáng tiên

Nền thi lễ cần chuyên sớm tối
Đức hiếu trung sáng rọi trời Đông
Ngụ tình tuyết nguyệt hoa phong
Ngũ âm lục luật lầu thông mọi đường
Gặp vận nước cương thường diên đảo
Đáng anh hào há chịu khoanh tay
Xót đời bao nỗi chua cay
Hổ mình phận gái khôn xoay cuộc cờ
Giòng Lê thị đương cơ bĩ cực
Mạc chuyên quyền áp bức lê dân
Trí cao đã sắp cơ trần
Đình ninh một dạ vì dân diệt thù
Cho xã tắc sơn hà một mối
Chí anh hùng há ngại gian lao
Ai hay lá thắm cờ đào
Chữ tòng sớm rắp buộc vào gót tiên
Hỏi Nguyệt Lão rằng duyên hay nợ

Bình cách :

Sớm phũ phàng định chữ vu quy
Quyết dùng thoát hoá mưu kì
Lấy sinh giả tử quản chi thân này
Sẵn bút ngọc thảo ngay từ chúc

Phận liễu bồ lánh đục về trong
Trăm năm trọn vẹn chữ tòng
Một niềm hiếu kính quyết không đôi rời
Nợ trần tục vừa đôi mươi mốt
Tạ từ đường nhẹ bước ra đi
Non côi mượn cửa từ bi

Nguyện vì dân tộc xá chi hiểm nghèo
Cơn binh cách xảy điều tai biến

Còn luyện:

Xin Thế Tôn xuất hiện giải nguy
Lấy câu ngũ giới tam quy
Tiếng chuông thức tỉnh quần lê sớm chiều
Cam thất hiếu chịu điều tân khổ
Cửu giống nòi trăm họ làm than
Tưởng rằng hạc lánh mây ngàn
Thung huyền thảm thiết chứa chan lệ sầu
Tiên hạc giá bông châu doanh hải
Gắng tìm người nghĩa khái trung can
Đông Thành, Kẻ Sóc, Nghệ An
Thanh Hoa, Phố Cát, Đồi Ngang, Núi Sòng
Giếng âm dương nước trong đôi mạch
Dựng lầu hồng núi bách Thanh Hoa

Đồi Dâu, Quán Cháo bao xa

Khi vào Ba Dội khi ra Bắc thành

Quán Liễu thanh bên bờ chín giếng

Khách anh hùng bàn chuyện quân cơ

Phú chên:

Ngày vui chén rượu cuộc cờ

Uớm lời non nước đề thơ tương phùng

Đêm thao luyện võ công kiếm kích

Sức phi thường tẩu bích như bay

Chiêu anh hùng quán dựng xây

Lệnh nghiêm thánh chúa ra tay kéo nhờn

Cối Sùng Lĩnh bao cơn sấm động

Lũ vương tôn cùng giống hại dân

Phũ phàng cối tục lần khôn

Đáng đời hết kiếp những quân bạo tàn

Chôn rùng thẳm danh vang từ đấy

Khấp xa gần ai nấy nức danh

Mặc dầu làm chúa làm tinh

Khách trần hồ dễ mắt xanh lọt vào

Khấp bông đảo tiêu dao mặc sức

Tìm ai người hữu đức hữu danh

Tiếng đồn xứ Lạng, Tam Thanh

Có nàng Tô Thị có thành biên quan
Phân ranh giới Nam phương Bắc quốc
Phùng sứ quân nhẹ gánh hồi bang
Vó câu rong ruổi dặm ngàn
Vẳng nghe khúc nhạc dịu dàng đầu non
Tiếng vẳng vẳng gọi hồn cố quốc
Khách văn nhân lạc bước Thiên Thai
Trên non bỗng thấy một người
Tiếng oanh réo rắt như khơi nỗi lòng
Ba cây gỗ xếp chồng làm một
Hỏi ai người trụ cột giang sơn
Một cây hồ để lên non
Ba cây chụm lại lên hòn núi cao
Phùng sứ bỗng thấy điều kì dị
Gỗ xếp hàng tàu dĩ mã băng
Mộc đề mao khẩu tiên xông
Thuyền sơn xuất xứ hạnh Phùng văn nhân
Sơn đối cạnh lòng trần như ngọn
Bỗng cơn đầu gió thổi lá bay
Bóng hồng đã khuất non Tây
Nhạc thiếu còn vẳng hương bay ngát trời

Dọc xuân:

Phùng giục ngựa về nơi kinh địa
Hai năm sau chí sĩ hồi hương
Rượu bầu thơ túi xênh xang
Chạnh lòng nhớ lại khúc đàn năm xưa
Bền đạo gót Tây Hồ phong nguyệt
Nước long lanh trời biếc non xanh
Trăm hoa ríu rít chim cành
Lầu trong đã thấy hiện hình xa xa
Lần bước tới thăm hoa đạo cảnh
Nhác thấy người đoan chính anh thư
Hầu bên hai ả đào tơ
Rượu tiên bình ngọc lý ngư đượm mùi
Diện đối diện đôi hồi chủ khách
Rượu ba tuần đàn địch sáo chên
Vang vang khúc nhạc thanh bình
Vi vu địch lộ chên chên tiếng vàng

Phú nói:

Lời non nước tơ tường gặng hỏi
Trí Trương Hàm mở hội lập công
Thảo luận bóng anh hùng
Đã lòng hạ cố tơ lòng hôm mai
Phùng biết ý như say chợt tỉnh

Bỗng mặt hồ gió lạnh mây trôi
Tạ từ cảm kích lòng người
Khấp câu quốc vận bấy lời non sông
Hiềm vì nổi quang âm bật phát
Chí bình sinh bạc nhược còn đâu
Di du trúc trượng giang đầu
Chữ trung giành để người sau dãi trải
Kể từ buổi khách tiên kì ngộ
Lời ngọc vàng còn ở bên tai
Lý ngư rệu rục bèn mùi
Vui cùng đôi bạn tới nơi mặt hồ
Sung cổ thụ vì lô hưu hắt
Bóng tiên nương biệt tích nơi đâu
Nhấp nhô sóng vỗ bạc đầu
Bên cây còn vạch mấy câu hoạ vắn

Thơ:

Vân tác y thường phong tác xa
Triều du Đâu Suất mộ yên hà
Thế gian dục thức ngô danh tính
Nhất đại sơn nhân Ngọc Quỳnh Hoa

Văn cách :

Bấy lâu cách trở sơn hà

Nhớ quê Vân Cát mẹ cha xóm làng
Chúa từ trở lại quê hương
Thăm cha thăm mẹ xóm làng duyên xưa
Thăm thôi trở lại Thanh Hoa
Bên đèo quán mát rừng già luyện quân
Trăm ngàn mã nữ thanh xuân
Kẻ ra quan lộ người tuần rừng ngang

Kể chuyện :

Thanh Hoa, Nghệ Tĩnh phố phường
Tiếng đồn cô Tú đèo Ngang núi Sông
Ai qua Phố Cát suối trong

Còn xuân:

Thăm hàng cô Tú núi Sông bao xa

Nhị cú:

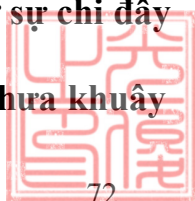
Đòi phen giấy động sơn hà
Chim hồng tung cánh bao la phương trời
Hay đâu nguyệt lão trêu người
Cư duyên lại mắc cho người tài danh
Có người Kẻ Sóc Đông Thành
Văn thao võ lược thông minh tuyệt vời
Gần xa vang tiếng nữ tài
Tìm cho biết mặt biết người biết tên

Hạnh phùng khách tục nàg tiên
Trong tình non nước ngoài duyên cầm kì
Mặn nồng lá thắm thư đề
Trúc mai sum họp quế hoè nở bông
Bấy lâu thanh khí tương phùng
Chữ duyên đã vẹn chữ trung cũng tròn
Một niềm định tĩnh thần hồn
Chữ tòng đã tỏ nhường gương lâu lâu
Trời cao bể rộng sông sâu
Ai hay con tạo cơ cầu trên người

Phú nói :

Bồng một phút sao dời vật đổi
Tiết sơ tam đầu hội thanh minh
Buồng xuân hui hắt trướng quỳnh
Gối đầu hai trẻ bên mình thiu thiu
Chợt nghe tiếng nhạc thiền vắng vắng
Bạn tiên hằng lữg thưng ngoài hiên
Chập chờn tuyết phủ sương in
Rằng vâng ngọc chỉ rước tiên về trời
Giác mộng tỉnh mấy lời còn nhớ
Ất hẳn rằng có sự chi đây
Bồi hồi dạ én chưa khuấy

Ngôn ngang nghĩa trước thương thay tình nhà

Lời mật dụ truyền ra Ba Dội

Vời lang quân thẳng lối tin chày

Tơ duyên ngăn ngủi bấy chày

Non sông nặng gánh trao tay bạn hiền

Phú dẫu :

Tình non nước nên duyên chẵn gói

Tạ lòng vàng xin đợi mai sau

Xót tình con trẻ bấy lâu

Xa con lòng thiệp trăm sầu ngàn thương

Đành hai ngã âm dương cách biệt

Dao cắt lòng thảm thiết châu rơi

Phận đành nước chảy hoa trôi

Thắm nhuần cây cỏ muôn đời mai sau

Gương nữ kiệt cùng nhau soi mãi

Ngọn cờ đào áo vải nên công

Nữ lưu tổ mặt anh hùng

Mở đường con cháu Lạc Hồng bước lên

Lời vàng ngọc phán truyền vừa dứt

Trở xe hồng phút ngắt xa bay

Phượng hoàng vỗ cánh lên mây

Ngựa về cửa ải lá cây về rừng

Dọc nhị cú :

**Chúa từ buổi thoát vòng trần tục
Đức oai linh như giục thể gian
Nơi xưa dọn quán bán hàng
Nhân dân lập miếu dựng đền kỉ công
Đèo Ba Dội đền Sòng Phố Cát
Giếng âm dương quán mát ai hay
Âm thầm chờ gió non tây
Phất cờ nương tử tung bay Long Thành
Khắp Nam Bắc nức danh từ đây
Tiếng anh linh đã dậy gần xa
Đồn rằng Nghệ Tĩnh Thanh Hoa
Chúa tinh thần nữ hiện ra hại người
Tin báo cấp về nơi kinh địa
Hạ lệnh truyền tướng sĩ ra binh
Ầm ầm nổi trận lôi oanh
Dầu sông cũng lấp dầu thành cũng tan
Lửa đốt sạch Đồi Ngang Phố Cát
Phá tan hoang quán mát mọi nơi
Trách rằng đã cậy uy trời
Xem cơ tạo hoá trên người sau này**

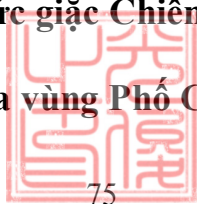
Kiều dương :

**Xứ Thanh Hoa từ ngày ách biến
Bóng liễu dương xuất hiện nơi nơi
Tiên dù lánh hạc về trời
Hồn thiêng vẫn ở lòng người thế gian
Khắp ba cõi thiện nam tín nữ
Tự xưng là Liễu Chúa ra oai
Làm cho chuyển đất động trời
Ruộng đồng nứt nẻ sông ngòi tiêu khô
Lửa đốt cháy kinh đô thành ngoại
Nước lan tràn hà hải mệnh mông
Sóng xô bão giạt đùng đùng
Bờ kia cõi nọ nổi ong ào ào
Nổi cơ cực kêu nào ai thấu
Cảnh bản hàn cá chậu chim kinh
Nhân dân biểu tấu đồng tình
Lập đền thờ chúa dân lành đội ơn**

Hãm cách :

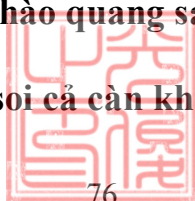
**Bổng biên ải Chiêm Man dấy động
Lệnh triều đình gióng trống ra binh
Bao phen giáp chiến tung hoành
Khôn đường sức giặc Chiêm Thành cường hung
Lui quân sĩ qua vùng Phố Cát**

**Giếng âm dương bóng mát nghỉ ngơi
Canh ba xuất hiện một người
Tâu xin dẹp giặc vì đời ra tay
Giấc mộng tỉnh vừa hay tin báo
Giặc Chiêm thành đường đạo tiến truy
Đùng đùng nổi giận bốn bề
Quân reo ngựa hí bổ vây trùng trùng**

Đồn cách :

**Cơn gió cuốn mịt mù các ngả
Hướng quân Chiêm cát đá tung bay
Thieu hồn địa xám đêm ngày
Giặc Chiêm phút đã bó tay đầu hàng
Lệnh khải hoàn gia ban Chế Thắng
Tước đại vương truy tặng mẫu nghi
Ngẫm câu sinh ký tử quy
Chữ sinh kia có ra chi mới là
Sinh cứu được muôn nhà hạnh phúc
Tiếng thơm bay khắp cả nơi nơi
Sắc thân tuy đã qua đời
Tử mà bất tử muôn người ca vang
Pháp thân tựa hào quang sáng tỏ
Soi loài người soi cả càn khôn**

Anh linh thác vẫn như còn

Ngàn năm bất tử cháu con tiên rồng

Bản 6: Vân Hương Thánh Mẫu sự tích văn

(Phúc Yên)

Bỉ cách:

Tiên nhân Thần nữ cõi nam thiên

Tam thế giáng sinh sử dãi truyền

Đại Yên, Trần Xá dòng Phạm Thị

Tiên Hương Vân Cát ấy lương duyên

Sòng Sơn Phố Cát phen đại chiến

Đông Thành Kẻ Sóc nổi dậy duyên

Anh linh hiển hách phù Nam Việt

Chế Thắng tặng phong tối linh thiêng

Miếu cách:

Cảnh non tiên vân đài ngọc các

Chốn Quảng Hàn ngạt ngạt hương đưa

Linh Tiêu chính ngự đế đô

Ngai rồng lồ lộ Đức Vua Ngọc Hoàng

Sân đàn quế bách quan văn võ

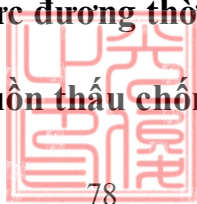
Tiệc long đình yến vũ oanh ca

Đàn cầm dạo khúc ngân nga

Bách tiên châu chực dâng hoa đôi hàng

Lầu bích ngọc vân quang chói
Cửa quỳnh đài nhang khói trang nghiêm
Càn khôn thụ khí hạo nhiên
Cửu cung bát quái đôi bên trướng rồng
Cõi nhân gian tắc lòng như nhất
Lập trai đàn phẩm vật tiến dâng
Hương hoa kiều thỉnh thành tâm
Đệ trình sớ điệp trước sân quỳnh đài
Trên chín bộ long ngai lộ lộ
Sớ dâng trình kích cổ tam thông
Đức Vua giá ngự ngai rồng
Ấn thư chấp bút sớ hồng ngự xem
Trần Sơn Nam trong miền Phủ Nghĩa
Quảng Nạp thôn, Trần Xá, Đại Yên
Phạm công tên hiệu Huyền Viên
Nhân từ đức độ vẹn tuyền không sai
Nghĩa trăm năm duyên hải phối thất
Phạm thái bà, Thuần Nhất tự danh
Chỉ hiềm cây ngọc lá xanh
Nụ hoa chưa hé trên cành lẻ loi
Hào tử tức đương thời hiếm muộn
Nỗi ưu buồn thấu chốn thiên thanh

**Đức Vua thấu rõ sự tình
Mới bèn tra sổ phân minh tỏ tường
Phạm thái công vốn đường tiên giới
Giáng cõi phàm cũng bởi nhân duyên
Kíp hay có lệnh ban truyền
Phán đòi công chúa Hồng Liên vào châu
Lời vàng ngọc cơ mầu vừa dứt
Sổ Nam Tào bút ngọc chén biên
Tiên Nga lạy trước điện tiền
Quỳ tâu Thánh Đế trước thềm trướng hoa
Lạy Vương Mẫu chính toà hậu chủ
Kính quần thần văn vũ vừa thôi
Quần tiên tấu đối đôi lời
Rằng Tiên giáng hạ độ thời bao lâu
Đức Thượng Đế điểm châu ngũ tự
“Tứ Phương Lai Cung Phật” thủ tiên
Hào quang chiếu tỏ cửu thiên
Phượng xa, lọng tía xuống miền trần gian
Cửa thiên môn đôi hàng tiên tử
Tiếng nhạc thiều nhả nhủ tiễn đưa**

Thống cách:

Cảnh thanh ai vẽ non tơ

Ngàn xanh mây thắm nhơn nhơ bầu trời

Gió thoang thoảng đượm mùi hoa huệ

Báo tin mừng nguyệt quế khai hoa

Giáng sinh mồng sáu tháng ba

Vẻ thanh dáng ngọc dà dà tóc tiên

Nét tinh tú thiên nhiên phẩm chất

Đoá huê quỳnh nhan sắc khôn so

Hoàng anh cất tiếng líu lo

Đào huê đua thắm ngẩn ngơ nổi niềm

Đôi thung huyền vui mừng khôn xiết

Ngắm Phật Trời thấu biết lòng ta

Đặt tên công chúa Tiên Nga

Mình vàng vóc ngọc nét na dịu dàng

Đức hiếu thảo lại càng gìn giữ

Đáng song thân ví tựa non cao

Ngày đêm khuya sớm ra vào

Quạt nồng ấp lạnh tơ hào chẳng sai

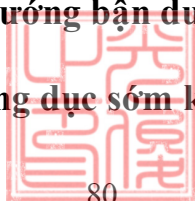
Tuần tam ngũ duyên hài đã tới

Đôi thung huyền ướm hỏi chiêu thân

Chúa rằng ơn đức song thân

Người Tiên vương bận duyên trần làm chi

Công dưỡng dục sớm khuya đền đáp

Trộn chữ tòng non hạc cao xanh
Phạm ông nghe tỏ tâm tình
Ngẫm thời Bồ Tát giảng sinh hiện tiền
Lẽ trần duyên đâu thời gượng ép
Chốn khuê phòng cửa khép rèm che
Mặc ai ong bướm đi về
Lòng trinh gìn giữ phu thê chẳng màng

Bình cách:

Chữ tử sinh mây ngàn hạc lánh
Để thung đường về cảnh tây phương
Xót xa biết mấy cảm thương
Nhị niên, thân mẫu cũng dường cách xa
Cánh chim bay phút đà thăm thẳm
Gánh hai vai nghĩa nặng tình thâm
Từ nay vắng bóng song thân
Cỏ hoa rụng liễu tàn ngàn xót thương
Suốt năm canh đêm trường thảm thiết
Ngày quên ăn vẽ nguyệt xót xa
Ngẫm chẳng thể sự cũng là
Trách chi con tạo bởi ra nỗi này
Vây cơ nghiệp từ đây coi sóc
Việc trong ngoài cơ mực đảm đang

**Đại Yên, Vĩ Nhuế danh vang
Nữ trung nghiêu thuận lại càng nét na
Ngày mồng hai tháng ba định nhật
Chim hót mừng cảnh vật xôn xao
Bỗng đâu gió thổi ào ào
Tường vân ngũ sắc ngạt ngào ánh hoa
Nay mãn hạn loan xa rước đón
Giở gót hài về chốn tiên cung
Trước vào bái yết bệ rồng
Sau thời dạo gót Quảng Cung mọi toà
Chốn quỳnh lâu yên hà thắng cảnh
Điện tam thai thất bảo long lanh
Đôi bên long phụng đua tranh
Có hồ thanh thủy có thành lưu ly
Điện Linh Tiêu uy nghi lồ lộ
Tiệc đàn trì khánh thọ Vua Cha
Quần tiên gót ngọc vào ra
Tiêu thiếu nhạc vũ đàn ca vang lừng
Đức Tiên Chúa vào dâng thọ tửu
Bỗng sẩy tay rơi chén ngọc hoa
Long đình phật ý vua cha
Lệnh truyền sắc giảng Tiên Nga cỡi trần**

Phú chênh:

Phụng ngọc chỉ bất phân thời khắc
Hạ cỏi phàm, hành sắc thông thông
Gió đưa thoang thoảng hương xông
Mới hay thần nữ tiên cung hạ phàm
Rằm tháng tám nguyệt quang rờ rờ
Nụ tầm xuân mới nở cánh hoa
Hương thơm ngào ngạt gần xa
Mừng thay người ở cung nga mới về
Phủ Nghĩa Hưng thôn quê Thiên Bản
Tổng Thiên Hương, Vân Cát, Lê gia
Hình dung mắt phượng da ngà
Giáng sinh Lê thị tự là Giáng Tiên
Tươi vẻ thắm càng thêm đáng ngọc
Tốt nét hoa nhan sắc khôn so
Có khi hoạ bút ngâm thơ
Giọng loan thánh thót ngân nga nổi lòng
Đủ mọi điều công dung ngôn hạnh
Khách thần tiên cốt cách thanh tân
Cát đẳng duyên hợp tấn tần
Đào hoa xứng khách văn nhân rành rành
So ấy là mai thanh trúc quý

Đấng anh hùng sánh ví thuyền quyền

Có hay hai chữ lương duyên

Ngờ đâu con tạo làm lên sự này

Phú dẫu:

Trách tạo hoá ra tay ứng biến

Nhỏ lệ sầu thăm thiết châu rơi

Lang quân dạ rối bời bời

Thung huyên ruột thắt mấy lời xót xa

Ngã âm dương dễ hoà ai biết

Đẻ hoa rơi trắng khuyết ngọc tan

Đôi mươi một tuổi nhân gian

Hạn tiên đã tới xe loan phút về

Ngày mồng ba tháng ba ấy nhẽ

Mãn hạn tiên bóng xế non tây

Rầu rầu ngọn cỏ hây hây

Xót xa vẽ ngọc nét mày sầu thương

Bối duyên nợ còn đương dang dở

Nhớ quê hương than thở khúc nôi

Vua Cha phán chỉ mấy lời

Rằng cho trắc giáng mọi nơi phi thường

Nỗi nhung nhớ quê hương Thiên Bản

Mượn gió trời cánh nhạn phút bay

Tới nơi cảnh vật đặt bày
Đường xưa lối cũ rặng cây hiên nhà
Ấm con thơ xót xa tác dạ
Lạy thung huyền nghĩa cả ân thâm
Bày lời thưa với lang quân
Nước non đôi ngả muôn phần nhớ nhung
Phút biến hoá thần thông một khắc
Đạo bốn phương nam bắc đông tây
Có phen nường gió cưới mây
Non bồng nước nhược đó đây đi về
Có phen chơi lầu khuê gác nguyệt
Cõi trời nam nhân kiệt địa linh
Thanh Hoa sơn thủy hữu tình
Đồi Ngang Phố Cát xinh xinh lạ nường
Giếng âm dương soi gương điểm đốt
Đỉnh Sòng Sơn chải chuốt dong nhan
Có khi dọn quán bán hàng
Cau trầu rượu thuốc đỉnh đang ghẹo người
Kẻ phàm phu buông nhời bất kính
Ấy như là bạc mệnh duyên ôi
Có phen xú Lạng dong chơi
Văn nhân lạc bước gặp người tài danh

Phú nói:

Chốn cảnh thanh vịnh thơ ngâm đối

Bốn chữ đề như gọi sứ quan

Gỗ đầu thời để nằm ngang

“Băng mã dĩ tẩu” sửa sang Linh Từ

Sai dân lập đền thờ Tiên Chúa

Phùng sứ quân giục ngựa lai kinh

Tây Hồ nước biếc long lanh

Thảnh thơi dạo gót cảnh thanh tiêu sầu

Ngắm hoa cỏ muôn màu khoe sắc

Thoảng hương sen ngào ngạt gần xa

Bồng đầu mây khói nhạt nhoà

Lầu thơ quán rượu xa xa tới gần

Lạc bước chân tây hồ phong nguyệt

Thoảng mặt hồ gió quyện hương sen

Văn nhân lạc lối cảnh tiên

Thoáng trông chủ quán đôi bên cô hầu

Nước trong xanh một màu biêng biếc

Trần ý thơ ngọc tuyết ngâm nga

Thú vui nhấp rượu thưởng trà

Bóng chiều xê xế gió là là bay

Phút từ biệt chia tay chủ khách

Đề nổi niềm cảm kích băng khuâng
Chạnh lòng quán cũ hỏi thăm
Gió đâu hiu hắt lẫn tăn mặt hồ
Quán đâu thấy nhấp nhô gợn song
Rặng liễu bờ vàng bóng Tiên nhân
Gốc cây thơ hoạ đôi vắn
Khách tiên kỳ ngộ duyên trần biết chẳng.

Thơ:

*Vân tác y thường phong tác xa
Triều du Đâu Suất mộ yên hà
Thế gian dục thức ngô danh tính
Nhất đái sơn nhân ngọc quỳnh hoa*

Phú nói:

Thú ngao du gần xa khắp ngả
Gió Tây Hồ non nước Thanh Hoa
Sòng Sơn Ba Dội vào ra
Ngắm trăng đỉnh núi cầm ca trên người
Ấy có hay duyên trời ước định
Bởi chẳng là duyên nợ ba sinh
Một duyên hai nợ ba tình
Chỉ hồng chấp mối duyên lành một nơi

Đọc cách:

Đấng anh tài vốn người Kẻ Sóc
Phượng sánh rồng tơ tóc phải đôi
Mới hay sự bởi cơ trời
Rằng Tiên thượng giới với người trần gian
Trách duyên phận dở dang đôi lẽ
Lửa hương nồng lại để cách xa
Chim trời cá nước ai hoà
Ngư Lang Chức Nữ lệ nhòa sông Ngân
Bỗng đâu thấy hồng vân ngũ sắc
Tiếng nhạc thiền dàu dặt đôi bên
Nhạc thiền như giục lòng Tiên
Hợp tan tan hợp chỉ thêm đeo sầu
Phút chia ly lệ châu than thở
Nghĩa phu thê đang dở bấy nhiêu
Nỉ non nói hết mọi điều
Có hay ly biệt lửa thiêu nổi lòng
Nghĩa vợ chồng trăm năm tơ tóc
Ấm con thơ than khóc xót xa

Còn :

Vàng dương khuất lặn chiều tà
Loan xa rước đón hài hoa về trời
Dấu anh linh muôn nơi ngưỡng phục

Lập đền thờ châu chực khói nhang
Bốn phương nức tiếng danh vang
Sòng Sơn Ba Dội Đồi Ngang ra vào
Có phen ngự võng đào ngoạn cảnh
Ai người thời bất kính chẳng tha
Tiếng đồn khắp hết gần xa
Có Tiên Thần nữ biến ra hại người
Ai ngang ngược khó thời sống xót
Trẻ cùng già hoảng hốt sợ kinh
Tấu về cho tới triều đình
Lệnh nghiêm các tướng ra binh khảo trừ
Truyền lửa đốt đền thờ Tiên Chúa
Mịt mùng trời sấm dội non xanh

Hãm cách:

Mới đâu hay sự bất bình
Dấu thiêng Tiên Chúa anh linh đâu ngờ
Lúc bấy giờ ra uy trần thế
Sấm lừng vang góc bể chân mây
Trần gian mê muội có hay
U mê nhốn nhục đêm ngày xót xa
Mới ra tay gần xa khiếp sợ
Lập đền thờ phụng sự mới thôi

Dồn :

Ngắm thay sự bởi cơ trời

Bảo dân hộ quốc muôn đời vinh phong

Lập đền thờ ngàn năm nhang khói

Sắc Tạng phong chơi chới muôn thu

Sử vàng ghi tạc thiên thư

Âm phù dương trợ giúp vua mấy kì

Sắc tôn phong Mẫu Nghi thiên hạ

Cửa linh từ nhang xạ ngát hương

Biển đề Hoà Diệu Đại Vương

Tác lòng thành kính đèn hương đảo cầu

Dẫn sự tích văn châu Tiên Chúa

Tâm chí thành phụng sự không sai

Chúa Tiên gia lộc ban tài

Khuông phù Nam Việt phúc lai thọ trường

Kỷ Sửu Niên, Thập nhị nguyệt ,thập nhất nhật,cát thời

Thần đệ tử Phúc Yên bái tâu

THOẢI TIÊN ĐỆ TAM THÁNH MẪU VĂN

Bỉ cách:

Anh linh lừng lẫy chốn giang khô

Nức tiếng con vua dưới thủy tề

Ngán nỗi Kính Xuyên rời chỉ thắm

May nhờ Liễu Nghị chấp dây xe

Rập riu tin nhận thư vừa tới

Thăm thoát xe loan phút đã về

Hiển hách xưa nay ai dễ tỏ

Có chẳng gửi một bức thư đề

Miếu:

Tranh giang biên doanh ngân lai láng

Nguyệt lâu lâu soi rạng Nam Minh

Con vua thuỷ quốc Động Đình

Có tiên thần nữ giáng sinh đèn rồng

Đức gồm vẹn công dung ngôn hạnh

Nết nhu mì bẩm tính thiên nhiên

Dung nghi cốt cách thần tiên

Vàng trong nước lệ ngọc miền non côn

Hằng châu chực kim môn ngọc điện

Duyên sắt cầm chưa định nơi nao

Chúa từ gìn giữ thanh tao

Gió đặng vương các khư tao dưới màn

Chôn thuỷ cung có nhà lệnh tộc

Vốn con dòng danh ốc Kính Xuyên

Xưa nay thế phiệt gia truyền

Thảo Mai nàng ấy tạm quyền tiểu tình

Chí bình sinh phù đời giúp nước
Ân cứu trùng phó thác biên cương
Giá danh công chúa phi phương
May nhờ lá thắm xe duyên tơ hồng
Trên vương phụ có lòng lân mẫn

Thông cách:

Cho hai người duyên phận sánh nhau
Chúa từ kết nghĩa trần châu
Đã đành chỉ thắm giành sâu khôn nài
Ước trăm năm duyên hải phối thất
Đạo cương thường nhiệm nhật tóc tơ
Cùng nhau chưa mấy nắng mưa
Ngờ đâu duyên phận thiên cơ bởi trời
Trách Thảo Mai ra lòng giáo giở
Trá đồ thư làm có gieo oan
Kính Xuyên chẳng xét ngay gian
Nỡ đem đây chốn lâm sơn sao đành
Đỉnh non xanh một mình vò võ
Sơn khuya cùng núi cỏ ngàn cây
Đèn trắng chiếu đá màn mây
Dưỡng thân hoa quả bầy trúc mai
Thường vãng lai thanh sơn tú thủy

Lột đại xá tựa thể ngư long
Có phen biến tướng lạ lòng
Mây ngai yếu điệu má hồng phi phương
Có phen nhớ gia hương rười rượi
Mặt rầu rầu dạ rối châu xa
Có phen tưởng khách Hằng Nga

Phú bình:

Tưởng bề phu phụ xót xa muôn phần
Có phen trách lang quân bội bạc
Cả nghe mà trách móc duyên ai
Có phen lão ủ đào phai
Phận đành chấp chi xe gai việc thường
Có phen trai dầu sương dải nguyệt
Ba thu tròn mong quyết thu không
Có phen nhìn áng non sông
Âu sầu đến nỗi hình dung võ vàng
Tứ bề những hồ lang ác thú
Vật đều cùng mển chúa hôm mai
Đua nhau trăm giống nghìn loài
Dâng hoa cúng quả chẳng nài công phu
Trải mười thu dải dầu sương nắng
Tin cá trầm nhận vắng khôn hay

Chúa buồn vì nổi riêng tây

Hay đâu con tạo vẫn xoay bởi trời

Trên dương thế có người nho sĩ

Phú chênh:

Văn tú tài Liễu Nghị là tên

Trẻ thơ nhờ ấm thung nguyên

Sôi kinh nấu sủ hằng chuyên việc mình

Vừa gặp hội lai kinh ứng thí

Dặm đường trường Liễu Nghị trẩy ra

Vũ môn mong nhảy đọt ba

Hiềm đâu con tạo xoay ra bởi trời

Đi tới trốn đầu nơi hiu quạnh

Bóng ác tà sương lạnh đầu hôm

Đầy ngàn hoa quả xanh um

Trước hàng liễu ủ sau chòm đào phai

Lòng quân tử đeo đai cảnh vật

Thấy chúa ngồi tư chất dung nhan

Má đào châu lệ chứa chan

Phú râu:

Nỉ non tấm tức khóc than một mình

Chàng trông thấy tâm tình cảm kích

Chúa ngập ngừng hỏi khách rằng hay

Sơn lâm rừng vắng chốn này
Cớ sao quân tử tới đây lạc loài
Bây giờ trăng soi ác lặn
Chàng hãy còn thơ thần cớ sao
Thưa rằng hàn sĩ trí cao
Mười năm đèn sách công lao chuyên cần
Hội Long Vân hiềm chưa gặp gỡ
Duyên sự này cơn cớ bởi đâu
Dám xin kết nghĩa trần châu
Kẻ còn thực nữ đeo sầu dưới trăng
Chúa nghe nói rừng rằng khôn siết
Mới nhủ chàng cả quyết sao nên
Tôi nay người dưới thủy tiên
Nghiêm đường trước đã định duyên giai kỳ
Khăng khăng giữ đạo tùy sau trước
Chẳng ngờ chàng tính nước lòng mây
Bông không gấp lửa bỏ tay
Gieo oan thất tiên đem đầy mười đông
Phiền quân tử tin thông nhận cá

Phú nói:

Duyên sự này thiếp há đơn sai
Chẳng rằng hãn được như lời

Sá chi bể rộng sông dài quãng đâu
Nhờ bóng nguyệt đêm thâu giải tỏ
Giải tắc lòng nhờ có cao xanh
Hàn Sơn nghe vắng chuông kinh
Kim ô bóng đã xé hình bãi dâu
Chúa hiềm nổi bấy lâu oan ức
Phó cho chàng một bức thư phong

Thư văn:

Nữ tiên thủ bút
Bái tạ Long cung
Lạy vua cha chính ngự ngai rồng
Trường sự tích chung tình trúc chiếu
Phận con niên thiếu
Nữ tác nữ công
Tự Kính Xuyên sớm kết chỉ hồng
Duyên cá nước sắt cầm hoà hợp
Vì nàng tiểu thiếp
Tên gọi Thảo Mai
Bồng vì đâu đặt để nên nhờ
Phút chốc khiến bắc nam đôi ngả
Hư không làm có
Gấp lửa bỏ tay

Trách chàng chẳng xét gian ngay

Nỡ bắt thiếp đem đầy viễn thú

Hôm mai vò võ

Tủ ngậm ngùi than

Tắm lòng son bôi rối gan vàng

Đâu dạ sắt ngăn ngơ mặt ngọc

Tưởng duyên tơ tóc

Tủ phận má hồng

Khi vui thời bạn trúc thông

Khi buồn lại than cùng hoa cỏ

Thiên duyên kỳ ngộ

Sẽ gặp tình quân

Gửi bức thư về mái hải tần

Trình khắp hết lương ban thần tử

Nỗi niềm tâm sự

Mượn bút thay lời

Gửi chàng đi đến mai Long giai

Để thiếp được gần châu thánh đế

Sơn minh hải thệ

Tạc dạ ghi lòng

Ví dù ai phụ nghĩa quên công

Xin xoi xét đôi vàng nhật nguyệt

Vãn cách:

Dặn chàng ra mái bể Đông
Tới đâu hể thấy ngô đồng cây cao
Lấy kim thoa gõ vào cây ấy
Dưới thủy tề nghe thấy không lâu
Tuỳ cơ ứng biến nhuộn mầu
Mặc lòng nhời ngỏ , mặc dầu thơ trao
Chàng nghe nói tiêu hao sau trước
Dạ bụi ngùi chân bước đường thông
Bể đào lai láng xa trông
Nửa lo nổi chứa nửa lòng sự duyên
Sông Ngân hán băng miền thẳng trở

Kiều dương:

Tới ngô đồng tay gõ vừa thôi
Tự nhiên nổi trận phong lôi
Giữa giòng bỗng thấy một đôi bạch xà
Chàng trông thấy sự đà ứng hiện
Mấy bầy nhời chúc kiến phân minh
Bạch xà thoát xuống động đình
Sai lên rẽ nước dòng xanh rước chàng
Rước chàng xuống đèn vàng Thủy Phủ
Thấy quần thần văn vũ đôi bên

Tiêu thiều nhĩ nhạc dưới trên
Tả bầy ngư miếc hữu chen long xà
Kim quy sứ tâu toà ngọc bệ
Bước ra mời Liễu Nghị vào trong
Chàng quỳ dâng bức thư phong
Phụ vương trông thấy trong lòng quặn đau
Trách Kính Xuyên cơ cầu độc giữ
Mấy truyền đòi trưởng từ Xích Lân
Phán rằng em phải gian truân
Con nên rước xuống về sân chớ chầy
Nhời vương phụ phán ngay vừa kíp
Xích Lân bèn hoá phép thần thông
Bể đào lai lảng mệnh mông
Khấp hoà thế giới đều cùng mệnh mang
Sấm chớp vang mưa tuôn bão giạt

Còn luyện:

Quỷ cùng ta thán khắp mọi nơi
Chúa tiên về tới long giai
Kính Xuyên phải tội Thảo Mai đi đày
Công cán này ai tày Liễu Nghị
Phong cho làm quốc tế thuỷ quan
Chàng từ vâng lệnh thiên nhan

Duyên ưa phận đẹp chức ban trọng dùng

Mái tiên cung an bài tự trước

Kẻ phạm trần bổng gặp sánh tiên

Chàng từ Kim cải bén duyên

Có danh trí tuệ có quyền anh linh

Dù ai phải bất bình mỗi một

Tấm lòng thành khẩn vái lại tha

Dù ai tiến cúng nhang hoa

Tiền tài lưu loát cửa nhà bình yên

Đã nên đáng anh linh kỳ diệu

Khắp trong triều nhường vị kính ngôi

Dồn đại thạch:

Dám xin những sự đã rồi

Xin đừng nghĩ đến đông dài làm chi

Kìa Vũ thị hảo tuý một tiết

Chàng Trương sinh chẳng biết ngay gian

Bóng đèn nghe trẻ nói oan

Làm cho thiếu nữ hồng nhan liêu mình

Đã nên đáng anh linh liệt nữ

Trách chi người vụng xử chấp nê

Bằng nay tiên chúa sinh chi

Giá đem sau trước mà suy sự lòng

Rũ sạch không những niềm tâm khổ

Nương uy trời tế độ sinh linh

Đời đời nức tiếng thơm danh

Biển vàng ghi tạc sử xanh dãi truyền

Kiểm ngũ phúc dâng lên cõi thọ

Nước trị trường thánh chúa hưng long

Mẫu về chắc giáng điện trung

Khuông phù đệ tử hưng long thọ trường

Dị bản đoạn *Bỉ cách*:

Vàng nguyệt ai soi dưới thủy cung

Mặt hoa lồ lộ ngự ngai rồng

Giăng đôi tám tuổi in bóng nước

Sạch gương một vầng in lổ lổ trong

Trách bóng trăng loan duyên quả bạc

Lo đôi nên phượng ánh thêm hồng

Anh linh thần nữ quyền cai quản

Thủy quốc nhân gian một mối thông

Dị bản đoạn *Thư văn* :

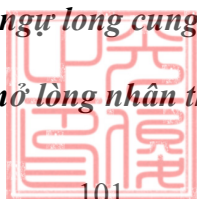
Vậy có thư rằng:

Nữ tiên thủ bút

Bái tiến cửu trùng

Lạy vua cha cao ngự long cung

Xin chúc chiếu mở lòng nhân thứ

*Kể từ ngày tái giá tòng phu
Việc tảo tần hằng dự không sai
Nhớ đến khi ngọc kính đầu mai
Nhời kinh giới dám đơn sai cùng phụ tử
Vì Thảo Mai ra lòng giáo dử
Trá đồ thư làm có gieo oan
Kính Xuyên chàng chẳng xét ngay gian
Đem đày chốn lâm sơn viễn thú
Đêm ngày vò võ chiếu đá màn mây
Bạn đèn giảng quạt gió làm khuây
Mượn núi cỏ ngàn cây vui thú
Nhân duyên kỳ ngộ
Gặp một chàng tuấn tú nho phong
Hội long vân ngư thủy phùng
Duyên cảm sắc bỗng động lòng quân tử
Lòng còn ngần ngại mới ngổ lời
Bởi tại sự duyên
Vốn tôi nay người dưới thủy tiên
Sớm đã kết Kính Xuyên làm nghĩa cả
Không ngờ chàng lòng chim dạ cá
Nghe Thảo Mai nên đôi ngả sấm thương
Vả tôi nay như chim yển lạc đàn
Phải cung đàn đã sợ làm gổ vậy
Vì chàng ở trước sao sau vậy
Đem chén son thề với khuôn xanh*

*Có thiên thanh địa bạch chứng minh
Giao loan mới cầm lành xin tái tục
Chàng Liễu Nghị tông tâm số dục
Chiếc kim thoa phó trúc cùng chàng
Mảng tuyên thệ mấy bức từ chương
Dâng về tới đèn vàng thủy phủ
Kính trình vương phụ thẩm xét ngũ thâm
Nguyễn cùng chàng kết nghĩa trăm năm
Cho vẹn chữ sắt cầm tảo hợp
Nỗi niềm giao ước tạc dạ ghi lòng
Dầu mà ai phụ nghĩa quên công
Soi xét có đôi vầng nhật nguyệt*

NHẠC TIÊN SƠN LÂM THÁNH MẪU VĂN

(Văn Mẫu Đệ Tứ Lê Mại Đại Vương-Mẫu Thượng Ngàn)

Bản 1:

*Anh linh hiển hách Chúa Sơn Trang
Cai quản ba mươi sáu cửa ngàn
Lúc ngự lâu son cùng phủ tía
Khi chơi núi ngọc với non vàng
Gươm thiêng một buổi ra oai phép
Loài giặc Liễu Thăng phút phá tan
Thái tổ Lê triều ban sắc tặng
Danh thơm lừng lẫy khắp Nam bang*

Tam quang chiếu bao la thế giới
Vàng nguyệt soi chói lợi nam thiên
Đền thờ phong nguyệt vô biên
Gió thu dịu dặt chuông rền nhật khoan
Trịnh niềm đan nhớ xưa tích cũ
Chốn lạc châu thủy tú sơn tinh
Đông Công công chúa giáng sinh
Giáng vào lệnh tộc phúc lành quyền cao
Miền xà thủy màn trao dưới trướng
Chúa giáng trần thoang thoang mùi hương
Hồng hoà sáng khắp bốn phương
Định sinh công chúa ai đương sánh tày
Hằng chải chuốt đêm ngày dưỡng dục
Giá so bằng vàng ngọc nét na
Nhõn tinh sao đầu Ngân Hà
Môi son má phấn tóc đà sở vôn
Giá thanh tân dịu dàng cách điệu
Đoá phù dung dương liễu nhõn nhor
Vẽ nào mà chẳng trai lơ
Hoa xuân mới nhú nguyệt thu đương tròn
Giá so bằng kim côn ngọc lệ
Nét đan thanh ai vẽ cho bì

Gồm lo đức tính dung nghi
Giá so Tống Tử sánh bì Tề Khương
Ánh xuân quang tuổi vừa ngoại kỷ
Mãn cõi trần phút đã lên tiên
Thần thông biến hoá vô biên
Phàm trần ai biết phép tiên ẩn hình
Đông Công sơn thuỷ hữu tình
Chúa thường trắc giáng hiện hình bách ban
Danh tiên chúa trên ngàn lừng lẫy
Hoá phép màu đã dậy thần linh
Sắc phong thượng đẳng tối linh
Tà thần cũng phục yêu tinh hàng đầu
Khắp đâu đâu nức danh đều biết
Chúa Thượng Ngàn lẫm liệt thần cơ
Tụ Long Bảo Lạc Tam Cờ
Sông Thao sông Cả sông Bờ sông Dâu
Khắp các châu nức danh thần nữ
Tự Lê triều quốc sử còn ghi
Danh thơm Nam Bắc Trung kì
Bảo dân hộ quốc độ trì tứ phương
Sắc Lê Mại Đại Vương trường trị
Đông Công từ đích vị danh lam

Chim kêu vượn hót trên ngàn
Tả thời bạch hổ hữu đoàn thanh long
Dòng bích lãng nước trong leo lẻo
Giải Tô giang uốn éo xinh ghê
Thông reo trúc hoạ tứ bề
Đền thờ cao ngất trông về Bắc Kinh
Cảnh thanh tú bên ghềnh trị thủy
Chúa giáng trần trấn trị yêu ma
Chúa về trắc giáng điện toà
Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

Bản 2: Văn Lê Mại Chúa Tiên

Hương một triệu lòng thành dâng tiến
Khói ngạt ngào thấu đến cửa thiêng
Thỉnh mời Lê Mại Chúa Tiên
Núi Dùm chúa ngự ,trấn miền Tuyên Quang
Đức Chúa Ngàn con vua Đế Thích
Giáng Sinh vào dấu tích Lê gia
Năm Thìn tháng hai mồng ba
Đỉnh sinh tiên chúa khai hoa trần thì
Vẻ nhan sắc phương phi yếu diệu
Nét dịu dàng dương liễu tốt tươi
Dung nghi vốn sẵn tự trời

Môi son má phấn miệng cười như hoa
Mái tóc mây da ngà điểm tuyết
Đôi mày ngài vẽ nguyệt tô son
Càng nhìn càng thắm càng giòn
Cổ cao ba ngấn mặt tròn khuông trắng
Tay tháp bút hàm răng ngọc thạch
Tai hoãn vàng hổ phách kim cương
Quần chân áo chít khác thường
Chân đi hài sảo tựa nhường khai hoa
Đầu nón chiêng lẳng hoa hầu quả
Lưng đai xanh bồ đẩy dao quai
Trên đầu lược giắt trâm cài
Chí cha chí chỗ nói lời sơn trang
Ba mươi sáu động tiên nàng hộ tổng
Bảy mươi hai sơn lũng các lang
Tiếng Kinh tiếng Mán tiếng Mường
Tiếng Châu Quan Hoả khác thường trần gian
Thoi bán nguyệt hò khoan đủng đỉnh
Đàn ngũ âm tang tính tình tang
Buồm giương bẻ lái hò khoan
Chèo sang Bát Hải lại sang Ngũ Hồ
Chèo khắp hết sông Ngô bể Sở

Lại chèo vào cho tới Thiên Thai
Chèo vào cho tới Bồng Lai
Chơi hồ Ba Bể mười hai cửa ngàn
Rừng hoè quế rừng lan rừng cúc
Rừng bạch mai rừng trúc rừng thông
Non cao uốn lượn khúc rồng
Bốn bề điệp điệp trùng trùng nhấp nhô
Cảnh thiên tạo như tô như vẽ
Đền Y La mọi vẻ mọi xinh
Tam Cờ gió mát trăng thanh
Dạo chơi rừng Cẩm tốt xanh rườm rà
Nước chảy ra mình đường tự thủy
Ngôi đền thờ tứ khí chung linh
Thấp cao vạn tượng thiên hình
Thượng cầm hạ thú sơn tinh mọi loài
Bầy diều thú hươu nai hổ báo
Đủ muôn loài sà giảo sài lang
Chim kêu vượn hót trên ngàn
Suối reo nước bạc cá vàng châu lên
Đứng đôi bên long rờn phượng múa
Xếp hai hàng châu Chúa Sơn Trang
Khi chơi cung cấm Quảng Hàn

Hà Giang, Bắc Mực toà vàng thảnh thơi
Có phen chơi thanh sơn bích động
Lệnh truyền đòi các chúng sơn tinh
Ngắm xem sơn thủy hữu tình
Khen ai khéo đúc hoạ hình thiên nhiên
Đức Thánh Mẫu Chúa Tiên hiển hiện
Đền Y La cung điện nguy nga
Đồng Đăng ao cá quê nhà
Đông Công Tuần Quán Bảo Hà miếu thiêng
Hiển thánh tích lưu truyền vạn đại
Sắc tặng phong Lê Mại Đại Vương
Thông minh chính trực khác thường
Ra tay sát quỷ bốn phương thái hoà
Khắp trong nước trẻ già trai gái
Đội ơn bà mạnh khoẻ sống lâu
Muôn dân lễ bái kêu cầu
Sở nguyện như ý sở cầu tòng tâm
Bản 3: Văn Châu Lê Mại Đại Vương
Cảnh thiên thai hoa rơi lai láng
Cửa rèm châu thấp thoáng bóng trăng
Lê Triều Thái Tổ trung hưng
Anh linh ra sức Liễu Thăng hàng đầu

Mở kim lâu nước Nam xây dựng
Hội thái bình nổi tiếng trâm anh
Bút son vâng lệnh thiên đình
Bạch Anh Công Chúa giáng sinh phàm trần
Phụng kim môn theo chân sứ giả
Chọn ngày lành giáng hạ thần tôn
Ra vào ngọc điện kim môn
Danh thơm ngoài cõi tiếng đồn trong cung
Lê Thái Tổ có lòng quảng đại
Sắc tặng phong Lê Mại Đại Vương
Ngạt ngào nổi dấu thiên hương
Bút son chói lợi thể vàng tốt tươi
Bạc thần nữ phong tư nhan sắc
Vẻ khuynh thành nhất mực trần gian
Hây hây má phấn tựa hương
Mặt hoa đầy đặn trán vuông chữ điền
Vẻ thiên nhiên hình dung tâm thước
Gót hài huê càng bước càng xinh
Đã nên quốc sắc khuynh thành
Mây ngang bán nguyệt dương đình nở hoa
Áo thắm hoa hương xông toàn sắc
Lược đôi môi nhả ngọc luôn tay

Gương soi phần điểm nào tày
Cổ đeo tràng mạng đôi tai hoãn vàng
Vẻ phi thường lại càng linh hiển
Giá ngọc đồng phán chuyện xa xôi
Thông chi dưới bể trên trời
Quên đi lại nhớ nhớ rồi lại quên
Thú hữu duyên đã lên thanh lịch
Chôn kinh kỳ mặc sức rong chơi
Dạo thanh thời tay đàn miệng hát
Tiếng tơ càng cao vút ngàn mây
Rượu quỳnh giả tỉnh giả say
Tuần sơ tuần á voi đầy đầy voi
Lúc nhàn hạ lên chơi tỉnh Bắc
Thấy các nường quen biết lân la
Thiên triều bỗng báo trải qua
Quỳnh Lôi thẳng tới Thổ Hà Vạn Vân
Trải phủ Thuận qua đền Dâu Khâm
Tới đền Ghềnh xuống trạm Hoàng Mai
Có phen đi hán đi hài
Qua đền Cổ Vũ Hàng Gai Hàng Bè
Trở ra về Hàng Buồm Phố Khách
Thấy quan quân khúc khích cười reo

Rong chơi Cầu Gỗ Hàng Đào
Trở về Hàng Bạc lại vào hàng Ngang
Khi lại sang đền Nam đền Lộ
Lúc lại vào động phủ ba vua
Khi chơi chợ huyện chợ chùa
Khi sông Tô lịch khi hồ Hoàn Gươm
Khi thung dung lên hồ Trúc Bạch
Có phen vào Thiên Tích Đèo Ngang
Đạo chơi khắp các bản làng
Ai hay phép thánh ai tường sự tiên
Hiệp bóng khách chẳng duyên thời nợ
Bà bắt đồng ai gỡ cho ra
Tiếng đồn nô nức gần xa
Ai ai cũng đến cửa Bà kêu van
Khắp bốn phương người xin kẻ vái
Bệnh Bà làm ai đấy sợ kinh
Bệnh làm thập tử nhất sinh
Cầu Bà cứu bệnh lại lành như xưa
Trong ba phủ ba Vua ba động
Một tay bà ra rộng vào tâu
Tuỳ cơ ứng biến nhiệm màu
Đức Ông cũng nể đức Châu cũng kiêng

Bà ghét ai quyết theo trêu ác
Tuy Bà cười họ thác như không
Yêu ai kén bóng bắt đồng
Ban tài ban lộc ban công ban quyền
Kẻ thiếu niên thanh tân lịch sự
Sai các nường làm có trêu người
Đem về hầu hạ rong chơi
Vàng xanh trắng đỏ làm tôi Chúa Bà
Trên Tam toà ơn nhờ Quốc Mẫu
Dưới tay bà ai dễ dám đương
Có phen giả khách giả nường
Giả cô Thuỷ tể giả nường Bồng Lai
Trăm cửa đài mười hai cửa bể
Từ thiên đình cho chí thuỷ cung
Quyền cai tứ phủ công đồng
Thiên địa thuỷ nhạc mỗi cung mỗi toà
Lại thêm bà Mai Hoa Công Chúa
Trong đôi bà đồng phủ sở sinh
Cùng nhau làm Chúa làm Tinh
Đá vàng một dạ sắt đing một lòng
Phép thần thông vi nam vi nữ
Tài kiêm tri cải tử hoàn sinh

Bệnh làm khi ốm khi lành
Khi phát bệnh quý khi sinh bệnh tà
Lâm bệnh bà khi mê khi tỉnh
Lúc lạnh mình khi nóng chân tay
Bệnh làm đêm nặng hơn ngày
Cơm ăn chẳng được nước rày cảm hơi
Biết uy trời kêu van thời sống
Không biết thời tìm đồng ma chơi
Thấy ai hung nghịch khuấy chơi
Một ngày thông tích muôn đời lưu manh
Hội thái bình thiên hương cảnh vận
Trên cửu trùng đồn Thuần ca Nghiêu
Sum vầy tổ hiệp càng kiêu
Bách quan vô số bách liệu đủ đầy
Đời thịnh trị ấy vầy thụ đức
Dưới muôn dân thuận sức âu ca
Vui vầy sum hiệp một nhà
Ơn trên Thánh Mẫu Chúa Bà anh linh
Độc một lòng chí thành chí kính
Lập đền thờ Tiên Thánh sớm khuya
Ơn bà cứu khổ phò nguy
Nhất tột nhất xá độ tri chúng con

**Đạo thờ Thánh vẹn tròn đôi ngả
Đức Chúa Bà hỉ xá quán thương
Thỉnh Bà trắc giáng phủ đường
Khuông phù đệ tử thọ trường thiên xuân**

Bản 4 Văn Chúa Thượng Ngàn

***Bản văn thường được sử dụng để hát khi hầu giá Chúa Thượng
Ngàn (Hầu sau Tam Toà Thánh Mẫu)***

**Lòng kính tin hương dâng một triệu
Thỉnh Chúa bà ứng hiện chân nhang
Quyền bà cai các cửa ngàn
Quản tri các bộ sơn trang tung hoành
Tiếng anh linh vang lừng thế giới
Sắc tạng phong Lê Mại đại vương
Thông minh chính trực cương thường
Lại thêm tinh tú đoan trang hay là
Vốn sinh ra hình dong tươi tốt
Da tựa ngà má phấn môi son
Hài xanh dạo bước lên non
Dạy chim oanh hót véo von chào mừng
Các cửa rừng ba mươi sáu động
Đức oai danh thú phục càn kinh
Khi vui chơi chốn hữu tình**

Khi buồn Chúa lại tung hoành càn khôn
Khi Lạng Sơn Đồng Đăng Ao Cá
Khi lại về Thanh Hóa Nghệ An
Có khi chơi cảnh Đồi Ngang
Có khi Thuận Hóa Quảng An ra vào
Chí tiêu dao bầu trời cảnh phật
Phép thần thông nhiệm nhật càng ghê
Có phen Chúa ngự Thất Khê
Công Đồng Bắc Lệ đi về sớm hôm
Có phen ngự Đông Cung thú cảnh
Mắc võng đào ngự đỉnh non cao
Hà Giang Bắc Mực ra vào
Sơn lâm vắng vẻ tiêu dao tính tình
Non cao đàn hát tập tành
Chúa Mừng Chúa Mán cảnh thanh chơi bởi
Trên núi đoài ngàn xanh mây thắm
Dưới suối ngàn đá trắng nền xanh
Trên ngàn dưới suối hữu tình
Chim kêu vượn hót trên cành cây cao
Gà rừng khuya sớm ra vào
Chim kêu vượn hót xông xao đùa cười
Cáo cây riu rít tức thời

Bốn phương rùng núi thảnh thơi non bồng

Thỉnh Chúa giáng ngự đàn trung

Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

ĐỆ NHẤT TÔN QUAN VĂN

Bản 1

Hương một triệu chín lần soi thấu

Giải lòng trần khải tấu linh thông

Thỉnh mời Đệ Nhất tôn ông

Lai lâm chứng giám điện trung uy hùng

Anh linh lục trí thần thông

Quyền cai tam giới uy phong phép màu

Thượng thiên xe giá lên châu

Khâm thừa sắc chỉ công hầu ra uy

Nổi cơn mưa gió tức thì

Sấm vang tám cõi mây che ngất trời

Đuộm nhuần thiên hạ đôi nơi

Thừa nhàn loan giá lên chơi các toà

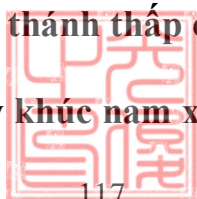
Ba mươi sáu động tiên nga

Bồng Lai tiên cảnh chẳng xa chút nào

Bạn tiên dâng quả bàn đào

Rượu tiên thơ thánh thập cao đòi tuần

Đàn huyền gảy khúc nam xuân

Cờ tiên rượu thánh thơ tuần ngâm nga

Ngọc Hoàng ngự chỉ phán ra

Bước vào bái tạ xuống qua cỏi trần

Kíp đòi thổ địa long thần

Hỏi xem thiên hạ vạn dân thế nào

Sớ lên tâu nộp thiên tào

Ngọc Hoàng giá ngự ngôi cao đế đình

Dưới toà thuỷ tể long cung

Vua cha thấy mặt trong lòng yêu tin

Triều thần văn võ đôi bên

Ông tâu các việc thượng thiên lệnh hành

Xuống châu thuỷ điện long tinh

Mười hai cửa bể cảnh thanh tú màu

Long xà ngự biếc về châu

Sóng xô mấy lớp nước triều mấy phen

Uy thanh trấn động kinh thiên

Phút thôi ông đã ngự lên lâm tùng

Có phen giá ngự sơn trung

Thạch bàn xe giá mây rồng tàn che

Dư muôn thú vật cảm thi

Dâng hoa tiến quả bốn bề xông xao

Bạn tiên mừng rỡ đón chào

Cảnh nào là chẳng mỹ miều thanh tân
Xuống trần vui thú cõi trần
Thiên Đình có khách hồng trần dâng hoa
Dưới thủy tề long xà phục cung
Sơn lâm đều mến đức tôn vương
Trải qua thiên hạ bốn phương
Lòng trần khải tấu thấp hương khấn cầu
Tự nhiên ứng biến nhiệm màu
Hoặc ai số hệ về đâu những là
Đệ tử hiến cúng hương hoa
Khẩu đầu vọng bái ông đà độ cho
Sấm sanh gà lợn trâu bò
Đèn hương trầu quả thấu cho cõi lòng
Chí thành hữu cảm tất thông
Sở cầu tất ứng giáng lâm độ trì
Chữ rằng thánh giáng lưu ân
Đa tài đa lộc thiên xuân thọ trường

Bản 2

Bóng kim ô ánh vàng chơi chói
Cõi trắng già vời vợi ngôi cao
Trời xanh vắng vạc ngôi sao
Mây tuôn năm sắc đỏ đào bốn phương

Phóng hào quang khắp hòa thiên hạ
Vàng nguyệt soi chiếu cả hư không
Bốn mùa xuân hạ thu đông
Muôn dân mới biết âm dương phép màu
Trên thượng lầu Ngọc Hoàng thái cực
Dưới bách thần châu chực hôm mai
Ngọc Hoàng ngự cảnh thiên thai
Đền rồng cao ngất cửa đài trang nghiêm
Mới ứng điềm rồng bay phượng múa
Tứ lân vờn thất bộ sao sa
Tám nghìn tiên nữ bách hoa
Sớm khuya châu chực vua cha Ngọc Hoàng
Trong đền vàng hương bay trầm xạ
Ngoài thành mây khói tỏa nguy nga
Mây rồng năm thức phủ che
Thánh hoàng thái hậu tức thì thụ thai
Năm Bính Dần mồng mười tháng tám
Thái hậu bà sinh giáng tôn ông
Bách quan vọng bái cửu trùng
Châu phê long bút sắc phong thái hoàng
Trên thượng giới tôn quan giáng thế
Vàng sắc trời cứu thế độ dân

Sắc vua phong Thượng đẳng linh thần
Khắp hoà thiên hạ muôn dân đảo cầu.
Trong tám cõi cửu châu vọng bái
Độ nước Nam quốc thái dân an
Khâm thừa sắc lệnh vua ban
Sổ sinh, sổ tử liệt hàng châu phê
Đủ mọi bề tài kiêm văn võ
Trong bách thần nào có nhường ai
Lược thao văn võ toàn tài
Đình thần tứ phủ nào ai dám bì
Đức dung nghi bẩm sinh tài thánh
Biển lạ thường đức tính tinh anh
Uy gia khắp hết thiên đình
Làm mưa làm gió mở thành, khai sông
Chuyển trời đất mưa tuôn chớp lóe
Nổi cơn giông cây cối đổ xô
Mưa tuôn gió thổi mịt mù
Muôn loài quỷ mị làm cho rụng rời
Vang tiếng sét Ông sai lôi giáng
Quỷ cùng tà phách tán hồn bay
Tôn quan vạn phép ai tày
Sông Ngân cũng vượt bể dầy cũng qua

Gỗ chò hoa sai quân lên lấy
Các cửa ngàn đầu đáy đều kinh
Chúa mừng chúa mán thần linh
Thượng ngàn các cửa phục tình làm tôi
Mới thử chơi mưa sa bão giạt
Quỷ cùng tà xiêu bạt tán đi
Có phen ngựa xuống đàn trì
Voi vàng ngựa bạc tức thì thưởng quân
Có phen đạo non nhân nước trí
Cảnh bầu trời sơn thủy long lâu
Tôn quan giá ngự thượng châu
Khuông phù đệ tử sở cầu tông tâm
ĐỆ NHỊ TÔN QUAN VĂN

Bản 1

Sơn tiêu sơn động sơn trang
Đền thờ quan giám sát thượng ngàn tối linh
Muôn hoa đua nhị trên cành
Bộ nàng tha thướt yển quỳnh bẻ bai
Thượng ngàn giám sát quyền cai
Thông tri tam giới khâm sai đại thần
Có phen giá vũ đăng vân
Bát muôn công tử xa gần làm tôi

Trời làm đại hạn nắng nôi
Kiều quan đảo vũ một thôi giờ dần
Lệnh sai hà bá thủy thần
Tự nhiên dâng nước xoáy vùn mưa sa
Điều thời thiên hạ xướng ca
Phong điều vũ thuận thái hoà thanh thời
Có phen thông thả ngự chơi
Tuyển người số mực chép người số son
Vua cha nghe hết nguồn cơn
Ai làm nấy chịu chẳng còn có oan
Lệnh truyền giáng hạ làm quan
Sinh vào quý tộc hiền lương đức lành
Vừa năm ất Dậu thai sinh
Mồng ba tháng một đã sinh ra người
Tuổi vừa ba bốn đi chơi
Văn thi phú lục mọi tài khôn ngoan
Song đường mừng rỡ yêu thương
Rằng nhà có phúc kẻ thương người vì
Chẳng ngờ Thượng Đế đến kì
Mồng ba tháng một, một khi giờ dần
Sắc sai hà bá thủy thần
Quần tiên đón rước chẳng nhàm một ai

Ngũ lôi hiệu lệnh tướng trời
Nhị thập bát tú mọi nơi trưng toà
Đều thời vâng lệnh vua cha
Rước quan đệ nhị lên toà thượng thiên
Song đường thương nhớ chẳng yên
Sao ông nữ để mối phiền dương gian
Sinh thành dưỡng dục núi non
Lấy ai khuya sớm thần hôn cho đành
Vốn xưa ông ở thiên đình
Con vua Thượng Đế giáng thần dương gian
Dù ai có lệnh kêu van
Khẩn ông đệ nhị thọ khang yên lành
Thiên tư chính trực thông minh
Giáng Đền giáng phủ anh linh muôn phần
Chữ rằng Thánh giáng lưu ân
Đa tài đa lộc thiên xuân thọ trường

Bản 2

Nhác trông lên biển đề chơi chói
Dưới sân rồng nhang khói long lanh
Muôn hoa đua nhị trên cành
Sơn trang quan giám yển quỳnh bẻ bai
Quản tam giới quyền cai giám sát

Nương càn khôn lằng quát trong tay
Khâm thừa đế lệnh xưa nay
Quyền quan giám sát chức dày thiên cung
Sổ hội đồng một tay nắm giữ
Sổ trần gian sinh tử sót ai
Có phen ngự cảnh bồng lai
Rút dây tội phước cân người tội công
Có phen tới sân rồng châu chực
Tấu đối xong nhật khắc tăng du
Có phen đăng giá Vân Cù
Mưa tuôn khói toả sấm ù dậy vang
Hợp bàn loan đình Thần ca tụng
Chén rượu quỳnh Quan chú Quan anh
Cửa đèn gió mát trăng thanh
Đàn ca sáo thổi dạo quanh trước lầu
Có phen ra tiếp hầu Lưu Quý
Ván cờ Tiên đấu trí một hai
Có phen thắng cảnh đua tài
Cờ Tiên một đấu thơ vài trăm thiên
Thơ Lý Bạch cờ tiên dám ví
Rượu lưu ly tửu thí coi chi
Ngắm xem hoa cúc hoa quỳ

**Hoa lan hoa huệ tứ kì bách hoa
Vượn thượng uyển trăm hoa đua nở
Thú chơi hoa phải biết mùi hoa
Hoa lan hoa huệ hoa trà
So sánh có mai hoa là đệ nhất
Đã đẹp lại thơm hương cũng ngát
Màu trong so ngọc trấn nào thua
Mặn mà mọi vẻ mọi ưa
Bách hoa đua nở bốn mùa ngát hương
Vang tiếng trống bốn phương sấm động
Cửa thiên môn lồng lộng uy quang
Đức ông chính ngự ngai vàng
Kiêm tri tam giới, Ngọc Hoàng sắc phong
Ban hiệu vị Quận Công Giám Sát
Quyền quản cai Phố Cát Đồi Ngang
Võ thời ví với Đức Quan
Văn thời sánh ví Mạnh Nhan thay là
Giáng sinh ngày mồng ba tháng một
Trung thiên thời chính ngọ xuất thân
Thung huyên mừng rỡ muôn phần
Sinh ra là đáng trung thần trượng phu
Tài văn võ cơ đồ bất nhị**

Thượng đẳng thần Đệ nhị tôn quan

Dù ai hữu sự kêu van

Khẩn Quan Đệ Nhị thọ khang yên lành

Nén nhang thơm tâm thành khấu thủ

Ứng pháp màu đảo vũ thu vân

Chữ rằng thánh giáng lưu ân

Tôn Quan lưu phúc thiên xuân thọ trường

Bản 3

Nhác trông lên tòa vàng san sát,

Không đâu bằng Phố Cát Đồi Ngang.

Đá lô xô nước chảy lán lán,

Điều một thú cỏ hoa như vẽ.

Nhạn chiều hôm bay về lẻ tẻ,

Trên sườn non chim sẻ riu ran.

Nước dưới khe tung tít tiếng đàn,

Trên đỉnh núi từng reo điểm trống

Có thơ rằng:

Ngần ngật Sòng Sơn kiêu dị lộc

Thanh thanh tri thủy chiếu trần tâm

Sơn tri cao hệ thủy chí thâm

Đây thực chốn non nhân nước trí.

Thượng phong tri thủy địa cốc lâm san

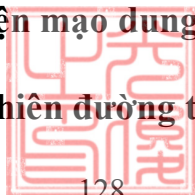

Nam thiên tri đệ nhất đền quan
Cảnh lạc thú thượng ngàn sơn cước
Thông minh chính trực, giúp nước phù đời
Quyền sơn lâm cai khắp mọi nơi
Vàng ngọc chỉ giáng thần Nam Việt
Anh hùng hào kiệt, độ khắp vạn dân
Sắc gia ban :Thượng đẳng tối linh thần
Quyền giám sát,kiêm tri phủ viện
Nghe văn thỉnh luyện, giá ngự từ trung
Chữ “Sở cầu hữu cảm tất thông”
Hộ đệ tử đồng gia thời phú quý

ĐỆ TAM VƯƠNG QUAN VĂN

Bản 1

Trịnh giang biên doanh ngân sở bắc
Đôi vàng hồng soi rạng nam minh
Con vua thủy quốc Động Đình
Đệ tam thái tử giáng sinh đền Rồng
Đức gồm vẹn thung dung hòa mặc
Bẩm sinh thành tư chất long nhan
Thỉnh mời thái tử đệ tam
Phi phương diện mạo dung nhan khác thường
Hàng tấu đối thiên đường thủy phủ

**Chốn nam minh quy đủ bốn phương
Ra uy chấp chính kỉ cương
Cầm cân nảy mực sửa sang cõi đời
Chốn long giai cầm quyền thay chúa
Phép màu quan tối tú tối linh
Lệnh truyền thủy bộ chư dinh
Sửa sang đai giáp chơi miền nhân gian
Chiếc thuyền lan nổi dòng Xích Bích
Đua mái chèo du lịch bốn phương
Có phen tuần thú sông Thương
Trở về tỉnh Bắc , Quê Dương, Lục Đầu
Có phen ngự sông Dâu sông Hát
Khi lên ghềnh xuống thác vui chơi
Có phen vào lạch ra khơi
Sai quân lấy gỗ xoan đôi chò hoa
Có phen chơi ngã ba tuần hạc
Bạn loan ngồi đàn hát vui chơi
Dạo xem phong cảnh mọi nơi
Qua hang Anh Vũ sang chơi nước người
Có phen chơi cửa đài cửa bích
Khi ra khơi vào lạch thanh thoi
Thuyền rồng trăm mái chèo bơi**

**Dọc ngang tuần Lảnh là nơi đi về
Trải giang khô lên ngàn xuống bể
Lảnh Giang từ quý địa danh lam
Đền thờ tán tía kiệu vàng
Tả long hữu hổ thạch bàn uy nghi
Hóa tức thì lâu đài điện các
Dâng nước về thủy quốc một khi
Có phen lấy ngọc lưu ly
Đùng đùng dâng nước phép thì ai đang
Qua đại giang sông Thao , sông Cả
Kéo quân về đóng ngã ba Tranh
Xướng ca đàn hát tập tành
Thi ngâm phú đọc đàn tranh chơi bởi
Có phen lại về nơi thủy phủ
Đóng cân đai áo mũ vào tàu
Dăm ba đồng tử theo hầu
Vào tàu Vương phụ ra châu Mẫu vương
Cũng có phen phi phương biến hóa
Qua Nghệ An thượng hạ đại giang
Thuyền rồng chèo quế buồm lan
Khi chơi Bạch Hạc khi sang sông Cầu
Có phen ngự Nam lâu Bắc điện**

Trở ra về đến huyện Thiên Tôn
Đạo miền thác cái thác con
Khi chơi sông Hát khi sang sông Bờ
Đạo thần thơ Tản Viên Tam Đảo
Truyền chur quân đôi đạo tiên phong
Chiêng kêu cò phát trống dong
Bè sau thuyền trước giữa dòng lênh đênh
Trống cầm canh chiêng vang anh ỏi
Lót xanh vàng chìm nổi dư muôn
Triều thần văn vũ bách quan
Sai lên đón rước vương quan về châu
Trên các lầu thơ ngâm phú đọc
Ngoài sân rồng ca chúc chén thiêng
Vua cha giá ngự ngai vàng
Phán đòi hoàng tử vương quan vào châu
Ngự giờ lâu phán lời nhân thứ
Sai ông lên cứu trợ trần gian
Một tay hoàng tử vương quan
Cứu sinh cũng lắm độ oan cũng nhiều
Rầy ông đã về châu nhân đức
Độ nhân gian vạn ức siêu sinh
Ông về tới chốn thủy cung

Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

Bản 2 (Phú):

Nhang một triệu tấu thỉnh vương quan

Đệ tử nay dâng tiến văn đàn

Dẫn sự tích thánh hoàng tam phủ.

Sơn xuyên dục tú hà hải chung linh

Ngài con vua thoải quốc động đình

Sắc phong tặng Đệ Tam hoàng thái tử.

Văn thần cảm tú võ tổng lược thao

Bẩm dung nghi diện mạo hường hào

Ngôn trung chính tài cao quán cổ.

Tam thiên vũ trụ thập bát hải môn

Đức dung nghi sánh ví càn khôn

Tài thao lược vang lừng tứ hải

Gần xa kính vái ngự cảnh bồng lai

Câu thơ thần phú đọc khoan thai

Chén rượu thánh cờ tiên dong dả

Nhân ngày khánh hạ yến mở trường sinh

Bài ban ban khắp hết thiên đình

Sân đàn quế tiêu thiều nhạc vũ

Văn thần võ sĩ ngọc nữ tiên phi

Tòa Lãnh Giang phượng múa nghệ quỳ

Trên bảo điện thiên nhan chỉ xích

Nguy nguy dăng dăng hách hách dương dương

Thoang thoảng đưa nhang xạ ngát hương

Hây hầy nức yền chi tô hợp

Thông minh chính trực đức đại hiếu sinh

Sắc rồng ban coi trấn nam minh

Chức đã được quyền hành nhất thống

Thơ:

Giáp bạt bao phen, rục lửa hồng

Xông pha trăm trận cũng như không

Ra tay cứu nước trừ nguy biến

Tiếng để ngàn thu rục núi sông

Gươm thần ba thước tay ngang dọc

Chí dậy trời tây lấp bể đông

Trần Lãnh Giang đệ tam xưng thần

Toà thủy tộc vương quan tích mệnh

Cơn phong vũ âm âm nổi dậy

Sóng bạc đầu nước cuộn mênh mông

Rước Quan về cho tới thủy cung

Nước rẽ đôi dòng cuộn cuộn chứa chan

VĂN QUAN LỚN ĐỆ TỨ

Tiệc bản loan thỉnh mời Quan Đệ tứ

Vốn con trời cai ngự thiên cung
Bảng vàng chơi chới vua phong
Quyền Quan Đệ Tứ uy hùng dậy vang
Chuyển quan san trên trời dưới đất
Quản thông tri phép Phật truyền ra
Cầu ô bắc sông Ngân Hà
Liệt hàng tinh tú bày ra ngang trời
Thử đạo chơi sao sa lác đác
Cửu diệu cùng đài các đế tinh
Tam quang thất đẩu ngũ hành
Nhị thập bát tú thiên đình hà sa
Mới tâu qua Nam Tào Bắc Đẩu
Số trần gian lão ấu chép biên
Ai người hiếu thuận thảo hiền
Tu nhân tích đức chép biên rõ ràng
Bao nhiêu kẻ ngang tàng bạo ngược
Chỉ hại người chẳng trước thời sau
Lỗi lầm có xá chi đâu
Bao nhiêu đệ tử cúi đầu làm tôi
Nức hương xuân mừng vui khánh hạ
Thỉnh tôn ông xa giá phủ trên
Đặng trà quả thực dâng lên

Thỉnh ông giá ngự giáng đèn chứng minh

Phú:

Y quan văn vật,(nổi dấu thiêng)tứ phủ vạn linh

Sơn xuyên đục tú hà hải chung linh

Thiên niên đốc một bầu vũ trụ

Trên phù tía ngai vàng lồ lộ

Vẽ lâu đài in bóng tranh vanh

Bảng vàng thiên cổ vị nhân

Gồm nam bắc xa thu về một mối

Kỳ lễ nghĩa văn minh chi hội

Dương thanh danh vạn vật chi đô

Bóng trắng in mặt nước bên hồ

Vang tiếng để sơn thần cung kiệt

Đục cờ đảo thành tâm sở nguyện

Thiên lý giang uyển chuyển quần quanh

Hiên rồng dài các tranh vanh

Cung vàng điện ngọc quanh thành kim cương

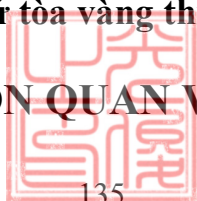
Tài thao lược vang lừng vũ trụ

Tiếng anh linh nhất thủ thế gian

Sắc Rồng chơi chọi vua ban

Khâm sai đệ tú tòa vàng thiên cung

ĐỆ NGŨ TÔN QUAN VĂN

Bản 1

**Đệ tử tôi khấu đầu củng thủ
Tiến văn châu đệ ngũ Tuần Tranh
Uy gia lẫm liệt tung hoành
Trừ tà sát quỷ nên danh tướng tài
Cảnh thiên thai Quan Tuần giá ngự
Các bộ nàng tiên nữ dâng hoa
Ninh Giang chính quán quê nhà
Danh lam cổ tích ngự tòa ngôi cao
Đáng anh hào cổ kim lừng lẫy
Khắp mọi miền đã dậy thần cơ
Cửa sông dâu đỏ phụng thờ
Kỳ Cùng lại nổi đền thờ Tuần Tranh
Cảnh am thanh nhiều bề lịch sử
Vốn đặt bày tự cổ dĩ lai
Có phen chơi chốn thiên đài
Đào, Lan, Quế, Huệ vui vầy xướng ca
Trên bát ngát Long, Xà, Hồ phục
Dưới tam đầu cửu khúc châu lên
Lân rờn Phượng múa đôi bên
Thỉnh ông Đệ Ngũ ngự trên sập rồng
Sắc vua phong kiêm tri tam giới**

Hay tróc tà sát quỷ trừ tinh
Quan Tuần vạn phép muôn linh
Quyền ông cai quản thiên binh nhà trời
Ngự đồng chơi mình quyền bóng quý
Nương uy trời thuy khí đoan trang
Quan Tuần hiển hách uy quang
Ra tay tế độ trần gian được nhờ
Lúc bấy giờ ra uy hùng hổ
Nương uy trời cứu độ sinh nhân
Đùng đùng nổi trận phong vân
Thượng đồng ban phép cứu dân trừ tà
Khắp gần xa bách quan đều phục
Ai có lòng hưởng phúc hà sa
Dù ai bệnh hạn không qua
Cầu quan Đế Ngũ bệnh đà tan không
Nay dốc lòng ơn ông vạn bội
Hoặc ai mà nhầm lỗi truyền tha
Hay là cách trở giang hà
Cầm cờ chỉ núi núi đà tan không
Tiếng nước danh tung hoành dũng lược
Cảnh non bông nước nhược bông lai
Khi chơi bạn trúc bạn mai

Bàn loan tiệc ngọc vui vầy sường ca
Các bộ nàng ra tay bẻ quế
Quan đạo chơi thành thị hồ tiên
Ba nghìn thế giới dư thiên
Tiếng Quan Độ Ngũ khắp miền đông tây
Uy ra thổi gió thét mây
Phép ông ứng hiện đồ cây tóc nhà
Bốn phương hoà đội ơn đức cả
Ai có lòng hỉ xả từ bi
Phút thôi ông lại biến đi
Cưỡi tướng Bạch Hổ lên châu thượng thiên
Khi cầm quyền còn đương tra sổ
Hay ông còn đổi sổ cho ai
Thiên binh văn võ gồm tài
Đức ông lịch sự đáng trai anh hùng
Đêm ngày giữ việc thủy cung
Đội lệnh cử trùng cứu trợ sinh nhân
Ai mà cầu nhân đắc nhân
Cầu phúc đắc phúc bản thân điều hoà
Kiên tri tam giới các toà
Ông về giảng ngự xướng ca điện tiền
Chữ thập biến làm chữ thiên

Phù hộ đệ tử thiên niên hoà hài
Một nguyện giáng phúc trừ tai
Đồng gia nam nữ ai ai thịnh cường
Hai nguyện buôn bán trăm đường
Tiền vàng lưu loát bạc vàng đề đa
Nguyện thứ ba công hầu cấp đệ
Hộ tiểu tôi phú quý giàu sang
Bốn nguyện quốc phú dân an
Can qua ninh tỉnh dân an thái bình
Ông về linh giáng điện đình
Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

Bản 2

Việt sử chép Hùng triều thập bát
Cảnh địa linh Bạch Hạc Phong Châu
Dựng nền xã tắc dài lâu
Nhớ ơn tiên tổ đời sau giữ gìn
Vừa gặp hội bể yên sóng lặng
Triệu bách thần gia tặng phong công
Quan Tuần Tranh lẫm liệt oai hùng
Cứu dân hộ quốc nên công hàng đầu
Giảo Long hầu khâm ban sắc tứ
Trần Ninh Giang thủy bộ chư danh

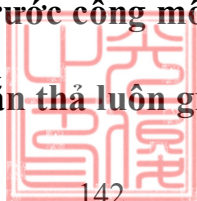
Bao phen đắp lũy xây thành
Khắp miền duyên hải sông Tranh nước lòng
Tài cung kiếm sánh cùng võ tử
Đức kinh luân ví tựa Trương Tô
Phong lưu mã thượng giang hồ
Cung cầm dưới nguyệt con đò trên sông
Chí đã quyết ngoài vòng cương toả
Hay đâu là duyên nợ ba sinh
Buồng xuân thiếu bạn chung tình
Thoả lòng tráng sĩ tài danh phỉ nguyên
Thề non nước nên duyên kì ngộ
Bồng đâu ngờ mắc nợ oan khiên
Tin đâu khẩn cấp ban truyền
Quan quân tâm nã khắp miền sông tranh
Có ngờ đâu đất trời thay đổi,
Người anh hùng cổ nặng xiềng gông.
Ngài bị bắt giam ở chốn Kỳ Cùng
Quan oan vì tuyết nguyệt, bởi lòng ái ân
Trước cung điện, triều đình tra xét,
Bắt long hầu chuyển khắp mọi nơi.
Ngài oan vì ong bướm lả lơi,
Chiết hoa, đoạt phụ tội trời không dung.

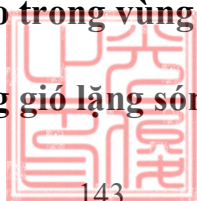
**lệnh viễn xứ sơn cùng, thủy kiệt,
Nỗi oan này thấu tỏ hỡi cao minh.
Hoàng bào đã nhuôm chàm xanh
Tấm thân đành nhục vinh lẽ thường
Đường thiên lý quan san bờ ngõ
Hỏi trắng già có tỏ cho ai
Hỏi trắng hỏi gió hỏi trời
Hỏi rằng nguyệt lão trêu người vì đâu
Hỏi cây cỏ sao mưa dầu nắng dãi,
Vẫn vươn mình há ngại phong ba.
Cỏ cây ơ có thấu tỏ lòng ta,
Sơn cùng thủy kiệt sương sa lạnh lùng
Thà thác vinh còn hơn sống nhục,
Sông Kỳ Cùng tắm ngọc Côn Sơn
Kiệt Cùng hiu hắt trăng non
Sông Cùng trong đục nước tuôn đôi dòng
Ngắm cảnh vật lòng đau như cắt
Nợ trần hoàn quyết dứt cho xong
Lòng riêng đã quyết với lòng
Mượn dây oan nghiệt cho xong tội trời
Rừng hoa cỏ thương người đã khuất
Bỗng ùng ùng gió giật mưa sa**

Nỗi oan chuyển động đất trời
Dây oan kia biến thành đôi bạch xà
Đất Ninh Giang tìm nhà hữu phúc
Thử lòng người trong lúc lánh thân
Tháng hai vừa tiết trung tuần
Thử lòng ông lão mộng thần ứng ngay
Tỉnh giấc mộng mới hay sự lạ
Đôi bạch xà tựa cửa hai bên
Long xà kì dị thảo hiền
Từ khi xuất hiện vui thêm cửa nhà
Ba tháng sau đàn gà đã hết
Thương rắn hiền không biết lo sao
Khó khăn âu cũng tính liều
Ông bà nông lão sớm chiều đông tây
Bỗng một buổi tai bay hoạ rủi
Hai ông bà mắc tội cửa công
Lệnh nghiêm sấm sét dùng dùng
Tậu gà nuôi rắn không dung tội này
Lệ nuốt lệ đắng cay xiết kể
Thương rắn thần tựa thể thương con
Khẩu đầu tạ trước công môn
Xin đem đôi rắn thả luôn giữa dòng

Cơn phong vũ âm âm nổi dậy
Sóng bạc đầu nước xoáy mênh mông
Long xà thoát xuống thủy cung
Nước rẽ đôi dòng cuộn chứa chan
Khắp duyên hải sấm ran từ đây
Bóng long hầu nổi dậy nơi nơi
Những phường bán nước hại nòi
Gian tà quỷ quyết tội trời không tha
Dìm đáy nước về toà thủy tộc
Tội gia hình bố lúc sai ngoa
Lẽ thường tội báo oan gia
Hại nhân nhân hại sự đà không sai
Nước Văn Lang vào đời Thục Phán,
Giặc Triệu Đà có ý xâm lăng,
Triều đình ra lệnh tiến binh,
Thuyền bè qua bên sông Tranh rợp trời.
Bỗng nổi trận phong lôi bão táp
Ba quân đều sợ hãi khiếp kinh
Hỏi ra mới biết sự tình
Thiết bày hương án lễ trình bên sông
Mời trưởng lão trong vùng thôn xóm
Khẩn vừa xong gió lặng sóng yên

Uy linh sự đã hiển nhiên
Lệnh truyền dân xã lập đền bên sông
Công hộ quốc gia phong thưởng đẳng,
Tước phong hầu truy tặng Đại vương,
Bảng vàng thánh thọ vô cương
Hiếu trung tiết nghĩa đôi đường vẹn hai.
Gương anh hùng muôn đời soi tỏ,
Đất Văn Lang thiên cổ anh linh,
Bao phen đắp lũy xây thành,
Khắp miền duyên hải, sông Tranh nước lòng.

Bản 3

Quyết mở đường dân an quốc thái
Dựng cơ đồ vạn đại cao sơn
Nhớ xưa tích cũ nhiệm màu
Quan Lớn Tuần trắc giá ngự đầu kim tinh
Tuổi niên thiếu đao binh yên ngựa
Sống vì đời thác trợ muôn dân
Sinh làm tướng thác làm thần
Dấu thiêng ghi để muôn dân phụng thờ
Gương đã tỏ soi đời càng tỏ

Trần Ninh Giang vạm cổ anh linh
Bao phen đắp lũy xây thành
Khắp miền duyên hải sông Tranh nước lòng
Quan Lớn Tuần đánh Đông dẹp Bắc
Đã quyết lòng đánh giặc ghi công
Làm trai đáng mặt anh hùng
Sông Thương đột phá treo cung non Đoài
Gương anh khí sáng ngời muôn thừa
Chí hào hùng rạng rỡ non sông
Vinh quang thay nòi giống tiên rồng
Muôn dân ghi nhớ Quan Tuần ngài tài cao

Thơ:

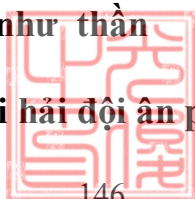
*Sông Tranh ơi hồi sông Tranh,
Non nước còn ghi trận tung hoành,
Lẫm liệt oai hùng gương tráng sĩ,
Ngàn thu ghi để dấu oai linh.
Ai về qua bến sông Tranh,
Nhớ người tráng sĩ tài danh tuyệt vời.
Dấu rằng nước chảy hoa trôi,
Sông Tranh dù cạn, ơn người còn ghi.
Loa đồng hỏi nước sông Tranh,
Long đao cứu nước, anh hùng là ai?*

*Sông Tranh đáp tiếng trả lời,
Có Quan đệ ngũ, chính người Ninh Giang
Nước sông Tranh đêm ngày vẫn chảy
Sóng tuôn trào cuộn cuộn về đâu
Chúng con nhớ người tráng sĩ lập lên công
Ngàn năm ghi nhớ Quan Tuần tài kiêu
Ngựa chiến xông pha đao thần ra trận
Sinh tử vì đời trung hiếu đạo vua tôi*

Văn Quan Điều Thất

**Trần Nam thiên hải hà chung tú
Nổi dấu thiêng trong phủ Thái Ninh
Con vua Thủy Quốc Động Đình
Đào tiên Điều Thất anh linh khác thường
Bóng ông lớn anh linh tế độ
Tài lược thao văn vũ ai qua
Đêm ngày châu chực vua cha
Sắc phong làm chúa quốc gia cầm quyền
Trước sân rồng ngôi cao lộ lộ
Vâng lệnh truyền tế độ muôn dân
Uy ra lẫm liệt như thần
Giang hà ngoại hải đội ân phục tòng**

Bóng ông lớn thung dung khí tượng
Vẻ râu rồng mắt phượng ai đương
Thông minh chính trực uy cương
Trừ tà sát quỷ phép càng thần thông
Giá ngọc đồng những người thanh quý
Tuyên văn châu giáng khí anh linh
Có phen biến tướng hiện hình
Hô phong hoán vũ phép kinh ai tày
Có phen ngự Phủ Giày Thiên Bản
Vào quỳ tâu chính quán mẫu vương
Có phen chơi cảnh Đồi Ngang
Chầu đền thánh Mẫu Thượng Ngàn anh linh
Lên Thiên Đình chầu vua Thượng Đế
Lại về châu Thủy Tề Long Cung
Thuyền rồng chèo quế buồm lan
Khi chơi nước nhược khi sang ngũ hồ
Có phen dạo kinh đô thành thị
Ngự lầu hồng phủ tía thành thời
Có phen dạo khắp mọi nơi
Tiêu dao Tây Trúc thành thời Phật tiền
Có phen ngự Tản Viên Tam Đảo
Hội quần tiên đàm đạo xướng ca

Cung đàn thánh thót thánh tha

Rượu tiên thơ thánh thần cơ đưa tài

Quan về giáng phúc trừ tai

Khuông phù đệ tử xuân lai thọ trường

VĂN QUAN HOÀNG TRIỆU

Chí càn khôn nổi miền Nam Việt

Đất Thanh Hoa dân kiệt địa linh

Tấu quan Hoàng Triệu giáng sinh

Vào nhà Nguyễn tộc nên danh tướng tài

Ông Hoàng con vua thứ hai

Đời Lê Thái Tổ quản cai triều đình

Có nhà họ Mạc bất bình

Vua sai quan Triệu đề hành binh sang

Khi đi tể độ nghiêm trang

Khi về đóng đất Tống Sơn, Triệu Tường

Hay đâu sự lạ phi thường

Hoàng về cho tới Triệu Tường xứ Thanh

Bái đô còn dấu anh linh

Công người ghi để sửa xanh muôn đời

Việt sử chép đời Lê Thái Tổ

Đức Nguyễn Kim phò chúa an dân

Sinh ông Hoàng Triệu trung thần

**Đã hay kinh sử lại nhuần binh thư
Giận họ Mạc quyết trừ căn thảo
Đặng trung thần giữ đạo Khương Duy
Ra tay huấn luyện binh kỳ
Làm cho họ Mạc khiếp uy nhường tài
Đã nên đấng khôi đài đệ nhất
Dải hoành sơn khởi vận hoàng đồ
Sắc vàng chói chói ngàn thu
Lầu son phủ tía để đô muôn đời
Đất Đại Việt chia Trung,Nam ,Bắc
Khí anh linh đệ nhất kỳ trung
Đất Thanh Hoa trời để một dòng
Trời sinh đấng anh hùng cái thế
Triều Lê kỷ có nhà Nguyễn thị
Trời định sinh đệ nhị vương quan
Vẻ tốt tươi lá ngọc cành vàng
Tài văn võ đôi đường kiêm vẹn cả
Giận ngụy Mạc quy mô dân xã
Lê quốc công chỉ hám cầu tài
Quan Triệu ngài vâng lệnh bài sai
Đề binh mã ra ngoài Bắc trấn
Vận thần toán bày binh bố trận**

Mạc thể cùng chiếu cuốn thu quân

Nẻo Cao Bằng ,Mạc chúa ẩn thân

Ra lệnh chỉ cư dân định cảnh

Ca khải tấu triều đình phụng mệnh

Gió đưa lay phút lánh cõi tiên

Sổ vàng chơi chói đề tên

Sắc truy tặng ngũ môn chủ soái

Lập đền thờ Triệu quan thành ngoại

Biển vàng ban truyền tới hậu lai

Thỉnh quan giá ngự đền đài

Khuông phù đệ tử đời đời vinh hoa

VĂN CHÀU ĐỆ NHẤT

Bóng kim ô ánh vàng xê xế

Cung thỉnh mời Châu Quế ngự lên

Ngôi cao lộ lộ trung thiên

Toà vàng chơi chói cửa đền thung dung

Sớm mai vui vẽ đền Rồng

Ngày chơi phủ tía lầu hồng vào ra

Khăng khăng giữ sổ tam toà

Lên đền châu Chúa Liễu Hoa cầm quyền

Thông tri tam giới hoàng thiên

Coi khắp cửa phủ ,miếu đền thiếu dẫu

Trong ngoài thay thấy trước sau
Sửa sang Mẫu phó quyền Châu bà coi
Quân thần phải đạo chúa tôi
Cô hầu cô hạ nàng đôi dập dìu
Khoe xanh xanh tốt đáng yêu
Khoe tài tài khéo khéo chiều lòng xuân
Đền thờ tả phượng hữu lân
Hoa lan hoa cúc thanh tân chơi bời
Thiên Đình chén rót đầy vui
Khúc ca điểm đốt cợt người người hay
Đàn cầm khéo gảy năm dây
Cung huỳnh gió lọt chuốt mây mây vàng
Thung dung ghẹo khách qua đàng
Nhõn tinh lóng lánh mây ngang đầm đầm
Miệng cười hoa nở đáng trăm
Răng đen rung rúc hoãn chằm vàng đeo
Đã lên ngôi báu trong triều
Đã nên ngọc tốt vàng yêu chương toà
Miệng cười tươi tốt như hoa
Thanh tân lịch sự nét na dịu dàng
Càng nhìn càng thẩm nhân đoan
Nét na yếu điệu muôn vân thảo hay

Việc nào mà chẳng tới tay
Lên đèn xuống phủ không ngày nào sai
Có phen biến gái hiện trai
Ai thăm thăm vậy ai phai phai liền
Biết ra thời nhẹ như tên
Nếu mà ko biết như thuyền bỏ neo
Quở cho trăm chứng hiểm nghèo
Chầu Quế trong triều giá ngự Đồi Ngang
Có phen giả ní giả nàng
Sài di di án sai nàng nàng lên
Có phen làm chúa thượng thiên
Khi giả làm chúa thoải tiên thoải tề
Phàm trần ai thấy tin nghe
Khẩn thôi tạ lễ miếu nghè kêu vãn
Trần phàm kẻ vái người van
Còn đương nhõn nhục nhân gian mờ mờ
Xem ra số phải phụng thờ
Kẻ khẩn người vái nam mô khẩu đầu
Biết bà bệnh tật khỏi đau
Kim ngân vàng mã xếp tàu đầy voi
Có phen thông thả ngự chơi
Non bông nước nhược mọi nơi ra vào

Quế huê giá ngự vông đào
Khi ra nghề miếu khi vào chầu vua
Chầu rồi thẳng tới kinh đô
Đôi Ngang ,Phổ Cát bốn mùa dong chơi
Biết ra lễ bái thỉnh mời
Chầu bà trắc giáng ngự nơi bản đền
Thuốc bà tam vị thần tiên
Tàn nhang nước thải độ cho lại lành
Lễ bà nón thăm hài xanh
Đem về tiến nạp lấy danh cho đồng
Chầu về giá ngự từ trung
Khuông phù đệ tử hưng long thọ trường
Văn Chầu Đệ Nhị

(Bản 1)

Dâng văn tiên chúa thượng ngàn
Đông Công tuần quán giáng đàn chứng đây
Trên ngày gió cuốn rung cây
Dưới khe cá lặn chim bay về ngàn
Canh khuya nguyệt lặn sao tàn
Chiếc thoi bán nguyệt khoan khoan chèo vào
Gập ghềnh quán tháp lầu cao

**Khi ra núi đỏ lúc nào ngàn xanh
Thượng ngàn Đệ Nhị tối linh
Ngôi cao công chúa quyền hành núi non
Anh linh đã khắp tiếng đồn
Sấm ran mặt bể mưa tuôn đầu ghềnh
Da ngà mắt phượng long lanh
Mặt hoa tươi tốt tóc xanh rườm rà
Nhị hồng tuyết điểm màu da
Cổ tay tựa ngà đầu vấn tóc mai
Vốn dòng công chúa Thiên Thai
Giáng sinh hạ giới quản cai Thượng Ngàn
Quản cai các lũng các lang
Sơn tinh cảm thú hổ lang khấu đầu
Khắp hoà tam thập lục châu
Chín từng khe suối một bầu tiêu dao
Dong chơi ngàn quế ngàn đào
Khi ra thác cái lúc vào thác con
Chim kêu vượn hót véo von
Chớp bể đôi đoạn mưa nguồn từng cơn
Khi nường gió lúc lại thác gièm
Khi bể cảnh quế khi vin cảnh hồng
Vui chơi nước nhược non bông**

Phổ Cát đèn Sòng sông Cả sông Thao
Lân rờn Phượng múa thấp cao
Ngày mây thấp thoáng trăng sao lững lờ
Nón buồm vai quẩy lẳng hoa
Đền kia phủ nợ vào ra chơi bời
Khi thanh vắng lúc lại êm trời
Ngồi trên đỉnh núi ghẹo người Hằng Nga
Tang tính tình thôi đọc lại ca
Bể bai giọng Xá ê a giọng Mừng
Tiếng Kinh tiếng Mán tỏ tường
Lục châu quan hoả lúi lường lú lo
Dong chơi bát cảnh ngũ hồ
Đua chèo bể lái hò dô lại về
Khi chơi ngàn mái ngàn ngàn me
Ngàn giang ngàn nửa trúc tre ngàn vầu
Đôi cô Thổ Mán theo hầu
Cô xe chỉ thắm cô xâu hạt vàng
Sơn Lâm dọn quán bán hàng
Non xanh đứng đỉnh tuyết sương reo hò
Khăn xanh áo lục nhớn nhơ
Khi vào ba đội lúc vô đường chèo
Môi son má phấn mỹ miều

Miệng cười hoa nở mọi chiều mọi hay
Đèn trắng quạt gió màn mây
Bóng thông che tán bóng mai tựa hình
Đi suốt lúc lại về ghềnh
Đua chèo tiếng phách tiếng sênh reo hò
Trà liên tâm ba chén tính ưa
Thanh bông hoa quả ngự thừa lại ban
Yêu ai tài lộc châu ban
Ghét ai châu quả khôn ngoan được nào
Xem trong sự tích tân la
Vậy nên phúc đẳng hà sa vô cùng
Đệ tử dốc một lòng thành kính
Dâng bản văn trình châu ngự giáng lâm
Mời châu giáng phúc từ trung
Khuông phù đệ tử tăng long thọ trường
Đông Công Công Chúa văn

(bản 2)

Chúa tiên loan giá phượng đình
Hộ phù luyện phép cứu sinh cho đời
Đấng anh linh nơi nơi ngưỡng phục
Chúa ban hành ngũ phúc cho dân
Tối tuần tối tú anh linh

Chúa thường giáng ngự trăng thanh bốn bề

Cảnh non xanh đi về hoa đón

Núi trập trùng vời vợi ngôi cao

Đông Công Tuần Quán ra vào

Lắng nghe suối chảy thấp cao đổ nguồn

Dạo bốn phương qua đền Trái Hút

Qua Bảo Hà thánh thót nhạc rung

Phố Lu dạo cảnh công đồng

Lao Cai ,Phố Mới ,Đầm Hồng dạo chơi

Mẫu Đông Công soi đời vời vợi

Tác lòng thành vạn tội Mẫu Thương

Lòng thành thấp một tuần hương

Có Châu Tuần Quán Đông Công giáng thê

Lầu gác khuê áo đào ngấn vạt

Vẻ long lanh kiềng bạc trâm cài

Anh linh dậy bốn phương trời

Có Châu Tuần Quán giáng nơi điện tiên

Châu về lai giáng bản đền

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

VĂN CHÂU ĐỆ TAM

Khi hầu giá Châu đệ tam có thể hát trích đoạn từ văn Mẫu Thoải

ngoài ra còn có các bản văn sau:

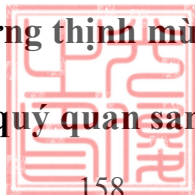

Bản 1 (Bản văn thường hát điệu phú đầu)

Chúa từ buổi giải dầu sương tuyết
Đầy non xanh bóng nguyệt hắt hiu
Thần thơ nắng sớm mưa chiều
Tiếng chim khắc khoải như khêu mạch sầu
Trưởng nông nổi dòng châu lã chã
Trách ai làm hai ngã chia li
Từ nay mỗi độ xuân về
Cầu ô lỗ nhịp sông khuya vắng thuyền
Bứt dứt nhẽ thung huyền nghĩa cả
Tấm thân này có sá chi đâu
Lẽ nào nát ngọc trăm châu
Vùi hoa dập liễu bởi câu tam tòng
Xót vì nổi má hồng bội bạc
Âu cũng đành bèo dạt mây trôi
Sức này há kể chi ai
Lòng trinh chuyển động đất trời chứng minh

Bản 2

Xuân qua ba tiết tháng hè
Thu rồi đông đến mây che thanh nhàn
Mừng giàu mừng thịnh mừng sang
Phú lại mừng quý quan sang mừng giàu

Làm tôi Châu độ sống lâu
Phơ phơ tóc bạc trên đầu bằng bông
Trúng rồng lại nở ra rồng
Hạt thông lại nảy chồi thông rườm rà
Bốn phương phẳng lặng can qua
Dân an quốc thái xướng ca chơi bời
Quân thần phải đạo chúa tôi
Trên thuận lòng trời dưới thuận lòng dân
Hội đồng ba phủ nghiêm quân
Đệ tam châu thoải thanh tân hay là
Tóc mây rẽ mái mượt mà
Lưng ong mắt phượng da ngà điểm trang
Tay đàn tang tính tình tang
Miệng cười hoa nở ai đang hầu Châu
Muôn dân thiên hạ cúi đầu
Quyền Châu cai quản bộ hầu nàng tiên
Rong chơi cửa phủ cửa đền
Vâng lệnh Mẫu truyền giảng phúc trừ tai
On trên tiếp lộc ban tài
Độ cho già trẻ gái trai yên lành
Khi vui trống phách rập rình
Đĩnh đang thơ phú tính tình giao ca

Thơ thơ phú phú ngâm nga
Cung năm dịp bảy cung ba dịp mười
Thơ dâng đã bốn câu rồi
Lạy bà bảo hộ tiểu tôi an lành
Chậu nước trong xin bà tẩy điện
Vuông nhiều điều còn vẹn liêm phong
Xin bà đại xá cho đồng
Kéo còn nhầm lỗi kéo còn đại ngây
Chúa tiên khéo miệng khéo tay
Miệng thời tấu đối tay may vóc rông
Xách đầy theo Mẫu vô cung
Dệt tám vóc rông tiến đức vua cha
Lộc tài Châu mới ban ra
Bổng lộc cho lắm lại nhiều hơn xưa
Đồng con hương khói phụng thờ
Ba mươi mồng một mười tư hôm rằm
Chữ rằng Thánh giáng lưu ân
Chầu bà ban lộc thiên xuân thọ trường

Bản 3

Tiểu tôi rung trống quỳ tâu
Tâu qua Thủy Phủ trước sau trình bày
Thỉnh mời Châu Thoải thiêng thay

Hành vân giá vũ ngự rầy gió mưa

Kéo mây dâng nước mịt mờ

Vua Cha phán hỏi đền thờ nơi nao

Việc làm phảng phất chiêm bao

Vi nam vi nữ trần nào ai hay

Bệnh nhân lòng dạ vơi đầy

Cơm ăn chẳng được nước rày cảm hơi

Thuốc vào lại hãm mồ hôi

Xem trong chứng bệnh ấy thời khó thông

Ngày đêm lo sợ hãi hùng

Khâm sai bà đã ứng trong bao giờ

Bệnh làm như thể lửa hơ

Tứ chi quyết lãnh trối gò chân tay

Bệnh làm đêm nặng hơn ngày

Thuốc thang chẳng đỡ hao gầy hình dong

Phải mau thỉnh bóng mời đồng

Kiều lên xem xét gia trung thế nào

Hay là cô tổ nhập vào

Dưới toà Thuỷ Phủ quan cao Động Đình

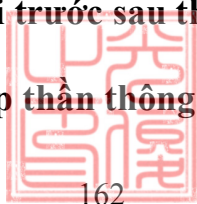
Tín chủ con sửa lễ tâm thành

Vua Cha giáng ngự uy hành mới hay

Mời Bà khâm sai về đây

Trần gian sớ điệp kêu rầy làm sao
Khâm sai thời đó tâu vào
Tâu qua Thuỷ Phủ quan cao trình bày
Khâm sai Thoải Phủ thiêng thay
Mẫu cắt Bà rầy giữ bệnh trần gian
Thánh Châu chưa có lễ ban
Khéo mời khéo luyện khéo van mới về
Trông ơn đại đức đàn trì
Trần gian bất đáng để thời Bà coi
Khéo kêu Bà độ cho người
Rút bệnh về thuỷ lên chơi thạch bàn
Thấy người phù thuỷ dương gian
Tay cầm búa sắt roi son khảo trừ
Phán rằng lễ ấy cho hư
Khuyên mời chẳng có khảo trừ vào ai
Khâm sai giận chẳng chả nhờ
Người lại vì người tiên lại vì tiên
Chớ nghe thầy bói càn xiên
Nơi khẩn chẳng khẩn khẩn liền nơi đâu
Bấy giờ đệ tử kêu cầu
Xin Bà nghĩ lại trước sau thương đồng
Bà lại hoá phép thần thông

Tiếp lộc cho đồng cứu trợ bệnh nhân

Chữ rằng Thánh giáng lưu ân

Thánh Bà lưu phúc thiên xuân thọ trường

VĂN CHẦU ĐỆ TỨ

Trần Nam thiên, nữ trung Nghiêu Thuần

Đất Sơn Nam có đáng trâm oanh

Quý hương An Thái xã danh

Có Châu Đệ Tứ hách danh đôi truyền

Điều thời phụng mệnh Hoàng thiên

Ngự đồng ảnh bóng khắp miền gần xa

Ra uy sát quỷ trừ tà

Chiêu tài tiếp lộc gần xa cho đồng

Khâm sai đệ tứ tùy tòng

Chiêu Dung công chúa ngự đồng cứu dân

Trong nghĩa thân ngoài thời nghĩa dưỡng

Nương uy trời độ lượng bao dung

Mặt hoa tươi tốt má hồng

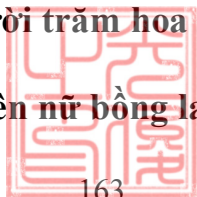
Gồm lo tứ đức tam tòng vẻ vang

Mày ngài tóc phượng vấn ngang

Lưng ong má phấn xem càng tốt tươi

Miệng châu cười trăm hoa đua nở

Đáng lên tài tiên nữ bỗng lai

Vào châu ra giọng khoan thai
Đã trong hiển ứng lại ngoài tối linh
Chôn thiên đình ca ngâm châu chực
Các bộ nàng nào nức dâng huê
Châu thôi lại trở ra về
Khi ra Thiên Bản lúc về Đồi Ngang
Miếu giữa đường gia ban sắc chỉ
Bốn chữ vàng chính khí nghiêm trang
Lân vờn phượng múa tòa vàng
Thị tòng bộ chúng tiên nàng đôi bên
Có phen lên thanh sơn tú thủy
Hoá phép mầu lục trí thần thông
Quản cai tam phủ công đồng
Quyền châu coi sóc đền rồng vào ra
Sổ tam toà chép biên sau trước
Lại sửa sang gương lược trầu cau
Dù ai tiến cúng khăn cầu
Quyền châu ra rộng vào tàu thông hành
Lên thiên đình ngự về thủy phủ
Tiến văn châu kích cổ tam không
Mời châu trắc giáng từ trung
Hay còn nam bắc tây đông chôn nào

Trên thiên tào còn đang tra sổ
Hay châu còn đổi số cho ai
Có phen chơi cảnh bông lai
Hay về An Thái là nơi quê nhà
Có phen ra kinh đô thành thị
Trở ra về toạ vị hồng lâu
Rong chơi năm cửa nhà lầu
Hay chơi Phố Mới, cầu Châu, cầu Rền
Lên trên đến Cầu Đông, cầu Giác
Trở ra về Hàng Bạc, Hàng Ngang
Hàng Buồm châu lại dạo sang
Mã Mây, Phố Mới, Hàng Đường, Đồng Xuân
Dạo chơi khắp hết xa gần
Hàng Đồng, Hàng Thiếc, Hàng Cân, Hàng Đào
Chợ huyện, Chùa Tháp, Đình Ngang
Cắm chỉ, đèn Cờn các vạn dưới sông
Có phen châu ngự thuyền rồng
Qua hồ Trúc Bạch lại dong Tây Hồ
Lệnh truyền tiên nữ chèo đua
Qua đền Trấn Võ lên chùa Huyền Thiên
Vực Kim Ngưu có đền An Thái
Cảnh hội đồng có dải Tô giang

Thiên Tích châu lại dạo sang
Sai các tiên nàng châu chực dâng hoa
Phút thôi châu chở ra về
Ngự trong bản điện sớm khuya hội đồng
Có phen châu ngự đường trong
Dạo khắp phủ tía lầu hồng vào ra
Có phen chơi Đồi Ngang, Phố Cát
Đứng nhớn như bóng mát cây cao
Nghệ An châu lại từng vào
Dạo chơi các chốn lầu cao Kinh Thành
Có phen châu ngự tỉnh Thanh
Sòng Sơn Ba Dội tập tành vui chơi
Thường vắng lai bán hàng chiều khách
Thấy ai là ngang ngược ra tay
Mặc ai phù phép tìm thầy
Thành tâm lễ bái châu dày lại tha
Lòng kính chúc hương hoa tịnh thủy
Hoá phép màu lục trí thần thông
Kiêm tri tam phủ công đồng
Tốc lai giáng hạ từ trung thay là
Ngôi đền thờ khâm sai công chúa
Châu Mai Hoa tôi tú chứng minh

Đền thờ thượng cổ anh linh

Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

VĂN CHÀU NĂM SUỐI LÂN

Châu Năm trên động Suối Lân

Xe loan thánh giá đăng vân ngự đồng

Ai lên tới Suối Lân châu thổ,

Thăm cảnh rừng thác đổ suối reo.

Giở trang tích cũ Lê triều,

Suối Lân công chúa mỹ kiều diễm hương.

Nét đoan trang vẽ nhường ngọc tuyết

Đôi mày ngài nửa khuyết vành trăng

Trâm cài soi nước Suối Lân

Gót tiên hài sảo cảnh rừng thên thang

Hoa đua nở đầy ngàn tay hái

Gùi trên vai nặng trái chín thơm

Rung rinh quẫy lẳng đầu non

Xa nghe chim khướu véo von trên cành

Động lá rừng chim oanh gọi bạn

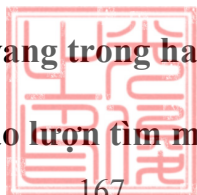
Nhác trông lên cánh nhạn chập chờn

Cuốc kêu gọi cảnh chiều hôm

Tiếng chim gõ kiến nổi buồn băng khuâng

Tiếng hổ gầm vang trong hang động

Đàn báo hoa rạo rợn tìm mồi

Hươu nai ngơ ngác trên đồi
Hang sâu thăm thẳm núi đồi sum suê
Con suối nhỏ xuôi về Hữu Lũng
Đàn cá vàng lơ lửng dưới khe
Trăng thanh hồ báo châu về
Lung linh màu sắc đua khoe trước đèn
Con suối nhỏ đôi bên cầu bắc
Sau lưng đèn đá chất trập trùng
Phép tiên biến hóa thần thông
Mẫu sai châu trấn cửa rừng Suối Lân
Châu thương dân đêm khuya biến hiện
Áo xanh chàm thêu lượn nét hoa
Nửa đêm gà gáy canh tà
Cát cao tiếng hú hiện ra giữa rừng
Hô thần chú bỗng dựng núi chuyển
Các cửa ngàn bật tiếng muông kêu
Tà ma phách tán hồn xiêu
Những loài ác thú sợ đều ẩn thân
Để cho biết Suối Lân công chúa
Phép Sơn Trang đức tổ ban truyền
Phép tiên lấy lá làm thuyền
Các cô Thổ mán đôi bên cầm chèo
Tiếng nhịp đẩy hò reo bắt cái

Chầu tới đâu cảnh lại thêm tươi
Hoa thơm quả ngọt trên đồi
Ban công thưởng lộc cho người nhất tâm
Chữ rằng Thánh lưu ân
Chầu Bà lưu phúc thiên xuân thọ trường

VĂN CHẦU LỘC

Bản 1

Sắc phong Chầu Lộc Cung Nương
Vốn dòng Trần Thị quê hương non ngàn
Hữu Lũng giang là nơi cát địa
Chín Tư ngàn tú khí là nơi
Chúa Tiên vâng lệnh y lời
Ở trong bộ ngọc, ra ngoài màn loan
Đêm đông xuống trần gian báo mộng
Trần thị nương tâm động bào thai
Mãn tuần chín tháng lễ mười
Sinh ra Chúa Lộc khác người trần gian
Đôi thung huyền vui mừng hơn hờ
Khắp bản làng mừng rỡ bảo nhau
Mới hay như ý sở cầu
Sớm nâng niu ngọc, ngày chau chuốt vàng
Chôn phòng loan đêm ngày dưỡng dục

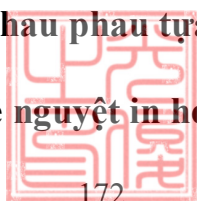
Đặt tên là Châu Lục Cung Nương
Ôn trời sao khéo phi phương
Mặt huê hớn hử ,tính gương lâu lâu
Vẹn một bầu nước trong leo lẻo
Trách ông trăng già sao khéo vắn vơ
Vô tình ép uổng duyên tơ
Hoa chưa kết nhụy trăng chưa tới kì
Hoá tức thì đôi mươi tháng chín
Giữa thu về xa lánh hồn nương
Thung huyên buồn sầu thảm nhớ thương
Sốt xa tắc dạ ruột thường quặn đau
Trải bấy lâu thiên đình sai xuống
Nay đến ngày ,mãn hạn về tiên
Nỗi lòng thương nhớ thung huyên
Dấu thiêng hiển tích trong miền Chín Tư
Tục truyền lưu để ngàn thu
Nhân dân thôn ấp còn thù giặc nguyên
Xuân sang mở hội đua thuyền
Nam thanh nữ tú cùng nhau đua tài
Bất thường một sớm hôm mai
Châu lên đỉnh núi hoá thân tức thì
Sắc ban phong vang lừng tám cõi

Tiếng châu ngàn chói lợi trời nam
Trong đèn tắt nập sửa sang
Lôi lên Sông Hoá lại càng thanh tao
Vào năm Kỷ Mão anh hào
Có Tiên Chúa Lục giáng vào thiên thai
Trên núi Thái bốn mùa mát mẻ
Dưới bản làng vượn hót oanh ca
Nhớ xưa họ Quách lương gia
Nhân từ có một hiền hòa không hai
Vừa gặp buổi trang đài hội yến
Châu Lục vào dâng tiến kim bôi
Trống rung chưa kịp dứt hồi
Bỗng đâu Châu Lục sẩy rơi chén vàng
Trên chín bộ Vua cha phật ý
Nỗi lòng đình trệ chỉ chiếu ban
Kíp đầy Châu xuống trần gian
Mười lăm năm lễ khải hoàn hồi cung
Nhà họ Quách vốn dòng quốc chỉ
Kết duyên lành Trần Thị Hồng Mai
Vào năm kỷ mao tháng hai
Ngày Mão giờ Mão Trang đài nở hoa
Về cốt cách da ngà tựa tuyết

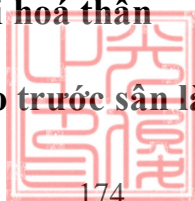
Bóng trăng tròn mặt nguyệt như in
Mây ngài mắt phượng tóc tiên
Môi son má phấn lại thêm nõn nà
Một di bản tương tự của bản văn trên
Sắc phong Chúa Lục Cung Nương
Vốn dòng lệnh tộc quê hương thượng ngàn
Huyện Hữu Lũng cao sơn vị thủy
Bắc Lệ ngàn tú khí chung linh
Nguyên xưa châu chực đế đình
Vào tâu bộ ngọc ra trình Mẫu vương
Đêm ấy xuống trần gian báo mộng
Hoàng thị nương tâm động bào thai
Tháng năm giờ tý mồng mười
Sinh ra Châu Lục tốt tươi lạ thường
Sinh ra Châu Lục Cung Nương
Hình dong nhan sắc phi phương ai tày
Chôn phòng loan đêm ngày dưỡng dục
Ví so bằng vàng ngọc báu gia
Mỗi năm là một nõn nà
Nửa vầng trăng khuyết trăm hoa cài đầu
Má phấn đôi phau phau tựa tuyết
Điện lâu lâu vẽ nguyệt in hoa

Nhõn tinh long lánh ngân hà
Đa đường tựa tuyết tóc đà sờ vân
Vẻ thanh tân dịu dàng cách điệu
Đóa phù dung uốn éo nhõn nhơ
Vẻ nào mà chẳng quá ưa
Hoa xuân mới nhú nguyệt thu đương tròn
Giá so bằng kim côn ngọc lệ
Màu sắc nào ai vẽ cho y
Phong tư ngôn hạnh dung nghi
Giá so Tống Tử ví bì Tề Khương
Đa ngà vẽ ngọc phi phương
Đào huê lánh lánh tinh hương lâu lâu
Chảy qua cầu nước trong leo lẻo
Trách ông trăng già sao khéo vẫn vơ
Vô tình ép uống lòng tơ
Hay đâu con tạo vẫn vơ thế này
Hẹn đúng ngày đôi mươi tháng chín
Cửa thung huyên xa lánh hồn thương
Châu Lục ngài sâu thăm nhớ thương
Sót xa tác dạ ruột thường quặn đau
Trải bấy lâu thiên đình sai xuống
Nay đến ngày ,mãn hạn quy tiên

Nỗi lòng thương nhớ thung huyền
Một lời tấu đối chỉ truyền phán ra
Giữ chữ hiếu ấy là tiết hạnh
Cho vui vầy thú cảnh lâm sơn
Trần gian ghi nhớ công ơn
Lập đền phụng sự khói hương ngạt ngào
Đền thờ trên đỉnh non cao
Trăm hoa đua sắc ngạt ngào toả hương
Sớm chiều khói toả mây tuôn
Chim kêu vượn hót hỏ vờn sơn khê
Chim công lạc lối đi về
Dưới sông róc rách thuyền bè êm ru
Tục truyền lưu để ngàn thu
Nhân dân thôn ấp còn thù giặc Nguyên
Xuân sang mở hội đua thuyền
Nam thanh nữ tú cùng lên đua tài
Bất thường một sớm hôm mai
Cuồng phong gió giật mây trời tối đen
Ầm ầm giông tố nổi lên
Lục Cung tiên Chúa tựa tiên giáng trần
Đi lên đỉnh núi hoá thân
Lấy đôi hải sảo trước sân làm bằng

Tức thì lên tới Đồng Đăng
Bốn phương dạo gót gió trăng đi về
Có phen ngự lâu khuê vông thăm
Chốn quảng hàn cung cấm vào ra
Nhọc nhằn thay họ Quách lương gia
Nhân từ có một hiền hoà không hai
Vừa gặp buổi trang đài hội yến
Chầu Lục vào dâng tiến kim bôi
Trống rung chưa kịp dứt hồi
Bỗng đâu Châu Lục sẩy rơi chén vàng
Trên chín bộ Vua cha phật ý
Nỗi lôi đình truyền chỉ chiếu ban
Kíp đầy Châu xuống trần gian
Mười lăm năm ấy khải hoàn hồi cung
Nhà họ Quách vốn dòng quốc chỉ
Kết duyên lành Lã Thị Hồng Mai
Vào năm kỷ mao tháng hai
Ngày Mão giờ Mão Trang đài nở hoa
Vẽ cốt cách da ngà tựa tuyết
Bóng trắng tròn mặt nguyệt như in
Mây ngài mắt phượng tóc tiên
Môi son má phấn lại thêm nồn nà

Nhắc đến Châu thêm mà thương nhớ

Lại căm thù giặc giữ Nguyên Mông

.....

Bản 2

Hương thơm một triệu kính dâng

Thỉnh mời công chúa Lục Cung ngự về

Bắc Giang về ngã Chín Tư

Lục Cung hiển thánh đền thờ trang nghiêm

Ai lên tới Suối Ngang Bắc Lệ

Hỏi Thăm đền Châu Lục nơi nao

Hỏi ra Đền Lũng mà vào

Trên đền Châu ngự tháp cao mấy tầng

Đền thờ lập ở giữa rừng

Chim kêu vượn hót vang lừng sớm hôm

Đền Thờ Suối Lục vắt ngang

Lối xuống Đèo Kẽng lối sang Công Đồng

Đền thờ hoa quả xanh um

Lẳng la châu quải núi Dùm vô qua

Tức thời về tới Ý La

Nửa đêm giờ tý hiện ra Đồng Tiền

Có phen lên tới tỉnh Tuyên

Chín Tư Bắc Lệ là miền ngự vui

Hữu Lũng Châu là nơi Bắc địa
Lục Cung Từ dấu khí danh lam
Anh linh lừng lẫy thượng ngàn
Đàn tuần tháng chín Nam Bang khấu đầu
Khắp hoà Hữu Lũng các Châu
Sơn Lâm mán thổ quy đầu làm tôi
Lên chơi Bích Động Thành Trời
Non cao nghi ngút đền thờ đá rêu
Trần gian đừng có mà trêu
Hái măng kiếm củi Châu đều quở ngay
Giở về mới biết linh thay
Nón xanh hài sảo kêu ngay châu về
Cửa đền ngoạn cảnh sơn khê
Trên rừng dưới suối sóng ghê bạc đầu
Dưới sân đền đường tàu xe hoả
Chạy qua đền về ngã Thất Khê
Đền Thờ cảnh đẹp xinh ghê
Sơn Lâm chốn ấy tứ bề phong quang
Thỉnh Châu lai giáng bản đền
Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 3

Trên bát ngát long châu hổ phục

Dưới ngôi đền thờ Châu Lục Tối Linh
Nhìn xem phong cảnh hữu tình
Tháng ngày cai quản sơn tinh thổ mường
Khắp bốn phương đâu đâu đều biết
Châu Lục Ngàn lăm liệt trâm oanh
Kim chi ngọc điệp rành rành
Lục Cung Công chúa giáng sinh hạ trần
Vẽ cốt cách thanh tân yếu điệu
Đóa phù dung uốn éo trai lơ
Khăn xanh áo lục phát phơ
Kiềng vàng xuyên ngọc nhớn nhơ trên ngàn
Nét đoan trang ai nào dám đo
Tính đàn hanh đã có tiếng vang
Thung dung ghẹo khách qua đàng
Nhác trông tựa thể tiên nàng nguyệt nga
Lúc gặp hội năm ba thổ mán
Hiện ra người giả bán hàng chơi
Sơn lâm rừng vắng núi đồi
Chín Tư Châu Thổ là nơi quê nhà
Vốn tiên nữ hằng nga giáng thế
Cõi phàm trần ai dễ biết đâu
Khắp hòa tam thập lục châu

Non nhân nước trí một bầu cảnh tiên
Đã lên đáng danh truyền Nam Việt
Hóa phép màu lẫm liệt ai qua
Nón buồm vai quảy lãng hoa
Khi vào Đèo Kẽng khi ra Công Đồng
Dạo chơi chốn non bông bích thủy
Trở ra về Phố Vị ,Suối Ngang
Khắp hòa các lũng các lang
Lên đền Tiên Chúa thượng ngàn tối linh
Khắp châu thổ phụng tình vọng bái
Kẻ ngược xuôi qua lại cúc cung
Dạo chơi non nước ngàn trùng
Khi lên bái yết Kiệt Cùng, Lạng Sơn
Giọng thổ mán khoan thai điểm đót
Giáng ngự đồng dạo gót hài xanh
Khôn ngoan trần thế lọt rành
Ngao du khắp hết ngàn xanh khảo hoàn
Khi thừa nhàn xe loan cung điểm
Giá ngự đồng phần điểm sơn tô
Trần gian hương khói phụng thờ
Đôi mươi tháng chín tích xưa còn truyền
Thỉnh mời Chúa giáng bản đền

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 4 (Phức Yên)

Nén nhang thơm tâm thành khẩn nguyện

Giải lòng thành dâng tiến văn ca

Đường lên xứ Lạng bao xa

Đường về Hữu Lũng tuy xa mà gần

Chốn thanh tân long lâu điện các

Ví nào bằng cảnh hạc Lâm san

Đền thờ châu Lục trên ngàn

Cây xanh che phủ xóm làng lơ thơ

Đường dốc núi quanh co trùng điệp

Nước Sông Thương uốn lượn bao quanh

Đền thờ cao ngất non xanh

Lô xô đá mọc xung quanh đường đèo

Trên thời vượn hót thông reo

Dưới khe nước chảy ra chiều nghiêm trang

Lơ thơ mấy nóc nhà sàn

Ven bên sườn núi bản làng xa xa

Nghe suối chảy chim ca ríu rít

Bộ người nùng đầu chít khăn lam

Dao quai, xà tích ,áo chàm

Cơm lam,muối ớt vượt ngàn lên non

Nhịp chân bước thiên sơn vạn thủy
Bắc Lệ ngàn ,Phố Vị suối ngang
Lắng nghe tiếng hát cung đàn
Điệu then đàn tính âm vang núi rừng
Điệu "soong hao" vang lừng khắp bản
Hội lồng tông đời bạn đầu xuân
Lên ngàn trải hội sơn lâm
Ngôi đền Châu ngự mấy tầng nguy nga
Trước sân đền cây đa cổ thụ
Nhuộm một màu chen phủ lá cây
Ngất trời gió cuốn sương bay
Chim kêu vượn hót đêm ngày xôn xao
Đường dốc núi lối vào sơn cước
Cảnh non bông nước nhược bông lai
Vào ra áo thắm thơ bài
Áo lam khăn củ ấu ,gót hài thêu hoa
Giáng ngự đồng trâm hoa điểm tuyết
Lược trâm cài ngọc tuyết thu ba
Tóc mây rẽ mái mượt mà
Phấn son trang điểm vào ra dập dìu
Cảnh núi rừng đều hiu hút gió
Thú sơn lâm hoa cỏ tốt tươi

Dâng văn tấu thỉnh khuyển mời
Lục Cung tiên chúa giáng nơi bản đền
Ngôi đền thờ Sơn Lâm công chúa
Chầu Lục Cung tối tú chứng minh
Đền thờ thượng cổ tối linh
Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

VĂN CHẦU BẢY

(Phúc Yên)

Thỉnh mời chầu Bảy Kim Giao
Đêm đêm chầu mắc võng đào họa ca
Đền thờ rùng núi bao la
Đầu non thác đổ xa xa hổ gầm
Đền thờ lập ở sơn lâm
Rừng thiêng nước độc bốn bề bao quanh
Đền thờ cao ngất non xanh
Lô xô đá mọc chung quanh đường đèo
Đền thờ vượn hót thông reo
Hang sâu vực thẳm cảnh đèo vắng tanh
Gà rừng thường lệ điểm canh
Bát muôn tiên nữ vin cành hái hoa
Dạo chơi phong cảnh sơn hà
Kim giao Mỏ bạch, Tân La linh từ

Tiếng đồn khắp hết thượng du
Anh linh thần nữ đền thờ tối linh
Thái Nguyên sơn thủy hữu tình
Quyền châu cai quản sơn tinh mọi loài
Khi lên tấu đối thiên đài
Cưỡi mây nương gió khoan thai đi về
Đạo chơi non nước giang khô
Lúc lên tỉnh Lạng lúc về Kim giao
Bạn tiên mừng rỡ đón chào
Núi non trùng điệp thấp cao tầng tầng
Non tiên lạc thú hồng trần
Đền thờ phong cảnh mọi phần mọi xinh
Có phen Định Hoá hiện hình
Võ Nhai, Đồng Hỷ, Phú Bình , Phổ Yên
Thái Nguyên phong cảnh thiên nhiên
Ngàn thu tạo dựng lập đền Kim Giao
Nước trong như suối động đào
Non xanh như vẽ cù lao thị thành
Đêm khuya gió mát trăng thanh
Thông reo chim hót đầu ghềnh hoạ ca
Nhạc thiều vắng vắng xa xa
Quảng Hàn khéo gọi Hằng Nga khéo mời

Phép tiên vốn thực người trời
Giáng lâm dương thế cứu người trần gian
Lòng thành thấp nén tâm nhang
Hương hoa trái quả,thượng đàn kính dâng
Thỉnh Châu chắc giáng lai lâm
Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường
VĂN CHẦU BÁT (Tiên Chúa Bát Nạn)

Bản 1

Trần nam thiên hải hà chung tú,
Khách má hồng ý chí trượng phu.
Sớm sinh gia cảnh liễu bờ,
Tắm gương tiết liệt thiên thu còn truyền.
Nhà họ Vũ vốn dòng hào phú,
Nơi sơn lâm mở hội muôn dân
Đi qua đỉnh núi non thần
Nhìn xem phong cảnh mọi phần thanh tân
Chợt thấy miếu Sơn Tinh Công chúa
Vốn từ xưa thượng cổ tối linh
Qua cơn loạn lạc đao binh
Gió mưa đổ nát cung đình vắng tanh
Lòng mộ đạo thành tâm sửa lại
Dựng đền thờ tiên thánh phong quang

Đền thờ điện ngọc trang hoàng
Rồng bay phượng múa cảnh càng hơn xưa
Sự báo ứng bấy giờ cũng chóng
Về Phụng Lâu thần mộng báo ngay
Làm con để chả ơn dày
Lại cho bè gỗ trăm cây lập đền
Chợt thấy bóng hoa hiên trước cửa
Gió hào thu tiên nữ hiện thân
Thánh bà từ ấy hiện thân
Ngày rằm tháng tám giờ dần định sinh
Vốn sinh ra hiền hòa nhan sắc
Thỏa so bằng vàng ngọc ai hơn
Văn thơ phú lục toàn tài
Cung tiên kiếm nguyệt khó ai sánh tày
Then định sắt tháng ngày ghi tạc
Quan Nam Chân xin bắc cầu ô
Ai ngờ bất nghĩa Chàng Tô
Tham hồng hám sắc mưu mô bạo tàn
Nhà họ Vũ mắc quan vi kế
Đức Vũ ông nhạc tế tình thâm
Tấm lòng chí huyết khôn cần
Hai hàng châu lệ đầm đầm tuôn rơi

**Dân nghe nói phân minh uẩn khúc
Ai mà không tức ruột nóng gan
Trên thời phụng sự chạy đàn
Ngoài thời luyện tướng trong thời khao quân
Ngôi cột rồng rêu xanh tự phủ
Sách ngàn thu tiên nữ còn ghi
Kiếm cung tập luyện quản gì
Đã cam tắc dạ liều thì một phen
Đôi song kiếm diệt quân xâm lược
Đánh kẻ thù hại nước hại dân
Đứng lên tập hợp nghĩa quân
Thù nhà nợ nước dẹp quân bạo tàn
Tiệc tháng ba vào ngày mười bảy
Công đức bà dân chúng chẳng quên
Tiên La xây điện lập đền
Nhớ ơn Châu Bát thờ trên Thái Bình
Châu vào chùa tụng kinh niệm phật
Độ muôn dân trăm họ bình an
Thanh bình nhớ lúc gian nan
Dâng văn tiên chúa Bát Nàn tướng quân**

Bản 2

Đất nước bốn ngàn năm lịch sử

**Biết bao trang liệt nữ anh hùng
Đôi vai nghĩa nước tình chồng
Phất cờ đuổi giặc chiến công lưu truyền
Năm bốn ba kỷ nguyên thứ nhất
Đông Hán tràn sang cướp nước ta
Tội gây trời đất ko tha
Sát phu cướp phụ bao nhà nát tan
Dân khắc khoải ngày đêm mong mới
Ai ngời lo đánh đuổi thù chung
Phượng lâu đất ấy vua hùng
Có ông Vũ Chấn vốn dòng nho gia
Nghề thang thuốc gần xa độ nạn
Hoàng Thị Mậu kết bạn trăm năm
Quỳnh giao hoa nở một bông
Ông bà thỏa nỗi năm mong tháng chờ
Tấm hình hài trẻ thơ đẹp dễ
Gái hay trai cha mẹ sinh ra
Ông bà bàn lại tính qua
Đặt tên con gái tự là Thục Nương
Vẻ trang nhã hiện lên khuôn mặt
Tóc mây xanh da ngọc môi hồng
Mây ngai mắt phượng lưng ong**

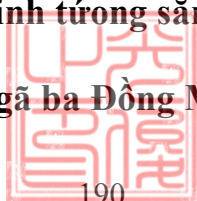
Ánh hoa pha tuyết đẹp lòng mẹ cha
Mười sáu tuổi say sưa nghiên bút
Trí thông minh học một biết hai
Kinh thư thơ phú văn bài
Thư văn bầu bạn bao người mến thương
Mười tám làm thơ yêu nước
Vạch mặt phường xâm lược bất nhân
Khổ đau đói rách nợ nần
Hay đâu số phận thiên đình định cho
Vì Đông Hán mưu mô xảo trá
Kéo quân sang cướp của giết người
Gây lên tội ác tày trời
Thái thú Tô Định chính người chủ mưu
Bắt dân mò ngọc trai đáy bể
Lên rừng tìm vật quý công dân
Ngà voi tê giác hươu nhung
Bóc dần mưa nắng thấm quần đôn roi
Dòng thơ hay bao người đón đọc
Chỉ mong sao xóa sạch bất công
Chỉ mong xóa hết nợ nần
Chỉ mong sớm thoát khỏi vòng xâm lăng
Phạm Hương chức Nam Chân quận trưởng

Lẽ thương dân sống dạ cơ hàn
Tuy rằng mũ áo xênh xang
Nhưng lòng thanh bạch chẳng làm điều nhơ
Được Vũ công ưng cho làm rể
Chọn ngày lành làm lễ kết hôn
Tô Định sẵn có lòng tham
Ao tù khát nước rồng vàng tắm chung
Đức Vũ Công không kìm uất hận
Chửi mắng tên Tô Định bất nhân
Tô Định lệnh chém đầu ông
Sai quân sửa chiếc kiệu rồng đón dâu
Được tin báo long đau như xé
Thục nương nhờ gửi mẹ nơi xa
Ung dung đến trước kiệu hoa
Trả lời đồng dặc ta đây sẵn sàng.
Nhận lễ vật nhà quan mang đến
Các người mau mau đứng lùi ra
Chỉnh tề khăn áo bước ra
Kiếm vung miệng thét chẳng tha kẻ thù
Quân Tô Định vây thành đứng phục
Thục nương ra tới khúc sông Hồng
Thấy thuyền câu nhỏ bỏ không

Kiểm thay chèo lướt theo dòng về xuôi
Bảy ngày đêm đội trời đạp nước
Rẽ sạch lau tìm trôn nường thân
Tiên La cảnh vật tĩnh tâm
Nấp sau Tam Bảo dần dần thiếp đi
Lòng lo nghĩ thù nhà nợ nước
Bao dân lành chẳng được yên thân
Tiên La chiêu dụ nghĩa quân
Tích lương luyện kiếm cùng dân diệt thù
Trung nữ vương nữ trung anh tú
Biết thực nường nữ chủ phát cờ
Sai quân mời hịch bảy giờ
Ba cây chụm lại lên gò núi cao
Hợp nghĩa binh ba đào bảy động
Thục nường thời đại tướng tiên phong
Ra quân sấm động uy hùng
Dẹp tan quân giặc sắc phong Bát Nàn
Ba năm giữ giang san đất nước
Quân Hán thời ngang ngọc bạo tàn
Sai Quân Mã Viện kéo sang
Lệnh truyền binh tướng sẵn sàng xông pha
Quân kéo về ngã ba Đồng Mỏ

Giặc nông cuồng cờ đỏ vây quanh
Lệnh truyền hiệu triệu khắp thành
Thù nhà nợ nước quên mình xông pha
Đêm thanh vắng canh ba lạnh lẽo
Hạt mưa rơi nặng trĩu ngàn cân
Gươm thề tuốt kiếm cầm tay
Lâm râm khấn nguyện đất dày trời cao
Có thấu phận tơ đào yếu liễu
Nợ thù nhà há chịu khoan tay
Phạm Hương chàng hỡi có hay
Chứng cho lòng trẻ dãi bầy hôm nay
Khẩn xong đốt xác quân thù
Thung dung nhẹ bước trời vừa rạng đông
Quân Đông Hán âm âm kéo tới
Bủa quân vây phoi phới cờ bay
Hùm thiêng gặp bước không may
Lẽ đâu lại để vào tay bạo tàn
Lấy kiếm bạc thân đào tỵ sát
Gốc thông kia ghi tạc sử xanh
Bát Nạn đại tướng nổi danh
Tháng ba mười bảy năm dần về tiên
Anh linh rực rỡ vạn niên

Dầu thiêng ghi để lưu truyền đời sau

Đệ tử con khấu đầu vọng bái

Tiến văn châu nhớ lại tích xưa

Bao năm dầu dãi nắng mưa

Công ơn muôn thuở ngàn đời không phai

Bản 3

Dâng văn tiên chúa Bát Nàn

Đền thờ Đại Tướng Bát Nàn-Tiên La

Đền thờ Châu Bát Tiên La

Hung Hà là huyện,Đoan Hùng là thôn

Thờ bà Đại Tướng Đông Nhung

Nữ trung oanh liệt ,tiếng vang khắp vùng

Vào những năm nửa đầu thế kỷ

Năm bốn ba nửa trước Công Nguyên

Có người con gái thảo hiền

Quê người Bạch Hạc ở vùng Phụng Lâu

Tuổi thanh xuân như hoa đang nở

Đóa phù dung tên gọi Thục Nương

Mặt hoa vẻ tốt phi phương

Tiền duyên đã định hậu duyên nhớ nhàng

Ghét quân Tô Định bạo tàn

Ghét phường cướp nước ngang tàng hại dân

Muốn cùng châu kết duyên nhân
Lòng son đã quyết lia thân cũng đành
Thân nữ nhi thù nhà nợ nước
Cùng Trung Vương cất bước ra đi
kiếm cung tập luyện ngại gì
Đã cam tắc dạ liều thì một phen
Đôi song kiếm diệt quân xâm lược
Đánh kẻ thù hại nước hại dân
Đứng lên tập hợp nghĩa quân
Giúp dân cứu nước dẹp quân bạo tàn
Tiệc tháng ba vào ngày mười bảy
Công đức bà dân chúng chẳng quên
Tiên la xây điện lập đền
Nhớ ơn Châu bát thờ trên Thái Bình
Ngôi đền thờ anh linh cổ tự
Nét son vàng rực rỡ tổ linh
Hôm nay tấu bản văn trình
Bát Nạn công chúa độ trì chứng minh

Bản 4

Miếu:

Việt Nam thuở dưới quyền Đông Hán
Giang sơn ta ảm đạm thê lương

Giận thay Tô Định bạo cường

Dem quân dày séo quê hương cõi bờ

Thửa bấy giờ có nhà họ Vũ

Nầy chồi lan một nụ xinh tươi

Nhụy phong, trang khuyết tuổi mười

Thơ văn xem cũng ít người khôn so

Lực cử đình dành cho nữ kiệt

Đường kiếm hoa khoanh nguyệt rạch mây

Thông:

Tuổi xuân vừa độ trắng đầy

Môi son mắt phượng, má hây tuyết hồng

Nét ngọc trong sánh cùng trăng nước

Tô Định kia muốn ước duyên hài

Từ thân quyết một liều hai

Lẽ đâu lại gả cho loài súc sinh

Tô Định nổi bất bình sấm sét

Tin cha già lửa đốt dầu sôi

Phạm Hương chàng đã qua đời

Thét đòi nợ máu vung đôi kiếm thần

Bình:

Máu thù ngập đôi chân nữ kiệt

Tầm áo xanh máu huyết phủ đầy
Tay thần phá mấy vòng vây
Gót tiên mãi miết trời mây tối dần
Băng tới bến thấy thuyền nan nhỏ
Đôi kiếm thần thuận gió chèo bơi
Lệ sầu reo giải sông xuôi

Chênh:

Nước non chất nặng vai người nữ chinh
Lâm thâm khẩn cao minh soi tỏ

Cờn:

Nàn sòng dưới cửa từ bi
Mười vị sư bước chân đi nhẹ nhàng
Chúa Bát Nàn hiên ngang đứng giữa
Đôi mắt người như lửa hào quang
Thương dân lệ nhỏ đôi hàng
Trên vai nặng gánh giang sơn chưa đền
Bồng cửa thiên trời liền tới lại
Thấp nhang thơm trước vái phật trời
Sau là từ tạ dân nuôi
Nói xong kiếm bạc chém đôi quân thù

Xá:

**Trận huyết chiến bụi mà trời đất
Chúa Bát Nàn nhờ phật độ cho
Một mình chém giết bao thù
Xông pha giữa đám quân thù tên bay
Vung kiếm bạc đôi tay dã mỗ
Phá vòng vây thẳng lối ra sông
Hiếu trung trọn vẹn dải cùng trời cao
Lấy kiếm bạc thân đào tặc sát
Gốc thông kia ghi tạc sử xanh**

Nhịp một:

**Bát Nàn đại tướng nổi danh
Tháng ba mười bảy năm Dần về tiên
Dân nhớ ơn lập đền phụng sự
Phật ban cho nhị tự “ tối linh “
Bảng vàng cứu nước thơm danh
Gươm thiêng để lại sử xanh muôn đời
Tiên La tự cảnh chùa vời vợi
Ai có lòng ngô lối thênh thang
Thiện nam tín nữ bốn phương**

Dồn:

Nhớ ngày hội Đức Bát Nàn vãng lai

Đệ tử nay dâng bản văn tiến
Công đức kia trời biển còn mang
Anh linh rực rỡ nét vàng
Dấu thiêng ghi để muôn vàn đời sau.

VĂN CHÀU CỬU

Chín mươi chín tuổi bao xa
Thỉnh mời châu Cửu ngự tòa thiên cung
Ngôi cao vâng lệnh cửu trùng
Nghe lời triệu thỉnh giáng đồng chứng tri
*Châu Cửu là vị thánh ít giáng đồng i. Khi ngài giáng đồng
thường hát văn Mẫu Liễu Hạnh (Mẫu Sòng), văn châu quế(châu
đệ nhất) hoặc văn cô chín*
Thần thông biến hóa nương gió cưới mây
Dạo bốn phương nam bắc đông tây
Tìm những trồn non bông nước nhược
Kìa non nọ nước, sơn thủy hữu tình
Cảnh thành đô đâu chẳng xinh xinh
Nguồn hội ngộ phỉ lòng trăng gió
Đài kia gác nọ, quán Sở lầu Tần
Giải giang sơn, đâu chẳng thanh tân
Từng dạo khắp trời nam muôn ngả
Thanh hoa đất lạ mạch ấn thủy huyền

Đền Sòng Sơn đất tốt tự nhiên
Cảnh thiên tạo thực miền long huyết
Địa linh nhân kiệt thiên lý lai long
Giếng âm dương leo lẻo nước trong
Thừa bóng mát trắng trong phơi phơi
Bốn mùa hằng lại ,tám bức bình phong
Thấy cảnh thanh tiên chúa vừa lòng
Hiện chân tính duyên ưa tình nặng
Áo xanh quần trắng tóc phượng lưng ong
Chỉnh chiện thay nhan sắc nảo nùng
Hợp tiên nữ dăm ba làm bạn
Phấn nhòe má hạc yếm thắm mảy ngài
Áo mớ ba phơn phớt đào phai
Mùi thơm nức hương đưa trầm sạ
Chim truyền cá nhẩn trăm sự đình ninh
Gảy đàn ca tang tính tang tình
Tiếng thánh thót giọng loan to nhỏ
Giữa đường chính xứ khách quý vãng lai
Quán âm dương dọn quán bán hàng chơi
Trốn thanh lịch cùng người thanh quý

.....
(trích văn Địa tiên thánh mẫu Liễu Hạnh Công chúa)

VĂN CHÀU MƯỜI

Ai lên Đồng Mỏ Chi Lăng

Nhớ người nữ kiệt cứu dân tiền triều

Nước non gặp vận hiểm nghèo

Chầu Mười Đồng Mỏ sớm chiều xông pha

Vốn người sinh quán Mỏ Ba

Cần lao nổi dãi việc nhà đao cung

Gặp thời Thái Tổ Trung Hưng

Giúp vua dẹp giặc Liễu Thăng hàng đầu

Vua sai Chầu trấn các châu

Khắp vùng xứ Lạng địa đầu giang san

Giặc Minh quen thói bạo tàn

Muru đồ xâm chiếm biên cương địa đầu

Lệnh truyền hiệu triệu các châu

Sơn trang tám tướng nghe chầu ra binh

Mười đông chiến lược tung hoành

Dẹp tan giặc dữ triều đình phong công

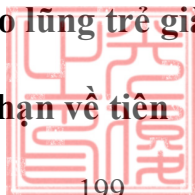
Rước Chầu trở lại sơn trung

Giúp dân lập ấp lên vùng Mỏ Ba

Đức tài đã dậy gần xa

Bản mừng cao lũng trẻ già đội ơn

Cuối thu mạn hạn về tiên

Nhân dân kỉ niệm lập đền Mỏ Ba
Người gần cho chí người xa
Rủ nhau trải hội mỏ ba sớm chiều
Đường lên khuất khúc cheo leo
Chênh vênh núi đá tai mèo nhấp nhô
Mỏ Ba phong thủy họa đồ
Suối trong uốn lượn đền thờ trang nghiêm
Long xà hổ phục chim muông
Vượn dâng trái chín ngát hương hồng đào
Nghe chim gõ mõ sớm chiều
Phượng hoàng tung cánh mĩ miều họa ca
Canh ba giờ tí hiện ra
Áo vàng pháp phới khăn hoa dịu dàng
Lưng đeo kiếm bạc cung vàng
Cưỡi trên mình ngựa hiên ngang oai hùng
Đêm thanh bể lái giữa dòng
Lạng Giang ,Bản Thí ,Kì Cùng Lạng Sơn
Dừng thuyền bãi yết chùa tiên
Thoát thôi Châu trở về miền Tam Thanh
Dạo chơi Bắc Địa Long Thành
Sông Hương , núi Ngự như tranh họa đồ
Tháp chùa Thiên Mụ nhấp nhô

Sài Gòn , Gia Định chơi chùa Vĩnh Nghiêm

Bạch Đằng bến Nghé Thủ Thiêm

Chơi thôi chầu lại về miền Cốc Giang

Lăng Ông cổ tích danh lam

Khi chơi Đà Lạt lúc sang Vũng Tàu

Khấp hòa tam thập lục châu

Kon Tum Đắc Lắc một bầu sơn trung

Rừng già Châu đã từng sang

Rừng Buôn Mê Thuật tiên nàng đón đưa

Chôm chôm soài cát rừng dừa

Trăm hoa ngàn quả tiễn đưa chân người

Bắc Nam trung một bầu trời

Dâng hương khẩn nguyện Châu Mười giáng lâm

Chữ rằng sở nguyện tòng tâm

Tấm lòng đệ tử nhất tâm một đời

Hôm nay vẫn hát mấy lời

Vun trồng công đức ngàn năm vững bền

VĂN CHÀU BÉ

Bản 1

Trên sơn lâm ngôi cao mát mẻ

Con thỉnh mời châu bé ngự chơi

Ai lên tới Cao Sơn xứ Lạng

Hỏi thăm đèn châu bé nơi nao
Hỏi ra Bắc Lệ đi vào
Ngôi đèn châu ngự thấp cao mấy tầng
Ngàn cỏ hoa nghiêng mình rủ lá
Bầy chim muông bách thú quỳ tâu
Chim oanh ríu rít bên lầu
Phượng Hoàng tung cánh về châu Động Tiên
Vượn trên non ru con rầu rĩ
Thú lâm sơn cảnh đẹp tự nhiên
Một bầu gió mát trăng thanh
Đàn thông réo rắt hoà cùng suối reo
Đường uốn khúc quanh đèo dốc núi
Núi hiểm nghèo cát sỏi đá ong
Một bầu sơn thủy thông dong
Công Đồng Bắc Lệ , Kỳ Cùng Lạng Sơn
Trăm thứ quả mang về tiến Mẫu
Hái rau rừng, củ đậu măng tươi
Cơm lam , rau sắng củ mài
Ngô khoai đỗ lạc sản đồi rượu tằm
Bạn tri âm đông đảo tây liễu
Áo xanh chàm yểu điệu vào ra
Gót tiên quảy lẵng hái trà

Chân quần xà cạp nón tu lờ,dao quai
Miệng châu cười trăm hoa đua nở
Châu phán tiếng Nùng , tiếng Thổ tiếng Kinh
Đàn thông dạo khúc thanh bình
Xên ngô sáo trúc tính tình hoà ca
Thường dạo cảnh Bảo Hà Trái Hút
Đền Đông Công Đức Đại tối linh
Tuyên Quang cảnh trí hữu tình
Núi rừng Mẫu ngự ,thác ghềnh cỏ hoa
Ngự cung cấm một toà thạch động
Đền Ủ La lòng lộng ngôi cao
Cây Xanh châu mắc vông đào
Mỏ Than châu ngự thấp cao mấy tầng
Cảnh núi rừng đèo heo hút gió
Thú sơn lâm hoa cỏ tốt tươi
Minh Lương suối lượn quanh đồi
Châu thường dạo cảnh khắp nơi hữu tình
Lai Châu, Suối Rút Hoà Bình
Đỉnh non Bắc Kạn một mình cheo leo
Sơn Lâm như nước thủy triều
Khi thẳng khi giáng khi đầy khi vơi
Hôm nay tấu thỉnh khuyên mời

Thỉnh mời Châu Bé giáng nơi bản đền

Đặng trà quả thực dâng lên

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 2

Tiên Châu Bé tính tình sắc sảo

Việc dữ lành mách bảo trần gian

Ai ơi tuy Châu dễ dàng

Ai mà bắt trược Châu Bé ra điều chanh chua

Nếu ai mà thờ ơ việc thánh

Nghiep phàm trần phải gánh cho xong

Làm cho số kiếp long đong

Mưa dầm nắng dải dừng hòng kêu oan

Bởi hay chẳng trần gian không biết

Mới buông nhời hoa nguyệt ong bay

Bấy giờ Châu mới ra tay

Xá chi tội lỗi còn hay chẳng là

Phép Châu bà dòi non chuyển núi

Tài kiêm tri cải đổi tử sanh

Bệnh làm khi ốm khi lành

Khi phát bệnh quý ,khi sanh bệnh tà

Lâm bệnh bà ,khi mê khi tỉnh

Lúc nóng mình khi lạnh chân tay

Bịnh làm đêm nặng hơn ngày
Ho đồn đoài đoạn thở đồn đoài cơn
Biết phép Châu,kêu van thời sống
Không biết thời tìm đồng ma chơi
Thấy ai hung nghịch trêu cười
Một thời thông tích muôn đời lưu manh
Chốn rừng xanh hiện hình hiển thánh
Bắc Lệ ngàn ghi dấu oai danh
Thượng sơn tú khí chung linh
Đằng vân hoá phép ,uy hành bốn phương
Dặm đường trường,sơn lâm châu thổ
Luyện pháp mầu cứu độ trần gian
Thỉnh Châu chứng giảng đàn tràng
Khuông phù đệ tử xuân an thọ trường

Bản 3

Kim chi ngọc điệp rành rành
Châu bé Bắc Lệ giảng sanh hạ trần
Núi xếp núi mấy tầng cao thấp
Cây chen cây tràn ngập màu lam
Đền thờ châu bé trên ngàn
Có con suối nhỏ bắc ngang chân đồi
Đàn cá lội đua bơi rẽ sóng

Nước long lanh in bóng trăng thu
Ngàn thông cất tiếng hát ru
Hoa thơm quả ngọt bốn mùa ngát hương
Châu bé thượng vốn Nùng chính gốc
Áo chàm xanh khăn lục đội đầu
Đai xanh kiềng bạc túi trầu
Tay cầm dao quắm, vác bầu nước khe
Dận hài sảo , đầu cài trâm trí
Vòng kim cương tam khí lồng tay
Hây hây mặt nước vui đầy
Nư bông hoa nở trước ngày đầu xuân
Tuổi Châu bé đang tuần trăng độ
Phép sơn trang đức tổ ban truyền
Phép tiên biến lá làm thuyền
Bể ba tàu cộ giả hàng bán chơi
Bạn Thổ Mán nơi nơi tìm đến
Vượt cửa ngàn cung tiến quả hoa
Tụ Long ,Bảo Lạc, Tam Cờ
Sông Thao sông Cả sông Bờ sông Dâu
Khắp đâu đâu nức danh Thần Nữ
Tự cổ triều quốc sử còn ghi
Danh thơm Nam Bắc trung Kỳ

Giúp dân hộ quốc độ trì bốn phương
Sắc phong tặng đại vương trường trị
Trên Bắc Lệ ngàn tú khí danh lam
Chim kêu vượn hót trên ngàn
Tả thời bạch hổ hữu thời thanh long
Dòng bích lãng nước trong leo lẻo
Dải sông Tô uốn éo xinh ghê
Thông reo trúc mọc tứ bề
Đền thờ cao ngất trông về Bắc Ninh
Vẻ tinh tú bên ghềnh vị thủy
Chầu giáng đền trấn trị yêu ma
Chầu về trắc giáng điện tòa
Khuông phù đệ tử vinh hoa thọ trường

CHÀU THÁC BỜ

*Bản văn này nói về Châu Thác Bờ (hay còn gọi là Châu Suối
Rút hoặc Chúa Thác Bờ) trong hệ thống tứ phủ nói về 1 vị thần
nữ người mừng thờ ở Thác Bờ ,Hòa bình*

Bản 1:

Ai lên tới Thung Nai, Đà Bắc
Ngược sông Đà bến ngọc lung linh.
Ai lên lễ Mẫu Hoà Bình,
Chợ Bờ Hang Miếng thác ghềnh cheo leo.

**Chợ Phương Lâm sớm chiều đông đúc,
Đội ngư phường độc mộc bán buôn.
Chuông đèn vắng vắng sớm hôm,
Xa nghe tiếng hú gọi hồn rừng rùng rưng ngang
Danh Châu Thác sơn trang lừng lẫy,
Đất Hoà Bình đã dậy oai linh.
Nửa đêm giờ tý hiện hình,
Áo pha màu tuyết bên mình túi dao.
Thường vượt suối băng đèo hái thuốc,
Luyện một bầu tiên dược hồi sinh.
Nức danh Châu Thác Hoà Bình,
Vì đời đem lại tuổi xuân cho đồng.
Gieo lúa mạch ngô khoai sắn đỗ
Cho người đời trăm họ yên vui
Non tiên cảnh vật xa vời,
Có tiên Châu Thác vốn người sơn trang
Đã bao lần khai hoang mở lối
Giúp dân lành sớm tối lên công
Bao năm đục núi khơi dòng
Dem nguồn nước ngọt ấm lòng dân sinh
Tuổi đôi tám xuân xanh vừa độ
Tài lược thao văn võ kiếm cung**

So bề: ngôn,hạnh,công,dung
Trừ gian dẹp loạn khắp vùng biên cương
Đức nhân hiếu đôi đường vẹn cả
Nguyện vì đời một dạ đinh ninh
Vì đời đem lại thanh bình
Cho cây chắc rễ cho cành nở hoa
Tay tô điểm sơn hà cẩm tú
Cứu muôn người trăm họ an vui
Gương xưa còn để cho đời
Tấm gương Châu Thác muôn đời noi theo
Đường nhân sự hiểm nghèo đã trải
Nhẹ gót hài trở lại sơn trung
Phép mẫu lục trí thần thông
Lánh đường lục đạo thoát vòng tử sinh
Dẫn sự tích văn trình một bản
Thỉnh Châu bà chứng giám lai lâm
Chữ rằng Thần giáng lưu ân
Châu Bà lưu phúc thiên xuân thọ trường

Bản 2

Thanh nhàn dạo khắp nơi nơi
Nay đà Suối Rút ,Kim Bôi ,Hòa Bình
Núi ngũ nhạc rừng xanh mở lối

Qua Lương Sơn thẳng tới Dốc Kun

Non cao khuất khúc dặm trường

Dân cư vắng vẻ xóm làng lơ thơ

Trâu gõ mõ tiếng gà cục tác

Vượn ru con tha thiết đêm thâu

Chim Công múa quạt bên lầu

Những chim khảm khắc về châu ca vang

Bên sườn núi nhà sàn mấy lớp

Cầu thang mây nhẹ gót rung rinh

Tắc Kè dong dả cầm canh

Đàn ong lấy mật lượn quanh bản mường

Dưới chân núi măng giang măng lúa

Cùng măng tre nắm mọc thơm bay

Khế chua sung chat gừng cay

Bí ngô mướp đắng ngô khoai lạc vùng

Tiêu hớn hở băng rừng đón củi

Dưới sông Đà vọt lội nhấp nhô

Ai lên cảnh đẹp Thác Bờ

Trước non sông núi đền thờ trang nghiêm

Vách núi nghiêng bên hồ nước chảy

Danh Châu Bà vang dậy bốn phương

Thung Nai bản ấp họ Mường

Nhà sàn ven suối có đường lên non

Tiếng chim non véo von đầu núi

Con đường mòn thẳng lối ra sông

Say say vò rượu cay nồng

Bập bùng ánh lửa tiếng cồng tiếng chiêng

Thượng đệ tử án tiên tấu đôi

Lập đàn tràng sám hối cửa thiêng

Thỉnh Châu trác giảng bản đền

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 3

Văn Châu Thác Bờ

Vàng nhạt nguyệt đêm ngày soi tỏ

Cảnh Thác Bờ rực rỡ càn khôn

Lô xô đá mọc đầu nguồn

Khen ai khéo tạc thác luồng chơi vơi

Cảnh Thác Bờ là nơi thánh tích

Lập đền thờ thanh lịch xiết bao

Sông Đà nước chảy rì rào

Sau đền đá mọc thấp cao mấy tầng

Cảnh thanh tân thiêu quang soi tỏ

Châu Thác Bờ tiên nữ giảng sinh

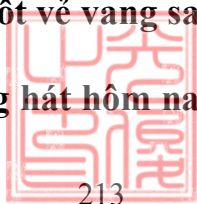
Họ Mườn áo trắng đai xanh

Lưng đeo xà tích bên mình túi dao quai
Đôi mắt phượng hoa cài trâm giắt
Vàng trán xinh vẽ mặt càng tươi
Môi son nở đoá hoa cười
Thanh tân lịch sự nét ngài thu ba
Tóc rườm rà rẽ đôi cánh phượng
Nét cong cong uốn lượn đường tơ
Xinh xinh để liễu thần thờ
Người xinh thời cảnh Thác Bờ thêm xinh
Thú hữu tình rong chơi các ngả
Bước ngao du khắp cả non cao
Mường Bi,Mường Nậm,phố Sào
Trông Mâm,Yên Lịch lại vào Kim Bôi
Chiếc thuyền rồng chèo chơi bến ngọc
Dọc sông Đà dạo khắp suối khe
Hang Miếng,Suối Rút chèo về
Ngược xuôi xuôi ngược thuyền về động tiên
Khắp mọi miền kêu cầu vọng báỉ
Ai lỗi lầm châu đoái lòng thương
Dù ai căn số dở dương
Lòng thành thắp một tuần hương kêu cầu
Đã nhất tâm tất cầu kêu ứng

**Độ cho người phúc đẳng hà sa
Ai mà vận hạn khó qua
Lòng thành kêu Chúa Thác Bờ cứu cho
Chầu cứu cho người tai qua nạn khỏi
Lại cứu người khỏi cõi trầm luân
Nước tiên tẩy sạch bụi trần
Thanh tao rồi lại mùi phần thanh cao
Chữ cương thường treo cao trên giá ngọc
Chữ tam tông tứ đức khuyên ghi
Đệ tử khẩn vái tâu quỳ
Thác Bờ công chúa độ trì chứng minh
Đấng anh linh soi đời vời vợi
Mất chữ tâm thời tội phải mang
Lưới trời bỏ khắp bốn phương
Hại nhân nhân hại khôn đường thoát thân
Đã nên đáng cảm cân nẩy mực
Lấy chữ tội chữ phúc Châu cân
Đừng khoe trọn vẹn muôn phần
Chữ đức mà kém Châu cân sao bằng
Đừng có khinh những kẻ bần hàn
Cây đức tươi tốt vẻ vang sau này
Cung đàn tiếng hát hôm nay**

Độ cho đệ tử lộc đầy phúc dư

ĐỨC HOÀNG QUẬN VĂN

Bóng trắng thanh ánh vàng phơi phới

Động Đình hồ Bát Hải Long Vương

Có ông Hoàng Quận phi phương

Khi thăng thượng giới đẹp duyên cưới rồng

Chầu vua Đế Thích chính cung

Bốn châu tám cõi tặng long có thừa

Kiềng vàng thể bạc thoi đưa

Đào tiên sớm đã báo hoa cửu trùng

Ngày lành giữa tháng quý đông

Tiêu phòng cửa sổ treo cung non đoài

Ông hoàng đẹp để tốt tươi

Ngôi ở trên trời quyền trấn bốn phương

Mặt hồng mày liễu phi phương

Tuyết thua da trắng may nhường tóc xanh

Khăn điều áo ngự vàng anh

Trần phàm ai dễ hoạ tranh nào tầy

Vòng vàng nhẫn ngọc lỏng tay

Cổ đeo kim khánh chân giày thêu hoa

Vào chầu Thánh Mẫu, Vua Cha

Ra chầu tứ vị vua bà Còn Môn

Mười phương đã nức tiếng đồn
Ai ai cũng sợ hoàng tôn uy hùng
Thánh bà ngự chỉ sắc phong
Quyền cai giám sát thanh đồng bốn phương
Dung nghi tướng mạo đường đường
Lầu vàng gác tía xạ hương trang hoàng
Tiểu tôi tấu vọng đức hoàng
Ngự về Phủ mẫu việc quan vui mừng
Đặng trà quả thực kính dâng
Đạo quan thái nữ chen chân đứng châu
Sửa sang khăn ngự áo hầu
Lồng hương ánh bạc túi trầu cau non
Cổ thờ dâng Đức Hoàng tôn
Đỏ tươi thạch lựu xanh non bích đào
Hoàng tôn ngự áo cấm bào
Dường hoa mới nở như sao giữa trời
Anh hùng dậy tiếng nơi nơi
Tay tròn bút trúc miệng cười nở hoa
Dập dìu tiếng nhạc hoạ ca
Thỉnh đức Hoàng Quận ngự toà trang nghiêm trang
Khoan thai cười nói nhẹ nhàng
Tàn hương nước thái ông ban cho đồng

Hoàng về giáng ngự từ trung

Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

VĂN ÔNG HOÀNG ĐÔI

(Phúc Yên)

Hoàng Đồi đem quân lên ngàn

Đùng đùng súng nổ dậy vang khắp trời

Sớ văn tấu thỉnh khuyển mòi

Thỉnh Hoàng linh ứng ngự chơi đèn này

Quan Hoàng vạn phép trong tay

Tam sanh sửa lễ khi nay khẩn cầu

Ai thời căn số phải hầu

Lập đàn thỉnh bóng, quy đầu làm tôi

Thánh Hoàng hoá phép trên trời

Hải môn bốn bể khắp nơi quyền hành

Thượng ngàn coi chốn rừng xanh

Thổ Nùng Thổ mán phục tình làm tôi

Sắc phong chính hiệu Hoàng Đồi

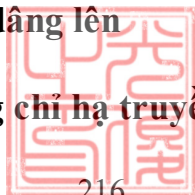
Mười hai cửa bể mọi nơi đi về

Con vua Bát Hải thuỷ tề

Long thần Hoàng cưới đi về sớm khuya

Bấy giờ có sớ dâng lên

Vua Cha giáng chỉ hạ truyền phán ra

Kíp ngay diệt lũ yêu ma

Thánh hoàng đội lệnh bước ra sân rồng

Ba quân, lĩnh ấn công đồng

Kiểm thiêng ra phép thần thông xoay vần

Trên trời nổi trận phong vân

Sai lồi lồi giáng tối tăm mịt mờ

Pháp màu biến ứng thần cơ

Quỷ tan tà tán bấy giờ thu lồi

Chiêng kêu, trống đánh ba hồi

Thượng đường mở hội đón người lên công

Vua cha ban sắc tặng phong

Càng thêm tối tú oai hùng uy quang

Tiểu tôi bái lạy đức Hoàng

Dám xin soi xét trần gian lỗi lầm

Hoàng về giáng lưu ân

Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

***Ghi chú:* Ông Hoàng Đôi ít khi giáng đồng. Ngoài bản văn**

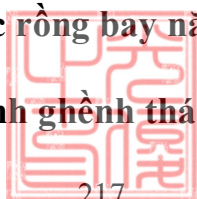
trên, người ta còn dùng bản văn quan hoàng Triệu để hát khi

hầu giá ông Hoàng Đôi

VĂN QUAN HOÀNG BƠ

Trên điện ngọc rồng bay năm sắc

Dưới Động Đình ghènh thác nguy nga

Mênh mông một dải giang hà
Âm ầm sóng vỗ xa xa bạc đầu
Loài thủy tộc đâu đâu tìm đến
Vượt vũ môn xuất hiện thần long
Biển lên mặt nước lạ lùng
Ông Hoàng Bơ Thoải chân dung khác thường
Ông Bơ Thoải đường đường dong mạo
Mặt như gương tiết tháo oai phong
Thanh xuân một đấng anh hùng
Toàn tài văn võ lầu thông mọi đường
Sáng tựa gương trần ai chẳng bụi
Bầu rượu tiên thơ túi xênh xang
Khăn thêu áo trắng đai vàng
Võ hài chân dận vai mang đôi hèo
Cưỡi ngựa bạch vai đeo cung tiễn
Tay kiếm trường trước điện bước ra
Thương dân trên cõi Sa Bà
Lòng tham chìm đắm đức hoà khó lên
Trước bệ ngọc Hoàng liền tấu đối
Lên cõi trần mở hội phúc duyên
Khâm sai Hoàng kíp băng miền
Phong lôi một trận nổi lên cõi phàm

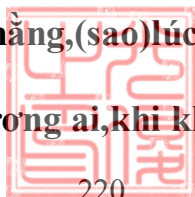
Bạn tiên nữ xếp hàng rong ruổi
Cá kình nghệ thẳng lối tiến đưa
Sai quân dưỡng trực lên bờ
Trống dong cờ mở thực là nghiêm trang
Sắp hai hàng càn vàng tán tía
Kiệu vàng son nghi vệ bát âm
Tuần vương nghỉ gót dừng chân
Hoạ thơ Lý Đỗ ca ngâm độ cờ
Tiệc xong lại chèo đua bẻ lái
Truyền chèo về Bát Hải dong chơi
Quỳnh Côi,Phượng Dực mấy nơi
Sông Thao,sông Cả qua chơi Lục Đầu
Chơi khắp hết sông Cầu sông Mã
Truyền ba quân các ngã thi đua
Lên rừng lấy gỗ chò hoa
Đem về dâng tiến vua cha Động Đình
Ngự Bắc kinh,Thăng Long quý địa
Phủ Tây Hồ tú khí danh lam
Dừng thuyền bái yết Mẫu Vương
Mẫu ban chấp chính cầm quyền vào ra
Cho coi sóc các toà cung nội
Riêng một bầu phượng ruồi loan ca

**Đông Công, Tuần Quán các tòa
Cây cao bóng mát rườm rà tốt tươi
Đàn cá lội rõ mười không khác
Kết thành lâu dần dặt đềm thanh
Trăng soi đáy nước thủy đình
Có thoi Hoàng thoải xinh xinh khác thường
Thoi sáng ánh kim cương lấp lánh
Biết bao người mẩn cảnh say sưa
Trách ai vô ý không ngờ
Qua không bái yết thực là khó van
Ai biết phép gia ban tài lộc
Độ cho người văn học thông minh
Hoàng về trắc giáng điện đình
Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường
Thơ phú trong văn ông Bơ**

Bản 1: Vậy có thơ rằng

**Lau lách xạc xào, gió hiu hiu thổi
Nửa một khoang thuyền, sưỡi ẩm hồn thơ
Tay nâng bầu rượu, ngồi tựa mạn thuyền
Bút tiên nghiên ngọc, hồn thơ lai láng
Thơ hỏi cung hằng, (sao) lúc mờ lúc sáng
Trăng nhớ thương ai, khi khuyết khi đầy**

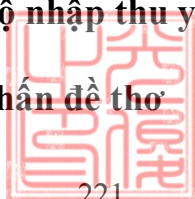

Hay trăng còn vương vấn chi đây
Rượu tiên chưa cạn ,chia tay sao đành
Khoan nhất mái chèo,cảnh đèn bông tới
Trăng in hồ nước,soi mái tam quan
Tiếng mõ vang vang,rũ sạch lòng phàm
Trăng treo đầu núi,vào chùa niệm phật
Nam mô A di đà phật
Nư lắg tai nghe,chuông chùa thức tỉnh
Hoàng vẫy tay gọi,các thanh đồng ơi
Bản đền đây,Hoàng đã tới nơi rồi
Lúc trở ra về ,sao thừa trăng khuất
Vì mến thương hoàng,trăng ẩn nấp bên non
Thoi ông đi trở ánh trăng tròn
Lúc về trăng lặn chỉ còn bầu rượu túi thơ
Tay nâng bầu rượu,cạn tự bao giờ
Mỉm cười hoàng hẹn,mai chờ trăng lên

Bản 2

Động Đình tây hồ thu nguyệt huy
Tiêu Tương giang bắc tảo hồng phi
Túy khách mẫn thuyền ca Bạch trử
Bất tri sương lộ nhập thu y.

Mực in vách phần đề thơ

Hồ Tây sóng nước bây giờ là đây
Gió trắng chở một thuyền đầy
Của kho vô tận, biết ngày nào vơi

Phú nói :

Thuyền nan nhè nhẹ một con chèo
Thuyền Hoàng Bơ Thoải đạo Hồ Tây
Sóng dập dờn sắc nước trời mây
Bát ngát nhẽ ghẹo người du lãm
Yên thủy mang mang vô hạn cảm
Ngư long tịch tịch thực đồng tâm
Rượu lưng bầu mong mỗi bạn tri âm
Xuân vắng vẻ biết cùng ai ngâm họa
Gió hây hẩy không nức mùi nhang xạ
Nhác trông lên vách phấn đã đề bài
Thơ ai, xin họa một vài

(Trích Tỳ Bà Hành)

Hát nói:

Bến Tầm Dương canh khuya đưa khách
Quạnh hơi thu lau lách đìu hiu
Người xuống ngựa khách dừng chèo
Chén quỳnh mong cạn nhớ chiều trúc ti
Say những luống ngại chi chia rẽ

Nước mênh mang đượm vẻ gương trong
Đàn ai nghe vắng bên sông
Chủ quên trở lại khách không vội về
Lần tìm sẽ hỏi ai đàn tá
Dừng dây tơ nắn ná làm thình
Dời thuyền ghé lại bên ghềnh
Khêu đèn thêm rượu còn dành tiệc vui
Mời mọc mãi thấy người bờ ngõ
Tay ôm đàn che nửa mặt hoa
Vận đàn mấy tiếng dạo qua
Dấu chưa nên khúc tình đà thoảng hay
Nghe náo nuốt mấy dây buồn bực
Dường than niềm tẩm tức bấy lâu
Mày chau tay gảy khúc sầu
Dãi bày hết nỗi trước sau muôn vàn
Ngón buông bắt khoan khoan dìu dặt
Trước Nghê thường sau thoát Lục yêu
Dây to dường đổ mưa rào
Nỉ non dây nhỏ khác nào chuyện riêng
Tiếng cao thấp lựa chen lẫn gảy
Mâm ngọc đâu bỗng nảy hạt châu
Trong hoa oanh riu rít nhau

Nước tuôn róc rách chảy mau xuống ghềnh

Nước suối lạnh dây mảnh ngừng dứt

Ngừng dứt nên phút bật tiếng tơ

Ôm sầu mang giận ngẩn ngơ

Tiếng tơ lặng ngắt bây giờ càng hay

Bình bạc vỡ tuôn đầy dòng nước

Ngựa sắt giong xô xát tiếng đao

Cung đàn trợn khúc thanh tao

Tiếng buồn xé lụa lụa vào bốn dây

Thuyền mấy lá đông tây lạnh ngắt

Một vầng trăng trong vắt lòng sông

Ngậm ngùi đàn bát xếp xong

Áo xiêm khép nép hầu mong giải lời

Rằng xưa vốn là người kẻ chợ

Còn Hà Mô trước ở lân la

Học đàn từ thuở mười ba

Giáo phường đệ nhất chỉ đà chép tên

Gã thiện tài so phen từng khúc

Ả Thu Nương ghen lúc điểm tô

Ngũ Lãng chàng trẻ ganh đua

Biết bao thê thảm chuốc mua tiếng đàn

Vành lược bạc gãy tan dịp gỡ

Bức quần hồng hoen ố rượu rơi
Năm năm lần lửa vui cười
Mãi trắng hoa chẳng đoái hoài xuân thu
Tiếng chi đó nghe liền sớm tối
Cuộc kêu sầu vượn hót véo von
Hoa xuân nở nguyệt thu tròn
Lần lần tay chúc chén son ngập ngừng
Há chẳng có ca rừng địch nội
Giọng líu lo buồn nổi khó nghe
Tỳ bà nghe dạo canh khuya
Dường như tiên nhạc gần kề bên tai
Chợt tỉnh giấc gót hài xa lắc
Hội long vân diu dặt còn đâu
Màn đêm buông xuống một màu
Mơ mơ tỉnh tỉnh thấy đâu mơ màng

Bản 3

*Cách trở duyên trần dải sông ngân
Hoa theo dòng nước ,luống tằm ngàn
Chân trời ảm đạm,như huyền mộng
Góc bể tò mò nhạt ánh vân
Đêm đêm ngọc rót trông tri kỷ
Sáng sáng châu rơi nhớ cố nhân*

Thi ca xướng hoạ tô bồ liêu

Điểm xuyết giai nhân ý trọn vắn

Ngôi tựa khe suối gầy cung đàn

Chạnh lòng nhớ tới bạn tri loan

Tâm thơ Đỗ Phủ hồn theo gió

Gửi khách Tương Như khúc phượng cầm

Hỡi ai tửu sớm trà chưa tỉnh

Nặng gánh gương đàn nợ nước non

Non sông ghi dấu người anh kiệt

Còn hải long lanh lớp sóng vàng

Chín bề ai hay lòng sắt đá

Ba ngôi đầu tá tuyết chiêu dương

Noi gương kim cổ lòng man mác

Phú quý vinh hoa giấc mộng vàng

Ba chén rượu Hoàng ngôi chén choáng

Lấy câu thơ bạch tuyết ngâm nga

Bạn cùng người tuyết nguyệt phong hoa

Lấy tiên tửu cầm ca làm nhã thú

Hỡi còn gì ngon hơn rượu nhĩ

Quyết say cho tuý lúy tang bồng

Đẹp gì bằng khi gió mát trăng trong

Hiền rượu thánh bàn cờ tiên dong dả

Khi nhàn hạ dạo chơi Xích Bích

Một con đò mặt nước mặt nước lặng như tờ

Một mái chèo hiên ngang gần Bạch Lộ

Buông chèo hoa len lỏi bến sông Tương

Nghe xa xa réo rắt giọng cung thương

Giật mình nghĩ hiên ngang thuở trước

Ngẫm sự đời cũng ví tựa phù du

Kho vô tận ngàn thu còn chưa bỏ

Văn Thỉnh ông Hoàng Tư

Hoàng Tư làm chúa thủy cung

Đêm ngày giữ sở đền rồng vua cha

Văn thỉnh ông Hoàng Năm

Ông Năm coi việc thượng thiên

Hình dung nhan sắc chúa tiên nào bì

Tướng uy nghi da ngà mắt phượng

Vẻ râu rồng khí trượng ung dung

Uy ra lục trí thần thông

Làm cho đất đá tung bay mịt mù

Văn thỉnh ông Hoàng Sáu

Hoàng Sáu hóa phép càn gia (*)

Vua sai ông trấn Hải hà Nam minh

(*) chép theo văn bản gốc,

VĂN ÔNG HOÀNG BẢY

Bản 1

Gió nam thoảng đưa hương bay ngào ngạt

Bóng ác tà đã gác non tây

Trăng in mặt nước vui đầy

Bảo Hà có tích xưa nay còn truyền

Quan Hoàng Bảy trần miền Bắc địa

Hợp binh hùng lực thuỷ Thao Giang

Quân cơ mưu lược luận bàn

Doanh trung thường có hai hoàng vào ra

Quan Hoàng Bảy Bảo Hà chính vị

Cùng tướng công đệ nhị Hoàng Đồi

Can qua dâu bể biến dời

Anh hùng xưa đã ra người cung tiên

Nhớ công đức lập đền phụng sự

Thổ,Mán ,Nùng tiên nữ dâng hoa

Thú vui điệu khách bàn trà

Phong lưu thuốc cống Bảo Hà dâng ông

Hoàng hoa tửu khăn hồng gói xếp

Ngự tính tình phong nguyệt hoạ ca

Nhấn ai lên đất Bảo Hà

Ném mùi phong nguyệt ấy là thần tiên

Cối Bắc địa còn truyền cổ tích
Quan Bảo Hà thực đích trung quân
Sinh thời làm tướng trung thần
Tắc lòng yêu nước thương dân hãy còn
Dấu bể cạn non mòn cũng quyết
Thử ra tài cho biết oai danh
Bao phen lẫm liệt tung hoành
Định an xã tắc đề binh cõi ngoài
Đất Lào Cai là nơi dụng võ
Quyết ra tay đội ngũ tiến công
Biên cương súng nổ ùng ùng
Sa trường sương núi máu sông chẳng nề
Dem quân về Thất Khê phòng thủ
Đền Bảo Hà lạc thú huê viên
Mãn tuần chiếu hạc hồi thiên
Tắm thân thoát lánh nghiệp duyên cõi trần
Bồng một trận sâu vân ám kết
Hiện chân hình đạo Bắc hết Nam
Vui cùng nước biếc trắng ngàn
Tốt tươi quả lạ trắng vàng đều hui
Độ dân xã ngày Nghiêu tháng Thuận
Cối Việt Nam Bắc trấn oai danh

Từ bi cải dữ làm lành

Chọn người nữ tú nam thanh chấm đồng

Kẻ xuôi ngược dưới sông trên bộ

Ai khẩn cầu tế độ can qua

Hoàng về trắc giáng điện toà

Hộ trì đệ tử vinh hoa thọ trường.

Bản 2 (Phúc Yên)

Ai lên Trái Hút Bảo Hà

Đền thờ ông Bảy ấy là cảnh tiên

Trước cửa đền thiên nhiên tạo dựng

Núi xếp tầng vách đứng cheo leo

Suối trong uốn lượn qua đèo

Sông sâu nước chảy thác reo quanh đồi

Đất Lao Cai chung linh dục tú

Huyện Bảo Yên mọi thú mọi xinh

Quan Bảy Hoàng tối tú anh linh

Sử xanh ghi chép lưu danh muôn đời

Khắp muôn nơi ơn nhờ đức cả

Vâng mệnh trời giáng hạ trần gian

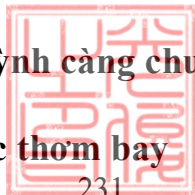
Quan Hoàng vâng lệnh thiên nhan

Bách tiên chư tướng tiến Hoàng xuất cung

Năm Cảnh Hưng hậu Lê lưu tích

Giặc Bắc phương đạo nghịch bất dung
Quan Bấy Hoàng đội lệnh tiên phong
Khởi binh dẹp loạn lên công hàng đầu
Vùng Quy Hóa ai hầu dễ biết
Châu Văn Bàn lập địa thành sơn
Gió mưa trăm trận chẳng sòn
Mưu cao kế hiểm biết hơn liệu đường
Gương trung chính cương thường hiếu nghĩa
Định thiên cơ trận địa chẳng sai
Thất nguyệt, chính nhật, nhật lai
Điện minh phụng bộ long ngai hiển thần
Nổi một trận phong vân gió thét
Mới hiển thần khắp hết đâu đâu
Bốn phương nam bắc khẩn cầu
Bảo Hà thắng tích nhiệm màu còn ghi
Quan Hoàng Bấy độ trì ban phước
Thượng đẳng thần đã được sắc phong
Quyền cai tam phủ công đồng
Quyền Hoàng cai quản thanh đồng bốn phương
Khi nhàn hạ bàn đèn điều thuốc
Chén rượu quỳnh cang chuốc cang say
Trà sen trà cúc thơm bay

Ô Long tiên tử vui đầy đầy vui

Nay đệ tử văn mời giảng hạ

Thỉnh đức Hoàng xa giá ngự lên

Hoàng về trắc giảng bản đền

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 3

Tho(ngâm trước khi chuốc trà ngự thuốc...)

Khi vui hiến tửu nhậm trà

Ô long nha phiến yên hà rất sang

Diên tẩu thiết nhĩ đồng đen

Khay tầm hồ phách lạng nguyên vàng mười

Đầu xe bút ngọc tam khôi

Tiêm vàng móc bạc có chuỗi bằng ngà

Khay tầm giát những vàng hoa

Chụp đèn ngọc thạch in hoa tứ bình

Hộp trầu ông khảm tứ linh

Bên trong long phượng đua tranh đôi đầu

Thuốc rằm chính cống bên tàu

Mười hai tiên nữ tiêm hầu Hoàng xơi

Khói bay ngát bốn phương trời

Hút dăm ba điệu ngự vui thanh nhàn

Cô dâng nghiên mực bằng vàng

Cô dâng bút ngọc Quan Hoàng đề thơ

Thơ phú trong văn ông Bảy

phú:

Trần ai tri kỷ

Khách tài tình hồ dễ mấy ai hay

Cõi nhân sinh ba vạn sáu ngàn ngày

Say cũng lụy không say thời cũng tục

Khoảng trời đất dọc ngang ngang dọc

Nợ tang bồng vay trả trả vay

Trái càn khôn hun đúc vững bền tay

Kho vô tận không xoay mà vẫn đủ

Giáo trăm trận xông pha ngoài huyết hổ

Khách tài tình còn nợ thú phong lưu

Bóng hoa đăng soi tỏ mặt anh hào

Dầu khanh tướng cũng siêu siêu mùi thế vị

Ai đã biết trần ai tri kỉ

Có hay lòng tráng sĩ lúc đêm xuân

Sáo vi vu gió đục mây vẩn

Cho bỏ lúc tang bồng non với nước

Gió xuân thổi hương bay ngào ngạt

Vẳng cung đàn khúc hát gọi hồn xuân

Tài tình hỡi khách thi nhân

Vậy có thơ rằng:

Trù hoạch quân cơ tạm đặc nhân
Nung gan thành sắt luyện tiên đan
Vi vu sáo trúc trời mây khói
Kỳ cục thâm canh đất nổi hoàng
Tuệ nhật sáng soi lòng dũng kiệt
Cương thường nặng gánh dạ sắt son
Ấy mùi phong nguyệt là thế thế
Giục ả phù dung Cuộc gọi hồn

Nấy kiêu:

Đượm mùi phong nguyệt nước non non
Đê mê quốc túy quốc hồn xưa nay
Phù dung hồn hiện đau đây
Dường như ngọn cỏ cành cây la đà
Hay còn đắm nguyệt say hoa
Mau ra tiêm thuốc pha trà Quan Hoàng Bảy xơi
Ông bảy là:

Con Vua Thượng Đế Đức Vua cha
Giáng tại sơn lâm trấn Bảo Hà
Diện mạo hồng hào tươi vẻ ngọc
Dung nghi tươi tốt khác nào hoa
Khi vui cung kiếm khi đàn hát

Nhã thú nhã yên lúc ẩm trà
Say thơ say phú say câu hát
Say nợ tang bồng tỉnh lại say
Say tình non nước câu kim cổ
Say với non sông chuyện tháng ngày
Khách trần hồ dễ ai hay
Tang bồng hồ thử hẹn ngày vinh hoa
Tuyết trắng trắng trong ,hoa thơm gió mát
Mượn cung đàn câu hát,diễn hồn thơ
Man mác không gian ,hương đưa khói toả
Chí tang bồng muôn ngả khắp mọi nơi
Trong vũ trụ rộng không thể giới
Giấc mơ màng cõi ấy bồng lai
Cảnh u nhàn từng cúc trúc mai
Nơi tĩnh mịch thú riêng người biết thú
Nâng chén rượu ngâm câu thơ cổ
Phải chăng hồn Lý, Đỗ còn đây
Rượu bỏ đào,nhấp cạn chưa say
Trà long tỉnh ,hương bay thoang thoảng
Hát nhịp một:

Nhấn ai lên đất Bảo Hà

Ném mùi phong nguyệt đó là cảnh tiên (*Xáng u xáng u lưu*)

phàn)

Hỏi rằng mới gặp đào nguyên

Yên hà mới gặp cảnh tiên nơi phàm trần (*Xáng u xáng u lưu*

phàn)

Cỏ cây hoa lá tần ngần

Hoa đào năm ngoái mười phần kém xa (*Xáng u xáng u lưu*

phàn)

Phàm trần phút gặp người tiên

Lạ thay Lưu, Nguyễn cũng duyên tình cò (*Xáng u xáng u lưu*

phàn)

Cung trăng ai hẹn bao giờ

Vì đường đi hái thuốc tình cò gặp tiên (*Xáng u xáng u lưu*

phàn)

Lâng lâng rũ sạch ba nghìn

Một ngày đệ tử cũng duyên nợ nhiều (*Xáng u xáng u lưu phàn)*

Giang tay mở khoá động đào

Rẽ mây cho tổ lối vào Bảo Hà Sơn (*Xáng u xáng u lưu phàn)*

Non xanh ai đúc nên bầu

Trần gian ai dễ được hầu mà theo (*Xáng u xáng u lưu phàn)*

Xanh xanh toà đá phủ rêu

Ai người có phúc được theo Ông Bửu Bảo Hà (*Xáng u xáng u*

lưu phàn)

Thập nhị tiên nàng vẫn

Lệnh sai thập nhị tiên nàng

Cô nào việc ấy sửa sang ra hầu

Cô Cả pha nước trà tàu

Sơn lâm vừa ý gặt đầu ban khen

Cô Đôi dâng bộ khay đèn

Xe ngựa tầu sứ móc tiêm nạm vàng

Cô Ba dâng hộp thuốc ngang

Thế là vừa ý ông Hoàng sơn lâm

Cô Tư đốt đỉnh nhang trầm

Ngọn đèn khêu tỏ tay cầm móc tiêm

Cô Năm dâng hộp bánh nguyên

Kẹo lạc thuốc cống , cảnh tiên ai bì

Cô Sáu tính nết nhu mì

Dâng con tuần mã, Hoàng đi chằm đồng

Cô Bảy nảy khúc đàn thông

Miệng ca tay múa năm cung nỏ nà

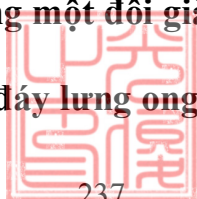
Cô Tám dâng chiếc lược ngà

Hai tay chải chuốt thật là khéo thay

Cô Chín yếu điệu ai tày

Ngày ngày dâng một đôi giày hầu ông

Cô Mười thắt đáy lưng ong

Canh ba giờ tí lồng đèn bước ra
Cô Mười Một quạt nước pha trà
Ấm tiên bình ngọc,tay ngà dâng lên

Cô Mười Hai múa lượn sinh tiền
Mười hai tổ nữ đôi bên rõ ràng

VĂN ĐÁNH BÀI TỔ TÔM

Cảnh thanh nhàn Ông về giá ngự
Ngự về Đồng ông dự hội Tổ tôm
Màn loan chắn gió Đông nằm
Tiên Rồng bóng quế chiều hôm đánh bài .
Bóng ông hoàng khoan thai cách điệu ,
Sập Công đồng trải chiếu Long vân .
Hương xông tỏa ngát xa gần
Giang tay châu báu kim ngân xoay bài .
Tiên Tứ cổ Tam khôi Nhất Kính .
Tứ Thập Hồng , Bạch định , chi chi .
Tôm , lèo bạch thủ gà ly
Bí Tứ xuyên lục , nước gò Hoàng cũng chơi
Thất Văn đen xạm đen xì
Cùng cây tam sách cho vào đĩa tô
Hồi đầu bạch thủ ù chi
Hai lèo , tám đỏ lại thêm cửa trì.

Các cô mừng rỡ hò reo .

Hồi sau thông Bạch định, cả Chì cả tôm.

Nhấn ai lên tới chợ Cầu Nôm .

Hỏi chàng Cửu vạn chiều hôm đợi chờ .

Sông sâu nước chảy lững lờ .

Cửu Vạn , Bát Sách còn chờ Chi Chi

Lúc thanh nhàn còn gì thú vị

Chơi ván bài so trí thấp cao

Ông Hoàng còn thú thanh tao

Bộ bài một trăm hai mươi nước các cô trao cho Hoàng

Tay tiên bắt các tiên nàng

Tam vạn tam sách có chàng thất văn

Ông cho hưởng lộc làm ăn

Buôn may bán tốt quanh năm lộc tài

Hồi sau chéo cánh xoay bài .

Xuống hai dịch một ai nào dám chơi

Trước Điện Tiên mua vui vào hội .

Dâng đào tiên đồ ổi điểm tâm .

Xoay bài chuyển nhạc bát âm .

Đàn thông nhạc vũ hòa cùng phụng minh

Lên Thiên đình vui cùng Tiên nữ .

Về Trần gian phụng sự uy linh .

Thần thông biến hóa hiện hình .

Độ cho Độ tử hiển vinh đời đời .

Lệnh truyền điều ông đòi mời

Thuộc lão Vĩnh Bảo hút chơi vài tuần

Khói thơm tỏa khắp xa gần

Hương bay ngào ngạt hương xuân trẻ già

Kêu ròn tựa thể pháo hoa

Thuốc lão Tiên Lãng gần xa tiếng đồn

Đượm mùi phong nguyệt nước non

Đê mê quốc túy quốc hồn xưa nay

Đố ai hút thuốc không say

Ông hoàng hút thuốc khói bay rợp trời

Hoa thơm quả ngọt tốt tươi

Lộc ban già trẻ mọi người bình an

Mấy khi giá ngự trần phàm

Văn hay tiền hết hoàng ban khăn hồng

Lệnh truyền xa giá hồi cung

Ghế đem tiền chuộc khăn hồng dâng lên

VĂN ĐÁNH BÀI TAM CÚC

Cuộc cờ xoá xoá bày bày

Ván bài tam cúc xưa nay tức cười

Được thua ván kết mà thôi

Khi suy tướng sĩ cũng đi đòi nhà ma

Khi bình địa, lúc phong ba

Hiếu trung giữ tốt ấy là tài danh

Pháo kia nổi hiệu lôi oanh

Tốt không bảo vệ giữ mình được sao

Người nay đợi lệnh Thiên tào

Giữ xe pháo mã điều vào giáp công

Tốt đều mở hội xung phong

Bắc cầu sĩ tượng xe hồng tiến ra

Xưa nay việc nước việc nhà

Giữ bền sĩ tốt ấy là thành công

VĂN CHƠI XÓC ĐĨA

Đĩa vàng bát ngọc bày ra

Bạn tiên trải chiếu bày ra tức thì

Phàm tâm tả hữu hồ kỳ

Ông Bảy ngồi xóc đĩa bốn bề xôn xao

Tiếng tiền trong đĩa rào rào

Ông Bảy bán chẵn ghế nào dám cân

May ai có phúc có phần

Mở ra một sắc mười phen vện mười

Một quan giam lại thành hai

Ván sau gấp bốn hoàng thắng hoài như không

Trần gian khát nước tứ tung
Bảo nhau đánh lẻ khắp trong một bàn
Tiền tiền bạc bạc dư muôn
Biết dẫu đen đỏ thiệt hơn thế nào
Cơn đen như gió thổi ào
Năm canh hoàng trút cả vào trần gian
Những toan xe giá về ngàn
Vẳng nghe tiếng hát quan hoàng lại ngự vui

ĐỆ BÁT HOÀNG TỬ VĂN

Chốn long đài mây tuôn năm vẻ
Cung Quảng Hàn bóng xế thềm loan
La đà gió thoảng hương nhang
Ngai vàng lồ lộ long nhan lâu lâu
Đệ tử tôi khấu đầu cung thủ
Tấu Động Đình hoàng tử Long cung
Khâm thừa thượng đế sắc phong
Quyền cai đệ Bát đức ông nhiệm màu
Khi lên châu Ngọc hoàng Thượng đế
Lúc ra vào thủy tể long cung
Có phen hóa hiện tướng rồng
Lót vàng chìm nổi bể đông dư nghìn
Lên thượng thiên cười mây ngăn gió

Ngọn cờ đào thẳng trở đường tiên

Có phen chơi cảnh lê viên

Lầu lầu thu nguyệt thượng thiên ngân hà

Khi thông thả bàn trà điểm nước

Hội quần tiên tửu thuốc thi ngâm

Dập dìu hầu hạ dư trăm

Kẻ dăng khăn ngự người trâm xuyên ngà

Khi trắc giáng thượng toà biến hoá

Ngự long vân, xa mã long chu

Có phen cười hạc ngao du

Biển hồ đôi lúc non vu đôi lần

Có phen lại mặc lòng thông thả

Cảnh sơn hà chi sá trần ai

Ngao du tử phủ đàn đài

Ba ngàn chín vạn cõi ngoài trường sinh

Lên thiên đình khâm thừa ngọc ấn

Chuyển uy hùng lĩnh ấn binh hung

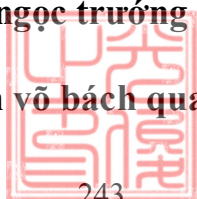
Tả ban văn tướng anh hùng

Hữu ban võ tướng khắp cùng dưới trên

Cưỡi bạch hổ hiện hình biến tướng

Giá ngự đồng ngọc trượng long phan

Triều thần văn võ bách quan

Thủy binh cơ đội lưỡng ban về châu
Quân theo hầu cung đeo kiếm giắt
Tuỳ lệnh hành cờ phát trống rung
Có phen nổi trận dùng dùng
Ba đào sóng dợn mệnh mông hải hà
Khi hiện ra tam đầu cửu vĩ
Dưới thủy tề nước rẽ làm đôi
Tự nhiên nổi trận phong lôi
Thấy trên mặt nước hiện đôi bạch xà
Lệnh truyền ra bát phân thời khắc
Thét tiếng vang chớp giạt mưa sa
Ngự thôi về chốn Diêm La
Vào châu thượng đế Vua Cha Động Đình
Trước long đình khoan thai lễ nhạc
Mũ kim cương đai bạc xênh xang
Vào châu bảo điện nghiêm trang
Võ ban nhất phẩm ,văn ban tin dùng
Lệnh cửu trùng truyền ban chức sự
Ngự đồng lên cứu tử độ sinh
Đêm ngày châu chực thánh kinh
Sổ son sổ mực đã tinh lâu lâu
Ngự phong vân dạo chơi bắc điện

Phút thần thông biến hiện vô phương
Thanh thời kim mã ngọc đường
Nguy nguy tái thượng dương dương tại tiền
Giá ngự lên cứu dân độ thế
Nương uy trời tế thế độ nhân sinh
Vang danh khắp hết thiên đình
Đệ bát hoàng tử anh linh nhiệm màu
Khắp đâu đâu nức danh từ ấy
Ai kẻ còn dám lấy làm khinh
Ra tay cải tử hoàn sinh
Tà ma cũng phục yêu tinh tiềm tàng
Giáng bản đàn trừ tà trị bệnh
Phép anh linh hiển thánh cứu dân
Ra oai chí chính chí nhân
Soi gương khúc trực cầm cân công bình
Tấm lòng thành tùy tâm sở nguyện
Giáng phúc lành ứng hiện hà sa
Một nguyện phúc lộc đề đa
Trừ tai hạn ách tống ra hải ngoại
Thứ hai nguyện đình tài hậu phát
Kêu đồng gia kinh ngọc tranh vanh
Ba Nguyện phú quý khang ninh

Lưu ân giáng phúc môn đình thiên xuân

VĂN ÔNG CHÍN CÒN MÔN

Hương một triệu lòng thành dâng tiến

Cung thỉnh mời Ông Chín Còn Môn

Khâm thừa thượng đế chí tôn

Sai Ông Hoàng Chín Còn Môn giáng trần

Trên chín bệ cao thâm vông cực

Dưới bách thần mộ đức kinh luân

Cù lao chín chữ quần thần

Sinh ông Hoàng Chín kinh luân gồm tài

Văn thơ phú sánh ngài Đỗ Lý

Võ lược thao cái thế Tôn Ngô

Cung tên mã thượng giang hồ

Tuổi vừa đôi tám đăng khoa triều đình

Bẩm sinh thành công minh chính trực

Quyết về đời ra sức lược thao

Gặp cơn sóng gió ba đào

Mười hai cửa bể sớm chiều xông pha

Cửa Còn Môn dựng cờ soái lĩnh

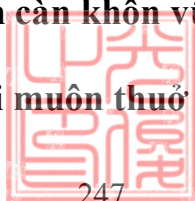
Lệnh ông truyền nghiêm chỉnh ba quân

Một lòng vì nước vì dân

Trấn an cửa bể dẹp quân bạo cường

Ông mở đường dân an quốc thái
Dùng phép màu cứu độ nhân sinh
Muôn dân hưởng phúc an lành
Nêu cao khí tiết oai danh muôn đời
Nước dù cạn công người không cạn
Đá dẫu mòn gương sáng còn soi
Anh linh lưu dấu muôn đời
Cửa quan rộng mở cứu người hữu nhân
Ngẫm cơ tạo xoay vần sống thác
Hãy tu đi rồi để ngày mai
Xưa nay sinh hoá ở đời
Ông Hoàng giáng thế cứu người tồn sinh
Phật hữu tình từ bi phổ độ
Quyết lánh đường có có không không
Làm nên thiên tứ đỉnh chung
Cho người có đức có công đó mà
Chữ tu dưỡng gương nga vằng vặc
Bóng soi người hữu đức hữu nhân
Lánh đường đạo tặc tham sân
Tu nhân tích đức ngàn năm vẫn còn
Đức nhân sánh càn khôn vũ trụ
Công ơn người muôn thuở không phai

Nhang thơm dâng trước tiền đài
Nhớ ngày Ông Chín ra đời cứu dân
Tiết trùng cứu quy thần hạc lánh
Nhớ ơn ngài dâng cánh hương hoa
Rượu quỳnh rót chén Đồ tô
Chúc Hoàng muôn tuổi đề thơ hoạ vắn :

Vậy có thơ rằng:

Bút pháp tinh anh tửu nhập thần
Hoa khai quả kết vạn gia xuân
Tay tiên đề bút an thiên hạ
Trăm họ âu ca hưởng thái bình
Bút thần diệu pháp diệt trừ tinh
Thơ tiên giáng bút độ dân lành
Quan về giáng bút cho hoa nở
Cánh quạt đề thơ cứu sinh linh

VĂN ÔNG HOÀNG MƯỜI

Cành hồng thấp thoáng trắng thanh ,
Nghệ An có đức thánh minh ra đời .
Gươm thiêng chống chỉ đất trời
Đánh Đông , dẹp Bắc việc ngoài binh nhung .
Thanh xuân một đấng anh hùng .
Tài danh nổi tiếng khắp vùng Trời Nam .

Hai vai nặng gánh cương thường ,
Sông Lam sóng cả , buồm dương một chèo .
Dựng nền đức Thuần nhân Nghiêu ,
Sóng yên bể lặng sớm chiều thanh thoi .
Khi Bích động lúc Bồng lai ,
Non nhân , nước trí mọi nơi ra vào
Cỏ hoa hớn hở đón chào .
Nhớ xưa Lưu Nguyễn lạc vào Thiên thai .
Trời Nam có đức Hoàng Mươi ,
Phong tư nhất mực tuyệt vời không hai .
Nền chí dũng , bậc thiên tài ,
Văn thao - Võ lược tư Trời thông minh .
Tiêu dao di dưỡng tang tình .
Thơ Tiên một túi - Phật Kinh trăm tờ .
Khi Phong nguyệt , lúc bi từ .
Khi xem hoa nở , khi chờ trăng trong .
Khi Thiếu lĩnh , lúc non Bồng ,
Cảnh cây mắc võng , lòng sông ngự thuyền .
Người Thành thị , khách Lâm tuyền ,
Nam thanh nữ tú mình quyền bóng sang .
Phong quang đẹp ý Đức Hoàng .
Khắc nào Thu cúc - Xuân lan tới tuần .

**Xiết bao bể ái , nguồn ân .
Ban Tài , tiếp Lộc , thi nhân , thi từ .
Cát đẳng thuận gió xuân đưa
Xui lòng quân tử đề thơ hảo cầu
Năm ba Tiên nữ theo hầu ,
Trăm hoa cài tóc , nhiều Tàu vắt vai .
Phong hoa tuyết Nguyệt đượm mùi ,
Dâng câu thiên bảo chúc lời tăng long
Trần duyên chưa trút được lòng ,
Đường mây sớm trở xe hồng thượng Thiên .
Nghe thường hội nghị quần Tiên ,
Nghe tin người đến thiên duyên chạnh lòng .
Vân tiên mượn cánh chim hồng ,
Xin người soi tỏ tác lòng cho chẳng ?
Cầu Ô đem bắc sông Ngân ,
Ngồi trong cung Quảng đêm Xuân mơ màng
Bóng trăng soi tỏ canh trường .
Đã cam tắc dạ tuyết sương cùng người .
Thủy tiên diu dặt đón mời ,
Bấy lâu khao khát đầy vơi chạnh lòng .
Vượt bể đào tới ngàn xanh .
Đường Tiên cảnh cũ nặng tình nước non .**

Trúc xinh cô Quế cũng giòn .
Phù dung yếu điệu - Mẫu đơn nào nùng .
Ngày ngày lên núi ngóng trông .
Đỏ hai khóm hạnh chờ mong Đức Hoàng .
Nhớ xưa hến ngọc , thề vàng .
Mừng nay tỏ mặt Đức Hoàng tới nơi
Lên núi rồi lại xuống đồi ,
Dưới trăng luống những đứng ngồi ngẩn ngơ .
Vào rừng hái lá đề thơ ,
Cậy đôi cánh Nhận tin đưa tới người .
Cối Trần mở tiệc mừng vui .
Đông về nhớ Đức Hoàng Mười giảng sinh .
Rượu đào kính chúc Thánh minh .
Phong hoa , tuyết nguyệt phẩm bình mấy chương .
Ngẫm câu Thế sự vô thường
Tắc son mượn nước cành dương tưới nhuần
Vắng người vắng cả mùa Xuân .
Nhớ người vì Nước , vì Dân , vì Đời .
Thế gian nhớ miệng Hoàng cười
Nhớ khăn Hoàng chút , nhớ lời Hoàng ban .
Khi phố Cát , lúc đồi Ngang ,
Nón kinh vó ngựa , dăm ngàn tiêu dao .

Đường đường cung kiếm anh hào ,
Túi thơ , bầu rượu sớm chiều sinh sang .
Hèo hoa chảy hội Tiên hương
Chấm đồng nhận lính khắp miền Đông Tây .
Khi nường gió , lúc cưới mây .
Khi rung khánh ngọc , khi lay chuông vàng .
Hoàng về gói xếp ai mang ,
Hèo hoa ai vác ngựa vàng ai trông .
Lệnh truyền cô Quế , cô Hồng ,
Hèo hoa , gói xếp , đèn lồng tay mang .
Cô Lan , cô Huệ xếp hàng ,
Giống yên , dắt ngựa lên đàn vân du .
Thuyền Rồng thấp thoáng chèo đưa ,
Tinh kỳ nhã nhạc Hoàng về Nghệ An

Phú chuốc rượu:

Bồ đào tửu Linh Sơn tiên nữ cất

Đội xuân về hội nghị quân tiên

Rượu nồng tiên nữ dâng lên

Tuần sơ dâng tiến án tiền mời Hoàng xơi

Hoàng cúc bôi trung đường tiên tửu

Hằng Nga thiên thượng tuyết thu ba

Tay tiên chuốc chén hoàng hoa

Nhị tuần dâng tiến mới đà thiết thi

Sao thể nhĩ trắng khi mờ khi tỏ

Góm ghê thay nàng Ngọc Thổ đa tình

Tay tiên chuốc chén rượu quỳnh

Tam tuần hiển, hỏi ba vạn sáu ngàn ngày là mấy...

Các đoạn thơ phú:

Phú

Bởi tiền thế tu nhân tích đức

Khiến xui lên gặp bạn tiên cung

Nợ trần hoàn vương vấn chưa xong

Giục lòng khách mơ màng tưởng nhớ

Nay đến lúc Hoàng về người ở

Thôi thôi đành vĩnh cách trường ly

Nghĩa trăm năm còn bức ca thi

Dâng hoàng tử làm khi tiễn biệt

Một lối lên tiên nhẹ gót trần

Mây trời cỏ đất hội long vân

Ba sinh gặp gỡ say vì cảnh

Một phút mơ màng vạn cảnh xuân

Văng vẳng bên tai cung đàn nguyệt

Vang vang trong động thú chào xuân

Chẳng hay cảnh ấy về đâu tá

Mong tới nguyên đào vẫn chủ nhân

Hoa đào rơi rắc lối thiên thai

Suối tiên oanh đưa luống ngậm ngùi

Nửa năm tiên cảnh bước trần ai

Uớc cũ duyên xưa có thể thôi

Đá mòn rêu nhạt nước chảy hoa trôi

Cánh hạc bay cao vút tận trời

Ngõ hạnh vườn đào xa cách mãi

Ngàn năm thơ thẩn bóng trăng soi

Yên hà lối trước lại lần sau

Nước biếc non xanh thắm một màu

Đàn hát hôm nay êm dịu dịu

Hạt mây này nọ sạch lầu lầu

Cây xưa lối cũ say vì cảnh

Gió mới xuân về chẳng khác xưa

Nhìn tiên cảnh năm xưa còn đứng đó

Hỏi người năm cũ bây giờ đâu

Hò Nghệ An:

Đất lề quê thói Nghệ An

Miếng trầu cau đậu dăng quan Hoàng Mười

Trông hoa lại nhớ đến Người

Đông về lại nhớ Hoàng Mười Nghệ An

**Đất Nghệ An có anh hùng hào kiệt
Tiếng Ông Mười lăm liệt ngàn xưa
Vung gươm lên ngựa đề cờ
Ra tay gìn giữ cõi bờ Việt Nam
Chí anh hùng ra tay giữ nước
Đi tới đâu giặc phải tan ngay
Việt Nam ghi nhớ sử này
Cung cao điện ngọc đêm ngày khói nhang
Khi hội nghị luận bàn việc nước
Hoàng mang tài thao lược hiển dăng
Linh sắc rồng khiển tướng điều quân
Gươm thiêng ba thước, ngựa hồng xông pha
Đò từ Đông Ba đò qua Vĩ Dạ,
Đò từ Đầm Đá tới Phú Vân Lâu
Non xanh nước biếc một màu
Một con đò nhỏ đưa ghé ông về thăm cảnh Nghệ An
Cũng có phen lên ngàn xuống bể
Trở ra về phủ tía lâu son
Cũng có phen ngắm ánh trăng tròn
Khi xem huê nở khi chờ trăng lên
Đường về xứ Nghệ nghĩa tình,
Sông Lam núi Quyết địa linh bao đời,**

Tam Kỳ Mỏ Hạc là nơi,
Đền thờ lăng mộ đời đời khói nhang
Nước sông Lam rừng trong rừng đục
Gạo chợ Chùa vừa trắng vừa trong
Ghế ông tình mặn nghĩa nồng
Điều lành điều dữ sá cùng trần gian
Muối ba năm muối kia còn mặn
Gừng chín tháng gừng hãy còn cay
Ghế ông đây tình nặng nghĩa dày
Xa xôi chẳng mấy cũng về đây ngự đồng
Thuyền rồng còn đợi bến sông
Chở các thanh đồng đi hội trong Nghệ An
Cho dù cách trở sông Lam
Có cầu Bến Thủy bắc ngang đôi bờ
Dòng sông Lam bên lở bên bồi
Dấu thiêng Hoàng đế muôn đời khói nhang
Đất Thiên Bản còn nhớ người trấn thủ
Đền Mẫu Phủ Giày còn lồng lộng chữ công danh
Ông Mười trấn thủ trong thành
Mười ba năm lẻ còn nức danh tướng tài
Thành Huế ơi sông Hương rừng núi Ngự
Cầu Tràng Tiền ,Bến Thủy đẹp long lanh

Năm cửa ô về tới đô thành
Nam Đàn xứ Nghệ nức danh Hoàng Mươi
Đường vô xứ Nghệ quanh
Nơi Ông Mươi ngự như tranh hoạ đồ
Ai vô xứ Nghệ thời vô
Qua cầu Bến Thủy tới kinh đô Hoàng Mươi
Ngắm xem phong cảnh đất trời
Nghệ An mến khách mến người trọng ân
Cỏ cây chưa trút bụi trần
Đường về chẳng biết rằng gần hay xa
Xinh thay hỡi thú yên hà
Đào nguyên ướm hỏi ai là chủ nhân
Đường xa muôn dặm cũng gần
Giáng lâm giá vũ đăng vân ngự đồng
Chim khôn đã phải cảm lòng
Cau non, thuốc lá chiều lòng (Hoàng) ăn chơi
Vân du góc bể chân trời
Không đâu lịch sự bằng nơi đền này
Bao giờ Hồng Lĩnh hết cây
Sông Lam hết nước ghé ông đây chưa hết lộc tài
Độ cho đắc lộc tài sai
Thọ khang phú quý trong ngoài hanh thông

Bốn mùa xuân hạ thu đông

Thu Đông tiếp lộc, hạ xuân tiếp tài

Ai mà ăn nói đơn sai

Dù cho cửa cải cũng để ngoài bể đông

Thương ai chấp lính nhận đồng

Tu nhân tích đức lên công vẹn thành

Ai ơi nên ở cho lành

Kiếp này chưa trọn Hoàng đế dành kiếp sau

Nào trời có phụ ai đâu

Sở nguyện như ý sở cầu tòng tâm

Ai mà tích đức tu nhân

Đắp bồi cội phúc thêm phần đề đa

Trăng bao nhiêu tuổi trăng già

Ghé Hoàng bao nhiêu tuổi mà vẫn hào hoa như thuở nào

Trên trời vằng vặc ngôi sao

Trời nam chói lọi anh hào cổ xưa

Thương người dầu dãi nắng mưa

Thương người đi sớm về trưa nặng lòng

Chứng tâm chứng lộc cho đồng

Cho cầu nên ước được gia trung thuận hoà

Các cô quạt nước pha trà

Quần tiên múa hát xướng ca hoạ vần

**Cô dâng lên chiếc quạt trằm
Nghiên vàng bút ngọc ân cần khoan thai
Đầu lược giắt, chân giậm văn hài
Cô cả dâng điệu ngự, cô nàng hai theo hầu
Cô ba gói xếp theo sau
Đất lễ quê thói cô tư tằm trầu Hoàng xơi
Cô năm dâng giá gương soi
Còn cô nàng sáu rượu mời dâng ông
Cô bảy dâng đoá huê hồng
Còn cô nàng tám kiệu rồng rước(ông Mười) lên
Cô Chín múa lượn xênh tiền
Thướt tha yếu điệu khách tiên mơ màng
Cô Mười thỏ thẻ oanh vàng
Tiếng tiêu cô thổi khiến lòng Hoàng nâng nâng
Cô mười một thơ hoạ đôi vần
Dâng ông quý vật kì tân đủ mùi
Cô mười hai sắc nước hương trời
Mười hai cô tiên nữ phò giá Ông Mười lai kinh**

VĂN CÔ ĐỆ NHẤT

**Hương đưa nhang xa ngát mùi
Thỉnh mời cô Nhất về chơi Nam thành
Hải Phòng Hà Nội Bắc Ninh**

Nội thành ngoại phố một mình rong chơi
Chơi thôi cô lại tái hồi
Nghệ An ,Hà Tĩnh là nơi đi về
Có phen chơi sông Bồ Đề
Lên chùa Hương Tích ra về thành Nam
Vân Hương Thiên Bản là làng
Nhận đồng chấm lính trần gian khắp miền
Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên
Quảng Nam, Quảng Ngãi, Phú Yên, Khánh Hoà
Bình Định, Gia Định bao xa
Khi chơi Ba Dôi lúc ra Chiêm Thành
Dạo chơi các tỉnh nước danh
Trở về tới đất tỉnh Thanh ngự đồng
Nhận đồng má phần lưng ong
Cô Nhất chấm đồng tiến Mẫu Sòng Sơn
Phép cô lục trí ai hơn
Quyền cô cai quản giang sơn thủy tề
Khăn đào áo thắm phủ che
Khi chơi Phong Mục,Đồi Chè,Ba Bông
Khi chơi dạo cảnh Đền Rồng
Lúc về Phủ Bồng, Công Đồng ,Tiên Hương
Kinh đô cảnh đẹp lạ nhường

Cô đà dạo khắp bốn phương xa gần

Tiên cô xuất thánh nhập thần

Thay Quyền vương Mẫu cầm cân cỡi phàm

Thỉnh cô trắc giáng đàn tràng

Khuông phù đệ tử an khang thọ trường

Cô nhất ít về đồng khi cô giáng đồng văn có thể hát bản văn cô

bơ hoặc cô chín

VĂN CÔ ĐÔI

Bản 1

Đứng trên ngàn rừng xanh ngan ngát

Thỉnh cô về mộ Phật Quan Âm

Tay đàn miêng lại ca ngâm

Thánh tha thánh thót tiếng trầm nhật khoan

Vượn trên non ru con rầu rĩ

Dưới suối ngàn chim nỉ véo von

Vui về thú cảnh lâm sơn

Cô mừng cô mán hát ngâm chơi bời

Hát tiếng đầy tiếng với lũ chã

Thú hữu tình càng ngự càng vui

Ba gian đèn mát thanh thơi

Sớm rong sườn núi tới ngòi đầu non

Trúc veo von đàn thông lưng lấy

Nước đầu ghềnh rây rẩy khoan khoan

Hát rằng tang tính tình tang

Ai ơi có biết cô ngàn tôi chẳng

Tặc thụ khiêu là á mị tắc

Tặc thụ nắm là mị phí giao

Phất phơ cô tựa non cao

Rừng kia núi nọ ra vào sơn lâm

Khi măng vầu cơm lam gạo lóc

Mái sim cùng rau luộc dài vây

Thỉnh cô giảng hạ chúng tri

Cô mừng cô mán một khi giảng đàn

Hát lú lừng lú lo lú liếc

Giá ngự đồng trạc quyết anh linh

Thỉnh mời Công Chúa Sơn Tinh

Tay ngần ngần trắng má xinh vẽ hồng

Vẽ phù dung dịu dàng cách điệu

Nét đoan trang yếu điệu phi phong

Hây hây da trắng tuyết đông

Tóc rà rà biếc lưng ong dịu dàng

Thoảng mùi hương chân đi nhả nhận

Mặc áo xiêm chân dận hài hoa

Trạnh lòng vàng đá người ta

**Chau mày quân tử xót xa anh hùng
Cách nảo nùng nhiều bề lịch sự
So tài cao sĩ tú thi nhân
Mỗi năm là một vẻ xuân
Thanh tân đòi một tấm thân vạn mười
Vẻ tốt tươi miệng cười hoa nở
Bức thanh thanh tổ nữ thuyền duyên
Cô ân cô ái kẻ bên
Cô lan cô huệ chúa tiên thượng ngàn
Hợp bàn loan non bằng nước nhược
Đàn ngũ huyền lâu thuộc Chiêu Quân
Cảnh thanh xuân lại thêm xuân
Éo le nhiều nỗi thanh tân chơi bời
Giả làm người thướt tha ghẹo khách
Dạy chim thiêng sênh phách véo von
Khi cô dạy vượn ru con
Réo ra réo rắt ní non buồn rầu
Loài cầm thú gọi nhau réo rắt
Dựng ngư ca tiểu dịch lừng lừng
Có phen cô dạy người rùng
Nói ra trăm tiếng giống chung ngôn từ
Đất Trang Chu hiệu là Diệu Tín**

**Đức thuyền sư nổi tiếng anh linh
Lạng Sơn chốn ấy cảnh thanh
Đông Công Tuần Quán hữu tình thanh tao
Giữa năm thân anh hào giáng khí
Thác đỉnh sinh sơn trị chúa tiên
Vốn người hình thể phương viên
Trâm anh lệnh tốc cũng nên hiển hào
Bản dao cao cha là chúa mọi
Phép thần tiên khắp cõi ai đương
Tổ sư đắc đạo sơn trang
Sinh ra một nàng vạn phép truyền cho
Phán thụ các di sơn mọi phép
Giáng mo phù trượng quyết anh linh
Nào bà Diệu Nghĩa tàng hình
Thỉnh mời các bộ sơn tinh ngự về
Chữ biển đề Đại Vương Lê Mại
Bảo hộ cho tai nạn băng tiêu
Đời đời phúc lộc phong nhiêu
Hãy hãy ngày Thuần tháng Nghiêu thọ trường**

Bản2

**Bồng Lai Là cảnh thiên thai
Tấu Cô Đôi Thượng đại tài hái hoa**

Hầu vua hầu mẫu ba toà
Tiếng tằm lừng lẫy chúa bà yêu thương
Về đồng đánh phấn soi gương
Lược ngà chải chuốt vành dây đội đầu
Rong chơi quán Sở, Tần lâu
Xe giá lên châu thượng đế vua cha
Đệ tử Cô vô số hằng hà
Chiêu tài tiếp lộc gần xa cho đồng
*(Hầu vua hầu mẫu bơ toà
Vua cha cũng quý, chúa bà yêu thương
Về đồng đánh phấn soi gương
Khăn xanh lấy chút vành dây đội đầu
Rong chơi quán Sở Tần lâu
Loan giá lên châu thượng đế vua cha
Đền thờ Cô vô số hằng hà
Ban tài tiếp lộc gần xa cho đồng)*
Đứng trên ngàn rừng xanh ngan ngát
Thấy cô về ngõ Phật quan âm
Tay đàn miệng hát ca ngâm
Điểm đa điểm đốt tiếng trầm nhật khoan
Vượn trên non ru con rầu rĩ
Dưới suối ngàn chín năn nỉ véo von

Vui về thú cảnh Đông cung
Trên ngàn cô thượng ca ngâm chơi bởi
Cảnh núi rừng sương rơi lác đác
Thú hữu tình càng ngự càng vui
Ba gian lầu mát thanh thời
Sớm rong đỉnh núi tối ngồi sườn non
Ca rằng tang tính tình tang
Ai ơi có biết cô ngàn tôi chẳng
Bốn bề hiu quạnh vắng tanh
măng tre măng lúa mọc xanh đầy ngàn
Chấp tay bái lạy cô ngàn
Sơn lâm công chúa giáng đàn chứng đây
Trần gian hồ dễ ai hay
mời cô lai giáng đền này chứng minh
Hiệu cô là công chúa Sơn tinh
mặt tròn vành nguyệt má in phấn hồng
Da cô trắng tựa tuyết đông
tóc dài dài biếc lưng ong dịu dàng
Chân cô đưa nhón đưa ngang
Bước nào bước ấy tiên nàng nguyệt nga
Chạnh lòng vàng đá người ta
Chau mày quân tử xót xa yêng hùng

Mỗi năm đẹp một nẻo nùng
Dạy chim oanh hót bạn cùng văn nhân
vẽ nào vẽ chẳng thêm xuân
éo le nhiều nổi thanh tân chơi bởi
Tốt tươi miệng nở hoa cười
Đáng xinh đáng lịch đáng người thuyền quyền
nàng ân nàng ái kẻ bên
Cô Lan cô Huệ chúa tiên thượng ngàn
Non xanh nước biếc suối vàng
Đông công cảnh ấy lại càng lằng lằng
có phen cô dạy người rừng
nói ra trăm tiếng giống chung ngôn từ
Cô theo hầu Diệu tín thiền sư
Anh linh nổi tiếng Đông Công Từ Sơn Lâm
Ngự sơn lâm đông công tuần quán
Cô Đôi ngàn vạn phép anh linh
Tiên Cô biến hoá hiện hình
Cung thỉnh các bộ sơn tinh ngự về
Chữ biển đề Đại vương Lê Mại
Phép Khuông phù quốc thái dân an
Thỉnh cô chứng giám đàn tràng
Độ cho đồng tử an khang đời đời

VĂN CÔ BƠ THOẢI

Bản 1

Hàn Sơn tụ khí chung linh

Có Cô Ba Thoải giảng sinh phù đời.

Hỡi ai đi ngược về xuôi ,

Sông bao nhiêu nước ơn người bấy nhiêu.

Nhớ xưa tích cũ Lê triều,

Có cô Ba Thoải mĩ miều thanh xuân.

Khăng khăng lắm vững cơ trần,

Phò Lê diệt Mạc,bao lần xông pha

Ba Bông chốn ấy quê nhà

Vì đời vững lái vượt qua thác ghềnh.

Thuyền nan rẽ sóng xung xinh,

Đón người vì nước vì tình non sông.

Hàn Sơn ,Phong Mục , Ba Bông,

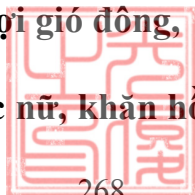
Ấy nơi đón khách thoát dòng gian nguy

qua cơn binh lửa bất kỳ,

Ngọc chìm đáy nước cô về thủy cung

Hoa đào còn đợi gió đông,

Xót người thực nữ, khăn hồng chưa trao.

Vẻ thanh giá ngọc càng cao,
Biết đâu quân tử mà trao duyên hải.
Nương dâu một phút biến giờ
Bụi trần rũ sạch ra người cung tiên
Thuyền bè xuôi ngược các miền
Nhớ ơn công đức lập đền khói nhang
Lê triều sắc tặng ra ban
Anh hùng nghiêu nữ trung can muôn đời
Dầu rằng nước chảy hoa trôi
Sông kia dù cạn ơn người còn ghi
Đêm thanh hiện giữa Thác Hàn
Tay tiên cô gảy cung đàn nam thương
Độ người cách trở viễn phương
Bắc cầu Chúc Nữ, Ngưu lang đợi chờ
Thuận dòng lá thắm đề thơ
Kẻ mong trực tiếp người chờ có khi
Ba Bông biến hiện đi về
Trăng thanh gió mát canh khuya bán hàng
Nào là kẻ Bắc người Nam
Cầu sao được vậy về đền Ba Bông
Hài cườm nón trắng tiến dâng
Tôn nhang phụng sự dốc lòng không sai

**Biết ra ban lộc tiếp tài
Buôn may bán đắt gặp người gặp duyên
Ai mà bất chứng đảo điên
Năm bạc nhiều tiền cũng đổ ra sông
Thương ai chắm lính nhận đồng
Hiếu trung trọn vẹn tam tòng đảm đang
Thương ai núi ngọc non vàng.
Giận ai cô để nhớ nhàng bể khơi
Giận thời uống nước cầm hơi
Khi mê khi tỉnh khi chơi khi cười
Bệnh làm tựa thể giếng khơi
Mệnh mông lai láng biết trời phương nao
Dò sông sông chẳng đủ sào
dò bể bể rộng trời cao mấy tầng
Xem ra mới biết Sự lòng
Tìm về Thoải phủ Ba Bông ,Thác Hàn
Kim ngân , sớ điệp lập đàn
Dâng văn kiêu thỉnh Thác Hàn Ba Bông
Thuyền rồng nón trắng tiến dâng
Khăn điều áo thắm tiền trăm , trầu trình
Hình nhân lột trắng xinh xinh
Cứu cho lại được yên lành như chơi**

Canh ba biển hiện ra người
Chiếc thoi bán nguyệt chèo chơi giữa dòng
Thác hàn tới ngã Ba Bông
thuận buồm xuôi gió thông dong đi về
Bầu trăng túi gió đê huề
Khi chơi Phố Cát lúc về Đền Dâu
Dù ai buôn bán đâu đâu
Mười hai tháng sáu rủ nhau mà về
Dù ai buôn bán trăm nghề
Mười hai tháng sáu thì về Ba Bông
hài cườm nón trắng tiến dâng
Lâm râm khấn nguyện chứng tâm lòng thành
Cô bơ công chúa hách danh
Mười hai cửa bể quyền hành trong tay
Thủy Cung hội yến đêm ngày
Có lệnh mẫu gọi cô về ngay Thác Hàn

Bản 2

Bốn phương bể lặng sông trong
Thảnh thơi lầu ngọc vua phong ấn vàng
Mẫu đương ngự long sàng giấc điệp
Phút mộng thần bỗng thấy chiêm bao
Hạt châu dâng trước ngai vàng

Rằng vầng sắc chỉ cô Bơ nàng giáng sinh
Thượng tuần đỉnh tháng hai mồng tám
Bồng trên trời nổi áng mây xanh
*(Trung tuần đỉnh mười hai tháng sáu
Bồng trên trời nổi dấu mây xanh)*
Thủy cung nhã nhạc tập tành
Rõ ràng cô Bơ Thoải giáng sinh phàm trần
Mẫu trông thấy mười phần nhan sắc
Quả như là trong giấc chiêm bao
Phấn son tô điểm má đào
Anh hùng tài tử lồi vào cung tiên
Dấu lá ngọc mình vàng chẳng quý
Mượn non nhân nước trí làm vui
Canh ba biến hiện lên người
Chiếc thoi bán nguyệt chèo bơi giữa dòng
Thác Hàn tới ngã Ba bông
Thuận buồm xuôi gió thông dong đi về
Bầu trăng túi gió đề huề
Khi chơi Phố Cát lúc về Đền Dâu
Dù ai buôn bán đâu đâu
Mười hai tháng sáu rủ nhau mà về
Dù ai buôn bán trăm nghề

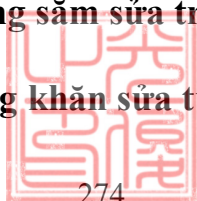
Mười hai tháng sáu thì về Ba Bông
hài cườm nón trắng tiến dâng
Lâm râm khẩn nguyện chứng tâm lòng thành
Cô bơ công chúa hách danh
Mười hai cửa bể quyền hành trong tay
Thủy Cung hội yến đêm ngày
có lệnh mẫu gọi cô về ngay Thác Hàn

Bản 3

Nhang thơm một triện, trổng điểm ba hồi
Đệ tử con, dâng bản văn mời
Dẫn sự tích thoải cung công chúa
Tiền duyên sinh ở: thượng giới tiên cung
Biến hóa lên về Động Đình trung
Thác sinh xuống, con vua thoải tộc
Điềm trời giáng phúc, thoang thoảng đưa hương
Mãn nguyệt liền, hoa nở phi phương
Da tựa tuyết ánh hường tươi tốt
Hoa cười ngọc thốt, nét ngọc đoan trang
Áo trắng hoa, chỉnh triện dung nhan
Tươi vẻ ngọc diện càng tươi sáng
Tóc mây hương thoảng, da trắng lạ lùng
Điểm yên chi, má đỏ hồng hồng

**Đôi mắt phượng lông la lông lánh
Tai đeo vàng cánh chân dận hài hoa
Điều lưng ong dáng ngọc thướt tha
Chuỗi tràng mạng kim sa đài các
Mỗi ngày một khác,vẻ đẹp quá ưa
Áo bạch bào phơn phớt hương đưa
Chiếc lồng cổ hây hây xạ nức
Động lòng quân tử trạnh dạ văn nhân
Nói về tài cô tài vẹn mười phần
Nói về sắc mười phần nhan sắc
Áo hoa quần trắng, tóc phượng lưng ong
Chỉnh chiện thay nhan sắc nảo nùng
Vịnh thơ phú ngân nga đàn hát
Phấn nhôi má hạc,sáp điểm mày ngài
Cô mặc áo màu phơn phớt lòng trai
Hài mỏ phượng khoan thai chân bước
Đàn cầm thánh thót dạo khúc năm cung
Văng vẳng nghe tiếng nhạc lạ lòng
Điểm đốt nhẹ giục lòng quân tử
Ba ngàn tiên nữ trăm ả theo hầu
Người vui mừng sắm sửa trầu cau
Kẻ hầu hạ nâng khăn sửa túi**

Éo le cô nhiều lỗi cách điệu trăm phần
Người thanh tân nét cũng thanh tân
Người lịch sự thêm càng lịch sự
Hằng Nga tiên tử cung quế Quảng Hàn
Vân khăn châu áo ngự điểm trang
Lược ngà chải, gương loan điểm đót
Khăn hồng chau chuốt chuỗi ngọc lưu ly
Vẻ thướt tha tính nét nhu mỳ
So mọi vẻ cầm kỳ thi họa
Truyền chim nhạn cá trăm sự đình ninh
Gảy đàn ca tang tính tang tình
Tiếng thánh thót giọng loan to nhỏ
Phỉ lòng trắng gió hội ngộ bạn tiên
Chôn Ba Bông cảnh sắc thiên nhiên
Non nọ nước ấy miền sơn thủy
Ấy mong tri kỷ gió lạnh sương rơi
Khen trắng già sao khéo trêu người
Tiên thượng giới, bạn người hạ giới
Hoa đào còn đợi, sao thấy gió đông
Đợi rồi mong nào đã phỉ lòng
Riêng chỉ để tác lòng bồi rồi
Gió trắng đã trải quý tộc thiết tha

Bồng hay đầu non nước la đà

Cánh chim nhạn cao xa bay bổng

Bản 4

Trời Nam Hải mây lồng năm sắc,

Cõi Bắc Sơn vằng vặc trắng sao.

Bốn mùa hoa nở Đông Đào,

Có cô Bơ Thoải tiền triều hiển linh.

Tóc mườn mượt rung rinh bóng liễu,

Thẳng đường ngôi , thẳng chiếu trần gian.

Cong cong nét liễu nằm ngang,

Long lanh mắt phượng lồng gương đôi hình.

Vẻ xinh xinh da ngà điểm tuyết,

Má hồng hồng vẽ nguyệt tô son .

Thanh xuân đương độ trăng tròn,

Mây ngang bán nguyệt dương đình nở hoa.

Áo mớ ba chân hài mỗ phương,

Lược đòi môi, nhấn nhọc luồn tay.

Gương soi phấn điểm ai tà,

Cổ đeo chàng hạt, đôi tai hoãn vàng.

Vẻ dịu dàng, càng thêm linh hiển,

Cô về đồng , phán chuyện xa xôi.

Vân du góc biển ,chân trời

Thông mây cưới gió cứu người trần gian

Đêm đêm ngồi tựa hiên loan

Tay tiên cô gảy cung đàn nam thương

Độ người cách trở viễn phương

Bắc cầu Chúc Nữ Ngưu Lang đợi chờ

Thuận dòng là thắm đề thơ

Kẻ mong trực tuyệt người chờ cung phi

Thiên đình định nhật chí kỳ

Xe loan đón rước cô về Thủy cung

Hoa đào còn đợi gió đông

Đợi người quân tử tơ hồng cô trao

Vẻ thanh giá ngọc càng cao

Biết đâu quân tử mà trao duyên hải

Nhớ lời mẫu gọi cô lên

Một phen gắn bó hai phen hẹn hò

Dạy cô điều nhỏ tiếng to

Hương thơm ngát ngắt thơm tho lạ lòng

Cô thương lấy ghế cô cùng

Bể sâu chưa cạn thủy cung chưa về

Cô vân ẩm đạm chiều hè

Muôn dân thành thị thôn quê ơn người

Ai hùng nữ kiệt ai ơi

Uy linh quét sạch bầu trời sáng trong
Chấm đồng cô lại thương đồng
Lỡ nào cô để cho đồng hàn vi
Không thương ắt cũng nên vì
Lẽ nào cô lại chấp chi lạng vàng
(Xin cho đệ tử có khi lạng vàng)
Có công phật thánh gia ban
Mượn cầu ô thước bắc đường sông Ngân
Thương ai xa mấy cũng gần
Giận ai cách nửa bản chân cũng lìa
Đèn dầu thấp ngọn đèn khuya
Canh ba giờ tỵ cô về bảo ngay
Tham sân tam nghiệp đọa đày
 Gian tham xảo trá tháng ngày nhuộm nhơ
Trần gian có biết bao giờ
Mê mê sáng sáng trối vò chân tay
Chiêm bao mộng hiện đêm ngày
Báo cho mà biết cô rày không tha
Phải mau sám hối Bồ đề
Kim ngân sỏi điệp lẳng hoa ba màu
Muốn sang thời phải bắc cầu
Muốn ăn quả ngọt bảo nhau vun trồng

Cô về thưởng lộc ban công
khuông phù đệ tử hanh thông đời đời
Nhất tâm tin tưởng phật trời
Cao xanh đâu lỗ phụ người nhất tâm
Chữ rằng phật giảng lưu ân
Thần giảng lưu phúc thiên xuân thọ trường

Bản 5

Dưới Động Đình hoa rơi lai láng
Cửa rèm châu thấp thoáng bóng trắng
Đời Lê Thái Tổ trung hưng
Anh linh ra sức Liễu Thăng hàng đầu
Lệnh khoa màu theo quan sứ giả
Chọn ngày lành giáng hạ thần tôn
Ra vào ngọc điện kim môn
Danh thơm ngoài cõi tiếng đồn trong cung
Đức Mẫu Vương có lòng quảng đại
Phong cô làm công chúa thoải cung
Ngọt ngào nổi dấu thiên hương
Phấn son chải chuốt áo vàng trai lơ
Bạc thần nữ phong cô nhan sắc
Vẻ khuynh thành nhất mực trần gian
Hãy hãy má phấn tựa hương

Mặt hoa đầy đặn trán vuông chữ điền
Vẻ thiên nhiên hình dung tầm thước
Gót hài hoa càng bước càng xinh
Đã nên quốc sắc khuynh thành
Mây ngang bán nguyệt rành rành tựa hoa
Áo mớ ba chân hài mỗ phượng
Lược đòi môi nhả ngọc luồn tay
Gương soi phần điểm nào tày
Cổ đeo chàng mạng đôi tai hoãn vàng
Nét dịu dàng lại càng vinh hiển
Giá ngọc đồng phán chuyện xa xôi
Thông chi dưới bể trên trời
Lầu son phủ tía cô ngồi thanh thoi
Lúc nhàn hạ lên chơi tỉnh Bắc
Kén được đồng nhan sắc nét na
Thiên triều bỗng báo trải qua
Quỳnh Lôi thẳng tới Thổ Hà Vạn Vân
Trải phủ Thuận qua đền Dâu Khâm
Tới đền Ghềnh xuống trạm Hoàng Mai
Có phen đi hán đi hài
Qua đền Cổ Vũ Hàng Gai Hàng Bè
Trở ra về Hàng Buồm Phố Khách

Gặp Minh hồng khúc khích cười reo
Rong chơi Cầu Gỗ Hàng Đào
Trở về Hàng Bạc lại vào Phúc Tân
Tháng hai hội đèn Dầm đèn Sở
Ninh xá từ Đại Lộ đức Ông
Nhờn nhớ đứng mũi thuyền rồng
Khuyên luyện thanh đồng châu chực dâng hoa
Lại trở ra cô về đèn Sét
Xuống Bạch Mai bán yết chùa Vua
Dạo chơi Trung Trắc Hai bà
Đức Viên Hoà Mã ,lại ra Tây Hồ
Có phen dạo khắp thành đô
Qua phủ Tây Hồ về tới Chân Tiên
Mời Cô trắc giáng bản đèn
Phù hộ đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 6

Hiện danh là bóng cô Bơ
Vào tàu ra rộng dưới tòa thủy cung
Đẹp bằng nghiêu thuần nữ trung
So bề tài sắc tiên cung nào tày
Lược ngà rẽ mái tóc mây
Nón kinh cô đội chân giày thêu hoa

Làn da trong ngọc trắng ngà
Mắt cô lóng lánh như là sao băng
Mặt tròn đầy đặn khuôn trăng
Cánh tay tựa thể búp măng nõn nà
Tiên cô linh ứng hay là
Vốn xưa là khách hằng nga Quảng hàn
Tính cô hay hát hay đàn
Ngũ huyền gảy khúc nam thương tính tình
Ngự chơi đâu một đèn một phủ
Thiếu thức hầu sắm đủ dâng ngay
Dâng cô quả nón đôi hài
Dâng gương dâng nước vòng tay quạt ngà
Ngự đồng cô mới phán ra
Cứu người dương thế gần xa tiếng đồn
Bạn tiên giúp phép cô cùng
Cứu đâu khỏi đẩy nức lòng trần gian
Đền thờ chầu sói chầu lan
Bốn bề phong cảnh chan chan ngát lừng
Đồn vui nô nức tung bừng
Lên đền cô Thoải xem bằng động tiên
Lầu chuông gác tía đôi bên
Trông ra đã thấy nhường liền đế đô

**Khen ai khéo họa địa đồ
Trước sông Vị Thủy bên hồ Trường giang
Vẽ xây lịch sự năm đàng
Hồ xây bán nguyệt gác toàn lục lăng
Động đình khánh hội long vân
Quần tiên ca hát trước sân quỳnh đài
Cô chèo về đền Vua Bát Hải
Danh tiếng đồn cô Thoải ,Mẫu yêu
Mặt tròn ba ngấn cổ kiêu
Môi son má phấn mỹ miều nét na
Thác Hàn ngự chôn ngã ba
Thuyền bè xuôi ngược phải nhờ đến cô
Ra tay trị bệnh thần phù
Tàn nhang nước thải cô cho lại lành
Tiếng đồn cô Thoải anh linh
Mười hai cửa bể quyền hành trong tay
Thoải cung hội yến đêm ngày
Có lệnh mẫu gọi cô về ngay Thác Hàn
Tiếng đồn cô Thoải khôn ngoan
Cứu sinh cũng lắm độ oan cũng nhiều
Hoa thơm ai chẳng nâng niu
Ghế cô tốt đẹp (Cô)chất chiu trong lòng**

Dâng cô hoãn hột hoa vòng
Ai mà nói chậm thanh đồng (Cô) chẳng ưa
Vốn khi xưa con Vua Thủy Tể
Đi chắm đồng dương thế mấy nơi
Trần gian khổ lắm cô ơi
Tu nhân ai dễ mấy người được nên
Vì dân đã nặng lời nguyên
Bể sâu chưa cạn cội tiên chưa về
Cô vân ảm đạm chiều hè
Mấy vàng bách điều lâm le gọi bày
Lên trời đo gió đo mây
Xuống sông đo nước về đây ngự đồng
Có phen biến hoá thần thông
Thác Hàn Cô ngự thuyền rồng dạo chơi
Tây Hồ thả chiếc thuyền trôi
Đỉnh đang trông điểm ba hồi lễ nghi
Có phen giá ngự đàn trì
Thanh đồng đệ tử tâu quỳ dâng hoa
Dâng cô áo thắm quạt ngà
Tấu lên bạch Mẫu bơ toà Thánh Tiên
Cô về chắc giáng bản đền
Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 7 (văn thần phù chữa bệnh)

Thần phù chỉ núi núi tan

Chỉ sông sông cạn chỉ ngàn ngàn bay

Thần phù gọi gió thét mây

Ấn thiêng quyết lĩnh ra tay khảo trừ

Thần phù tay ấn có dư

Lĩnh của Phật tổ đem về giúp dân

Nước thời lấy ở Sông Ngân

Dem về mà uống sạch không thay là

Có tà cô trục tà ra

Một là khí huyết hai là tà tinh

Trừ yêu yêu hiện nguyên hình

Tàn nhang nước thải cứu sinh cho đồng

Cô thời hóa phép thần thông

Tiếp lộc cho đồng cứu trợ bệnh nhân

Chữ rằng thánh giáng lưu ân

Thánh cô lưu phúc thiên xuân thọ trường

Văn Cô Ba Tây Hồ

Ngàn xưa lưu dấu Tiên Rồng

Trời Nam sinh thánh Thăng Long hóa thần

Đình Lê truyền đến Lý Trần

Bao cơn binh cách bao lần phong ba

Kinh kỳ nức tiếng phồn hoa
Anh linh hiển hách Cô Ba Tây Hồ
Bốn mùa lan, huệ nở đua
Hương sen ngào ngạt lý ngư về châu
Trăng thanh giải cỏ bên lầu
Sáng soi khắp hết long lâu thủy đình
Tây Hồ sóng gợn lung linh
Một bầu sơn thủy cảnh thanh dị kỳ
Dấu tiên cổ tích còn ghi
Có cô Ba Thoải đi về sớm khuya
Phong tư đức hạnh khác vờ
Mẫu ban coi sóc trong ngoài vào ra
Tây Hồ chính quán quê nhà
Cảnh tiên một thú cầm ca, nhạc thiều
Xuân về quả đón, hoa chào
Tay cô vun xới cho đào nở hoa
Bích đào tiền đến vua cha
Đào bạch cô tiến Tam Tòa Mẫu Vương
Hoa lan, hoa huệ, hải đường
Mẫu đơn, thực dược, đỗ quyên, hoa hồng
Chậu quất cô tiến công đồng
Nhân dân thiện tín mắt trông tỏ tường

Quất xanh hoa trắng tỏa hương
Quất chín sắc thắm ánh vàng lung linh
Quất vàng bán khắp thị thành
Ôn cô giáo hóa dân lành từ xưa
Vườn hoa, cây cảnh cổ đồ
Nuôi tằm dệt lụa tiên cô mở đường
Chuông chùa trầm bổng vang vang
Vẳng nghe cô gọi trâu vàng tới nơi
Dấy rằng chuông trống ba hồi
Mẹ con phải kíp tới nơi Cô truyền
Đem thanh quỳ trước cửa đền
Nghe lệnh cô truyền nổi gió Nam phong
Mát lòng dân khỏi bức nóng
Qua cơn bĩ cực thoát vòng u mê
Dù ai buôn bán trăm nghề
Mười ba tháng tám nhớ về phủ đây
Thương người dạ thảo lòng ngay
Tài ba lỗi lạc sớm cày chiều thơ
Thương người rắc đậu trồng ngô
Xót người cùng khổ bốn mùa ăn đong
Giận ai bạc chầy tiền ròng
Công lao một chút, chỉ hồng tạc bia

Lộc bình tán tán xưa kia

Kiếp hoa, vãng lộng, nay về nơi đâu?

Hồ còn rộng, nước còn sâu

Cải tà quy chính trước sau mấy là

Giận phường giáo trá điêu ngoa

Thiệt thời một chút nói ra phũ phàng

Lời cô chỉ nói rõ ràng

Qua cơn ác mộng, lên đường Thuấn Nghiêu

Ngâm vào chèo đò:

Chiều chiều gió thổi hiu hiu

Trùng trùng sóng bạc sáo điều vi vu

Trăng thanh bẻ lái khoan hò

Bạn tiên rẽ sóng chèo đua trước đèn

Cây si bóng mát kê bên

Bạn tiên hội họp trước đèn hò ca

Người gần cho chí người xa

Rủ nhau lên Phủ thánh ba hội đèn

Anh hùng thanh lịch thuyền quyền

Tâm hương phụng sự một niềm không sai

Thương ai hữu đức hữu tài

Ngư phường nông nghiệp đẹp người đẹp duyên

Tiền nhân vị liễu oan khiên

Tham sân tam nghiệp liên miên tháng ngày

Nhờn quan thế hệ không hay

Minh đồ hoạ lạc tháng ngày nhuộm nhơ

Tâm chung hoả liệt không cờ

Mê mê sáng sáng trối vò chân tay

Chiêm bao mộng hiện đêm ngày

Báo cho mà biết cô rầy không dung

Thỉnh tu lễ sám tội căn

Thỉnh thánh hội đồng Cô Thoải ngự chơi

Thành tâm tiến bản văn mời

Tây Hồ Cô Thoải ngự vui tức thì

Văn phụ lục tiếp vãn

Xá bắc:

Tục truyền Lăng Bạc xưa kia

Có loài cửu vĩ hồ ly hại người

Mẫu truyền cô kíp vâng lời

Thần thông pháp vũ dẹp loài tà tinh

Trừ yêu yêu hiện nguyên hình

Rõ ràng cửu vĩ hồ tinh khác thường

Dẹp loài yêu quái đã tan

Dạy dân xe chỉ kết làm thủ công

Chỉ ngũ sắc kết làm vòng

Nhớ tết Đoan ngọ đề phòng yêu ma

Nhân dân từ trẻ chí già

Kết quả cầu quả khế quạt hoa năm màu

Kết nhện kết túi tàng sâu

Khánh vòng quả lựu rượu bầu túi thơ

Chỉ ngũ sắc trời yêu tà

Ấy là tục lệ Cô Ba Tây Hồ

Hương thơm hoa ngát lễ nghi

Kim ngân sớ điệp tiến về các cung

Lễ riêng một chiếc thuyền rồng

Lãng hoa cô quẩy thung dung xa gần

Tây Hồ, Tứ Tổng, Nhật Tân

Ruộng xanh hoa ngát hương xuân trẻ già

Bốn phương thiện tín gần xa

Rủ nhau hội Mẫu tháng ba tìm về

Nghe văn cảnh tỉnh sớm khuya

Tiếng chuông phụ Mẫu vọng về quê hương...

Văn Cô Bơ chèo đò (Bản 1)

Đêm qua chớp bể mưa dông

Nhác trông đã thấy thuyền rồng bơi xa

Phách nhất cô bẻ lái ra

Phách nhì giậm nhịp phách ba reo hò

Lên tiếng dô khoan (khoan khoan dô khoan)

Phách rằng phách nhất

Cô bẻ lái ra

Phách nhì giậm nhịp

Phách ba reo hò

Cô bơ chèo đò

Chèo năm ba mái

Không sai mái nào

Chèo đi các lạch

Sang sông hải hà

Tới đầu Cờn Môn

Tứ vị vua bà

Cắm sào đỗ lại

Xướng ca ba ngày

Lệnh thánh cô truyền

Khắp hết đông tây

Hoàn sinh cải tử

Ngày ngày ai đang

Cô lại chèo sang

Chèo vô Quán Cháo

Tới tỉnh Ninh bình

Vô chùa Non Nước

Lễ phật tụng kinh
Chèo về đền chính
Nhận đồng chằm lính
Chèo tới Giáp Ba
Chèo khắp hải hà
Chèo về Vân Cát
Chuông kêu đàn hát
Lễ vật xướng ca
Tháng ba hội Mẫu
Tới ngã tư Gôi
Lễ Mẫu đã rồi
Tới cây đa bóng
Cô chèo cho chóng
Tới phủ công đồng
Cô đứng cô trông
Sang đền Lục vị
Cô ngồi cô nghỉ
Lên chùa Thiên Hương
Lễ phật mười phương
Sang đền Mẫu Thượng
Cô chèo trở xuống
về Phủ Đức Vua

Khắp cả đền chùa

Về chơi lãng mẫu

Mặt trời gác sậu

Băng thú hằng hà

Ban công tiếp lộc

Ngày nay xe giá

Về đồng chèo chơi

Rằng thuyền rằng thuyền

Tới bến cô ơi

Xin cô Lễ Mẫu

Bỏ cầu noi lên đền

Văn Cô Bơ Chèo Đò (Bản 2)

Thuyền lan rước Mẫu qua sông

Độ muôn dân trăm họ thoát vòng gian nan

Nổi tiếng hò khoan (*khoan khoan dô khoan*)

Chân bước xuống thuyền (*khoan khoan hò khoan*)

Chèo mở lái ra (*khoan khoan dô khoan*)

Hàn Thác chèo ra

Về Phủ Giáp Ba

Chèo về đền chính

Chèo ra Công Đồng

Chèo về Phủ Bổng

Cho tới đền Gôi

Tới nơi đền Lộ

Đền Dâm, đền Sở

Tới Ninh Xá từ

Đại lộ Đức Ông

Cô Bơ vui chơi

Đứng mũi thuyền rồng

Yêu mến thanh đồng

Lễ vật dâng hoa

Cô lại chèo ra

Về đền Cây Quế

Qua cửa Xích Đằng

Về đền Lảnh Giang

Bái yết Quan Đệ Tam

Rồi ngược dòng sông

Tới chùa Bồ Đề

Ghé qua đền Ghềnh

Chầu đức Mẫu Thoải

Lại đến đền Châu

Chầu Đệ Tứ Khâm Sai

Qua cửa đền Rừng

Đền Rừng, đền Núi

Qua đền Cửa Sông

Yên Định, Thái Mỹ

Chèo về đền đây

Tới phủ tới đền

Đền xinh cảnh lịch

Bốn mùa phong quang

Thuyền rằng thuyền ai

Lơ lửng bên giang

Thuyền Cô Bơ Thoải

Rước Mẫu sang đền này

Tới bến cô ơi

Xin cô gác mái chèo bơi cô lên đền

Văn Cô Bơ Chèo Đò (Bản 3)

Nguyệt lạc ô đề sương mãn thiên

Giang phong ngư hỏa đối sầu mien

Cô Tô thành ngoại Hàn Sơn Tự

Dạ bán chung thanh đảo khách thuyền

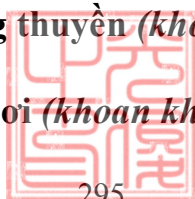
Thuyền ai đỗ bến Cô Tô

Nửa đêm vang tiếng chuông chùa Hàn Sơn

Nổi tiếng hò khoan (*khoan khoan dô khoan*)

Cô bước xuống thuyền (*khoan khoan hò khoan*)

Phách nhất cô ơi (*khoan khoan dô khoan*)

Phách nhì giậm nhịp
Phách ba cầm chèo
Ghềnh đá cheo leo
Non xanh nước biếc
Phong ba bão táp
Cầm vững tay chèo
Vượt bể chèo ra
Ở trên không trung
Vũ trụ ngân hà
Dưới chân mây bạc
Sáng lòa bóng gương
Cá lượn từng đàn
Trắng xanh đen đỏ
Tôm vàng nhớn nhợ
Gió mát trăng thanh
Bể lái khoan hò
Thuyền cô Bơ Thoải
Chèo đua về đền
Bắt lái sang ngang
Chèo sang bên đền
Tới bến còn ơ
Xin cô gác mái chèo bơi lên đền

Văn Cô Bơ Chèo Đò (Bản 4)

Đò ai cấm ở bến sông

Đò Cô chở các thanh đồng vân du

Nổi tiếng hò khoan (*khoan khoan dô khoan*)

Chân bước xuống thuyền (*khoan khoan hò khoan*)

Phách nhất cô ơi (*khoan khoan dô khoan*)

Phách nhì giậm nhịp

Phách ba cầm chèo

Xin cô mở lái ra

Hàn Thác chèo ra

Qua đền Phong Mực

Bên kia Cô Tám Chè

Núi cùng khe

Nhấp nhô cá bạc

Dăm ba mái nũa

Đỏ điều rực rỡ

Vận áo trắng hoa

Miệng lại cười duyên

Dâng câu vạm tuế

Mười hai cửa bể

Cô đã vân du

Kìa một mình Cô

Lên thác xuống ghềnh

Khắp hết mọi nơi

Cô đà vân du

Góc bể chân trời

Thông mây cuổi gió

Cứu người trần gian

Bắt lái chèo về

Tới bản đền đây

Tới bến cô ơi

Xin cô gác mái chèo bơi lên đền

VĂN THỈNH CÔ TƯ

Cô tư chơi cảnh tùng lâm

Dạ nọ âm thầm chúa nhớ cô thay

Cô còn chơi đông chơi tây

Canh khuya tử lạnh canh chầy đợi trông

Thỉnh cô loan giá ngự đồng

Gấm đưa hương xạ vóc rồng thêu tay

Sênh tre đàn lư vui thay

Trông ra bát ngát kìa cây nọ rừng

.....

Ai lên tứ tổng tây hồ

Hỏi thăm cho tới miếu thờ Cô Tư

.....

VĂN CÔ NĂM

Cô Năm trên động Suối Lân

Xe loan thánh giá đăng vân ngự về

Chơi sơn khê ngàn xanh núi cấm

Ngự tính tình đàn đọc ca ngâm

Vui về thú cảnh Suối Lân

Hoa chen cảnh biếc mây vắn đỉnh cao

Động Sơn trang ra vào sớm tối

Suối Lân Ngàn giá ngự thanh thoi

Trong rừng dưới suối trên đồi

Thông reo trúc hóa thú vui hữu tình

Thổ mừng các chúng sơn tinh

Thỉnh Cô chắc giảng anh linh đàn tràng

Cơm lam thịt thính trà ngàn

Khế chua sung chát trầu vàng cau non

Suối Lân khuya sớm ra vào

Chim kêu vượn hót xôn xao đùa cười

Suối Lân cảnh thú trên ngàn

Có dòng sông Hóa vắt ngang cửa đền

Ai lên đến tỉnh Lạng Sơn

Qua dòng sông Hóa vào đền cô Năm

Quyền cô cai quản Suối Lân

Một tòa chính điện xa gần nức danh

Đền thờ nào khác bức tranh

Dưới suối nước chảy, trên cành cây cao

Đền thờ như thể động đào

Bốn mùa đồng tử ra vào dâng hương

Cô Năm cốt cách phi phương

Trâm cài lược dắt , soi gương chải đầu

Long lanh mắt phượng tựa sao

Thần thông diệu trí biết bao quyền hành

Lê triều tích cũ sử xanh

Cô Năm công chúa rành rành oai linh

Nửa đêm cô mới hiện hình

Suối Lân soi bóng tươi xinh dáng hình

Về đồng cô mặc áo xanh

Nón buồm túi vóc thanh thanh hoa cài

Rườm rà cô vấn tóc mai

Chít khăn củ ấu chân hài cánh tiên

Cô Năm ứng hiện tự nhiên

Ban cho nước suối bệnh liền khỏi ngay

Suối Lân cô ngự thiêng thay

Sơn lâm vui thú tháng ngày rong chơi

Thanh nhàn dạo khắp mọi nơi
Đồng Đăng Hữu Lũng thanh thoi đi về
Có khi cô ngự Thất Khê
Công Đồng Bắc Lệ lại về Suối Lân
Tiên cô mới thử lòng trần
Ai mà biết đến muôn phần tốt tươi
Còn ai bốn cột trêu cười
Lá han cô xát cho người hay ra
Sám hối cô sẽ truyền tha
Bây giờ mới biết cô đà anh linh
Phép cô thưởng phạt nghiêm minh
Có công cô thưởng tội hình không tha
Cô truyền sơn động các tòa
Thổ Mường các bản đàn ca vang lừng
Đầu sông cho đến cửa rừng
Ngàn mǎng, nương sǎn đến từng đồi sim
Ai mà bảy nổi ba chìm
Cô thương lại để trong tâm trong lòng
Còn ai vất vả long đong
Có cô Năm Suối chắm đồng làm tôi
Hoa tươi cô hái trên đồi
Ban cho các ghé muôn người nhất tâm

Người thời có phúc có phần

Có lòng cô sẽ bắc cân cho đều

Hội vui dâng bản văn châu

Thanh bông hoa quả đảo cầu cô Năm

Cô về ngự cảnh Suối Lân

Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

VĂN CÔ SÁU

Đệ tử con dâng bài văn tấu

Cung thỉnh mời cô Sáu sơn trang

Đền thờ lập ở trên ngàn

Lô xô đá mọc ngổ ngang mấy tầng

Nước suối chảy rì rầm róc rách

Cá lượn mình luồn lách dưới khe

Đền cô cây mọc xum xuê

Lối lên sông Hoá lối về Suối Ngang

Cảnh Chín Tư trên ngàn lồng lộng

Lục Cung Từ thượng đẳng tối linh

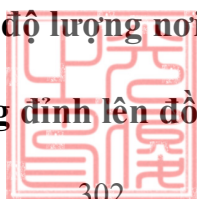
Cnàg thêm nức tiếng thơm danh

Trừ tà trị bệnh cứu sinh cho đời

Tiên cô Sáu vâng lời Mẫu Thượng

Hải thuốc tiên độ lượng nơi nơi

Nón xanh đủng đỉnh lên đời

Chân quần xà cạp chiếc gửi trên vai
Thật ưá ngấm đôi tay vòng bạc
Thẳng đường ngôi mườn mượt tóc mây
Da ngà vẽ ngọc hây hây
Môi trầu cắn chỉ vẽ đầy khuôn trắng
Nở nụ cười hàm răng rung rúc
Má hây hây sức nức hương bay
Áo lam ngấn vạt rộng tay
Long lanh đáy nước tóc mây hoa cài
Bước khoan thai lên hầu Mẫu Thượng
Sớ trạng dâng kính ngưỡng Tam Toà
Mẫu yêu cô Sáu nét na
Độ cho đệ tử gần xa yên lành
Tĩnh đàn hanh trên đời có một
Kẻ gian tà nhất mực không tha
Thư phù luyện ấn canh ba
Canh tư đốt đuốc vào ra cửa rừng
Cất tiếng hú khắp rừng im bật
Rước Mẫu hoa rắc hang sâu
Mẫu sai cô Sáu theo hầu
Tay cầm nhánh quạt đứng hầu một bên
Đức Mẫu Thượng chỉ lên đỉnh núi

Cô vâng lời vượt suối băng ngàn
Tới đâu cầm thú reo vang
Voi quỳ hổ phục bên đàng cô đi
Tiếng tử quy bên đồi gọi bạn
Gà gáy rừng gọi sáng năm canh
Hái hoa trẩy quả vìn cảnh
Hái tài hái lộc lấy danh cho đồng
Trốn hiên mai cảnh hồng thấp thoáng
Cô Sáu Ngàn đã đáng Mẫu yêu
Đêm ngày khăn túi nâng niu
Phấn son trang điểm dập dìu vào ra
Chúa tiên trâm giắt hài hoa
Tay đàn miệng đọc xướng ca dịu dàng
Tóc mây mườn mượt vấn ngang
Chân đi dịu dàng yếu điệu nét na
Vui về trăm thức bông hoa
Chân chim bóng cá giang khô hữu tình
Vui về tiếng thổ tiếng kinh
Giọng mừng giọng mán xinh xinh dịu dàng
Danh tiếng đồn cô sáu khôn ngoan
Thần thông cô học sơn trang phép nhà
Đường về hữu lũng bao xa

Thanh sơn thủy tú vào ra tháng ngày
Lầu hồng phủ tía đông tây
Có phen nường gió cưới mây bay về
Động Đình bát hải thủy tề
Chiếc thoa cô sáu chèo về khoan khoan
Bát muôn lá ngọc cành vàng
Nam thanh nữ tú đắm đang chấm đồng
Kén người má phấn lưng ong
Nỗi nhâm cô quả hình dong võ vàng
Mẫu sai cô cứu bệnh trần gian
Bệnh nào cũng khỏi bình an tức thì
Khỏi rồi cô chả lấy chi
Lấy một quả núi cùng thì chiếc thoa
Núi thời có cả thú vui
Có hoa có cỏ có người sơn trang
Thoi thời sắp đặt gọn gàng
Cô về tiên mẫu sơn trang cửa rừng
Tiên cô gốc tích người nùng
Danh thơm lừng lẫy khắp vùng Chín Tư
Thỉnh cô trắc giáng linh từ
Khuông phù đệ tử thiên thu thọ trường
VĂN THỈNH CÔ BẢY

Thỉnh mời cô Bảy Tiên La

Đêm ngày hầu cận bờ tào Mẫu Vương

Dung nghi cốt cách lạ thường

Tuyết thua da trắng mây nhường tóc xanh

hoặc là

Thỉnh mời Cô Bảy Tiên La

Thái Nguyên, Mỏ Bạch vào ra sớm chiều

hoặc

Trên ngàn trùng gió nam hây hẩy

Cung thỉnh mời Cô Bảy Kim Giao

VĂN CÔ TÁM

Trên Ba Bông dưới lại Thác Hàn,

Ai lên Phong Mục lại sang đòi chè

Đền thờ trưởng rủ màn che

Có tiên cô tám hái chè trên non

Lắng nghe chim hót véo von

Có tiên cô tám hái chè non trên ngàn

Lá chè làm thuốc làm thang

búp chè trị bệnh trần gian cô cứu người

Khô cần cô lại cho tươi

Tay cô vun xới cho đời nở hoa

Đầu non thả lặn ác tà

Lẳng hoa cô quẩy đường xa đi về
Gập ghềnh trăm suối ngàn khe
Thác Hàn ,Phong Mục lối về Đền Cô
Đồi Chè ,cây thị nhấp nhô
Lối sang Cẩm Thủy lối vô Đò lèn
Minh Tân phố Đò Lèn tên đặt
Phủ Hà Trung là đất Thanh hoa
Có Cô Tám Thượng hay là
Nơi gần kính trọng nơi xa lai hàng
Chốn đền Hàn cô vào khâm mệnh
Mẫu ban quyền cô được quản cai
Vào ra áo thắm thơ bài
Tay đeo vòng bạc chân hài thêu hoa
Cô cất giọng mừng giọng mán reo ca
Lúu lô giọng thổ ngân nga giọng mèo
Rừng già ,nước chảy suối reo
Cây xanh rẽ lối ,đường đèo quanh co
Bốn màu ngoạn cảnh ngao du
Khi chơi Thiên Bản,Đông Phù,Giáp Ba
Có phen Cô nhớ quê nhà
Đò lèn Phong Mục thượng tòa quỳ tâu
Ngự thuyền rồng dạo chơi thủy đạo

**Dua tiếng hò tiếng sáo xênh xang
Khi vui bắt bướm gảy đàn
Mặt trời đương lặn nắng vàng nhạt phai
Bên mình túi vóc dao quai
Lược cài trâm giắt tóc mai dịu dàng
Thỉnh cô chứng giáng đàn tràng
Khuông phù đệ tử an khang thọ trường**

VĂN CÔ CHÍN

(Bản 1)

**Nguyên xưa giá ngự đền Sòng
Quyền cai cửu tỉnh hầu trong bờ tào
Cây sung cô lấy làm nhà
Cây doi làm cửa trông ra ngoài đền
Thanh Hoa cảnh lạ vô biên
Đời vua Minh Mệnh lập đền thờ ngay
Mẫu thời ngự chín tầng mây
Cô nay mắc võng ngự rầy cây sung
Âm dương có mạch giao thông
Chín mươi chín giếng công đồng chảy ra
Đền thờ đùng cái vô qua
Lối vào Thanh Hóa lối ra Ninh Bình
Đôi ngang sơn thủy hữu tình**

Đôi bên Long hổ đua tranh châu vào
Vốn xưa cô ngự Thiên Tào
Bởi sa chén ngọc cung cao đế đình
Cho nên cô mới giáng sinh
Tuổi vừa tám chín gia hình còn thơ
Trần gian uốn lượn đong đưa
Ai mà không biết tình cô khó chiều
Có khi cô ngự cây kiêu
Ai đi đến đấy ra điều đơn sai
Cô về tâu mẫu thiên đài
Thu giam hồn phách bỏ ngoài giang tân
Làm cho mê mẩn tâm thần
Làm cho chuyển động tấm thân mơ màng
Biết ra phải đến kêu van
Cô tha thời được bình an lại lành
Tiên cô có phép tàng hình
Sai năm quan tướng lồi đình ở trong
Phép cô lục trí thần thông
Cô ảnh đầu đồng xem bói được minh
Ai mà lễ bái tâm thành
Việc gì cô cũng chứng minh phán truyền
Dù ai tiến cúng về đền

Mùi hương thấu đến tự nhiên cô về
Hương xông thơm ngát bốn bề
Ngự đồng truyền phán việc gì chẳng sai
Ai mà xem bói cầu tài
Cùng trong gia sự chẳng sai chút nào
Âm dương phân mộ thấp cao
Cô nay soi xét việc nào chẳng sai
Phép cô linh ứng đại tài
Tam tòa lục bộ khâm sai động đình
Dù ai đổi số nhân sinh
Tuy rằng chữ thập cải hình chữ thiên
Phúc cho vô lượng vô biên
Sai năm quan tướng về miền cây thông
Có khi cô hiện thung dung
Dạo chơi khắp hết đàng trong đàng ngoài
Khi cô ngự cảnh bỗng lai
Giả người thực nữ trêu người tình nhân
Cát đặng duyên hợp tấn tần
Dong chơi khắp hết hải thần ngao du
Khi về cực lạc tây cù
Phủ Nghĩa cho đến Đông phù giáp ba
Phủ Giấy chốn ấy bao xa

Lên tàu xuống rộng vào ra vện mười

Có khi biến hiện ra ngườì

Thảnh thơi cô lại ngự đôi cây thông

Đàng ngoài cho chí đàng trong

Ai mà biết đến cô Sông độ cho

Làm tôi đệ tử thánh cô

Dâng văn sự tích thỉnh cô giúp đền

Bản 2:

Gió thu thoảng ngát hương lan

Trăng soi chín giếng nước vàng long lanh

Thanh hoa sơn thuỷ hữu tình

Có cô Chín Giếng anh linh khác thường

Xinh thời hầu cận Mẫu Vương

Dọn hàng quán mát âm dương núi Sông

Cầm đàn luyện khúc năm cung

Gọi hồn non nước dục lòng thế nhân

Cung thương gió Sở mây Tần

Hồ cầm vọng nguyệt hoa xuân mĩ cười

Sự lòng cố quốc đầy vơi

Sông thu nước chảy thuyền xuôi ngược dòng

Xế chiều sương tản tuyết đông

Cóng hồ tạm biệt tạ lòng quân vương

Lú lo chim én gọi đàn
Ủ ơ tiếng vượn gọi con canh trường
Sáng trời gà gáy tan sương
Còn vang khúc nhạc canh trường đầy vơi
Tuy rằng theo Mẫu về trời
Anh linh xuất hiện núi đồi Thanh Hoa
Cây sung cô lấy làm nhà
Cây lan cổ thụ lắm hoa nhiều cành
Đền cô sơn thủy hữu tình
Đôi bên long hổ đua tranh châu vào
Minh đường tự thủy hợp giao
Cây si cô mắc võng đào hoạ ca
Tháng hai nô nức gần xa
Rước vào Ba Dội rước ra đền Sòng
Âm dương đôi mạch giao thông
Chín mươi chín giếng công đồng chảy ra
Giữa đường chính sứ người qua
Trắng thanh gió mát hiện ra bán hàng
Ninh Bình,Thanh Hoá,Nghệ An
Kẻ vô cầu tự rước chân nhang về thờ
Lòng người như nước mùa thu
Thắm nhuận cây cỏ bốn mùa tốt xanh

Tay tiên rửa lá vin cành
Hoa tươi quả chín để dành đời sau
Chân cô lả bước tới đâu
Mở đường nhân nghĩa bắc cầu vinh hoa
Nón buồm vai quẩy lãng hoa
Khi vào xứ Huế khi ra Bắc thành
Bóng hồng đứng đỉnh non xanh
Trăng in đáy nước long lanh suối vàng
Gót tiên dong duỗi dặm ngàn
Hoa phô sắc tím lục lam da trời
Lòng trần đục lấm ai ơi
Vô duyên hồ dễ mấy người gặp tiên
Vì dân đã nặng lời nguyên
Bể sâu chưa cạn cội tiên chưa về
Cô vân ẩm đạm chiều hè
Muôn dân thành thị thôn quê ơn người
Anh hùng nữ kiệt ai ơi
Linh uy quét sạch bầu trời sáng trong
Hong dương rực rỡ tây đông
Trăng sao vắng vặc bể trong muôn đời
Thắp hương khấn nguyện Phật Trời
Nôm ra kính chúc mấy lời văn ca

Cô về trặc giăng điện toà

Đem nước chín giếng ban ra mọi người

Lòng trần đã rửa sạch rồi

Tu nhân tích đức muôn đời hiển vinh

(Bản 3)

Chim kêu vượn hót trên ngàn

Dưới khe cá bạc cá vàng châu lên

Tam thai ngũ nhạc án tiền

Trăng thanh gió mát quần tiên hội đồng.

Khi vui ngự chiếc xe rồng

Lúc buồn gảy khúc đàn thông,tỳ bà

Ngự đồng yển vũ,oanh ca

Khoan thai cô lại về tòa sơn trang.

Rong chơi mười tám cửa ngàn

Tam thập lục động sơn trang phép mầu

Trở về Quán Cháo,Đền Dâu

Danh lam cổ tích một bầu cảnh tiên.

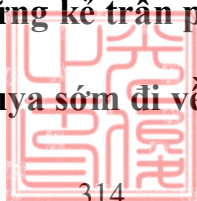
Cửu Tỉnh,Mẫu đã ban truyền

Quyền cô chấp chính khắp miền trần gian.

Dầu ai hữu sự kêu van

Cô thương những kẻ trần phàm u mê.

Những khi khuya sớm đi về

Thập phương tiến bái cô xóa đi lỗi lầm.
Ai mà ngạo ngược cường hung
Coi thường cô Chín đèn Sòng không thiêng.
Hành cho diên đảo, đảo diên
Trăm muôn thứ bệnh liên miên tháng ngày.
Giận ai cô đã ra tay
Làm cho đau ốm hện ngày mạng vong
Làm cho bệnh ộp vào trong
Cơm ăn chẳng được khiến lòng đầy vơi
Khi lạnh lúc toát mồ hôi
Đập đầu lạy đất bái trời mà kêu
Tìm cô cầu đảo bái kiêu
Cô về phán bảo những điều nhỏ to
Cô thương chỉ bảo dặn dò
Nước tiên chín giếng cô cho lại lành.
Tiếng đồn cô Chín anh linh
Trong Nam, ngoài Bắc phụng tình làm tôi
Tiên dù lánh hạc về trời
Hồn thiêng vẫn ở lòng người thế gian

Bản 4

Bóng gương nga soi miền Nam Việt

Gặp bạn hiền ai biết rằng ai
Có tiên than nữ đàn đài
Quản cai chín giếng nơi ngoài Sông Sơn
So bề tài sắc ai hơn
Hoa ghen mặt ngọc liễu hờn mày châu
Cung tiên giá ngự long lâu
Sửa sang xiêm áo về châu Mẫu Vương
Cảnh tiên thú vị lạ nường
Cô đà dạo khắp bốn phương xa gần
Phép cô giá vũ đăng vân
Cứu người ngoài Bắc hiển thần cõi nam
Dấu thiêng cô để trong am
Cây si đánh dấu ngàn năm thành chồi
Nền son liệt truyện hắc hoi
Ngũ hành bát quái luân hồi Đồ Thư
Phép cô biến hiện thần cơ
Nhờ ơn Quốc Mẫu đã dư thể thần
Tiên cô cứu trợ người trần
Ai hay nhũ bảo ,biết thân giữ gìn
Vâng lời Mẫu nhũ cô lên
Nhờ tay tạo hóa được lên Châu Trần
Muôn nhờ gặp chốn thanh tân

Nhường xa bạn học nhường gần bạn tiên
Ba trăng đã ước mười nguyên
Miếu thờ cô lập thạch bàn cây si
Sòng Sơn rừng suối đi về
Một màu hương lửa bốn mùa gió trắng
Thanh tân lịch sự nào bằng
Lấy cây làm tán lấy trăng làm đèn
Thiếu cổ thụ cam toàn
Một màu hương khói bốn bên suối rừng đàn thông
Phách trúc vang lừng
Chim dâng quả cúng vượn dâng hoa hầu
Tiếng đồn khắp hết đâu đâu
Kẻ xin phép lạ người cầu bùa thiêng
Nén hương bát nước khăn nguyên
Lễ kêu cô chín trình lên bờ tòa
Tàn nhang nước thả ban ra
Uống vào bệnh đỡ ngay đà bình yên
Xin cô chắc giáng điện tiên
Cây si giếng nước là nền dấu xưa
Đồng cô hương khói phụng thờ
Mấy người đã dễ được nhờ lộc vinh
Trần gian lễ bạc tâm thành

Cô lên thượng tấu thiên đình thánh cung
Tai trừ lộc hưởng thiên chung
Bát thiên thụ hưởng thiên xuân thọ trường
múa quạt:

Quạt tàu ba sáu nan xương

Cô cầm tới quạt cô thương thanh đồng

Quạt xanh quạt trắng quạt hồng

Quạt trắng dưới thoải quạt hồng trên thiên

Đôi tay múa lượn cánh tiên

Lầu lầu thu nguyệt thượng thiên trên trời

Cánh tiên bay bổng tuyệt vời

Nhác trông tựa thể giáng người tiên nga

Quạt cho gió lộng sơn hà

Quạt cho nam nữ trẻ già vui tươi

Quạt cho chim hót hoa cười

Quạt cho mát rượi lòng người thế gian

Quạt cho sóng lặng bể an

Trăng sao sáng tỏ xua tan mây mờ

Trần gian căn số phải thờ

Chưa ra hầu hạ còn cơ còn đây

Tưởng rằng thẹn gió e mây

Ai ngờ phút nhớ phút khuấy chẳng ngờ

Khi vui múa quạt múa cờ

Múa quạt tiến mẫu múa cờ tiến vua

Dệt gấm thêu hoa:

Đền thờ khung cửu bằng vàng

Thoi ngà nạm ngọc thừa nhàn thêu hoa

Về đồng xe chỉ luôn sa

Chỉ thêu ánh tuyết kim sa ánh vàng

Mũi kim (thêu) đưa xuống nhẹ nhàng

Đưa lên khéo léo đảm đang thay là

Cô thêu thỏ lặn ác tà

Thêu non thêu nước thêu hoa thêu người

Tiểu phu kiếm củi trên đồi

Sóng cồn mặt nước cá bơi giữa dòng

Cô thêu mây áng mây hồng

Thêu nàng chức nữ ngự cung Quảng Hàn

Tay tiên dệt lụa thêu loan

Cát hồng tiên nữ tòa vàng vua cha

VĂN THỈNH CÔ MƯỜI

Cô Mười Đồng Mỏ Chi Lăng

Cờ thần kiếm bạc cứu dân phù đời

Dâng nhang tôn hiệu Cô Mười

Mỏ Ba chón ấy cô là người thần tiên

VĂN CÔ BÉ

Bản 1

Văn Cô Bé Thượng Ngàn

Riêng một thú trên ngàn thiếu lĩnh

Đỉnh non bông một cảnh sơn trang

Xinh thay thời thú trên ngàn

Bầu Trời cảnh Phật phong quang bốn mùa

Trên bát ngát trăm hoa đua nở

Dưới cảnh rừng bầy thú dạo chơi

Chim bay chấp chới mọi nơi

Cá theo dòng nước đua bơi vẫy vùng

Trên ngàn tùng gió rung lác đác

Đỉnh sườn non đá xếp cheo leo

Sông Thương nước chảy trong veo

Người xuôi kẻ ngược hò reo vang lừng

Núi xếp núi mấy tầng cao thấp

Cây chen cây tràn ngập màu xanh

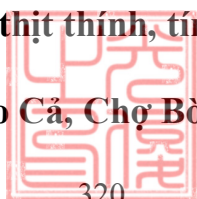
Càng nhìn đồi núi càng xinh

Hoa phô sắc thắm đua tranh mọi màu

Ngắm thích chí một bầu phong cảnh

Mùi cơm lam, thịt thính, tính ưa

Đồng Đăng, Ao Cả, Chợ Bờ

Sông Thao, sông Cả, sông Bờ, sông Dâu

Kìa Ngư phủ buông câu thả lưới

Nọ tiểu phu đồn củi rừng sâu

Bốn mùa gió mát trăng thâu

Non nhân nước trí một bầu cảnh tiên

Thú cảnh vật rừng sim ao cá

Sẵn mang giang, măng trúc, măng tre

Bạn Tiên đứng đỉnh ra về

Nón chiêng hài xảo lẳng huê ngạt ngào

Sớm Sông Lô, tối vào Tuần Hạc

Bạn Tiên ngồi đàn hát líu lo

Rượu tắm hiến đủ ba vò

Cơm lam, thịt thính, khế chua, măng vầu

Thoi độc mộc đua nhau bẻ lái

Vượt muôn trùng thác Cái ghềnh con

Ầm ầm nước chảy đá mòn

Xa nghe tiếng vượn ru con buồn rầu

Loài bách thú rủ nhau tìm đến

Vượt muôn trùng dâng tiến quả hoa

Lệnh truyền bạch tượng chín ngà

Tiên Cô giá ngự kèn loa xập xình

Ngự tính tình đàn thông phách trúc

Nhịp xênh ngô sáo trúc véo von
Xa nghe tiếng cú gọi hồn
Rừng thiêng nước độc đầu non hồ gằm
Loài cây cáo âm thâm lặng lẽ
Lũ gà rừng thường lệ điểm canh
Nửa đêm giờ Tý hiện hình
Áo chàm hoa thắm đai xanh mỹ miều
Giận hải xảo lưng đeo cung tiễn
Hú ba quân thẳng tiến rừng sâu
Lệnh truyền Mán mọi sơn đầu
Nghe Cô hạ lệnh rủ nhau mà về
Cho trấn khắp sơn khê rừng cấm
Các cửa rừng Bắc Năm sông Neo
Dù ai mắc bệnh hiểm nghèo
Tiên Cô phù chú bệnh đều tan không
Kẻ xuôi ngược dốc lòng thành kính
Nguyện đời đời hưng thịnh đề đa
Thỉnh Cô trắc giáng đền tào
Khuông phù đệ tử vinh hoa thọ trường.

Bản 2

Văn Cô Bé Đông Công

Nương xanh ngắt núi đôi hùng vĩ

**Đền Đông Cuông tú khí chung linh
Sông Thao thác đổ trướng hình
Đông Cuông cổ tích hữu tình danh lam
Tiên Cô Bé trên ngàn lừng lẫy
Đất Đông Cuông đã dậy thần oai
Trắng in mặt nước ghềnh ngai
Chênh vênh núi đá suối đòi bao la
Tiên Cô Bé vào ra hầu cận
Việc trong ngoài cần mẫn sớm trưa
Mẫu ban coi sóc các toà
Nhờ tay Cô Bé thông già thêm xanh
Giữa giờ tý hiện hình bẻ lái
Vượt lên ghềnh thác cái thác con
Thác Chèm bắt nhịp hò khoan
Phổ Lu Trái Hút lại sang Bảo Hà
Nón tu lơ lửng hoa đủng đỉnh
Đàn ngũ âm tang tính tình tang
Đêm thanh mặc vãng giữa ngàn
Bạn tiên hội hợp khúc đàn giao ca
Vòng bạch ngọc tay ngà uốn khúc
Quạt thanh phong áo lục xinh ghê
Đầy ngàn hoa quả xum xuê**

Mão đầu hái quả tiến về Đông Cuông
Ôn Cô Bé bản mừng thịnh thái
Đền Đông Cuông đức đại tối linh
Nhấp nhô cá lượn trước ghềnh
Giếng trong lâu mát xinh xinh khác thường
Vượn ru con trên ngàn rầu rĩ
Suối gảy đàn vắng vắng êm tai
Quy thần phục trước ghềnh ngai
Bầy chim bạch hạc bầy đôi đèn lồng
Giục canh tác gà rừng báo thức
Gọi hè về rạo rục tiếng ve
Mưa ngâu đóm lửa lập lòe
Tiếng kêu gõ mõ tiến về cô thôn
Thuyền xuôi ngược giương buồm bẻ lái
Đội ngư phường sớm tối buông câu
Trải bao nắng nỏ mưa dầu
Hoa đào đua nở về châu chúa tiên
Lệnh tiên nữ ban truyền các tướng
Cưỡi trên mình bạch tượng ra quân
Lệnh truyền các chúng sơn thần
Sơn trang tám tướng hộ dân trừ tà
Nghe hiệu lệnh kèn loa rạo rục

Nữ yêu tình khiếp phục thần oai
Ôn trên giáng phúc trừ tai
Dân nhờ phúc ấy núi đồi nở hoa.

Bản 3

Văn cô bé Sapa

Ai lên Mạn Ngược Sông Hồng

Lắng nghe tiếng hát ấm lòng thương du

Hát về mảnh đất hoang vu

Lăng Khay ,Lăng Khít ,Phố Lu Bảo Hà

Đường mòn vắng bóng người qua

Đầu non thác đổ xa xa hỏ gầm

Tiếng Khèn vang vọng sơn lâm

nhà sàn vách lú mưa rầm sapa

Xuân về đồi núi nở hoa

hoa sim tím biếc hoa lan đợi chờ

Sa Pa xứ sở sương mờ

Đỉnh non cao ngất vi vu gió gào

Người Mèo người Thổ người Dao

Mây che sườn núi ào ào mưa rơi

Gọi chim bay lượn giữa trời

Gọi cá dưới nước đua bơi vẫy vùng

Về đồng đếm bước thung dung

Măng chua, mắc mật hương hừng lúa ngô

Người mèo người Mán, Lô Lô

Rủ nhau trẩy hội Bản Hồ, Tả Van

Tính cô đà ní đà nàng

Tay cô tô thấp hạt vàng cô đeo

Sơn lâm như nước thủy triều

Khi thăng khi giáng khi đầy khi vơi

Đố ai rẽ nước làm đôi

Mặt trăng sẻ nửa, mặt trời chia ba

thương đồng không ngại đường xa

Mưa rừng sắp chớp phong ba chẳng nề

Tiên cô về đền đây giá ngự

thoả nỗi lòng ấp ủ chờ mong

Hát lên vang vọng núi rừng

Cho chim về tổ cho đồng bên nhau

người đi trước đợi người theo sau

Đừng nên chia rẽ thêm sầu lòng cô

Ai xa xôi đừng gieo thêm sầu nhớ

Xuân về rồi đào nở cuối mùa đông

Đêm đen mờ ánh trời hồng

Cây xanh nhớ núi sông sâu nhớ thuyền

sông nhớ thuyền dò nghiêng bến ngã

cây nhớ rừng cành lá xốn xang
Dù ai ra bắc vào nam
đường xa chẳng quản gian nan ngại gì
Cô ngại gì đường xa cách trở
Giáng ngự đồng như hoa nở mùa xuân
Lệnh truyền các chúng sơn thần
Nghe cô hạ lệnh hộ dân trừ tà
Loài bách thú hổ hùm tê giác
Nghe lệnh cô truyền quỳ rạp bên non
Vượn dâng trái chín quả thơm
Cá vàng cá bạc châu lên trên ngàn
Động cô ngự phong lan đua nở
Đỉnh nhang trầm cô ngự đài sen
Phượng hoàng bách điệu ca vang
Rừng thông dìu dặt tiếng đàn tương tư
Nghe dìu dặt đàn thông phách trúc
Cô nhẹ nhàng múa lượn cầu mây
Thăng về Cốc Lếu hướng tây
Mường Luông họp chợ tháng ngày bán buôn
Bảo Hà Tuần Quán Đông Công
Danh Cô sáng tỏ bốn phương phụng thờ
Ỗ La xuất nhập Tam cô

Đông công Tuần Quán Bảo Hà miếu thiêng
Một bầu phong nguyệt vô biên
Nước non sơn cước mọi miền mọi hay
Chiều tà ác lặn non tây
Trăng in mặt nước cỏ cây tàn ngàn
Dạo chơi khắp hết xa gần
Mường Khương, Bát Xát mọi phần mọi xinh
Dạo chơi nước biếc non xanh
Lao Chải, Tà Phìn, Mường Hum ra vào
Bắc Hà phiên chợ non cao
Rượu ngô Bản Phố, hoa đào SaPa
Đường thẳng lối vào đền Mông Sến
Sang Bảo Hà lên đến Tân An
Hôm nay giáng lễ đàn tràng
Khuông phù đệ tử an khang thọ trường

Bản 4

Văn Cô Bé Suối Ngang
Ai lên tới Lạng Sơn châu thổ
Hỏi thăm đền Cô Bé nơi nao
Hỏi ra phố Vị đi vào
Non xanh mắc võng cây giao giữa rừng
Đồn vui nô nước tung bừng

Rủ nhau bái yết cửa rừng suối ngang
Suối trong nước bạc rừng vàng
non xanh dải bóng trắng ngàn thông reo
Đỉnh non thác dội lưng đèo
Có tiên cô bé sớm chiều vào ra
Suối Ngang chính quán quê nhà
Danh lam cổ tích một toà sơn trang
Trước lầu cây táo vắt ngang
Có đường dẫn tới bản làng đông vui
Ngô khoai lúa mạch sẵn đời
Tay cô giáo hoá cho đời ấm no
Nhân dân lập miếu lên thờ
Nhớ tiên cô bé ngàn xưa còn truyền
Non cao in dấu cờ tiên
trắng thanh gió mát đua thuyền chèo chơi
Mênh mông thuyền ngược bè xuôi
Khi chơi phố vị lúc sang đôi chè
ven rừng ven suối ven khe
Khi lên Đồng Mô khi về chín tư
Suối Lân , Quan Giám các toà
Khi lên xứ Lạng chơi chùa tam thanh
Chùa Tiên cho chí Chùa Thành

Kiệt Cùng cổ tích anh linh muôn đời
Đông Đăng hoa quả tốt tươi
Lên vùng biên giới dẹp loài xâm lăng
(cô cứu người vì nước vì dân)
Cô ghét người ăn nói lằng nhằng
Nói lời báng nhạo cô làm cho thần thờ
Cô làm cho nay ngẩn mai ngờ
Sớm thần chiều thờ biết phép cô chưa
Nguyên xưa cô giá ngự trên ngàn
có tiên cô bé trấn cửa rừng suối ngang
trước lầu rừng cấm trông sang
Có một cây táo vắt ngang cửa đền
Đêm thanh vắng xà châu hổ phục
Lúc thanh nhàn từng cúc trúc mai
Nhớ người nhớ cả rừng xanh
Nhớ cây táo ngọt nhớ cảnh vắt ngang
Người đi dưới ánh trăng ngàn
Lẳng hoa đủng đỉnh bên mình túi dao
Người ơi cỏ đón hoa chào
Người về, bách điệu sớm chiều ca vang
Tay khơi bể bạc rừng vàng
Đem cho trăm họ giàu sang đời đời

Thế gian ghi nhớ ơn người
Nhớ tiên cô bé miệng cười xinh xinh
Gà rừng điếm mỡ tưng kinh
Long châu hổ phục xà tinh khấu đầu
Hổ lang , bách điều quý đầu
Vượn dâng trái ngọt hồng đào ngát hương
Nghe lời đồng khấn cô thương
Cô đi tấu đối sơn trang các toà
Công Đồng Bắc lệ vào ra
Tiên cô hầu cận Mẫu bà Suối ngang
Lấy dây mắc võng giữa ngàn
Ai qua chạm võng cô làm khốn thay
Biết ra thời tới kêu ngay
Cô cho nước suối lá cây khỏi liền
Cứu người dở dãi dở điên
Hiếu thuận thảo hiền cô mới độ cho
Cô bảo rằng các ghế đừng lo
Lộc cô vô số trên kho thượng ngàn
Xin đừng nay nắng mai mưa .
Đừng như bấy Nhện giăng tơ mấy lần
Đền thờ cô rào rạt hoa tươi .
Dưới khe nước chảy , con cá bơi giữa dòng .

Cỏ cây bát ngát trùng trùng điệp điệp .
Ông Hồ gọi đàn gặm thét đêm thâu .
Tiếng chim rừng ríu rít gọi nhau .
Cô bé đứng ở bên lầu ngắm trăng .
Lầu Ngũ Phụng một mình cô chải chuốt .
Nước gương trong , giắt lược cài trâm
Cung thỉnh mời cô bé giáng lâm
Chúng tâm lễ vật chứng tâm cho thanh đồng

Bản 5

Văn cô bé Minh Lương
Vàng nhật nguyệt soi đường chính đạo
Lượng càn khôn xét kẻ ngay gian
Nhớ xưa Lang Quán-Tuyên Quang
Minh Lương lại có cô ngàn Thiên Y
Bầu tiên dược thần kỳ đầu số
Đoá phù dung đương độ tốt tươi
Thanh tân sắc nước hương trời
Đã trong hiếu kính lại ngoài cần chuyên
Đôi thung huyền ngày thường nâng giắc
Ví cho bằng vàng ngọc báu gia
Tảo tần nội trợ tề gia
Lên non hái thuốc về nhà luyện đan

Phù tiên được thần kì cứu thế
Đất Tuyên Quang già trẻ đội ơn
Ơn người như núi như non
Trọn đời giữ tấm lòng son vì đời
Bao cơn vận đổi sao đời
Cô lánh bụi trần về cõi hư không
Nhân dân kỉ niệm nhớ công
Minh Lương thú cảnh non bồng thiên thai
Tiên cô bé trấn miền Bắc Cối
kẻ ngược ngược xuôi qua lại cúc cung
Núi Giùm điệp điệp trùng trùng
Suối trong uốn khúc đôi thông rườm rà
Đêm thanh bỗng hiện ra bề lái
Mặt nước xanh thẳng lối tay chèo
tiếng cười khúc khích hò reo
Mảng cô xuôi ngược sớm chiều lênh dênh
vượt suối khe rừng tre rừng trúc
Cá bạc vàng uốn khúc long lanh
Minh Lương cảnh trí hữu tình
Tiên Cô chèo lái lênh dênh trước đền
mảng chở khách hữu duyên hữu phúc
Mảng chở người trong lúc gian nan

Mảng cô chở thuốc trên ngàn
Mảng cô cứu kẻ cơ hàn tai ương
Mảng chở khách lên đường chính đạo
Mảng chở người cảm mạo phong sương
Cứu người thoát khỏi tai ương
Độ người lên rẫy khai nương bắc cầu
Vai nặng trĩu gánh bầu tiên dược
Túi Hoa Đà luyện nước linh đan
Thảnh thơi gió núi mưa ngàn
Minh Lương chính trực cương thường hiếu trung
Giận những kẻ thoát lòng bội hứa
Giận những loài tà quỷ yêu ma
Thương người hiếu kính mẹ cha
Thương người vì nước vì nhà vì dân
Điểm sắc son kiệm cần liêm chính
Điểm tô cho nước Việt dài lâu
Lời cô ghi nhớ làm đầu
Cải tà quy chính để mau tốt lành
Tiên cô bé Minh Lương giáng thế
Lời cô như nước bể sáng soi
Dù cho vận đổi sao dời
Lời cô vẫn tỏ muôn đời chẳng phai

Gương cô để cho đời soi mãi
Chữ Minh Lương ghi lại sử xanh
Nhang thơm dải tấm lòng thành
thỉnh tiên cô bé ngàn xanh ngự về
Cô về xá lỗi xá mê
Non thiêng nước độc bốn bề rừng thông
Thỉnh cô trắc giáng từ trung
Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

Bản 6

Văn Cô Bé Hoà Bình

(bản này cũng được sử dụng hát trong giá hầu Châu Thác Bờ)

Ai lên cảnh đẹp Hoà Bình
Thác Bờ phong cảnh hữu tình biết bao
Dải sông Đà rì rào sóng vỗ
Cảnh núi rừng cây phủ màu xanh
Anh linh cô bé Hoà Bình
Thác Bờ cô ngự một mình trông coi
Sử Lê triều sáng soi nữ kiệt
Giặc bạo tàn phải khiếp uy linh
Chiếc thoi vượt thác một mình
Mênh mông sóng vỗ ăm tình nước non
Trăng khuyết thì trăng lại tròn

Người Mừng sống với nước non muôn đời

Cô cứu người bằng thoi Tam Bảo

Dắt dân bằng đuốc sáng thần tiên

Cô đi dáng điệu dịu hiền

Cong cong nét liễu cài trên sóng tuyền

Vẻ thanh tú hiện trên nền ngọc

Nét thu ba mái tóc vờn mây

Đoan trang vẻ mặt hây hây

Khăn xanh áo trắng vẽ đầy thần tiên

Mênh mông sóng nước hò khoan

Chơi voi tượng đá hiện lên giữa dòng

Đêm thanh vắng thuyền rồng cô ngự

Lá cờ thần thêu chữ vàng tươi

Mênh mang một dải khoan bơi

Chở quân chính nghĩa thoát nơi hiểm nghèo

Nước Đại Việt Lê Triều khai mở

Phong cô là liệt nữ anh hùng

Có công được tặng chữ chung

Có cô bé Thác được phong thể vàng

Từng vượt núi băng ngàn mở lối

Giúp dân lành sớm tối nên công

Bao năm đục núi khơi dòng

Dem dòng nước ngọt mát từng đôi nường

Bản 7

Văn Cô Bé Thạch Bàn

Bản văn Cô Bé thờ tại Đền Sinh, thôn Yên Mô ,Chí Linh, Hải Dương

(Vì lâu Cô Bé lập ở chốn thạch bàn nên được gọi là Cô Bé Thạch Bàn)

Trên lâm sơn ngàn trùng cao ngất

Đền Yên Mô cảnh vật phong quang

Dâng văn Cô Bé Thạch Bàn

Lương thời cát nhật giáng đàn chứng đây

Lầu Cô gió mát bóng cây

Tầng cao tầng thấp thang mây lưng chừng trời

Bốn mùa lễ bái đông vui

Người vô giải hạn, người thời tôn nhang

Anh linh đã có tiếng vang

Phép cô linh ứng Thạch bàn tối linh

Thú hữu tình dưới khe nước chảy

Đá xếp chồng cỏ mọc rêu in

Bên thời đôi mái đôi sim

Ríu ra ríu rít tiếng chim gọi bầy

Cô dạo chơi bên này Rừng Cầm

Dạo chơi chùa Đức Phật Côn Sơn

Băng ngàn vượt suối trèo non

Ghé sang Vạn kiếp chơi sông Lục Đầu
Có phen ngự về hầu Vương Mẫu
Cánh sứ hồng biểu tâu quỳ tâu
Có phen giá ngự thượng lầu
Bách gia trăm họ kêu cầu cửa Cô
Trần gian hương khói phụng thờ
Nhất tâm vạn tượng ơn nhờ phép thiêng
Đền Mẫu Sinh dẫu tiên cảnh vắng
Chốn thạch bàn danh thắng còn ghi
Cô cứu người chẳng lấy cái chi
Giàu thì một bó khó thì một nén nhang
Anh linh Cô Bé Thạch Bàn
Xin Cô trắc giáng trần gian độ trì
Nét nhu mì thanh tâm yếu diệu
Vẻ ngọc ngà nét liễu hài hoa
Anh linh hiển hách thay là
Đêm ngày hầu cận Thánh Bà Đền Mẫu Sinh
Nay đệ tử lòng thành bách bái
Giám xin cô tử cải hoá sinh
Thỉnh cô trắc giáng đàn đình
Khuông phù đệ tử khang ninh thọ trường

Bản 8

VĂN CÔ BÉ LỤC CUNG

(Cô Bé Chín Tư) - Phúc Yên

Thỉnh mời cô bé Lục Cung

Miệng cười huê nở lưng ong dịu dàng

Suối rừng Hữu Lũng sơn trang

Cảnh tiên giá ngự thạch bàn sơn khê

Rừng thiêng Bắc Lệ đi về

Lục Cung thượng đẳng biển đề tối linh

Bốn bề sơn thủy nhiễu quanh

Miếu thờ cô lập cảnh thanh dị kì

Sơn lâm dấu tích còn ghi

Vâng nhời Vương Mẫu thần nghi giáng trần

Giáng về trấn giữ Sơn Lâm

Thần thông hiển ứng xa gần biết danh

Vốn dòng dài các trâm anh

Quản cai sơn cước rừng xanh đại ngàn

Quản cai Bắc Lệ Suối Ngang

Chín Tư, Hữu Lũng Thượng ngàn sơn trung

Vốn xưa hầu Mế Lục Cung

Nức danh cô bé khắp vùng Chín Tư

Sơn Lâm Lục Cung Linh Từ

Long bàn hồ cứ đền thờ tối linh

Có phen biến tướng hiện hình
Hiện ra người mán người kinh đi rừng
Trần gian không biết hãi hùng
Hỏi ra mới biết Người Nùng Chín Tư
Đồng bằng cho tới thượng du
Cường hung bạo ngược khảo trừ không tha
Hồ ly quỷ mị yêu ma
Dây rừng dăng lưới khó đà thoát thân
Phép màu bảo hộ sơn dân
Cưỡi trên bạch tượng hiện thần ra uy
Miếu thờ hương khói lễ nghi
Kim ngân sớ điệp tiến về các cung
Tiên cô hóa phép thần thông
Đẳng vân giá vũ thượng đồng lên chơi
Miếu thờ Cô ngự thanh thai
Suối Ngang, Phố Vị mọi nơi ra vào
Bầu trời sơn thủy tiêu dao
Khi chơi Bắc Lệ lúc vào Voi Xô
Có phen chơi cảnh Ngũ Hồ
Lên đền Tả Phủ, chơi Chùa Tam Thanh
Núi rừng cây phủ màu xanh
Sông Thương nước chảy uốn quanh sườn đồi

Kì Cùng nước chẳng chảy xuôi
Rừng xanh tỏa bóng núi đồi bao la
Chín Tư nơi ấy quê nhà
Có phen lên núi hái trà ngắm trăng
Tiều phu kiếm củi đào măng
Củ mài củ sắn củ năng trên rừng
Cây cao chẳng quản gió rung
Có tiên cô Bé người Nùng độ cho
Khuông phù hương bản ẩm no
Phong hòa vũ thuận bốn mùa hanh thông
Ban tài tiếp lộc cho đồng
Cô về tấu đối Lục Cung Thánh Bà
Cứu người khắp hết gần xa
Thần phù ban phép bệnh ã tan không
Oai linh hiển hách lạ lùng
Cưỡi mây nương gió thần thông nhiệm màu
Bốn phương hiệu đạo kêu cầu
Cửa đền cây thị dựng lâu trông ra
Thông reo vượn hót chim ca
Xuân về hạ đến muôn hoa đua màu
Nhất tâm thành kính cúi đầu
Tiên cô gia hộ sở cầu tòng tâm

Thỉnh mời Phật giảng lưu ân

Tiên Cô lưu phúc thiên xuân thọ trường

Bản 9 : Văn Cô Bé Thượng

Xinh thay thời thú Cô Ngàn

Cô đi trải hội sơn trang mới về

Rung rinh rẽ mái tóc thề

Khi chơi miền ngược lúc về miền xuôi

Đôi non bướm lượn hoa cười

Rừng xanh hiện xuống cứu người trần gian

Sơn lâm dọn quán bán hàng

Đồng nhang lính thánh vào hàng hội mua

Hàng Cô hàng chát hàng chua

Hàng cay hàng đắng ai mua thì vào

Hàng Cô chẳng đáng là bao

Đắng cay ngoài lưỡi ngọt ngào trong tâm

Hàng cô hoa cỏ sơn lâm

Củ mài rau sắng cúc tần chi chi

Hàng Cô chẳng thiếu thức gì

Trái chanh trái ớt cùng thì quả dưa

Hỏi rằng như thế đủ chưa

Hay là chưa đủ vì chưa có đào

Ngàn xanh hái mạn hái đào

Sơn lâm cảnh đẹp cô vào hái sung
Non cao nước biếc ngàn trùng
Cô lên trên đất Mộc Châu hái xoài
Sớm hôm cô bẻ măng mai
Cô đi Bình Lục hái vài quả na
Đường về xứ Lạng bao xa
Cô đi hái trái thanh trà chín cây
Tiện đường cô ghé về đây
Về đền Bắc Lệ vui vầy suối khe
Đường xa mưa gió chẳng nề
Xe loan thượng ngự giáng về đền đây
Rượu cần say,gió bay tà áo
Mặc mưa phùn giông bão sá chi
Lòng thành thiết lập đàn y
Cơm lam thịt thính (Cô bé)có hề trọng khinh
Rượu nồng dâng cô một bình
Ốc dăm ba cái cua canh mười ba con
Dâng cô ngàn cửa lạ vật ngon
Lễ này tiến nạp Sơn Trang Bắc Lệ Ngàn
Trên đời nhiều nổi dở dang
Trăm điều chéch lệch cô bé ngàn để tâm
Ai thời có phúc cho phần

Đặng nhang phụng sự giảng lâm đàn tràng

Thỉnh Cô loan giá ngự phàm

Khuông phù đệ tử an khang thọ trường

Bản 10: (Văn Cô Bé Thượng)

Về đồng cô chít khăn lam

Cô bận áo lục

Đôi lẳng lòng thông

cô quảy trên vai

Lẳng hoa cô xếp thực tài

Cười mây đập gió,

cô đi đôi hài

xanh xảnh xành xanh

Trên Bát ngát trăm hoa đua nở

Kẻ ngược xuôi qua lại cúc cung

Chơi đâu thời đó vui mừng

Dạy chim oanh hót dạy người rừng bán buôn

Có phen dạy vượn ru con

Con kêu con hót nỉ non buồn rầu

Một đàn cầm thú bảo nhau

Con kêu con hót con tâu con quỳ

Con bay trước cửa rù rì

Giọng như chim sáo tí ti tinh tà

**Dạo chơi khắp hết gần xa
Đêm đêm biến hiện vào ra cửa rừng
Phép màu lục trí thần thông
Lầu hồng phủ tía thánh cung ra vào
Đêm đêm gác tía vông đào
Cây xanh mắc vông cành cao cột cười
Quở đến ai trong dạ bồi hồi
Ruột gan nóng sốt như sôi như bào
Đặt mình là thấy chiêm bao
Đã hay đau ốm lại hao tổn tiền
Biết ra thời nhẹ như tên
Nếu mà ko biết như thuyền bỏ neo
Quở cho trăm chứng hiểm nghèo
Khi thời lợi suối lúc trèo lên cây
Làm cho lòng dạ vơi đầy
Cơm ăn chẳng được nước rầy cảm hơi
Thuốc vào lại vã mồ hôi
Phép thánh uy trời khôn đổi được đâu
Còn ai trốn tránh chưa hầu
Biết danh Cô Bé phải mau về đền
Đôi hài quả nón dâng lên
Tiến về thánh phủ, trình lên bơ tòa**

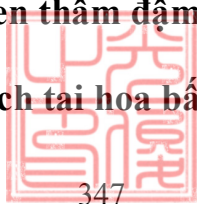

**Độ người đi nọ về hoa
Đi tươi về tốt đi xa về gần
Ai thời có phúc cho phần
Thay quyền vương mẫu cầm cân cỡi phàm
Thương ai núi ngọc non vàng
Cho buôn may bán đắt nhẹ nhàng thảnh thơi
Cô lại cho tài lộc hơn người
Phúc cao thọ hưởng đời đời ấm no
Tâm thành khẩn nguyện cô cho
Nhớ mà trả lễ đừng vờ quên đi
Muốn quên cô để cho quên
Một lần không giả cô bắt đền thành ba
Tiên cô vốn tính hay là
Trần gian ko biết cô đà trêu chơi
Giận ai cô chẳng chả nhời
Làm tôi Cô Bé Thượng suốt đời thành tâm
Ba mươi mùng một hôm rằm
Hương hoa lễ vật thành tâm đảo cầu
Hôm nay tiến bản văn châu
Khuông phù đệ tử sở cầu tòng tâm
VĂN CÔ ĐÔI CAM ĐƯỜNG**

Bản 1:

Lòng thành thấp một tuần hương
Dâng văn sự tích Cam Đường tiên cô
Quê nhà ở đất xưa Đình Bảng
Dòng nổi dòng buồn bán vải tơ
Cô quản gùi nắng sớm chiều mưa
Cong cong đòn gánh sớm trưa cho đời
Nào tơ lụa vải sồi lĩnh tía
Đủ mặt hàng chẳng thiếu thức chi
Chiều chiều quẩy gánh ra đi
Lung linh got ngọc quẩy đi cho đời
Cô tới đâu hoa cười chim hót
Các bản làng nhẹ gót thênh thênh
Suối khe đôi núi gặp ghềnh
Vải tơ đem đến ấm tình ngược xuôi
Dân đâu đấy nhớ người tiên nữ
Dáng thanh thanh mắt tựa sao sa
Thơm thơm tóc phượng dài dài
Hây hây má phấn da ngà lưng ong
Núm đồng tiền đáng trông ngọc thuyết
Nở nụ cười vẽ nguyệt in hoa
Khăn vuông đen thẫm đậm đà
Lưng đeo xà tích tai hoa bấm vàng

Áo đổi vai dịu dàng vạt thắt
Mỗi lưng bao nhiệm nhật đường cong
Tư trời sánh với trăng trong
Công dung ngôn hạnh đức cùng thanh tao
Sở mẫn hạn thiên tào bỗng gọi
Trở về trời để lại nhớ thương
Người tiên gửi đất Cam Đường
Dấu tiên để lại bốn phương phụng thờ
Thuở sinh thời vãi tơ đem đến
Lúc về trời vẫn hiện đêm khuya
Canh ba quấy gánh đi về
Tay tiên hái quả trảy huê cho đời
Sang canh tư dạo chơi các bản
Gọi chim rừng gọi sáng canh năm
Anh linh nức tiếng bốn phương
Có cô tiên nữ Cam Đường thiêng thay
Dân đâu đó đêm ngày ngưỡng mộ
Đội ơn cô tế độ sinh nhân
Ban tài tiếp lộc xa gần
Kêu sao được vậy nhân dân ơn nhờ
Đoi đây nải thừa xưa ghi lại
Cô Cam Đường tiếng mãi mai sau

Hôm nay dâng tiến văn châu
Cung đàn tiếng hát đôi câu tâm thành
Cô về lai giáng điện đình
Xin cô bốn chữ khang ninh thọ trường

Bản 2

Gương tần tảo đời đời ghi nhớ
Chữ kiệm cần ví tựa vàng son
Trăm năm bia đá vẫn mòn
Cam Đường cổ tích miếu đường ngàn thu
Đường Quan Lộ ,chợ Dầu ,Đình Bảng
Có hai cô buôn bán tha hương
Đòn cong túi đẩy dịu dàng
Ngược xuôi thuận nẻo Cam Đường chợ xa
Hai túi đẩy lượt là nhiều vải
Lụa tơ vàng sồi dũi hoa tron
Hai vai nặng gánh càn khôn
Chàm xanh lĩnh tía nâu non vải sông
Đường xa lắt mà lòng chẳng ngại
Giúp người đời có vải ấm thân
Niềm tin đồn đại xa gần
Cam Đường biên giới thổ dân nước lòng
Bỗng một buổi trời đông tuyết lạnh

Vai nặng nề quấy gánh non xa
Chiều hôm bóng đã xế tà
Núi non khuất khúc vào ra vắng người
Cô dừng bước bên đồi đỡ gánh
Biết đâu ngờ đã định mưu gian
Cường hung một lũ bạo tàn
Thẳng tay cướp của lại toan hại người
Ấu cũng bởi số trời đã định
Nợ trần hoàn nhẹ gánh gian lao
Tinh linh trở lại thiên bào
Cam bề hoặc tử quyết liều hai thân
Ngàn cỏ hoa tần ngần rũ lá
Cảm thương người một dạ kiên trinh
Nỗi oan khuất thấu Thiên Đình
Mối xông cổ mộ rành rành bên non
Phép linh ứng hiện hồn đưa khách
Cứu cho người thoát ách cường hung
Độ người trên bộ dưới sông
Thuận buồm xuôi gió thông dong đi về
Khấp hương bản nhờ uy tế độ
Ai khẩn cầu phúc thọ tài danh
Cam Đường dựng miếu anh linh

Sở cầu như ý thời tình thế gian
Thường dạo cảnh Đông Công, Trái Hút
Đền Bảo Hà, Ngòi Hóp, Lao Cai
Sông Thương bẻ lái chèo bơi
Khi vào Rừng Cấm, khi chơi Làng Giàng
Khi chơi cảnh Hà Giang, Bắc Mực
Thú lâm tùng rùng trúc rùng mai
Cam Đường quả ngọt hoa tươi
Lẳng hoa cô quẩy trên vai nhịp nhàng
Thất đai ngang xuyên vàng xà tích
Ống vôi trầu đỏ quạch thơm cay
Yếm đào dải lụa tung bay
Mặc áo đổi vạt chân giày quai ngang
Miếu đôi cô Cam Đường cổ tích
Hiếu anh linh hách trịch thế gian
Thỉnh cô trắc giáng đàn tràng
Khuông phù đệ tử an khang thọ trường

VĂN CẬU HOÀNG

Bản 1:

Hồng dương sáng rọi phương đông

Ánh vàng rực rỡ soi trong bầu trời
Lưu ly vườn ngọc tốt tươi
Long Vân hội yến mở trời thiên môn
Mãn thiên tinh đầu hai hàng
Cửu long bát quái mở đường thanh vân
Nguyên tiêu khánh hạ tân xuân
Đào bôi tiệc ngọc trước sân quỳnh đài
Ngọc Hoàng ngự cảnh thiên thai
Nghê thường vũ khúc đầy trời sao sa
Cửu thiên ngọc nữ cung nga
Chúc Trời muôn tuổi thái hòa trường xuân
Hữu ban bắc đầu tinh quân
Tấu xin hoàng tử giáng trần đầu thai
Trên mây xuất hiện một người
Tuôi vừa đôi tám đẹp tươi lạ lùng
Ào ào nổi gió nam phong
Kỳ lân hộ tống anh hùng ra đi
Năm mây sáng tỏ diêm lành
Nhuận ba ngày bảy phúc tinh ra đời
Anh hùng có một không hai
Côn quyền kiếm kích gồm tài kinh luân
Vua bà ngự chỉ sắc phong

Cậu đi chấm lính nhận đồng gần xa
Thương người hiếu kính mẹ cha
Thương người vì nước vì nhà vì dân
Thương người mộ đạo ân cần
Thương người có đức có nhân có tài
Giận phường lừa lọc đơn sai
Miệng thời niệm phật bụng thời gươm đao
Tiếng chuông cảnh tỉnh sớm chiều
Sắc phong hai chữ nghiệp siêu nghiệp trần

Bản 2:

Đất Đại Việt, Hoành Sơn nhất đới
Cảnh bầu trời vạn đại anh linh
Nhớ xưa tích cũ Long thành
Có cậu Hoàng Quận thông minh toàn tài
Thú vui chơi non nhân nước trí
Khắp bầu trời sơn thủy cảnh thanh
Kíp sai voi ngựa thẳng bành
Tiền hô hậu ứng ngự hành bước ra
Bắc tiếng loa truyền quân hiệu lệnh
Gươm tuốt trần nghiêm chỉnh đôi bên
Rồng vàng uốn khúc bên thềm
Kỳ lân sư tử rước lên long thành

Thu về gió mát trăng thanh
Cậu Quận trả hội triều đình vua cha
Kỳ lân sư tử dâng ra
Chiêng vàng trống ngọc điểm ba bốn hồi
Bạn Tiên tấp nập tới nơi
Xem cậu hoàng quận ngự vui trước tòa
Giải treo la liệt gần xa
Đèn rồng quạt phượng khắp hòa đôi bên
Thoạt vào cậu múa điện tiền
Xăm xăm gót ngọc ở trên sân rồng
Côn vàng tả đột hữu xông
Kỳ lân độ sức anh hùng xem sao
Đôi bên Bắc Đẩu Nam Tào
Khen thay nghệ thuật anh hào không hai
Giải lấy xong cậu lại ban tài
Tạ xong ba lễ cậu ngồi nghe văn
Khúc đàn lưu thủy hành vân
Nghe như gió giục mây vần mưa xa
Đục như nước lũ hồng hà
Trong như nước suối thác bà trắng phau
Gần như canh bạc đêm thâu
Xa như tráng sĩ vô câu dặm trường

Bản 3: (Cậu Quận Sông Sơn)

Vàng đông mãi bóng dương vời vời

Soi vườn hồng chơi chói nhân gian

Vốn xưa châu chực đèn vàng

Vào ra cửa Mẫu sửa sang một Hoàng

Trên ngọc bộ chén vàng tay lữ

Xuống trần gian vào cửa dân ngay

Điều lành ứng mộng khôn thay

Bào thai đủ tháng mười ngày sinh ra

Khác người ta long hành hối bộ

Ấn tam đình lộ lộ nở nang

Dung nghi tính hạnh phi thường

Ngọc lành vàng tốt yêu đương chẳng rời

Phút nghe thấy trên trời chiếu chỉ

Rước Hoàng về thượng đế tiên cung

Xe loan gió lọt bụi hồng

Cảnh huyền duy phút mộng xuân rầu rầu

Chốn hồng lâu trong lòng phỉ ngộ

Chạnh nghĩ là cậu ở xứ Thanh

Sông Sơn thượng đẳng anh linh

Trời Nam tú khí địa danh đâu bằng

Duy nghìn thu tặng phong chơi chói

Cửa linh từ nhang khói ngàn thu

Chầu rồi cậu lại ngao du

Đôi Ngang phố Cát kinh đô thị thành

Áo cánh xanh phát phơ lòng đỏ

Quần hoa hiên vòng cổ vòng tay

Khăn đào cậu đội xinh thay

Vai mang túi gấm chân giày rong chơi

Cậu Hoàng ba bảy tuổi xanh

Miệng cười hoa nở mọi hình mọi xinh

Chân đá cầu đồng trinh đánh đáo

Tay quạt tàu hảo tổ báo tiền

Cậu Hoàng be bé hạt tiêu

Bé xinh bé đẹp vua yêu Mẫu dùng

Các chầu cô khăn hồng áo thắm

Bóng cậu Hoàng càng ngắm càng say

Dăm ba dất dít dang tay

Nhác trông cậu quận thực thay hữu tình

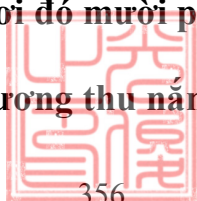
Hát tiếng kinh lú lô vui vẻ

Cậu Quận Hoàng tươi đẹp thanh tân

Trẻ già nam nữ xa gần

Cậu Hoàng chơi đó mười phần ngồi xem

Hoặc ai phải sương thu nắng hạ

Cậu ban cho nước lã tàn nhang
Ra tay chuyển bệnh trần gian
Trừ tai tổng ách bình an tức thời
Tấu văn mời cậu ban tài lộc
Cho trong nhà ngũ phúc lâm môn
Đền thờ chúa vị thánh tôn
Anh linh thiên cổ trường tồn muôn thu
Đệ tử tôi khói hương phụng sự
Đốc một lòng sớm tối dấm sai
Thỉnh Cậu giá ngự đền đài

Phù hộ đệ tử đời đời bình an

Bản 4: (Cậu Quận Phủ Giày)

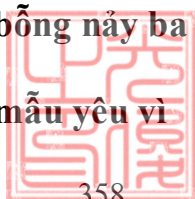
Lòng tin tiến một coi trầu
Dâng bản văn châu thỉnh Cậu về đây
Cậu xưa vốn ở Phủ Giày
Chầu chực đêm ngày hầu hạ vào ra
Cậu Hoàng mới độ lên ba
Hình dung sắc thái thật là xinh thay
Đầu đội nón chân đi giày
Áo xanh khăn đỏ vòng tay quạt tàu
Khi chầu thượng đế khấu đầu
Khi trở về châu thánh mẫu thủy cung

Thấy ai thờ phụng có lòng
Cậu về giá ngự điện trung chơi bởi
Cậu thời có sắc có tài
Khấp hết điện đài đâu chẳng ngự chơi
Ai thời sạch sẽ tốt tươi
Sửa sang lịch sự đến nơi tức thì
Cậu nay tính hạnh nhu mì
Hình dung nhan sắc mọi bề mọi hay
Lại xem phong cảnh mọi nơi
Đài kia giá nọ rong chơi phố phường
Miệng cười hoa nở phi phương
Khăn hồng cánh cánh rõ ràng thực xinh
Thấy đâu vui thú hữu tình
Cậu về giá ngự như hình thần tiên
Vốn xưa cậu ở giang biên
Con vua thủy tể giáng miền nhân gian

Bản 6: Văn Cậu Hoàng Bơ

Cậu Hoàng Bơ tốt tươi muôn vẻ
Tuổi xuân thì lắm vẻ xinh thay
Tháng ba nhuận vào ngày mừng bẩy
Bông hoa đào bồng nảy ba chi
Vua cha quốc mẫu yêu vì

Nâng niu như ngọc lưu ly vàng mười
Mênh mông một nước một trời
Thuyền Câu Bơ Thoải chèo bơi giữa dòng
Chiêng vàng cò mở trống dong
Tiêu thiểu nhã nhạc tiểu đồng dâng hoa
Quần tiên chuốc chén tử hà
Chúc cậu muôn tuổi mãn mà trường xuân
Năm cung thơ hoạ đôi vắn
Lưu ly hồ phách kỳ tân mọi mùi
Chiêng kêu giục đã ba hồi
Quân tiên thủy tộc muôn loài hiện lên
Ba quân nghe lệnh cậu truyền
Long xà ngư miếc thủy tiên sắp hàng
Ba quân nghe lệnh truyền ban
Kiệu rồng lọng tía lên đàng du xuân
Dạo chơi khắp hết xa gần
Tìm nơi lịch sự thanh tân hay là
Đường về thủy động bao xa
Có điện thất bảo có toà đại dương
Có lầu ngọc bích kim cương
Có rừng mã não có đường hoàng kim
Trùng trùng muôn sắc hoa chen

Hương phơ gió mát ở miền đại dương
Có cậu Bơ Thoải phi phương
Tay cầm minh kính soi đường tử sinh
Rước Vua rước Mẫu tuần hành
Long xà ngư miếc cá kình theo sau
Tam giang tứ hải cửu châu
Muôn nơi ngưỡng phục cúi đầu làm tôi
Dâng văn tấu thỉnh đôi lời
Công ơn tiên thánh muôn đời dám quên
Cậu về trắc giáng bản đền
Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

Bản 7: Cậu Quận Đồi Ngang (Cậu Bé)

Trên trời nổi trận mưa sa
Hồng vân ngũ sắc hoá ra cậu Hoàng
Nguyên xưa cậu ngự Đồi Ngang
Có giấy Mẫu truyền cậu kíp ran gay
Tháng ba trẩy hội phủ giày
Công Đồng, Phủ Bóng ra ngay Phủ Bà
Về đồng chít chiếc khăn hoa
Kì thi khoá hội cậu ra kinh kỳ
Vua yêu, Mẫu lại yêu vì
Nâng niu như ngọc lưu ly vàng mười

**Ngọc lưu ly càng nhìn càng thắm
Bông hoa đào càng ngắm càng xinh
Cậu Hoàng ba bảy tuổi xanh
Anh tài nhất mực thông minh tuyệt vời
Trái đào tóc chấm ngang vai
Tay cầm quyền sổ bút ngọc cài tai đi chấm đồng
Tai nghe nhạc ngựa long nhong
Nhạc ngựa cậu Quận đèn chong cậu về
Con ngựa hồng khoan khoan chân bước
Giương cung thần bắn suốt mình chim
Một đàn chim nhạn bay lên
Tránh sao cho khỏi mũi tên cậu Hoàng
Cái cung bạc, mũi tên vàng
Giương cung cậu bắn rõ ràng mười mười
Cậu ăn chơi nghiêng nước đổ trời
Có khi thanh lịch tốt tươi anh hào
Đền đây khuya sớm ra vào
Đôi tay nâng bức màn đào quỳ râu
Ngày ngày đôi buổi theo hầu
Vua cha cũng quý Chúa Châu cũng thương
Tấu cho phật thánh mười phương
Thanh đồng đệ tử tựa nương trăm tuổi già**

Tục truyền thán tám hội Cha
Thán ba hội Mẫu gần xa nức lòng
Cậu Đồi giục ngựa qua sông
Hèo hoa cậu vác thương đồng phải theo
Thương đồng tứ núi cũng leo
Thất sông cũng lội cửu đèo cũng qua
Chân tâm niệm chữ Di Đà
Vào chùa Non Nước hái hoa đem về
Băng rừng vạn dặm suối khe
Khi chơi Yên Tử lúc về Quỳnh Lâm
Thương người thành kính nhất tâm
Cứu cho thoát ách trầm luân mọi loài
Cậu nay đích thực người trời
Tổ lòng trung hiếu thương người trần ai
Gia ân tiếp lộc ban tài
Tạ xong ba lễ cậu ngồi nghe văn
Văn cậu bắn cung
Anh hùng có một không hai
Côn quyền kiếm kích đủ tài kinh luân
Đường đường rạng vẻ đại cân
Cung đeo kiếm giắt tiền quân lên ngàn
Ba quân nghe lệnh truyền ban

Bốn phương tám hướng quanh ngàn bủa vây

Cung vàng cầm chắc trong tay

Tên thần lấp sẵn tên bay nhẹ nhàng

Chim ưng đà điều đại bàng

Cùng loài hổ báo sói lang hại người

PHỤ LỤC

Một số bản văn khác

Phần phụ lục soạn giả xin giới thiệu một số

bản văn trong các nghi lễ và một số bản văn

về các vị thần khác không thuộc hệ thống tứ phủ

Văn sử dụng trong lễ khai quang, hát sai, chúng đàn...

Khai quang

Dong nhan thậm kỳ diệu,

Quang minh chiếu từ trung,

Ngã Thích tăng cúng dàng

Kim phục hoàng lân cận,

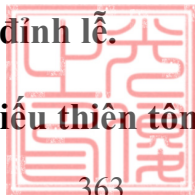
Thánh chúa Thiên trung vương,

Ca Lăng Tần Già thanh,

Ai mẫn chúng sanh giả,

Ngã đẳng kim đỉnh lễ.

Khai quang chiếu thiên tôn

Hát sai:

Ông về truyền phán các quan

Tả cơ hữu đội lương ban đao đàn

Quân thuỷ quân bộ đôi hàng

Thiên binh vạn mã hằng hà trẩy ra

Lệnh truyền thiên đội vạn cơ

Tôn Quan bấy giờ xa giá anh linh

Trước là khám xét điện đình

Sau ra thu tróc tà tinh phen này

Uy gia trần thế biết tay

Ngự lên đồng tử cứu rày trần gian

Cứu đâu thời đó khỏi oan

Trừ loài Càn Thát,Phạm Nhan đẳng tà

Mười hai cửa bể gần xa

Thuỷ tề các xứ bước ra tầu trình

Khấp hoà tứ phủ vạn linh

Vào tâu ra dụng,triều đình ai đang

Tầu lên Đức Vua Ngọc Hoàng

Nam Tào ,Bắc Đẩu ,bá quan bản đền

Thượng lai văn sớ dâng lên

Quan về tầu đối chép biên ranh ranh

Phê cho nhị tự trường sinh

Chữ phú chữ quý khang ninh thọ trường

Phê cho dũng mạnh đôi đường

Phê cho phú quý thọ trường thiên xuân

Thỉnh mời Phật giảng lưu ân

Các Quan lưu phúc thiên xuân thọ trường

Đoạn Phú chúc rượu:

Sơ hiến lễ chén quỳnh dâng tiến

Bạn tiên vào chúc chén nam phong

Bốn chữ vàng: Vạn Tuế Thánh Cung

Ngài giảng phúc muôn dân cát khánh

Á hiến lễ rượu tiên dâng tiến

Mùi hương đưa chúc chén trường sinh

Bốn chữ vàng: Tả Thượng Quyết Linh

Dân dàu đầy tâm thành phụng sự

Chung hiến lễ tửu huyền dâng tiến

Gió ngạt ngào chúc chén tam tuần

Bốn chữ vàng: Cửu Thọ Giai Nhân

Sau xin chữ tế thần như tại

Văn Khai Đàn Mở Phủ

Điều thời vãng mệnh hoàng thiên

Phật thánh chỉ truyền giảng thể dương gian

Quan về mở phủ khai đàn

Thiên Địa Thủy Nhạc tôn quan tấu trình
Tấu lên cho tới Thiên đình
Nhận đồng chấp lĩnh thượng trình Vua Cha
Tấu lên Phật thánh trên toà
Mở cờ dẹp nước khảo tà thu tinh
Ai thời số hệ thiên đình
Sửa sang khăn áo phải ra trình đồng
Ai thời có số thiên cung
Quan về tấu đối ngai rồng chua phê
Tấu lên các quan thủy tề
Tấu lên thượng giới tấu về thoải cung
Dấu thiêng tứ phủ uy hùng
Dấu thiêng tứ phủ sắc rồng thiên cung
Trúng rồng lại nở ra rồng
Hạt thông lại nở chồi thông rườm rà
Bốn phương phẳng lặng can qua
Dân an quốc thái xướng ca chơi bời
Quân thần phải đạo chúa tôi
Trên thuận lòng trời dưới đẹp lòng dân
Hối đồng ba phủ nghiêm quân
Bạch tuyên tán vịnh hương vân một bài
Độc lòng không dám đơn sai

Tiếp lộc ban tài trai gái bình yên
Cau trầu gương lược dâng lên
Lược thời chải tóc, gương thời để soi
Nguyện đời cắt tóc làm tôi
Nguyện theo phật thánh nói đời làm con,
Quan về phê cánh dấu son,
Dấu thiêng bốn phủ càn khôn làm đầu,
Quan về làm phép kéo cầu,
Khai hồ mở phủ đâu đâu vui mừng
Quan về chắc giáng từ trung
Nước tiên làm phép cho đồng sạch không
Nước tiên ông tắm cho đồng
Tắm cho đồng tử cho đồng thanh tân
Nước thời lấy ở sông ngân
Dem về mà uống sạch không lâu lâu
Nước thời lấy ở sông sâu
Dem về mà uống sạch không thay là
Nước thời lấy sông hoàng hà
Dem về mà uống thời đà sạch không
Ông về cấp thực cho đồng
Cấp ngân cấp xuyên cho đồng đề đa
Cho cây xanh lá nở hoa

Dân an quốc thái, thịnh hòa yên vui

Lệnh truyền nam bắc nơi nơi

Tôn quan giáng hạ cao ngôi điện đình

Tôn Quan tấu sớ thượng trình

Khai đàn mở phủ rành rành chép biên

Tôn quan chắc giáng điện tiền

Khuông phù đệ tử thiên niên thọ trường

SƠN TRANG VĂN

*Bản văn dùng trong nghi lễ dâng nhang ,khai quang ,múa
mời...*

Dâng nhang lễ Mẫu bơ tòa,

Tiêu thiệu nhã nhạc hát ca vang lừng.

Sơn Lâm linh từ loan giá về đây

Dâng nhang lễ mẫu chín tầng mây độ trì.

Tay dâng nhang miệng khấn thâm thì,

Tam tòa tiên thánh chứng tri cho đồng.

Bài sai đô triệu lục cung

Nàng ân nàng ái vốn dòng sơn trang

Tính hay măng trúc măng giang

Măng tre măng nứa cơm lam trà ngàn

Tính hay sung ngái đi tìm

Mùa nào thức ấy ai mang về ngàn

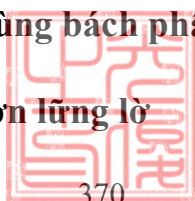
Lệnh sai thập nhị tiên nàng
Khăn hồng áo thắm dịu dàng bước ra
Nàng Cả áo lượt quần là
Nàng Đôi tươi tốt như hoa ưà nhìn
Nàng Ba chơi cảnh hồ tiên
Rẽ mây mà xuống kéo phiến tri âm
Nàng Tư chơi cảnh tùng lâm
Dạ nọ âm thầm chúa nhớ cô thay
Nàng Năm, nàng Sáu đầu đây
Đêm khuya tửu tạnh canh chầy đợi mong
Nàng Bảy thất đày lưng ong
Cùng cô nàng Tám đệ đồng đi chơi
Nàng Chín cho đến nàng Mười
Ra tay giúp việc ép hay vai đồng
Mười Một Mười Hai một lòng
Bỏ đi chốn khác luống công ai đòi
Thiều quang sáng tỏ lưng trời
Một màu xuân sắc tốt tươi rườm rà
Trên ngàn xanh lắm quả nhiều hoa
Lục cung đốt đuốc vào ra sớm chiều
Hò mây nặng trĩu lưng đeo (gùi mây nặng trĩu lưng đeo)
Nón chiêng hài sảo mỹ miều xinh tươi

Con dao quai túi vóc bên người
vin cành hái quả nói cười lóu lờ
Hái đào lê cam quýt nhẵn dĩa
Gừng cay mướp đắng khế chua vãi thiều
Thường băng ngàn vượt suối cheo leo
Nón chiêng hải sảo qua đèo sớm mai
Thơm thơm rau sắng củ mài
Khoai môn củ tía củ khoai trên rừng

Văn Châu Thượng

Bầu trời cảnh trí thiên nhiên
Dưới suối nước chảy bên trên có cầu
Đêm thanh vắng sà châu hổ phục
Lúc êm trời từng cúc đua tươi
Ngàn thông tiếng hạc xa vời
Ngô đồng gượng gầy khắp nơi vang lừng
Đàn oanh yến tung bừng riu rít
Cánh nhạn hồng cao tít tầng không
Rì rào tơ trúc ven sông
Nước tung trắng xóa đôi dòng thác reo
Nước suối chảy quanh đèo róc rách
Ngôi đền thờ từng bách phát phơ
Suối sâu cá lượn lưng lờ

Trên ngàn chim liệng vãn vơ đầu cành
Thuyền ngư phủ dập dềnh lưới cá
Nọ tiêu phu đon đả đồn cây
Tiêu dao non nước tháng ngày
Bên kia thung lũng bên này đồi sim
Hoa sim tím càng nhìn càng thắm
Màu khăn lam càng ngắm càng tươi
Chiều chiều thơ thẩn lên đồi
Dao quai làn nửa tối ngồi đào măng
Đàn bướm trắng tung tăng bay lượn
Lũ ong vàng tìm kiếm mật hoa
Non cao bóng đã xế tà
Đàn trâu lác mỗ xa xa ven đồi
Tuyết mờ mịt sương rơi lác đác
Chạnh nỗi lòng dào dạt nhớ nhung
Cỏ cây điệp điệp trùng trùng
Núi non quanh quất cảnh rừng bao la
Suối trong uốn khúc chảy ra
Đầu non thác đổ xa xa nhạc cầm
Chim kêu vượn hót hổ gầm
Hang sâu vực thẳm âm thầm vắng tanh
Tiêu phu đồn củi dẫn cảnh

Tiếng rùi vang động đầu ghềnh cuối hang

Đường đi khúc khuỷu quanh làng

Dân cư thưa thớt xóm làng lơ thơ

Nhà sàn mấy nóc đứng trơ

Trên thì người ở dưới bò lợn trâu

Sơn lâm cảnh ấy nhiệm màu

Hoa thơm cỏ lạ một bầu sơn trang

Sơn Trang Công Chúa _ Thập Nhị Bộ Tiên Nàng

Luyện Văn

Lòng kính tin hương dâng một triện

Thỉnh châu bà ứng hiện chân nhang

Quyền bà cai các cửa ngàn

Quản tri các bộ sơn trang tung hoành

Tiếng anh linh vang lừng thế giới

Phật sắc phong Lê Mại đại vương

Thông minh chính trực cương thường

Lại thêm tinh tú đoan trang hay là

Vốn sinh ra hình dong tươi tốt

Da tựa ngà chon chót môi son

Hài xanh dạo bước lên non

Dạy chim uốn lượn véo von chào mừng

*Các cửa rừng ba mươi sáu động
Nghe uy châu thú phục cầm kinh
Khi vui chơi chốn hữu tình
Khi buồn châu lại tung hoành càn khôn
Khi Lạng Sơn Đồng Đăng Ao Cá
Khi lại về Thanh Hóa Nghệ An
Có khi chơi miếu Sòng Sơn
Có khi Thuận Hóa Quảng An ra vào
Chí tiêu dao bầu trời cảnh phật
Phép thần thông nhiệm nhặt càng ghê
Phụ đồng thiệp tính thăm quê
Trừ tà trị bệnh tức thì tán không
Tôi lại mời tiên cung các bộ
Vâng lệnh truyền cứu hộ muôn dân
Cô mừng cô ái cô ân
Đào lan quế huệ tấn tần trúc mai
Chớ có sai lời nguyên thưở nợ
Hạ lệnh bài chớ có nghỉ ngơi
Tính còn ông ọ hay chơi
Giọng Mừng giọng Thổ những lời éo le
Mỳ đá mỳ ken nầu ken trúc
Mỳ đá trúc ai thuộc mà nghe*

*Gần sông gần bến gần khe
Sơn lâm rìng vắng trà khô cát lằm
Tang bồng tâm tang tình tính táng
Tang bồng tâm bồng táng dạo chơi
Xi xô xí xố bẻ bai
Đàn thông phách liễu ở ngoài sơn lâm
Tính hay hằm mắng giang mắng trúc
Mỳ đá xanh cơm nếp vàng loe
Măng lim ngấm ngóe chua lòe
Cơm lam một bát nước khe một bầu
Áo lam kinh hàng tàu nhấp nhoáng
Yếm xà nê lại mạng đôi bông
Túi xanh quai nhuộm màu hồng
Môi son má phấn lưng ong dịu dàng
Mường hời mường nghe lời nhủ thật
Đạo sơn trang cần mật càng ghê
Lâm râm thấp ngọn đèn khuya
Sự tình này chớ có hề ngổ ngang
Nào các trại nhà mường đâu tá
Thỉnh cả mười hai hộ sơn trang
Rừng xanh cho đến thượng ngàn
Thất Khê thần nữ đáo đàn chứng minh*

*Kể từ ngày giãng thanh tương hội
Đạo thể nguyên ơn ái đã lâu
Đêm khuya hương lửa đèn dầu
Nghe lời luyện tỉnh mau mau đáo đản
Nay tín chủ cố bàn bày đặt
Đủ hoa nghi phẩm vật hỷ hoi
Sớ văn tấu thỉnh đã rồi
Nón hài hình lột núi thoi thuyền bè
Xin chứng nhận chó nê đơn bạc
Cho tín chủ phúc được lâu dài
Từ này tốt lộc nhiều tài
Đội ơn tiên chúa muôn đời dám quên*

Văn châu Phật Bà Quán Thế Âm

Tiểu tôi tấu lạy phật bà

Quán Âm Bồ Tát ngự tòa hiển hương

Tích xưa có vua Trang Vương

Sinh ra công chúa khác thường trần gian

Da ngà mắt phượng mày loan

Lưng ong má phấn Quảng Hàn dễ so

Dấu thiêng vốn là con vua

Lánh nơi cung quế tu chùa Hương Sơn

Tu hành quả mãn công viên

Bể nam bắc được tòa sen lâu lâu

Kim cương lực sĩ đứng châu

Mười phương chư phật trước sau hội đồng

Tự nhiên thành Phật hư không

Giơ tay lục chỉ thần thông pháp màu

Lệnh truyền chẳng chỉ đến đâu

Kinh thiên động địa quỷ sầu thần kinh

Có phen biến hóa hiện hình

Vi thần hiển thánh trừ tình tróc tà

Nghìn tay nghìn mắt hóa ra

Tróc loài càn thất oan gia luân hồi

Trần trừ khắp hết mọi nơi

Những loài bất đẳng ,người thời chẳng dung

Có phen hoán vũ hô phong

Oanh sơn trấn địa dùng dùng mọi nơi

Có phen cửa bể dạo chơi

Tay cầm ấn quyết chân dày ma vương

Có phen hóa phép rút đường

Rong chơi bộ ngọc tòa vàng mây che

Thiện tài long nữ đứng kề

Tả biên tiền ngọc,hữu quỳ dâng hoa

Tiếng đồn cho khắp gần xa

Trên núi Phổ Đà những thánh cùng tiên

Dạo chơi ,Bắc Hải ,Tây Xuyên

Khổng Lộ học phép,Tề Thiên học bùa

Phật bà dải tổ duyên do

Trong tay vạn pháp truyền cho anh tài

Non tiên cảnh Phật bầu trời

Đô Đàn giáo chủ ,hiệu người Tôn Sư

Mình người mặc áo Bạch y

Hoa quan đầu đội dương chi tay cầm

Hiệu người Linh Cảm Quán Âm

Nước cam lồ rảy đượm nhuần mười phương

Rồng mây ngũ sắc vân tường

Dẫn nơi địa ngục lên đường thiên cung
Cứu sinh độ tử vô cùng
Chân như sắc sắc không không tỏ tường
Cảnh nay gió mát hương đưa
Vệt chào lẳng kệ ,vượn rùng nghe kinh
Dầu ai chí kính tâm thành
Tây phương hướng phật tuyên kinh độ trì
Lấy câu ngũ giới tam quy
Kính tâm đôi chữ từ bi làm lòng
Nguyện cầu Phật giáng lưu ân
Đa tài đa lộc thiên xuân thọ trường
VĂN CHÚA TÂY THIÊN

(Phúc Yên)

Dâng văn tam vị Chúa Mừng
Thỉnh Chúa đệ nhất Hùng vương ngự về
Cổ triều Đinh,Lý,Trần,Lê
Sắc phong thượng đẳng biển đề tối linh
Tây Thiên,Tam Đảo địa linh
Thạch Bàn ,Chúa ngự cảnh thanh nhiệm màu
Nhang thơm thành kính quỳ tâu
Tiếng dâng một bản văn châu Chúa Tiên
Chúa Bà đệ nhất Tây Thiên

Hùng Vương thánh tổ cầm quyền vào ra
Đại Đình, Tam Đảo quê nhà
Thông reo trúc hóa rườm rà tốt tươi
Dạo chơi non nước đôi nơi
Khi sang Cao Mại khi chơi Nguyệt Hồ
Có phen Chúa tới kinh đô
Phép hay biến hiện thần cơ nhiệm màu
Sửa sang gương lược trầu cau
Thỉnh Chúa ngự đồng giáng thế lai lâm
Thử lòng trần thế chữ tâm
Thay quyền thiên địa cầm cân thăng bằng
Cứu cho thoát khỏi gian truân
Cứu cho thoát khỏi trầm luân đọa đầy
Trần gian lắm nỗi chua cay
Phúc mỏng nghiệp dày tâm tợ bóng đêm
Thành tâm van vái chúc nguyện
Tu nhân tích đức thánh tiên độ trì
Trước thời xét sổ di âm phước
Sau thời xem tâm đức tu thân
Trên phù quốc dưới cứu dân
Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

VĂN CHÚA BÓI NGUYỆT HỒ

Bản 1

Ai lên đến Cao Sơn Bạch Mã

Hỏi thăm Đền Chúa Nguyệt nơi nao

Hỏi thăm ga Kép mà vào

Ngôi đền Chúa ngự khác nào động tiên

Bốn mùa hoa trái dâng lên

Bạn tiên tấp nập đôi bên ra vào

Trước ngôi cao rầu rầu nét mặt

Chiếc gậy son chúa đặt phía sau

Lá trầu với lại quả cau

Tiền đài chiếc tráp sơn màu xanh lam

Chúa ngồi đó lòng đau như cắt

Dưới trần phàm bao kẻ u mê

Nhớ người con gái thôn quê

Không may nhỡn đành phải bề khổ tâm

Sống âm thầm mồ côi cha mẹ

Gặp được Thầy Quý Cốc tiên sinh

Một đời làm phúc quên mình

Truyền ban ấn quyết đặt tên Nguyệt Hồ

Tiếng đồn cho tới kinh đô

Có bà Chúa Bối Nguyệt Hồ rất hay

Cửa nhà gia sự hôm nay

Mồ mả đất cát Chúa rầy chỉ cho
Âm dương chồng vợ căn do
Hợp tan tan hợp chỉ cho rõ ràng
Tiền hậu vận mọi đàng hay dở
Việc trong ngoài làm lẽ chỉ cho
Về đông phán bảo nguyên do
Có căn có số phải lo trình đồng
Tam đầu cửu vĩ thuyền rồng
Thoi xanh rừng núi số hồng kim ngân
Hình hài nón chúa kính dâng
Lập đàn thỉnh chúa lai lâm ngự về
Phép tiên chúa đáng tài cứu thế
Tiếng oai linh quyền chế nơi nơi
Phép tiên xoay đất chuyển trời
Gia công hộ phép cứu người trần gian
Thỉnh mời tiên chúa lai loan
Khuông phù đệ tử nhân khang thịnh cường

VĂN CHÚA BÓI NGUYỆT HỒ

Bản 2

Rừng tùng bách bốn mùa rợp bóng
Cánh sen hồng còn đọng hơi sương
Hay đâu là sự phi thường

Nguyệt hồ chúa bói anh linh ai tày
On lão tổ theo thầy học đạo
mười năm tròn tu kiếp thiên gia
nói rồi bình lửa can qua
Mẫu cho giảng thế trừ tà cứu dân
Nhớ tích xưa đời Lê Thái Tổ
Một thôn nghèo mái đổ màn sương
Lam chiều rặng cúc đưa hương
Chim ca vượn hót bên đường hoa chen
Khấp chuyện lạ trên trời dưới bể
Có những điều ko thể tìm ra
Tử sinh vận hạn trong nhà
Khí hư vận kém toàn gia tới kỳ
Đường tài lộc sinh ly địa lý
Hay huyết ly mộng mị thủy phong
Ý đồ đen trắng đục trong
Người sinh số mệnh đo lòng thanh tao
Đường vận mệnh ai nào biết trước
Kêu chúa bà thời được biết ngay
On trên thánh tổ cao dày
Truyền cho ấn quyết ra tay phù đời
Thủo nam việt nhớ xưa nguồn cội

Chúa có tài bấm độn lục nhâm
Phép tiên xem bói nhập thần
Xem trong thể sự thăng trầm ra sao
Dù ai bị ma cao phù quyết
bệnh thời làm chẳng biết căn do
Linh phù bùa yểm bà cho
trừ tà diệt quỷ khiến cho lại lành
Tiết xuân xanh thành tâm khẩn nguyện
Tiến văn châu chúa Nguyệt cung nga
Hương thơm tấu thỉnh ba toà
Độ cho đồng tử vinh hoa thọ trường

VĂN CHÚA LÂM THAO

Lâm Thao Cao Mại quê nhà
Anh linh trắc giáng Chúa Bà Độ Tam
Quyền hành cai quản sơn trang
Sơn lâm các động xa gần làm tôi
Anh linh lừng lẫy núi đồi
Nữ trung oanh kiệt toàn tài kiếm cung
Tuân lệnh sai thiên đình sắc chỉ
Chúa giáng trần diệt lũ tà kinh
Chúa sai vạn vạn binh hùng
Gần xa đâu đó dốc lòng không sai

Chúa đi khắp bốn phương trời
Trung linh thần nữ đền thờ chí công
Hùng Vương thánh tổ lạc hồng
Sớm khuya châu chực ngai rồng vào ra
Ngắm xem khắp hết gần xa
Vào chùa Hương Tích Phật Bà Quan Âm
Một lòng mộ đạo nhất tâm
Quy y Phật Tổ thần thông nhiệm màu
Dù ai hiểu đạo kêu cầu
Nhang đăng khấn nguyện hương hoa cúng dàng
Phép tiên Chúa giáng một khi
Cứu dân độ thế tức thì tan không
Đạo chơi nam bắc tây đông
Lầu son phủ tía đèn rồng vào ra
Chúa vào cửa Mẫu tàu qua
Lạng Sơn Bắc Lệ lại ra phủ Hòn
Văn Chúa Bà Năm phương Bản cảnh.

Năm phương năm miếu rõ ràng
Ngũ phương bản cảnh quyền hành tối linh
Đền thờ cảnh trí hữu tình
Có cây cổ thụ có hoa nghìn cảnh

Đền chúa bà am thanh cảnh vắng
Thú hữu tình cảnh vật tốt sao
Đôi bên long hổ châu vào
Có cây cổ thụ xanh xao ruộm rả
Cứ vào đúng canh ba giờ tý
Hiện ra người mỹ nữ cung nương
Quả nón dâu áo thắm hạt cườm
Rong chơi khắp hết năm phương lại về
Gọi xe phu trả cho tiền giấy
Biết chúa bà tay lạy miệng van
chúa thương những kẻ cơ hàn
Cứu người thoát ách lầm than đoạ đầy
Có phen ngự giáng nơi bản cảnh
Sai cô hầu cần mẫn vào ra
Trần gian bóng nhạ điêu ngoa
Sai cô tì nữ thu giam hồn về
Đêm nằm mơ những ma cùng quỷ
Chúa làm cho liệt vị chân tay
Phải đi thỉnh thánh mời thầy
Xem ra mới biết về tay chúa bà
Sắm nhang hoa dâng lên cung tiền
Tấu sớ văn tách bạch từng câu

**Dâng văn đàn hát nguyện cầu
Sở nguyện như ý chúng con ơn nhờ
Biết chúa ra thành tâm chúa độ
Còn hay là báng bổ cửa thiêng
Chúa cho trăm trứng ngàn phiền
trăm sinh ngàn bệnh liên miên tháng ngày
Biết chúa bà từ nay thành kính
Chúa chấm đồng nhận lính các nơi
Nhất tâm tin tưởng phật trời
Dâng văn thỉnh tới cảnh trời năm phương**

Văn Chúa Bà Đá Đen

**Động thiên thai long vờn phượng múa
Cung thỉnh mời Tiên Chúa ngự chơi
Nhang thơm tấu thỉnh khuyển mời
Thỉnh mời Tiên Chúa giảng nơi đền này
Ai lên tới Sơn Tây nhớ lại
Hỏi thăm đền Chúa ngự nơi nao
Hỏi thăm núi Tản đi vào
Đá Đen chúa ngự khác nào động tiên
Mới dạo miền phong châu cổ kính
Trần Sơn Tây thần tích ngàn thu
Quanh năm mây phủ mịt mù**

Sương rơi lác đác gió ù ù reo
Đỉnh cheo leo núi non hùng vĩ
Ngôi đền thờ tú khí chung linh
Thiên nhiên mới khéo hoạ hình
Núi Tre ,Ngọc Lĩnh uốn mình quanh co
Mây năm sắc chiều vàng soi tỏ
Chiếu muôn màu rực rỡ lưu ly
Nhất cao là núi Ba Vì
Thứ ba Tam Đảo thứ nhì Độc Tôn
Lượng càn khôn,linh thông hiển thánh
Cứu người trần thoát ách trầm luân
Ai thời thành kính nhất tâm
Hương hoa phụng sự cúng dâng lòng thành
Chúa kén người nam thanh nữ tú
Bất đồng thời đổ gở cho ra
Ai thời bệnh hạn khó qua
Sửa sang vật phẩm kêu bà Đá Đen
Tấu sớ trạng dâng lên cầu đảo
Lập đàn tràng ,khăn áo sửa sang
Mới hay chúa thử lòng phàm
Đo lòng đệ tử trần gian thế nào
Sống nhân đức,Nam Tào ghi sổ

Tiên Chúa Bà gia hộ quán thương

Ai thời một nắng hai sương

Thành tâm chúa độ thoát đường khổ đau

Phép thiên biến cơ màu diệu hoá

Đức anh linh khắp cả bốn phương

Lòng thành dâng nén tâm hương

Lưu ân giáng phúc thọ trường thiên xuân

CHỦ KHỔ PHU NHÂN DIỄN VĂN

(Văn Bà Chúa Kho)-Đền thờ tại Giảng Võ,Hà Nội

(Phúc Yên)

Hương một triện kính thành đôi chữ

Trước điện tiền đệ tử quỳ tâu

Tâm hương thành kính quy đầu

Tiến dâng một bản văn châu thánh linh

Đất Thăng Long giáng sinh thần nữ

Thượng đẳng thần Chủ Khổ đại vương

Quế lan thoang thoảng đưa hương

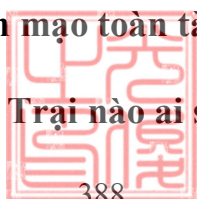
Vàng dương sáng tỏ bốn phương thái hoà

Ất Mùi niên,tiên nga giáng thế

Ngày mười hai cát nhật,tháng hai

Dung nghi diện mạo toàn tài

Khắp miền Võ Trại nào ai sánh bì

Đức Chúa Bà sinh chi Lý thị
Dòng trâm anh dấu khí thiên hương
Nữ tài đẹp tốt ai đương
Da ngà vẽ ngọc phi phương nào tày
Tóc tựa mây lông mày lá liễu
Cổ hạc cao yếu điệu lưng ong
Sớm khuya cười ngửa bán cung
Đêm ngày tập luyện tinh thông kỳ tài
Nghĩa trăm năm duyên hài gia thất
Trần tướng quân thủ chấn Hoan Châu
Phu thê ân nghĩa làm đầu
Hảo hoà cầm sắt ngọc châu xướng tỳ
Trải mấy kì bao cơn binh biến
Giặc Nguyên Mông xâm chiếm cõi Nam
Chúa Bà y áo cải trang
Phu thê đồng sức dẹp an nước nhà
Đức Chúa Bà Quản trưởng Quốc khố
Trần tướng quân binh bộ cầm tay
Quyết lòng báo đáp ơn dày
Trung quân ái quốc nào hay mệnh trời
Ai hay lẽ sao dòi vận đổi
Chôn binh trường bao nỗi đau thương

Từ nay hai ngã âm dương
Phu Quân tử trận lên đường mây xanh
Nhờ bóng nguyệt trắng thanh giải tỏ
Đẳng trung thần thiên cổ còn ghi
Khăn hồng tử tiết một khi
Đôi mươi tháng bảy hạc trì hồi loan
Gia sắc chỉ bằng vàng phong tặng
Bốn chữ đề “Trần Lý phương danh”
Chúa Bà hiển ứng anh linh
Khố Nương Công Chúa Phu nhân trị vì
Phường Võ Trại,Phụng Thiên :Giảng Võ
Lập linh từ Quốc Khố phu nhân
Tứ phương phụng sự linh thần
Hương hoa phụng hiến tiếng dân muôn đời
Nay đệ tử văn mời giảng hạ
Thỉnh Chúa Bà loan giá giáng lâm
Chữ rằng thánh giáng lưu ân
Khuông phù đệ tử thiên xuân thọ trường

VĂN BÀ CHÚA KHO

Đền thờ tại Cổ Mễ Bắc Ninh

(Phúc Yên)

Ai lên tới Bắc Ninh nhớ lại

Hỏi thăm đền Chúa ngự nơi nao
Hỏi thăm Cổ Mễ đi vào
“Linh từ Chủ Khố” anh hào chung linh
Dẫn sự tích Nữ trung anh kiệt
Kho quân lương Như Nguyệt trông coi
Thiên tinh ngân khố nhà trời,
Năm mây ngũ sắc muôn nơi tụ vào
Đất Bắc Ninh anh hào giáng thế
Tự thuở xưa Cổ Mễ còn ghi
So bề đức hạnh dung nghi
Hàng Nga kém sắc Tây thi kém tài
Vùng Quả Cảm đất đai hoang hoá
Bà chiêu dân khai phá dựng làng
Bốn phương nam bắc vẹn toàn
Dân an quốc thái lại càng tốt tươi
Dẫu bề cận ớn người vẫn tỏ
Sắc tặng phong thưởng cổ phúc thần
Ơn bà giáo hoá độ dân
Vũ Ninh, Kinh Bắc khắp vùng đội ơn
Dân thiết lập đền thờ Chủ Khố
Bà Chúa Kho tích sử lưu truyền
Quản cai lẫm thóc lẫm tiền

Nghe lệnh chúa truyền phát chẩn mở kho

Đức anh linh thiên thu vạn cổ

Ai lòng thành gia hộ độ cho

Cầu sao được vậy ăm no

Buôn may bán tốt độ cho an lành

Tấm lòng thành tùy tâm sở nguyện

Giáng phúc lành ứng hiện hà sa

Một nguyện phúc lộc đề đa

Trừ tai hạn ách tống ra hải ngoài

Thứ hai nguyện đình tài hậu phát

Kêu đồng gia kinh ngạc tranh vanh

Ba Nguyện phú quý khang ninh

Lưu ân giáng phúc môn đình thiên xuân

VĂN CÔ NHẤT VÂN ĐÌNH

Trời Nam tú khí trung linh

Ứng Hoà có xã Vân Đình danh vang

Non xanh nước bạc đồng vàng

Bốn phương tấp nập phố phường đông vui

Bao cơn vật đổi sao dời

Dấu xưa còn lại nhớ người nữ trình

Có cô Đệ Nhất Vân Đình

Theo dòng Nước bạc anh linh khác thường

Xót đời duyên trái tang thương

Mượn dòng nước bạc thân phàm xá chi

Cõi tiên cô đã trở về

Xót người tiết hạnh số ghi thiên đình

Sắc phong Cô nhất hiển danh

Lại ban phép tắc quyền hành trong tay

Cho về chốn cũ tháng ngày

Cứu người trị bệnh ra tay phép màu

Thương người cuốc bẫm cày sâu

Cứu người thoát ách cơ cầu gian nan

Dù ai vượt núi băng ngàn

Kêu cô đệ nhất mở đường khai thông

Thương ai chầm lính nhận đồng

Soi đường chính đạo thoát vòng u mê

Dù ai bệnh hoạn trăm nghề

Một bầu tiên dược đem về cứu cho

Vân Đình đã nức tiếng cô

Kẻ đem trả lễ người vô cầu tài

Dâng cô quả nón đôi hài

Đòn cong quảy dây hoa tai bấm vàng

Khi chơi hương tích đeo ngang

**Tế Tiêu ,Cầu Rậm ,Ba hàng đồi xanh
Khi chơi suối rút hoà bình
Sông Bôi ,Chợ bến gập ghềnh chèo đua
Khi chơi thành thị kinh đô
Khi chơi nhị thuỷ Tây hồ cảnh thanh
Nửa đêm giờ Tí hiện hình
Đua thuyền bẻ lái rành rành trên sông
Trẻ giả trai gái một lòng
Kêu cô đệ nhất ngự đồng cứu sinh**

